T.C.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ENEZ-TEKİRDAĞ SAHİL HATTI TURİZM POTANSİYELİNİN DEMOGRAFİK YAPI BAĞLAMINDA SOSYAL VE MEKANSAL ÖZELLİKLER AÇISINDAN İRDELENMESİ

ASLI ZENCİRKIRAN

DOKTORA TEZİ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

Tez Danışmanı: PROF. DR. SENNUR AKANSEL

EDİRNE-2021

ASLI ZENCİRKIRAN'ın hazırladığı "**ENEZ TEKİRDAĞ SAHİL HATTI TURİZM POTANSİYELİNİN DEMOGRAFİK YAPI BAĞLAMINDA SOSYAL VE MEKANSAL ÖZELLİKLER AÇISINDAN İRDELENMESİ**" başlıklı bu tez, tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından **MİMARLIK** Anabilim Dalında bir **Doktora tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:	İmza
Prof. Dr. Sennur AKANSEL	……
Prof. Dr. Semiha ÖZTUNA	……
Prof. Dr. Filiz ŞENKAL SEZER	……
Doç. Dr. Timur KAPROL	……
Dr. Öğr. Üyesi İsmet OSMANOĞLU	……

Tez Savunma Tarihi: 10/09/2021

Bu tezin Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

İmza

Prof. Dr. Sennur AKANSEL
Tez Danışmanı ……

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü onayı

……

Prof. Dr. Hüseyin Rıza Ferhat KARABULUT
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

T.Ü.FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK DOKTORA PROGRAMI
DOĞRULUK BEYANI

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında, tüm verilerin bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini, kullanılan verilerde tahrifat yapılmadığını, tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını, kullanılan tüm literatür bilgilerinin bilimsel normlara uygun bir şekilde kaynak gösterilerek ilgili tezde yer aldığını ve bu tezin tamamı ya da herhangi bir bölümünün daha önceden Trakya Üniversitesi ya da farklı bir üniversitede tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

10 / 09 / 2021
Aslı ZENCİRKIRAN

Doktora Tezi

Enez-Tekirdağ Sahil Hattı Turizm Potansiyelinin Demografik Yapı Bağlamında Sosyal Ve Mekansal Özellikler Açısından İrdelenmesi

T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Anabilim Dalı

ÖZET

Türkiye toprakları, eski çağlardan bu yana pek çok yerleşime şahit olmuş, coğrafi konumu nedeniyle de gerek iklim özellikleri gerek doğal varlıkları açısından pek çok turizm türü için tercih edilen bir destinasyondur. Bir iç deniz olan Marmara Denizi kuzey kıyıları ile onun Ege Denizi'ne bakan devamı niteliğindeki Saroz Körfezi ise özellikle civar kentlerde yaşayanlar tarafından bilinmekle birlikte, kısa süren yaz sezonu nedeniyle Ege ve Akdeniz sahillerine kıyasla turizm altyapısı ve planlaması açısından göz ardı edilen bir bölgedir. Yapılan bu çalışmada, bu duruma erişim konusunda yaşanan zorlukların da neden olduğu görülmüştür. Ancak kıtalararası bir geçiş güzergahı üzerinde olması dolayısıyla pek çok kent yerleşimine sahne olması bu bölgenin kültür varlıkları açısından zenginliğine kanıt oluşturmaktadır. Ayrıca pek çok doğal oluşumu da barındıran bu çalışma alanında doğal turizm potansiyelinin de göz önüne alınması gerekmektedir. Küresel iklim değişikliği ile birlikte yaz sezonunun uzaması, sahip olduğu tüm bu değerlerin daha verimli kullanılabilmesi için uygun zemin hazırlarken, bu bölgede bir turizm planlamasının yapılması, bu planlamaya altlık oluşturmak için de öncelikle mevcut destinasyonların her açıdan değerlendirilmesi gerekmiştir.

Bölgedeki turizm potansiyelini gösteren nicel veriler dışında, turist tercihlerinin de değerlendirmeye alınması bu çalışmada önemsenmiş ve her bölgede belli örneklem sayısında ve rastgele seçilen turistler ile anket çalışması yapılmıştır. Çalışma alanında seçilen kültürel ve doğal destinasyonların değerlendirilmesinde tarihi ve doğal değer, erişilebilirlik, güvenlik ve ekonomi olmak üzere dört ana kriter ve bunların dört ana bölgeye ayrılarak ((Enez, Erikli, Şarköy, Tekirdağ) incelenen çalışma alanının her bölgesinde turist tercihlerine göre farklılık gösteren alt kriterleri, Analitik Hiyerarşi

Yöntemi (AHP) ile öncelik sıralamasına tabi tutulmuştur. Bu kriterlerin her birine karşılık, en yüksek beş olmak üzere yapılan puanlandırma vasıtası ile, ilgili kriterin ağırlığı ile çarpılan sonuç puanlarına göre bir sıralama oluşturulmuştur. Bunların yanı sıra her destinasyon için bir envanter fişi hazırlanmış ve hem eser hakkında bilgileri hem de kriterlerden aldığı puan hesaplamasını içeren tablo bu fişlere yansıtılmıştır. Mekânsal özelliklere bağlı kriterler değerlendirilirken Space Syntax ve coğrafi bilgi sistemlerinden faydalanılmış, nitel veriler için ise uzman görüşlerine başvurulmuş, bunun için de yerel paydaşlarla ayrıca bir anket düzenlenmiştir.

Sonuçlar, bölgenin hem kültürel hem de doğal turistik yerleri ziyaret etmek için birçok turistik tur geliştirme potansiyeline sahip olduğunu, popüler doğal ve tarihi alanların nispeten zayıf erişilebilirlik ve hizmetlere sahip olduğunu, bu yüzden turistik yerlerin dağılımı ile yol ağının incelenmesinin önemli olduğunu göstermiştir. Ayrıca bölgedeki altyapı yetersizliğinin ortadan kaldırılması ile giderek artan bilinirliğine ve kalabalıklaşan nüfusa karşın hizmet imkanlarının eksikliğinin, çevreye duyarlı çözümler üretilerek tamamlanması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Yıl : 2021

Sayfa Sayısı : 286

Anahtar Kelimeler : Saroz Körfezi, Turizm Planlama, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Analitik Hiyerarşi, Mekan Dizim

PhD Thesis

Examination of the Tourism Potential of the Enez-Tekirdağ Coastline in terms of Social and Spatial Features in the Context of Demographic Structure

Trakya University Institute of Natural Sciences

Architectural Department

ABSTRACT

The lands of Turkey have witnessed many settlements since ancient times, and due to its geographical location, it is a preferred destination for many types of tourism in terms of climate characteristics and natural assets. The northern shores of the Marmara Sea, which is an inland sea, and the Gulf of Saros, facing the Aegean Sea part, are known especially by those living in the surrounding cities, but due to the short summer season, it is a region that is overlooked in terms of tourism infrastructure and planning compared to the Aegean and Mediterranean coasts. In this study, it is seen that the difficulties experienced in accessing this region is the other reason of this ignoring. However, the fact that it is on an intercontinental transit route and is the scene of many urban settlements is evidence of the richness of this region in terms of cultural assets. In addition, the potential of natural tourism should be taken into account in this study area, which also includes many natural formations. While the prolongation of the summer season together with the global climate change prepared the ground for the more efficient use of all these values, it was necessary to make a tourism planning in this region and to evaluate the existing destinations from all aspects in order to form a basis for this planning.

In addition to the quantitative data showing the tourism potential in the region, the evaluation of tourist preferences was considered important in this study and a survey is conducted with randomly selected tourists in a certain number of samples in each region. In the evaluation of cultural and natural destinations selected in the study area, four main criteria, namely historical and natural value, accessibility, security and economy, and their sub-criteria, which are divided into four main regions (Enez, Erikli, Şarköy, Tekirdağ) and differ according to tourist preferences in each region of the study area, are preceded by the Analytical Hierarchy Method (AHP). In response to each of these criteria,

a ranking was created according to the result scores multiplied by the weight of the relevant criterion, by means of scoring five as the highest. In addition to these, an inventory slip was prepared for each destination and the table containing both information about the work and the score calculation from the criteria was reflected on these slips. While evaluating the criteria based on spatial characteristics, Space Syntax and geographic information systems were used, expert opinions were sought for qualitative data, and a separate survey was conducted with local stakeholders for this purpose.

The results showed that the region has the potential to develop many touristic activities to visit both cultural and natural attractions, popular natural and historical areas have relatively poor accessibility and services, so it is important to study the distribution of tourist attractions and the road network. In addition, with the elimination of the inadequacy of infrastructure in the region, the necessity of completing the lack of service opportunities by producing environmentally sensitive solutions has emerged despite the increasing awareness and crowded population.

Year : 2021

Number of Pages : 286

Keywords : Gulf of Saros, Tourism Planning, Geographic Information Systems, Analytical Hierarchy, Space Syntax

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışması esnasında gerek anlayışları gerek yerinde yönlendirmeleri ile doğru yolda ilerlememi sağlayan, başta danışmanım Prof. Dr. Sennur AKANSEL olmak üzere Dr. Öğr. Üyesi İsmet OSMANOĞLU, Prof. Dr. Semiha ÖZTUNA ve Prof. Dr. Filiz ŞENKAL SEZER hocalarıma, akademik hayatımın başından itibaren bana güvenini ve desteğini esirgemeyen Doç. Dr. Timur KAPROL'e, tezde kullandığım yöntem ve analizler konusunda bilgi ve vaktini cömertçe paylaşan Dr. Öğr. Üyesi Nevşet Gül ÇANAKÇIOĞLU'na, ayrıca dekanımız Prof. Dr. H. Burcu ÖZGÜVEN'e, her zaman başvurabileceğim şahsi gözlem ve tecrübeleri ile birlikte manevi olarak da arkamda olan, başta Öğr. Gör. Dr. Onur ŞUTA ve Arş. Gör. Dinçer AYDIN olmak üzere tüm çalışma arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Yoğun ve stresli bu dönem boyunca zaman zaman kendilerini ihmal etmek zorunda kalsam da anlayış ve yardımları ile eşim Murat ZENCİRKIRAN, çocuklarım Feriha ve Ali Sinan'a, ayrıca beni bugünlere getiren ailem İbrahim ve Ayten MERAL'e teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET iv
ABSTRACT vi
TEŞEKKÜR viii
İÇİNDEKİLER ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ xiii
ÇİZELGELER DİZİNİ xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ xix
BÖLÜM 1 1
GİRİŞ 1
1.1. Çalışmanın Önemi 3
1.2. Çalışmanın Problemi 4
1.3. Amaç 5
1.4. Kapsam 6
1.5. Turizme İlişkin Tanımlar 7
1.6. Yöntem 8
1.6.1. Ziyaretçi Anketi Hazırlanması ve Uygulaması 10
1.6.1.1. Kriterlerin Belirlenmesi 11
1.6.1.2. Örneklem Hesabı 21
1.6.2. Değerlendirme Aşaması 22
1.6.2.1. Frekans Analizi 22
1.6.2.2. Kriterler önceliklerinin değerlendirilmesi: Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP Yöntemi) 22
1.6.2.3. Yerel Paydaşların Değerlendirmeleri 28
1.7. Çalışmanın Hipotezleri 40
1.8. Giriş Bölümü Özeti 41
BÖLÜM 2 42
LİTERATÜR ÖZETİ 42
2.1. Turizm Çalışmalarında CBS Kullanımı Örnekleri 42

2.1.1. Turizm Envanterleri 42
2.1.2. Turizm Gelişim Alanlarını Belirlemek Amaçlı Yapılan Çalışmalar 43
2.1.3. Ziyaretçi Akış Yönetimi ile İlgili Çalışmalar 44
2.1.4. Turizmde Kaynak Kullanımı İle İlgili Çalışmalar 45
2.1.5. Turizm Gelişiminin Potansiyel Etkilerinin Değerlendirilmesi İle İlgili Çalışmalar 45
2.1.6. Lisansüstü Çalışmalarda CBS Kullanımı 46
2.1.7. Space Syntax ve CBS'nin Turizmde Kullanımı 47
2.2. Turizm Planlaması ile İlgili Kaynaklar 48
2.3. Çalışma Alanı ile İlgili Kaynaklar 48
2.4. Kriterlerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi ile İlgili Kaynaklar 49
2.5. Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ve Analitik Hiyerarşi Prosesi ile İlgili Kaynaklar 51
2.6. Nitel Araştırmalarda Örneklem Büyüklüğü ve Uzman Değerlendirmeleri ile İlgili Kaynaklar 51
2.7. Literatür Araştırması Bölüm Özeti 52
BÖLÜM 3 54
BÖLGENİN TANITIMI 54
3.1. Trakya Bölgesi 56
3.2. Çalışma Alanı 56
3.2.1. Enez 56
3.2.2. Erikli 58
3.2.3. Şarköy 60
3.2.4. Tekirdağ 61
3.3. Flora 62
3.4. Fauna 63
3.5. Çalışma Alanında Turizm Faaliyetleri 63
3.6. Bölüm Özeti 66
BÖLÜM 4 68
SAHA ÇALIŞMASI ANALİZ VE BULGULAR 68
4.1. Demografik Veriler Frekans Analizleri 68
4.2. Kriter Önem Dereceleri Hesaplama 73
4.2.1. Enez Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması 73
4.2.2. Erikli Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması 83

4.2.3. Şarköy Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması 92
4.2.4. Tekirdağ Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması 102
4.3. Ziyaretçi İlgisi Ve Memnuniyet Dereceleri 111
4.3.1. Enez Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri 111
4.3.2. Erikli Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri 115
4.3.3. Şarköy Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri 119
4.3.4. Tekirdağ Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri 122
4.4. Mekansal Analizler 126
4.4.1. Enez Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması 126
4.4.2. Erikli Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması 131
4.4.3. Şarköy Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması 135
4.4.4. Tekirdağ Bölgesi için Bütünleşme ve Derinlik Analizi ile Coğrafi Analizler 139
4.5. Uzman Değerlendirmeleri 143
4.5.1. Enez Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri 143
4.5.2. Erikli Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri 146
4.5.3. Şarköy Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri 149
4.5.4. Tekirdağ Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri 152
4.6. Envanter Fişleri 157
4.6.1. Enez Bölgesi Envanter Fişleri 157
4.6.2. Erikli Bölgesi Envanter Fişleri 171
4.6.3. Şarköy Bölgesi Envanter Fişleri 179
4.6.4. Tekirdağ Bölgesi Envanter Fişleri 192
4.7. İstatistiksel Analizler 204
4.7.1. Enez Bölgesi İstatiksel Analizleri 204
4.7.2. Erikli Bölgesi İstatiksel Analizleri 207
4.7.3. Şarköy Bölgesi İstatiksel Analizleri 210
4.7.4. Tekirdağ Bölgesi İstatiksel Analizleri 213
4.8. Saha Çalışması Analiz ve Bulgular Bölüm Özeti 217
BÖLÜM 5 218
GENEL DEĞERLENDİRME 218
5.1. Demografik Veriler 218

5.2. Ziyaretçi Tercihleri 219
5.3. AHP Hesaplamasına Göre Kriter Önem Dereceleri Sıralaması Genel Değerlendirme 222
5.4. Sentaktik Analizler ve CBS Üzerinden Yapılan Mesafe Analizleri 223
5.5. Destinasyonların Ziyaret Edilme Sayıları ve Ziyaretçi Puanları 224
5.6. Uzman Değerlendirmeleri 226
5.7. Genel Değerlendirme Bölüm Özeti 226
BÖLÜM 6 228
SONUÇ VE ÖNERİLER 228
6.1. Hipotezlerin Sınanması 229
6.2. Tartışma 230
6.3. Tezin Sınırlılıkları 233
6.4. Tezin Literatüre Katkıları ve Sonuçlar 234
6.5. Mevcut Durum ve Gelecek Çalışmalar İçin Öneriler 239
KAYNAKLAR 242
EKLER 254
ÖZGEÇMİŞ 265

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AHP	Analitik Hiyerarşi Prosesi
CBS (GIS)	Coğrafi Bilgi Sistemleri
ÇKKV	Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DTÖ (WTO)	Dünya Turizm Örgütü
İBBS	Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
İÜEF	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
SIGTUR	Turizm için Coğrafi Bilgi Sistemi
PHD	Doctor Of Philosophy
RACSAM	İspanyol Kraliyet Bilimler Akademisi Matematik Dergisi
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TUCAUM	Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi
TUİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TUYGAR	Turizm İşletmeciliği Uygulama ve Araştırma Merkezi
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNSTAT	Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1. 1. Vakıf Eserleri Yatırım Programı Teklif Düzenlemede kullanılan anket soruları ve olası cevaplar (Günel & Dişli, 2015) 12
Çizelge 1. 2. Space Syntax analizinden sonra CBS platformuna aktarılan özellikler listesi 20
Çizelge 1. 3. İkili Karşılaştırmalar Ölçeği (Kecek & Yüksel, 2016) 23
Çizelge 1. 4. Anket içeriğinde yer alan ağırlıklandırma sorularının hazırlanması, ikili karşılaştırma matrisi ve değerlendirilmesi 24
Çizelge 1. 5. Örnek puanlandırma: Kişilik Özellikleri Alt Ölçütlerinin İkili Karşılaştırmaları (Tektaş Sivrikaya & Ünal, 2018) 25
Çizelge 1. 6. Saaty tarafından belirlenen RI (Rassal Indeks) değerleri 27
Çizelge 1. 7. Çalışma Problemine İlişkin AHP Şeması 28
Çizelge 1. 8. Uzman görüşü alınan kurum ve kuruluşlar 30
Çizelge 1. 9. Görüşü alınan kuruluş yetkilileri hakkında demografik bilgiler frekans analizi 31
Çizelge 1. 10. Daimi İkametgah ve Suç Türüne Göre Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlüler, Erişim: 02.11.2020, (TUİK, 2020) 33
Çizelge 1. 11. 2019 yılı Türkiye'de işlenen suç sayıları analizi (TUİK verilerine göre düzenlenmiştir.) 35
Çizelge 1. 12. 2020 yılı en düşük ve en yüksek otel konaklama fiyatları 39

Çizelge 4. 1. Enez Bölgesi demografik veriler frekans analizi 69
Çizelge 4. 2. Erikli bölgesi demografik özellikler frekans analizi 70
Çizelge 4. 3. Şarköy demografik veriler frekans analizi 71
Çizelge 4. 4. Tekirdağ bölgesi demografik veriler frekans analizi 72
Çizelge 4. 5. Ana kriterler ikili karşılaştırma matrisi, normalize matris, öncelik vektörü ve tutarlılık testleri 73

Çizelge 4. 6. (K1) Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması. 74
Çizelge 4. 7. (K2) Erişilebilirlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 75
Çizelge 4. 8. (K3) Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 76
Çizelge 4. 9. (K4) Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 76
Çizelge 4. 10. Enez bölgesi için kriter ağırlıkları 77
Çizelge 4. 11. Enez bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu 78
Çizelge 4. 12. (K1) Tarihi/Doğal Değer Alt kriterleri karşılaştırması 80
Çizelge 4. 13. (K2) Erişilebilirlik Alt kriterleri karşılaştırması 81
Çizelge 4. 14. (K3) Güvenlik Alt kriterleri karşılaştırması 81
Çizelge 4. 15. Enez bölgesi için sonuç kriter ağırlıkları 82
Çizelge 4. 16. (AHP 1) Ana Kriterlerin Karşılaştırılması 83
Çizelge 4. 17. K1-Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması. 84
Çizelge 4. 18. K2-Erişilebilirlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 85
Çizelge 4. 19. K3-Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 85
Çizelge 4. 20. K4-Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması 86
Çizelge 4. 21. Erikli bölgesi için kriter ağırlıkları 87
Çizelge 4. 22. Erikli bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu 88
Çizelge 4. 23. K1 Tarihi / Doğal Değer Alt Kriterleri karşılaştırılması 90
Çizelge 4. 24. K2 Erişilebilirlik Alt Kriterleri karşılaştırılması 90
Çizelge 4. 25. K3 Güvenlik Alt Kriterleri karşılaştırılması 91
Çizelge 4. 26. Erikli kriter ağırlıkları sonuç tablosu 92
Çizelge 4. 27. Şarköy bölgesi Ana Kriterler AHP hesaplama tablosu 93
Çizelge 4. 28. Şarköy Tarihi/Doğal Değer alt kriterleri ağırlık hesabı 93
Çizelge 4. 29. Şarköy Erişilebilirlik alt kriterleri ağırlık hesabı 94
Çizelge 4. 30. Şarköy Güvenlik alt kriterleri ağırlık hesabı 95
Çizelge 4. 31. Şarköy Ekonomi alt kriterleri ağırlık hesabı 96
Çizelge 4. 32. Şarköy bölgesi tüm alt kriterler ağırlık hesaplama tablosu (ortalamanın altında kalanlar koyu renkle gösterilmiştir.) 97
Çizelge 4. 33. Şarköy bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu 98

Çizelge 4. 34. Şarköy bölgesi Tarihi/Doğal Değer öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı 100
Çizelge 4. 35. Şarköy bölgesi Erişilebilirlik öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı 100
Çizelge 4. 36. Şarköy bölgesi Güvenlik öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı 101
Çizelge 4. 37. Şarköy bölgesi kriter ağırlıkları sonuç tablosu 101
Çizelge 4. 38. Tekirdağ bölgesi Ana Kriterler AHP hesaplama tablosu 103
Çizelge 4. 39. Tekirdağ bölgesi Tarihi/Doğal Değer alt kriterleri AHP hesaplama tablosu 103
Çizelge 4. 40. Tekirdağ bölgesi Erişilebilirlik alt kriterleri AHP hesaplama tablosu ... 104
Çizelge 4. 41. Tekirdağ bölgesi Güvenlik alt kriterleri AHP hesaplama tablosu 105
Çizelge 4. 42. Tekirdağ bölgesi Ekonomi alt kriterleri AHP hesaplama tablosu 105
Çizelge 4. 43. Tekirdağ bölgesi tüm alt kriterler ağırlık hesaplama tablosu (ortalamanın altında kalanlar koyu renkle gösterilmiştir.) 106
Çizelge 4. 44. Tekirdağ bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu 107
Çizelge 4. 45. Tekirdağ bölgesi için tarihi/doğal değer öncelikli alt kriterleri AHP hesabı 109
Çizelge 4. 46. Tekirdağ bölgesi için Erişilebilirlik öncelikli alt kriterleri AHP hesabı 109
Çizelge 4. 47. Tekirdağ bölgesi için Güvenlik öncelikli alt kriterleri AHP hesabı 110
Çizelge 4. 48. Tekirdağ bölgesi kriter ağırlıkları sonuç tablosu 111
Çizelge 4. 49. Enez bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar ve frekans analizleri 113
Çizelge 4. 50. Enez bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler 114
Çizelge 4. 51. Erikli bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar: 116
Çizelge 4. 52. Erikli bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler 118
Çizelge 4. 53. Şarköy bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar frekans analizi sonuçları 120
Çizelge 4. 54. Şarköy bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler 121

Çizelge 4. 55. Tekirdağ bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar: 123
Çizelge 4. 56. Tekirdağ bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler 125
Çizelge 4. 57. Arcmap Programı tarafından yeniden sınıflandırılarak 5 kategoriye ayrılan bütünleşme ve ortalama derinlik değerleri ve puan karşılıkları 129
Çizelge 4. 58. En yakın yol özelliklerine bakılarak hazırlanan eserler ve bütünleşme ile ortalama derinlik puanları 130
Çizelge 4. 59. Erikli bölgesi mesafe ve mekan dizim analizleri sonuç tablosu 135
Çizelge 4. 60. Şarköy bölgesi mesafe ve mekan dizim analizleri sonuç tablosu 138
Çizelge 4. 61. Tekirdağ destinasyonları mesafe ve space syntax analizleri sonuç puan tablosu 142
Çizelge 4. 62. Enez Uzman Değerlendirmeleri Çizelgesi 144
Çizelge 4. 63. Enez bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu 145
Çizelge 4. 64. Erikli bölgesi uzman değerlendirmeleri tablosu 147
Çizelge 4. 65. Erikli bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu (ortalama altında kalan puanlar koyu renkle gösterilmiştir.) 149
Çizelge 4. 66. Şarköy bölgesi uzman değerlendirmelerinden elde edilen puanlar 150
Çizelge 4. 67. Şarköy mavi bayraklı plaj listesi 150
Çizelge 4. 68. Şarköy bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu 151
Çizelge 4. 69. Tekirdağ destinasyonlar uzman değerlendirmeleri sonuç tablosu 153
Çizelge 4. 70. Tekirdağ bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu 154
Çizelge 4. 71. Enez destinasyonları ziyaret edilme sayıları ile ziyaretçi puanları (ortalamanın altında olanlar koyu renk ile gösterilmiştir.) 204
Çizelge 4. 72. Enez bölgesi istatistik analiz tablosu 205
Çizelge 4. 73. Enez bölgesi saçılım matrisleri 206
Çizelge 4. 74. Enez bölgesi Pearson korelasyon tablosu 206
Çizelge 4. 75. Erikli destinasyonları ve ziyaretçi puanları 207

Çizelge 4. 76. Erikli bölgesi istatistik analiz tablosu 208
Çizelge 4. 77. Erikli bölgesi saçılım matris grafiği 208
Çizelge 4. 78. Erikli bölgesi Pearson korelasyon tablosu 209
Çizelge 4. 79. Şarköy destinasyonları ziyaretçi puan listesi 210
Çizelge 4. 80. Şarköy bölgesi istatistik analiz tablosu 211
Çizelge 4. 81. Şarköy bölgesi saçılım matris grafiği 212
Çizelge 4. 82. Şarköy bölgesi Pearson korelasyon tablosu 212
Çizelge 4. 83. Tekirdağ destinasyonları ziyaretçi puan ortalamaları 214
Çizelge 4. 84. Tekirdağ bölgesi istatistik analiz tablosu 215
Çizelge 4. 85. Tekirdağ bölgesi kriterler ve ziyaret edilme saçılım matris grafiği 215
Çizelge 4. 86. Tekirdağ bölgesi Pearson korelasyon tablosu 216

Çizelge 5. 1. Ziyaretçi tercihleri genel frekans analizi 221
Çizelge 5. 2. Sentaktik Analizler ve CBS Üzerinden Yapılan Mesafe Analizleri Karşılaştırmalı Puan Çizelgesi 223
Çizelge 5. 3. Destinasyonların ziyaret edilme sayıları ve ziyaretçi puanları 225

Çizelge 6. 1. Bölgelere göre konaklama fiyatları 236

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. İstanbul-Fatih 1132 Ada 53 Parsele İlişkin 20.02.2014 Tarih ve 2357 SayılıTescil Fisi(Tekke)-1 (İstanbul 4 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, 2014) 13
Şekil 1.2. Space Syntax Bütünleşme analizinin coğrafi bilgi sistemi (Arcmap 10.6) üzerinde yeniden sınıflandırılması 15
Şekil 1.3. Şarköy kısmi bütünleşme analizi 16
Şekil 1.4. Edirne Bahai Evi (Aslı Zencirkıran arşivi) 16
Şekil 1.5. Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi (McLeod, 2020) 17
Şekil 1.6. Şarköy bölgesinde kısmi derinlik analizi 18
Şekil 1.7. Basit bir yerleşmede toplam derinlik değerinin hesabı (Nes, 2011) 18
Şekil 1.8. Ana rotalardan (solda) ve segmentlerden (sağda) topolojik derinlik hesaplama örneği (Lopez & Nes, 2007) 19
Şekil 1.9. AHP Kriterler Hiyerarşisi (Saaty, Decision Making With The Analytic Hierarchy Process, 2008) 23
Şekil 1.10. Tekirdağ uzman değerlendirme anketi örnek soru 32
Şekil 1.11. Daimi İkametgah ve Suç Türüne Göre Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlüler, Tekirdağ ve Edirne verileri, Erişim: 02.11.2020, (TUİK, 2020) 33
Şekil 1.12. 2015-2020 yılları arası terör çatışmalarında ölenlerin memleketleri (Crisis Group, 2020) 33
Şekil 1.13. Türkiye'deki illerin 2019 yılı terör dışı suç sayılarında Edirne ve Tekirdağ'ın yeri (TUİK, 2020) 34
Şekil 1.14. Enez bölgesi konaklama birimleri (Tripadvisor, 2020) 37
Şekil 1.15. Erikli bölgesi konaklama birimleri (Tripadvisor, 2020) 37
Şekil 1.16. Şarköy Kamp Alanları ve oteller (Google Seyahat, 2020) 38
Şekil 1.17. Tekirdağ Kamp Alanları ve oteller (Google Travel, 2020) 38
Şekil 1.18. Marmara Ereğlisi Konaklama Birimleri (Trivago, 2020) 39

Şekil 3. 1. Su Terazisi Nekropolisi Konumu (büyük şekil için bkz. EK 4) (Erzen & Başaran, 12. Kazı Sonuçları Toplantısı 2, 1990) 58
Şekil 3. 2. Saros Körfezi topoğrafya haritası (Yaşar O. , 2010) 59
Şekil 3. 3. Demircioğlu Kamping Erikli Mecidiye (Aslı Zencirkıran arşivi) 59
Şekil 3. 4. Mecidiye plajının niteliklerinin kaybolmasına yol açan kaçak kum alımları (Sakel, 2006) 60
Şekil 3. 5. Şarköy ulaşım haritası (Metin, 2018) 60
Şekil 3. 6. Şarköy iklim grafiği (Climate Data, 2021) 61
Şekil 3. 7. Enez gezi parkuru (Enez Kaymakamlığı, 2017) 63
Şekil 3. 8. Saroz körfezi dalış noktaları (Saroz Dalış, 2021) 65

Şekil 4. 1. Enez ortalama derinlik (mean depth) haritası ve destinasyonlar 126
Şekil 4. 2. Enez haritası üzerinde destinasyonlar ile hizmet birimlerinin gösterimi (Google Haritalar) 126
Şekil 4. 3. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık Buffer Analizi 127
Şekil 4. 4. Yaşam Alanlarına Mesafe Multiple Ring Buffer (100,250,500,2000 m ve üstü için) 128
Şekil 4. 5. Multiple Ring Buffer Yakından görünüşü 128
Şekil 4. 6. Enez Yerel bütünleşme değerleri ve destinasyonlar 129
Şekil 4. 7. Integration ve mean depth buffer analizi 129
Şekil 4. 8. Uydu görüntüsü ile yol ve eserler katmanının Google Earth üzerinde oluşturulması 132
Şekil 4. 9. Yerel bütünleşme değerleri 132
Şekil 4. 10. Depthmap programından elde edilen yerel bütünleşme ve derinlik değerleri raporu 133
Şekil 4. 11. Erikli toplam derinlik analizi sonuçlarının 5'li sınıflandırmada aldığı sonuç ve puanlar 133
Şekil 4. 12. Erikli Multiple Ring Buffer Analizi 100,250,500,1000,2000 m 134
Şekil 4. 13. Yollar, Destinasyonlar, Alışveriş ve Dinlenme Birimleri ile Konaklama Birimleri Katmanlarının Google Earth/Haritalar üzerinde oluşturulması 135

Şekil 4. 14. 5'li sınıflandırma ile derinlik haritası üzerinde alışveriş birimleri ve destinasyonlar.....136
Şekil 4. 15. 5'li sınıflandırma ile derinlik haritası üzerinde konaklama birimleri ve destinasyonlar.....137
Şekil 4. 16. Şarköy Depthmap programından elde edilen yerel bütünleşme ve derinlik değerleri raporu.....137
Şekil 4. 17. Şarköy bütünleşme değerleri 5'li sınıflandırma yollar üzerinde görünümü ve destinasyonlar.....138
Şekil 4. 18. Tekirdağ çalışma alanı bütünleşme analizi ile birlikte alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların konumu, Arcmap 10.6.1.....139
Şekil 4. 19. Tekirdağ Merkez ortalama derinlik haritası üzerinde alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların gösterimi.....140
Şekil 4. 20. Tekirdağ Merkez yollar bütünleşme (integration) değerleri ile alışveriş birimleri ve destinasyonların konumu.....140
Şekil 4. 21. Tekirdağ Merkez yollar derinlik (mean depth) değerleri ile alışveriş birimleri ve destinasyonların konumu.....141
Şekil 4. 22. Tekirdağ alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların yaşam alanlarına mesafe analizi amacıyla uydu görüntüsü üzerinde gösterimi, Arcmap 10.6.....141

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Günümüzde turizm, dünya çapında en hızlı büyüyen endüstrilerden biridir. Küresel düzeyde, daha fazla insan yeni yerler keşfettikçe ve seyahat endüstrisi giderek daha organize hale geldikçe, bu tür endüstrinin genişlemeye devam etmesi beklenmektedir (Mowforth & Munt, 1998). Ayrıca, "modernleşme, insanların şehirden ve günlük rutinlerinden kaçma ihtiyacını yaratır" (Shaw & Williams, 2002). Bu nedenle, 1980'lerden beri turizm Türkiye ekonomisinin hızla büyüyen bir parçası olmuştur (Kusluvan, 2016).

Anadolu ve Trakya, tarih boyunca sosyal hareketliliğin yoğun olduğu, eski çağlardan beri pek çok kavmin göç ederek yerleştiği bir bölgedir. Bu bölgede ilk ve ortaçağda ticaret yapmak, spor ve gösteri etkinliklerine katılmak/izlemek, sağlık turizmi ve kutsal yerleri ziyaret etmek amaçlı yapılan sosyal hareketler turizm faaliyeti olarak sayılabilir. Ayrıca Romalıların rekreasyon amacıyla sayfiye yerlerine gittikleri, Osmanlı döneminde ise bu bölgenin gizemli doğu imajıyla bilimsel, dinsel veya bireysel merak nedeniyle çekim merkezi haline geldiği bilinmektedir (Kusluvan, 2016).

Cumhuriyetin ilanından sonra Atatürk'ün önderliği ile sonraları ismi Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu olan Türkiye Seyyahin Cemiyeti kurulmuş, gümrük ve trafik mevzuatı ile ilgili olarak kamu yararına çalışmıştır. Türkiye'nin ilk tanıtım afişlerini, yol haritalarını, otel rehberlerini ve broşürlerini hazırlamış, ilk tercüman rehberlik sınavlarını yapmıştır. 1937 yılında İktisat Vekâleti Dış Ticaret Dairesi'ne bağlı olan Türk Ofis kurulmuş, bu birim içindeki Turizm Masası 1939'da Ticaret Bakanlığı'na bağlı Turizm Müdürlüğü'ne dönüştürülmüştür. Dünyadaki siyasi istikrarsızlık, ekonomik buhran, ikinci dünya savaşı gibi olumsuzluklar 1923'den sonra Türkiye'de gelişen turizmi

olumsuz etkilemiştir. Turizmin kamu yönetimi içinde bakanlık düzeyinde ilk defa örgütlenmesi ise 1957 tarih ve 4951 Sayılı Kanun ile "Basın, Yayın ve Turizm Vekâleti" adıyla yeni bir bakanlığın kurulmasıyla Planlı kalkınma dönemi 1961 anayasasıyla başlamış, 1963'te beş yıllık kalkınma planları ile turizm gelişimine yön verilmeye başlanmıştır. Bu çalışmaların sonucu olarak 1975 yılına kadar her yıl katlanarak artan dış aktif turist sayısı, siyasi gerilimin yüksek olduğu ve darbe ile sonuçlanan 1980 yılı ve civarında düşüş göstermiş, ancak ihtilalden sonra Türkiye'nin olumlu bir imaj yaratması, ülkenin doğal kaynaklarından, tarihi alanlarından ve sosyal geleneklerinden azami ölçüde yararlanma ve dolayısıyla yerel halkın gelirini artırarak ülke ekonomisini iyileştirme konusunda uzlaşan kamu ve özel sektör turizmin gelişimi için aktif rol oynamışlardır (Kusluvan, 2016).

2007-2013 yıllarını kapsayan 9. Kalkınma Planı hedeflerine bakıldığında, Türkiye'nin 2023 Turizm Stratejisi ile uyumlu olduğu görülür. Buna göre kıyı turizminin yanı sıra alternatif turizm seçeneklerinin geliştirilmesiyle uluslararası turizm gelirlerinin artırılarak, Türkiye'nin hem uluslararası hem yerel ölçekte bir marka haline gelmesi, turizm planlaması yapılırken sürdürülebilir turizm yaklaşımının benimsenmesi, destinasyon bazında tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmesi hedeflenmiştir (Ateş, 2016).

Türkiye'deki turizm sorunları üzerine yapılan araştırmalar, son zamanlarda akademisyenlerin ve planlamacıların dikkatini çekmiştir. Çoğu araştırmacının ilgilendiği konu bölgesel ve sürdürülebilir turizm planlaması olup, katılımcı yaklaşım üzerinde durulmuş ve ana bilgi kaynağı olarak anket yöntemi kullanılmıştır (Barın, 2014; Güven, 2003; Korça, 1989; Kurt Konakoğlu, 2018). Bu çalışmaların çoğu belirli bölgelere odaklanma eğilimindedir ve gerçekleştirildikleri alanlarda turizm modelini oluşturmada faydalıdır. Ek olarak, bazı araştırmalar Türkiye'de turizmin mevcut ve potansiyel durumunu bir bütün olarak tanımlamaktadır (Aygün, 2021; Müller, 2019; Zengin, 1994). Bu araştırmalar, Türkiye'de turizmin mevcut durumuna ve artan turizm talebine ilişkin yararlı bir arka plan sağlamaktadır. Bununla birlikte, turistik kaynakların ilgi çekici yerlerinin ve hizmetlerinin mekânsal dağılımına çok az ilgi gösterilmiştir. Bu tezde, turistik tercihler gibi mekânsal olmayan ve turistik yerler veya hizmet dağıtımı ile ilgili mekânsal olmak üzere turizm sektörünün iki boyutu kapsadığı tartışılacaktır. Türkiye'de turizm araştırmalarında hem mekânsal hem de mekânsal olmayan verileri aynı anda

manipüle eden yöntem veya teknikleri (örneğin Coğrafi Bilgi Sistemleri-CBS) kullanan turistik araştırma ve çalışmalar çok az sayıdadır.

1.1. Çalışmanın Önemi

Bu araştırma, Saroz Körfezi ve Marmara Denizi'nin kuzey kıyı bölgesindeki turistik cazibe merkezlerinin mekânsal yapısı ile ilgilidir. Araştırmacı, doğal ve kültürel turistik yerleri ve bunların çalışma alanındaki dağılımını belirleyecek ve sınıflandıracaktır. Bu aşamanın önemi, bölgede turizm potansiyeli olan alanlar hakkında bilgi vermek olacaktır. Ek olarak, araştırma bu yerlere erişim düzeyini değerlendirmeyi, çalışma alanındaki hizmetlerin mevcudiyetini ve bunların turistik yerler ile olan ilişkilerini belirlemeyi içerecektir. Bu ölçümler sayesinde, turistik cazibe merkezlerinin mekânsal dağılımı ve erişilebilirliği belirlenerek, bölgede turizm sektörünün gelişiminin karşı karşıya olduğu sorunlar mekânsal bir boyutta vurgulanacaktır.

Bu tez, özellikle çalışma alanında turizm sektörünün gelişiminde coğrafi unsurları ele alan yurtiçinde yapılmış ilk araştırma olacaktır. McAdam, çoğu turizm planlama probleminin mekânsal veya coğrafi özelliklere sahip olduğu ve giderek daha çok boyutlu ve karmaşık olma eğiliminde olduğunu gözlemlemiştir (McAdam, 1999). Bu nedenle, projelerin CBS'de bulunan teknikler ve araçlar kullanılarak daha doğru bir şekilde yönetilmesi mümkün olabilir. Türkiye'de bir bütün olarak veya bölgesel düzeyde turizmin gelişmesine yönelik şimdiye kadar çok az CBS çalışması yapılmıştır. Bu vaka çalışması, bölgesel düzeyde turizm gelişimi açısından karar verme ve planlamayı geliştirmek için CBS'nin nasıl kullanılacağına ışık tutmayı amaçlayacaktır. Hizmetlerin erişilebilirliği ve yeterliliği, dünyanın herhangi bir yerinde turizmin gelişmesinde temel unsurlar olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, erişilebilirlik, turist hareketlerinin önemli bir faktörüdür. Genel olarak Türkiye'de ve özellikle kültürel ve doğal turizm ile deniz turizminin bir arada olduğu Ege ve Akdeniz bölgesi sahillerine kıyasla Marmara Denizi'nin kuzey kıyı alanında, turistik yerler ile mevcut yol ağları ve hizmetleri arasındaki mekânsal ilişkiler henüz incelenmemiştir. Bu tez, çalışma alanındaki turizmin gelişimini etkileyebilecek hizmetler ile destinasyonların erişilebilirliği ve yeterliliği gibi turistik yerlerle ilgili mekânsal sorunları araştıracaktır.

Türkiye'de başta kalkınma ajansları olmak üzere resmi veya özel pek çok kurum, rekreasyon alanları ve konaklama yerleri gibi birçok araştırma yapmış, ancak turistlerin

beklentileri ile hangi bölgelerin turistleri ne sebeple çekebileceği konusunu hem mekânsal verileri hem kullanıcı tercihlerini birlikte dikkate alarak değerlendirmemiştir. Bu nedenle, öncelikle turistlerin bakış açısından cazibe düzeyini tahmin etmek gerekir. Bu araştırma da çalışma alanını tercih eden turistlerin davranışını belirleyecektir. Bu bilgi, turistleri destinasyonları ile bağlayan kalkınma yaklaşımlarını mümkün kılacak ve kolaylaştıracaktır. Ek olarak, çalışma alanında gelecekteki turizm eğilimlerinin tahmin edilmesine yardımcı olacaktır.

1.2. Çalışmanın Problemi

Türkiye'de turistik cazibe merkezleri aralarındaki turizm gelişimine uygunluk ve tercih edilebilirlik açısından farklılıkların, cazibe düzeyleri, hizmetlerin kullanılabilirliği ve erişilebilirlik seviyeleri açısından turizmin gelişimine etki eden sosyal ve mekânsal etmenlerin tümünün bir arada incelenmemiş olması çalışmanın ana sorununu oluşturmaktadır. Ayrıca İstanbul'a yakınlığı ve Anadolu'yu Avrupa'ya bağlayan güzergah üzerinde olması nedeniyle gerek günübirlik gerek ikincil konut yerleşimi amaçlı çokça kullanılan çalışma alanında yüksek nüfusun yer aldığı yaz sezonunun, ülkenin güney ve batı kesimine kıyasla kısa olması, bununla birlikte tarih boyunca tercih edilmiş eski bir yerleşim bölgesi olması açısından kültür turizmi öğelerinin yoğunlukta ve sezon dışında da tercih edilme potansiyelinin olmasına rağmen bu potansiyelin göz ardı edilmesi bu çalışmanın yapılmasını gerektiren bir diğer problemdir. Kış ve bahar sezonlarında tarafımızca çalışma alanına yapılan gözlem amaçlı gezi ve gerek yerel halk, gerek yerel yöneticiler ile sözlü görüşmelerde, bu bölgede iş amaçlı bulunan az sayıdaki ziyaretçiler ve bölge halkı dışında kimsenin bulunmadığı gerçeği ile karşılaşılmıştır. Bu sebeple, çalışma alanında turizmi geliştirmek için, turistik cazibe merkezlerini belirlemek ve çalışma alanındaki turistik yerler için hizmetlerin mevcudiyetini incelemek gerekmiştir.

Erişilebilirlik, Leiper tarafından turizmin hayati bir unsuru olarak kabul edilen önemli bir değişkendir ve hem hizmetlerin mevcudiyetini hem de turist akışını etkiler (Leiper, 1990). Erişilebilirlik, potansiyel olarak herhangi bir bölgedeki hizmetleri geliştirmeye katkıda bulunan bir faktördür (Lea & Simmons, 2000). Çalışma alanında, şimdiye kadar, turistik yerlerin ve hizmetlerin karayolu ağıyla ilgili olarak mekânsal dağılımının net bir artış veya turizmin gelişmesine engel olup olmadığı incelenmemiştir.

Çalışma alanında sürdürülebilir turizmin gelişiminin yavaş olması pek çok faktörden etkilenmiş gibi görünmektedir. Turizm sorunları, turistik yerlerin ve ilgili hizmetlerin mekânsal dağılımına ve bunların erişilebilirlik düzeyine bağlanabilir (Osmanoğlu, Cultural and Natural Heritage as Inputs of Sustainable Planning, 2019). Genel olarak Türkiye'de turizmin gelişimini etkileyen turizm unsurlarının, özelde ise Saroz Körfezi ve Kuzey Marmara Denizi kıyı alanının mekânsal ilişkilerinin analizinde bir zayıflık vardır. Turizm gelişiminde başarıya ulaşmak için gerekli ilk adım, turizm kaynaklarının uygunluğunun sınıflandırılması için doğru kriterlerin belirlenmesidir (Akansel, 2020).

CBS teknikleri, mekânsal analiz için sistematik bir yöntem sağlar. Bu çalışma, turizm unsurları (turistik yerler, erişilebilirlik ve hizmetler) arasındaki mekânsal ilişkileri gösterme arayışında CBS tekniklerini kullanmaktadır. CBS, dünyanın birçok yerinde turizmin geliştirilmesi ve planlanmasında karar alma sürecine katkıda bulunmuş ve ülkemizde de çeşitli turizm çalışmalarında uygulanmıştır. Örneğin, destinasyonların turizm gelişimi için uygunluğunu, eko-turizm alanlarının potansiyelini veya turistik alanların karşı karşıya olduğu tehlikeleri belirlemek için CBS uygulanmıştır (Berberoğlu, 2003; Erkin, 2010; Korkusuz, 2019; Yıldırım, 2018). CBS üzerinde harita çakıştırma yöntemi, bu çalışmalarda turist değişkenlerinin mekânsal ilişkilerini analiz etmede kullanılan yararlı bir araçtır çünkü birkaç harita üst üste getirilebilir ve farklı harita özelliklerinin çok kolay görülebildiği ve değerlendirilebildiği bir kesişme alanı ortaya çıkar. Bu süreç, önceden belirlenmiş özelliklere sahip bir bölgenin turist potansiyelini belirlemeye yardımcı olabilir.

1.3. Amaç

Kentsel ve bölgesel ekonomik katkıları ile Türkiye için de önemli bir sektör olan turizm, özellikle yaz aylarında Ege ve Akdeniz kıyılarında yüksek talep oluşturmakla birlikte, İstanbul'a yakınlığı nedeniyle Marmara Denizi'nin kuzey kıyılarında da yoğun etki göstermektedir. Bu bölgede, gelen turistlerin demografik yapısı ve hangi tatil türünü seçtikleri önem kazanmaktadır. Kuzey Marmara Denizi kıyıları, temiz denizinin yanı sıra tarih boyunca pek çok yerleşime tanık olmuş, yüksek kültürel değerleri barındıran bir bölgedir. Ayrıca Ganos Dağları, Saroz Körfezi'ndeki göller vb. pek çok doğal turizm öğesini de içerir. İklim dolayısıyla Akdeniz'e nazaran daha kısa süren sezonu nedeniyle deniz turizmi sezonunda aşırı yükselen nüfus, sezon bittiğinde

bölgeyi ıssızlaştırmakta ve turizm gelirlerinin oldukça küçülerek, istihdamın da sona ermesine sebep olmaktadır. Sahip olduğu değerlerin doğru tanıtımı ve kullanımı ile yükselecek kültür ve doğa turizminin, yalnızca yaz aylarında değil, yılın her zamanı bölgeye turist gelmesi için bir sebep olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, turistik bir destinasyonun ziyaret edilmesinde etkisi olan kriterlerin kentsel özellikleri ile birlikte incelenmesi ve turistlerin demografik özellikleri ile tercihlerinin karşılaştırılarak bu kriterlerin belirlenmesindeki rolünün araştırılmasıdır.

Çalışma alanı olarak Marmara Denizi'nin kuzey kıyısındaki Saroz Körfezi ve Tekirdağ sahil hattını oluşturan Enez, Erikli, Şarköy ve Marmara Ereğlisi dahil olmak üzere Tekirdağ bölgeleri seçilmiştir. Bu bölgenin seçilmesindeki sebepler; Türkiye turizm gelirlerinin neredeyse yarıya yakınının ülke nüfusunun yaklaşık %20'sini barındıran Marmara bölgesinden sağlanıyor olması (Türk, 2008), bölgenin İstanbul'a yakınlığı ve Asya-Avrupa kıtaları arasında bir geçiş güzergahı üzerinde bulunması, su altı akıntıları sayesinde kendi kendini temizleyen ve serin denizi ile yazları çok sıcak ve nemli Akdeniz ve Ege sahillerine alternatif oluşturması, doğal güzelliklerinin yanı sıra önemli kültürel ve tarihi zenginliklerinin de olmasıdır.

Bu çalışmada Enez'den Tekirdağ'a kadar uzanan Saroz Körfezi ve Marmara denizinin kuzey sahil hattı boyunca mevcut turizm durumunun tespiti, turist tercihlerinin araştırılarak bölgede yer alan turizm varlıklarının daha verimli kullanılması adına öneriler geliştirilmiştir.

1.4. Kapsam

Bu tez, Saroz Körfezi ile Marmara Denizi kuzey kıyı kesimi olan Enez'den Marmara Ereğlisi'ne kadar olan bölgede yer alan kültürel ve doğal turizm varlıklarının tanıtımını, ziyaret edilme potansiyelinin ve mevcut durumun ölçülmesi amacıyla yapılan mekânsal analiz ve soruşturmalar sonucu elde edilen sosyal verilerin değerlendirilmesini, bu değerlendirme sonuçlarının her bir destinasyon özelinde envanter fişlerine yansıtılarak belgelenmesini, sonuçta ise mevcut durum değerlendirmesi ile turizmin gelişmesi amaçlı ziyaret edilebilirliği etkileyen faktörler bazında gözlem ve önerileri içermektedir.

1.5. Turizme İlişkin Tanımlar

Bu çalışmanın temel amacı olan Marmara Denizi kuzey kıyı kesimindeki turistik yerlerin turizm potansiyellerini belirlemek ve sınıflandırmak için öncelikle turizm sektörüne dahil olan faktörleri yöneten teorik ve kavramsal çerçevenin oluşturulması ile 'turizm sistemini' ve bunun turizm kavramları ve unsurlarının önemini oluşturan mekânsal boyutlarla nasıl bağlantılı olduğunu tartışmaktır. Bu bağlamda 'turizm' ifadesinin başlı başına ve terminolojisindeki bazı tanımları belirtmek gerekir.

Leiper ve Ryan turizmi tanımlarken üç bakış açısı olduğunu kabul etmişlerdir: teknik, bütünsel ve ekonomik. Bu tanımlar turizmin ana kavramlarını göstermektedir (Leiper, The Framework of Tourism: Towards a Definition of Tourism, Tourist and the Tourism Industry, 1979) (Ryan, 1991)

Teknik tanımlar genellikle istatistiksel veya yasal amaçlarla turizm bilgisi sağlamak için kullanılır ve hem uluslararası hem de iç turizm ortamlarında kullanılabilecek açıklamalara katkıda bulunur (Burkart & Medilk, 1974)

DTÖ'nün tanımı teknik tanım olarak kullanılabilir. DTÖ'ye göre turizm "eğlence, iş ve diğer amaçlarla üst üste bir yıldan fazla olmamak üzere olağan ortamlarının dışındaki yerlere seyahat eden ve burada kalan kişilerin faaliyetlerinden oluşur" (WTO, 1995).

Bütünsel tanımlar turizmin tüm özünü korumaya çalışır. DTÖ ve Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu (UNSTAT), turizm için bir tanım önermiştir. Turizmin tanımı, insanların hareketinin turizme daha fazla özellik kazandırması amacına yönelik olarak şu şekildedir: " arka arkaya bir yıldan fazla olmamak üzere olağan ortamlarının dışındaki yerlere seyahat eden ve burada kalan kişilerin eğlence, iş ve diğer amaçlarla yaptıkları faaliyetler"(Leiper, 1979). Cooper vd.'ne göre ise; turizm, insanların çeşitli yerlere veya destinasyonlara hareket etmelerinden (seyahat etmelerinden) ve burada kalmalarından ortaya çıkar. Turizmde iki unsur vardır: varış noktasına yolculuk ve varış noktasında kalma (aktiviteler dahil). Yolculuk ve kalış, olağan ikamet ve çalışma ortamının dışında gerçekleşir. Hedefe hareket geçicidir, niyet birkaç gün, hafta veya ay içinde geri dönmektir. Varış yerleri ziyaret amaçları, ziyaret edilen yerlerde daimi ikamet veya iş bulmak dışındaki amaçlardır (Cooper, Fletcher, Gilbert, Fyall, & Wanhill, 1998).

Turizm ekonomik bir faaliyet olarak da yorumlanabilir. Williams & Show, turizmin ekonomik boyutunun önemini vurgulamaktadır: "turizm, ekonomi politikasının

gölgelerinden merkez sahne konumuna yükseldikçe, ekonomik kalkınmadaki rolünü değerlendirmek zorunlu hale gelmiştir. Endüstri efsaneler ve basmakalıp düşüncelerle örtülmüştür ve turizmdeki son trendleri, ekonomik örgütlenmesini ve ekonomik kalkınmaya katkısını incelemeye ihtiyaç vardır " (Williams & Show, 1998).

Turizmin tanımından hareketle turizm endüstrisi, "Turistlerin, ikamet ettikleri yerlerden ayrılarak tekrar aynı yere dönünceye kadar geçen süre içerisindeki seyahatleri sırasında gereksinme duydukları ulaştırma, yeme-içme, eğlence ve diğer ihtiyaçlarını karşılayan faaliyet alanlarının tümüdür." şeklinde tanımlanabilir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2011).

Türkiye'de kültür varlıklarını korumak için çıkarılan 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile kültür varlıkları "tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar" olarak tanımlanmıştır (Resmi Gazete, 1983). Bu varlıkların bazıları, insanlığın ortak mirası kabul edilmiş ve UNESCO tarafından 16.11.1972 tarihinde yürürlüğe giren Dünya Doğal ve Kültürel Mirası Koruma Sözleşmesi gereği belirli kriterlere göre tescillenmiştir. Dünya Miras Listesi'ne alınan bu mirasa sahip olan ülkelerin de bu mirası korunması için belirli koşullar getirilmiştir (Osmanoğlu, 2019).

1.6. Yöntem

Bu çalışmada kullanılan yöntemin aşamaları;

1- Hazırlık aşaması

- Literatür araştırması yapılması
- Pilot anket hazırlanıp uygulanması ve yerinde gözlem
- Kriterlerin belirlenmesi
    - Kriterler arası hiyerarşinin kurulması
    - Kriterler arası ikili karşılaştırmalar matrisinin oluşturulması
- Ziyaretçiler ile yerel paydaşlar için ayrı ayrı anket sorularının hazırlanması
- Mekânsal analizlerin yapılabilmesi için her bölgeye ait yol ağı verilerinin DepthmapX 0.30 programına aktarılması

- Yerinde gözlem ve uydu bilgilerine istinaden, hizmet birimleri ve destinasyonların Google Earth bölge haritaları üzerinde işlenerek CBS altyapısı olan Arcmap 10.6.1 programına aktarılması

2- Uygulama aşaması

- Örneklem hesabı yapılması
- Her bölgede örneklem hesabına göre rastgele seçilmiş turistlerle ziyaretçi anketi uygulanması
- Yerel paydaşlarla anket yapılması ve yüz yüze görüşmeler

3- Değerlendirme aşaması

- Ziyaretçi anketlerinin değerlendirilmesi
    - Turistlerin demografik bilgilerinin MS Excel 2016 ortamında frekans analizi ile değerlendirilmesi
    - Belirlenen kriterlerin önceliklerinin AHP ile hesaplanması
        - Kriter puanlarının geometrik ortalarının alınması
        - İkili karşılaştırma matrislerinin hesaplanması
        - Bu matrislerin normalize edilmesi
        - Göreli önem vektörünün (w) elde edilmesi
        - CR değerinin hesaplanaral tutarlılık kontrolü yapılması
    - Ziyaretçi tercihlerini belirten soruların yine MS Excel 2016 ortamında frekans analizi yöntemi ile değerlendirilip veri çubukları şeklinde grafiğe dökülmesi
    - Bölge destinasyonlarına verilen ortalama puanların ve ziyaret edilme sayılarının hesaplanması
- Mekansal verilerin değerlendirilmesi
    - DepthmapX 0.30 programı üzerinde space syntax analizi ile derinlik ve bütünleşme hesapların yapılması
    - Bu verilerin Arcmap 10.6.1 programına aktarılması ve hizmet birimlerinin işlenmiş olduğu harita ile çakıştırılması
    - Buffer (tampon bölge) analizi ile her destinasyonun en yakın yol ve hizmet birimi veya yerleşim birimleri ile mesafe analizlerinin yapılması, uzaklığa göre 1-5 arasında puanlandırılması

- Yerel paydaşlarla yapılan anketlerin değerlendirilmesi
    - Görüşülen kişilerin demografik analizinin yapılması
    - Her destinasyon için ilgili kritere verdikleri puanların ortalamasının alınması

4- Envanter fişlerinin hazırlanması

- Her destinasyon hakkında yazılı bilgi ve iki adet görsel ile uygu görüntüsü kullanılması
- Her destinasyonun tüm kriterlerden aldığı puanların kritere ait öncelik hesabı sonucu elde edilen göreli önem vektörü ile çarpılarak sonuçta alınan puanlar toplanması, bu hesabın da envanter fişlerine aktarılması

5- Hipotezlerin sınanması

- IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılarak korelasyon analizi ile bulgular arasında ilişkisellik aranması

1.6.1. Ziyaretçi Anketi Hazırlanması ve Uygulaması

Anket soruları hazırlanırken iki aşamalı bir yöntem izlenmiştir. İlk olarak literatür araştırması ve yerel halkla yapılan sözlü görüşmeler ve yerinde gözlemler sonucunda açık uçlu soruların da yer aldığı bir anket hazırlanmış ve tüm bölgelerden toplamda 100 kişiyle yapılmıştır. Bu anketin soruları EK 1'deki gibidir. Bu sorulardan alınan cevaplar doğrultusunda yapılan düzenlemeler ise şöyledir:

Açık uçlu sorular SPSS ortamında değerlendirme kolaylığı olması açısından çoktan seçmeli hale getirilmiştir.

Demografik göstergelere ait soruları içeren birinci bölümde katılımcının mesleğine dair herkesin açıklayıcı bilgi vermek istemediği görülmüş olup, onun yerine hane halkı toplam geliri 5 sınıfa ayrılarak sorulmuştur. Verilen cevapların güvenilirliği açısından katılımcı yaşı 18'den başlatılarak yine 5 sınıfa ayrılmıştır.

Çocuklu turistlerin tercihleri ve turizmdeki etkisi göz önüne alınarak çocuk sayısı ile ilgili soru eklenmiştir.

Bölge tanıtımının yeterli ölçüde yapılmadığı tüm paydaşlar tarafından genel geçer bir kabul olduğundan, bu konu ile ilgili sorular çıkarılmıştır. Tanıtım ile ilgili neler yapılabileceği ayrı bir çalışma konusu olabilir.

Bir eserin ziyaret edilirliğini etkileyen kriterler, AHP (Analitik Hiyerarşi Prosesi) adı verilen yöntemle ağırlıklandırılmıştır. Buna göre her ana kriter ve alt kriterler birbirleriyle karşılaştırılmalı ve hangisinin diğerine göre ne kadar önemli olduğu, AHP formülasyonu ile hesaplanmıştır. Bu hesabın yapılabilmesi için gerekli karşılaştırma soruları ankete eklenmiştir. Buna karşılık ulaşım ile ilgili sorular çıkartılmış ve erişilebilirlik ana kriteri altında değerlendirilmiştir.

Konaklama birimleri ve bölgenin özellikleri ile ilgili detaylı açıklama isteyen sorulara verilen cevaplar çeşitlendirilip, yer yer birden fazla işaretleme yapılabilecek çoktan seçmeli sorular haline getirilmiştir.

Puanlamaya tabi tutulacak kültürel/doğal varlıklar bölgelere göre ayrılarak gerek yerinde görme, gerek literatür araştırması ve yerel halktan alınan bilgilerle ilaveler yapılmış ve en düşük 1, en yüksek 9 olacak şekilde 9'lu likert ölçeğinde beğeni sınıflandırması sorulmuştur. Pilot çalışmada sorulan ziyaret edilip edilmeme sorusunu yinelemek yerine görülmeyenlerin puanlandırılmaması istenmiş, 'ziyaret edilecek olan' sorusu ise verilen cevapların samimiyet derecesi göz önüne alınarak çıkartılmıştır. Ayrıca ziyaretçinin bölgeye gelme amacı hangi turizm türü için burada bulunmaktasınız sorusu ile yine çoktan seçmeli hale getirilmiş, yapılan aktiviteler destekleyici olarak sorulmuştur.

Bu düzeltmeler ışığında, her bölgede ziyaret edilmiş olup puanlanması istenen mekanlar ayrı tutularak, anket düzenlenmiştir.

1.6.1.1. Kriterlerin Belirlenmesi

Çalışma alanındaki kültürel ve doğal turizm varlıklarının değerlendirilmesinde kullanılan kriterlerin belirlenmesi için basılı kaynaklardan ve pilot saha çalışması ile yerel paydaşlarla yapılan görüşmelerden faydalanılmıştır.

Turistler açısından değerlendirmenin yapıldığı Bölüm 4'te, bir destinasyonun seçiminde etki eden demografik faktörler ile destinasyonun sahip olduğu çekici özellikler ayrıca karşılaştırılmıştır. Bu faktörlerden tarihi / doğal değerler ile konaklama ve ulaşım olanakları turizm varlığının statüsünü gösterirken, altyapı ve rekreasyon etkinlikleri ise

bölgenin taşıdığı özelliklerdir (Kim & Lee, 2003). Ayrıca son yıllarda yapılan çalışmalarda alışveriş olanakları ve güvenlik gibi değişkenler de çekici faktörler arasına eklenmiştir (Evren & Kozak, 2012). Ayrıca ekonomi de turizm olgusunun hem girdi hem çıktısı olarak önemli bir faktör olarak ele alınmıştır.

Aşağıda soruşturma esnasında değerlendirmeye alınan kriterlerin nedenleri açıklamaları ile birlikte incelenmiştir.

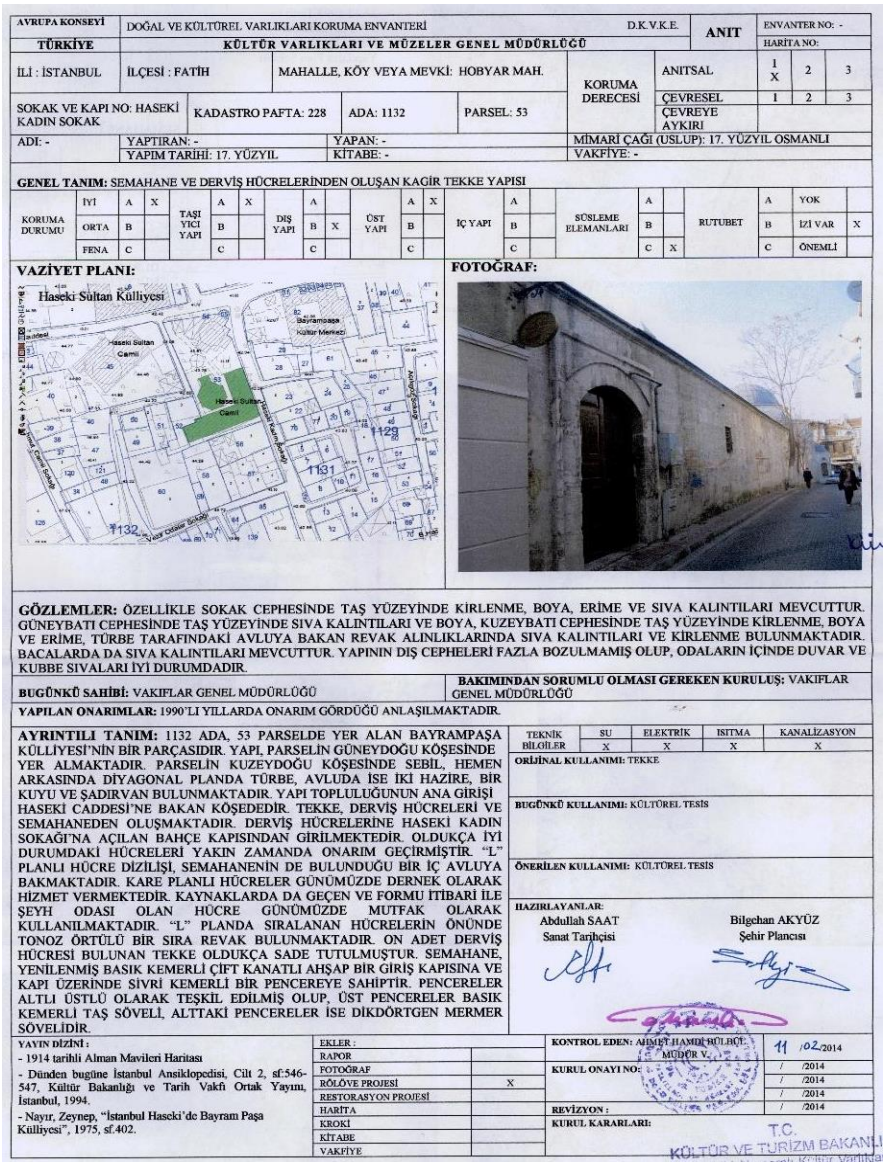
- **Tarihi / Doğal Değer:**

Günel ve Dişli tarafından hazırlanan ve 5. Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Sempozyumu'nda sunulan Vakıf Kültür Varlıkları Envanter Sistemi isimli bildiriden alınan ve Entegre Vakıf Otomasyon Sisteminde (EVOS) oluşturulan Çizelge 1.1.'deki ankette, bir vakıf eserinin T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yatırım programına alınması için dikkate alınan bilgilere yer verilmiştir.

Çizelge 1. 1. Vakıf Eserleri Yatırım Programı Teklif Düzenlemede kullanılan anket soruları ve olası cevaplar (Günel & Dişli, 2015)

Tescil grubu *I. Grup, 2. Grup* Projeleri var mı? *I- Evet, 2- Hayır*	Bütünsellik değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
	Kullanım değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
Kurul karan var mı? *I- Var, 2- Kurulda, 3- Yok*	Ekonomik değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
Tarihsel değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*	Grup değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
Etrafında yerleşim var mı? *1- Var, 2- Yok*	Sembol değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
İşin niteliği *I- Proje çizimi,* *2- Basit onarım, 3- Esaslı onarım*	Fiziksel durumu *1- İyi,* *2- Kabul edilebilir, 3- Kötü, 4- Çok kötü*
Belge değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*	Teklik değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
Sosyal değeri var mı? *I- Var, 2- Yok*	Enderlik değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*
Anı değeri var mı? *I- Var, 2- Yok*	Çevresel değeri var mı? *I- Var, 2- Yok*
Mimari ve teknik değeri var mı? *I- Var,*	Özgünlük değeri var mı? *I- Var, 2- Yok*
Dini değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*	Doğal tehdidin boyutu *1- Çok kötü,* *2- Yüksek, 3- Orta, 4- Düşük, 4- Yok*
Politik değeri var mı? *1- Var. 2- Yok*	İnsan kaynaklı değerin boyutu *1- Yüksek,* *2- Orta, 3- Düşük*
Eğitim değeri var mı? *1- Var, 2- Yok*	Gelişmeye bağlı değerin boyutu *1- Yüksek, 2- Orta, 3- Düşük*
Estetik ve artistik değeri var mı? *I- Var,* *2- Yok*	Tehdidin boyutu ve oluşması durumunda yapıda oluşturacağı hasarın derecesi *1- Yüksek, 2- Orta, 3- Düşük*

İstanbul 4 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü tarafından hazırlanan envanter fişlerine (Şekil 1.1) bakacak olursak; kültür varlığının adresi, koruma derecesi, mimari üslubu ve yapım tarihi ile bugünkü sahibi, bakımından sorumlu olması gereken kuruluş, yapılan onarımlar, kurul onay bölümlerinin dışında en az bir sanat tarihçisi ve bir şehir plancısından oluşan komisyonun gözlemlerinin yanı sıra yapının genel ve ayrıntılı tanımı, en az 1 fotoğrafı ve vaziyet planı mevcuttur. Koruma durumu, yapıya ait taşıyıcı sistem özellikleri ile birlikte iyi, orta ve fena olarak 3 kademeli değerlendirilmiştir.

AVRUPA KONSEYİ | DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ | D.K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: -
TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ | HARİTA NO:
İLİ : İSTANBUL | İLÇESİ : FATİH | MAHALLE, KÖY VEYA MEVKİ: HOBYAR MAH. | KORUMA DERECESİ: ANITSAL 1 X 2 3 | ÇEVRESEL 1 2 3 | ÇEVREYE AYKIRI
SOKAK VE KAPI NO: HASEKİ KADIN SOKAK | KADASTRO PAFTA: 228 | ADA: 1132 | PARSEL: 53
ADI: - | YAPTIRAN: - | YAPAN: - | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): 17. YÜZYIL OSMANLI
YAPIM TARİHİ: 17. YÜZYIL | KİTABE: - | VAKFİYE: -

GENEL TANIM: SEMAHANE VE DERVİŞ HÜCRELERİNDEN OLUŞAN KAGİR TEKKE YAPISI

KORUMA DURUMU				TAŞIYICI YAPI			DIŞ YAPI			ÜST YAPI			İÇ YAPI			SÜSLEME ELEMANLARI			RUTUBET		
	İYİ	A	X		A	X		A			A	X		A			A			A	YOK	
	ORTA	B			B			B	X		B			B			B			B	İZİ VAR	X
	FENA	C			C			C			C			C			C	X		C	ÖNEMLİ	

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GÖZLEMLER: ÖZELLİKLE SOKAK CEPHESİNDE TAŞ YÜZEYİNDE KİRLENME, BOYA, ERİME VE SIVA KALINTILARI MEVCUTTUR. GÜNEYBATI CEPHESİNDE TAŞ YÜZEYİNDE SIVA KALINTILARI VE BOYA, KUZEYBATI CEPHESİNDE TAŞ YÜZEYİNDE KİRLENME, BOYA VE ERİME, TÜRBE TARAFINDAKİ AVLUYA BAKAN REVAK ALINLIKLARINDA SIVA KALINTILARI VE KİRLENME BULUNMAKTADIR. BACALARDA DA SIVA KALINTILARI MEVCUTTUR. YAPININ DIŞ CEPHELERİ FAZLA BOZULMAMIŞ OLUP, ODALARIN İÇİNDE DUVAR VE KUBBE SIVALARI İYİ DURUMDADIR.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ | **BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:** VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YAPILAN ONARIMLAR: 1990'LI YILLARDA ONARIM GÖRDÜĞÜ ANLAŞILMAKTADIR.

AYRINTILI TANIM: 1132 ADA, 53 PARSELDE YER ALAN BAYRAMPAŞA KÜLLİYESİ'NİN BİR PARÇASIDIR. YAPI, PARSELİN GÜNEYDOĞU KÖŞESİNDE YER ALMAKTADIR. PARSELİN KUZEYDOĞU KÖŞESİNDE SEBİL, HEMEN ARKASINDA DİYAGONAL PLANDA TÜRBE, AVLUDA İSE İKİ HAZİRE, BİR KUYU VE ŞADIRVAN BULUNMAKTADIR. YAPI TOPLULUĞUNUN ANA GİRİŞİ HASEKİ CADDESİ'NE BAKAN KÖŞEDEDİR. TEKKE, DERVİŞ HÜCRELERİ VE SEMAHANEDEN OLUŞMAKTADIR. DERVİŞ HÜCRELERİNE HASEKİ KADIN SOKAĞI'NA AÇILAN BAHÇE KAPISINDAN GİRİLMEKTEDİR. OLDUKÇA İYİ DURUMDAKİ HÜCRELERİ YAKIN ZAMANDA ONARIM GEÇİRMİŞTİR. "L" PLANLI HÜCRE DİZİLİŞİ, SEMAHANENİN DE BULUNDUĞU BİR İÇ AVLUYA BAKMAKTADIR. KARE PLANLI HÜCRELER GÜNÜMÜZDE DERNEK OLARAK HİZMET VERMEKTEDİR. KAYNAKLARDA DA GEÇEN VE FORMU İTİBARİ İLE ŞEYH ODASI OLAN HÜCRE GÜNÜMÜZDE MUTFAK OLARAK KULLANILMAKTADIR. "L" PLANDA SIRALANAN HÜCRELERİN ÖNÜNDE TONOZ ÖRTÜLÜ BİR SIRA REVAK BULUNMAKTADIR. ON ADET DERVİŞ HÜCRESİ BULUNAN TEKKE OLDUKÇA SADE TUTULMUŞTUR. SEMAHANE, YENİLENMİŞ BASIK KEMERLİ ÇİFT KANATLI AHŞAP BİR GİRİŞ KAPISINA VE KAPI ÜZERİNDE SİVRİ KEMERLİ BİR PENCEREYE SAHİPTİR. PENCERELER ALTLI ÜSTLÜ OLARAK TEŞKİL EDİLMİŞ OLUP, ÜST PENCERELER BASIK KEMERLİ TAŞ SÖVELİ, ALTTAKİ PENCERELER İSE DİKDÖRTGEN MERMER SÖVELİDİR.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORİJİNAL KULLANIMI: TEKKE

BUGÜNKÜ KULLANIMI: KÜLTÜREL TESİS

ÖNERİLEN KULLANIMI: KÜLTÜREL TESİS

HAZIRLAYANLAR:
Abdullah SAAT — Sanat Tarihçisi
Bilgehan AKYÜZ — Şehir Plancısı

YAYIN DİZİNİ :
- 1914 tarihli Alman Mavileri Haritası
- Dünden bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 2, sf:546-547, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Ortak Yayını, İstanbul, 1994.
- Nayır, Zeynep, "İstanbul Hasekide Bayram Paşa Külliyesi", 1975, sf.402.

EKLER :	
RAPOR	
FOTOĞRAF	
RÖLÖVE PROJESİ	X
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN: AHMET HAMDİ BÜLBÜL — MÜDÜR V. — 11/02/2014

KURUL ONAYI NO: / /2014 | / /2014 | / /2014 | / /2014

REVİZYON :

KURUL KARARLARI:

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLI

Şekil 1.1. İstanbul-Fatih 1132 Ada 53 Parsele İlişkin 20.02.2014 Tarih ve 2357 SayılıTescil Fisi(Tekke)-1 (İstanbul 4 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, 2014)

Bu envanter fişi göz önüne alındığında, yapının ayrıntılı tanımı, fotoğrafları ve vaziyet planı, adres bilgilerinden ili, ilçesi ve mahallesi ile koruma durumu ve yapının fiziki durumuna dair bilgiler, bu tezde hazırlanan envanter fişlerinde de mevcut olup, Koruma Kurulu fişlerindeki daha detaylı bilgilere çalışma kapsamında ihtiyaç duyulmamıştır.

23.07.1983 tarihli 2863 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda "kültür varlığı" kavramının tanımı; "tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar" olarak yapılmıştır. Tabiat varlıkları ise "jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerler" olarak tanımlanmıştır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 1983).

Bu tanımlara ve vakıf belgelerine istinaden; bir kültür veya tabiat varlığının değerlendirilmesi için özgünlük, eskilik, teknik, estetik, duygusal (anı) ve simgesel değerlerden bir veya birkaçına sahip olması gereklidir. Bunlarla birlikte pilot ankette sorulan turizm varlıklarının korunma durumu ile ilgili sorulara verilen 'bu hususstaki uygulamaların yetersizliği ve kötülüğü' cevabına istinaden, korunmuşluk değeri de Tarihi/Doğal Değer ana kriterinin altında yer almıştır (Kaprol, 2003).

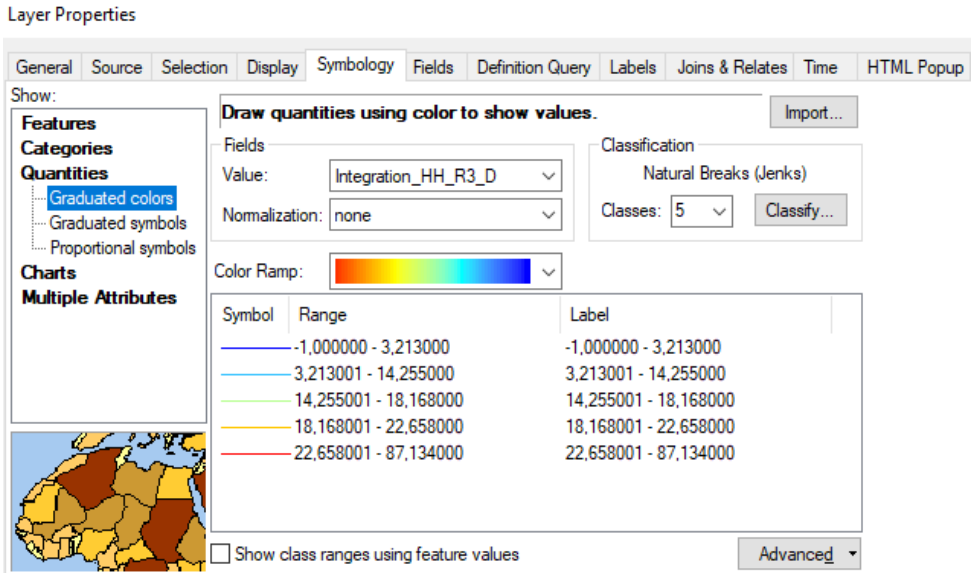
Eskilik değerinin puanlandırılmasında yapım yılı; 20. Yüzyıl öncesi 5 puan, 1900 yılından cumhuriyete kadar olan zaman aralığı 4 puan, 1923-1960 arası 3 puan, 1960-1980 yılları arası 2 puan ve 1980'den günümüze kadar olan turizm varlıkları ise 1 puan olarak değerlendirilmiştir.

- **Erişilebilirlik:**

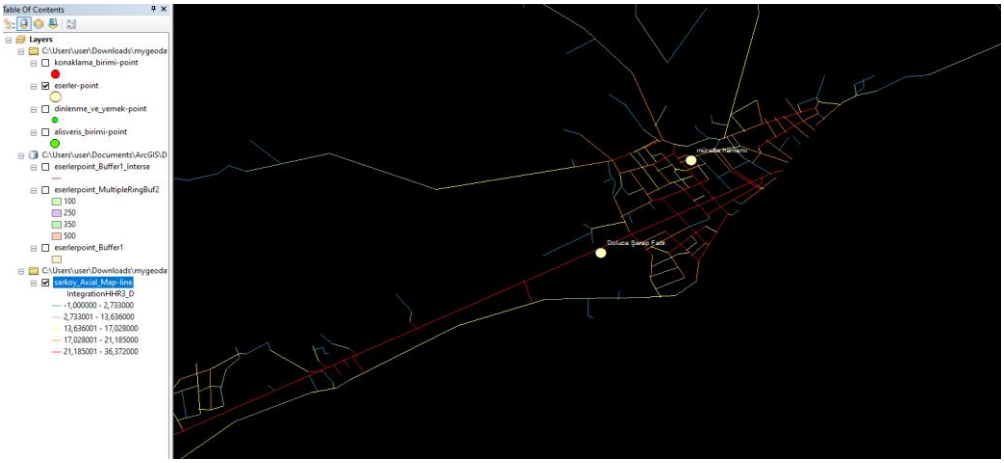
Erişilebilirlik (ulaşılabilirlik); herkesin istediği her yere ve her hizmete bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bu hizmetleri kullanabilmesidir (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2017). 7/7/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile kamu kullanımına açık tüm binalar, açık alanlar ve belediyelerin şehir içinde sundukları ya da denetledikleri toplu taşıma araçları, erişilebilir hale getirilmek mecburiyetindedir.

Ancak bir turizm destinasyonu için erişilebilirlik kavramı; yalnızca engelli ve çocuk erişimine uygunluk anlamına gelmemelidir. Zira turist kitlesi her tür demografik özelliklere sahip insan ve hatta birlikte getirebilecekleri hayvanlarını da içerir. Bu sebepten erişilebilirlik ana kriterini destekleyici alt kriterler belirlenmiştir. Bir yerin otopark sorunu olması, araçla seyahat eden kişiler için problem teşkil edebilir. Bunun yanı sıra, turizm varlığının niteliği ile ve ziyaretçinin yaşı, bölgede geçireceği vakit, turizm aktivitesinden beklentisi vb. özellikleri ile de alakalı olmakla birlikte, konaklama, alışveriş ve dinlenme birimleri ile şehir merkezine olan uzaklıklar da tercihleri etkileyebilir.

Şehir merkezine yakınlık alt kriteri, 100m, 250 m, 500 m, 1000 m ve üstü olmak üzere beş kategoriye ayrılarak puanlandırılmıştır. Bunun yanı sıra bir noktaya ulaşımın kolay olması, bu tezde 'space syntax axial analiz' kullanılarak değerlendirilmiştir. Yerel bütünleşme (local integration-integration HH R3) değerleri esas alınarak her bir turizm varlığının ulaşılabilirliği (accessibility) ölçülmüş ve puanlanmak üzere beş sınıfa ayrılmıştır (Öztürk Hacar, Gülgen, Bilgi, & Kılıç, 2018). Şekil 1.3.'te Şarköy yol haritası üzerinde yapılan 'space syntax integration' (bütünleşme) analizinin Arcmap 10.6.1 programı üzerinde coğrafi bilgi sistemine aktarılmış ve değerlerin yeniden sınıflandırılarak Şekil 1.2.'deki gibi mavi-kırmızı arası 5 renk skalasında kısmi detaylı gösterimi ifade edilmiştir.

Şekil 1.2. Space Syntax Bütünleşme analizinin coğrafi bilgi sistemi (Arcmap 10.6) üzerinde yeniden sınıflandırılması

Şekil 1.3. Şarköy kısmi bütünleşme analizi

Bütünleşme değeri, turizm varlıklarının ziyaret edilme sayısı ile karşılaştırılarak aralarında korelasyon analizi yapılmıştır.

Bunların yanında bir yerin ziyaret edilebilmesi için, erişim izninin açık olması da gereklidir. Örneğin Edirne Merkez ilçesinde bulunan Bahai evi (Şekil 1.4.), dini açıdan bir simge yapı olmasına rağmen, ziyaretçiye açık değildir. Bu durumda 'erişim izninin açık olması' alt kriteri, yine 5 kategoriye ayrılarak; erişime tamamen kapalı (1 puan), erişim izne tabi (2 puan), belli dönemlerde açık (3 puan), her dönem belli saatlerde açık (4 puan) ve sürekli açık (5 puan) olmak üzere sınıflandırılmıştır.

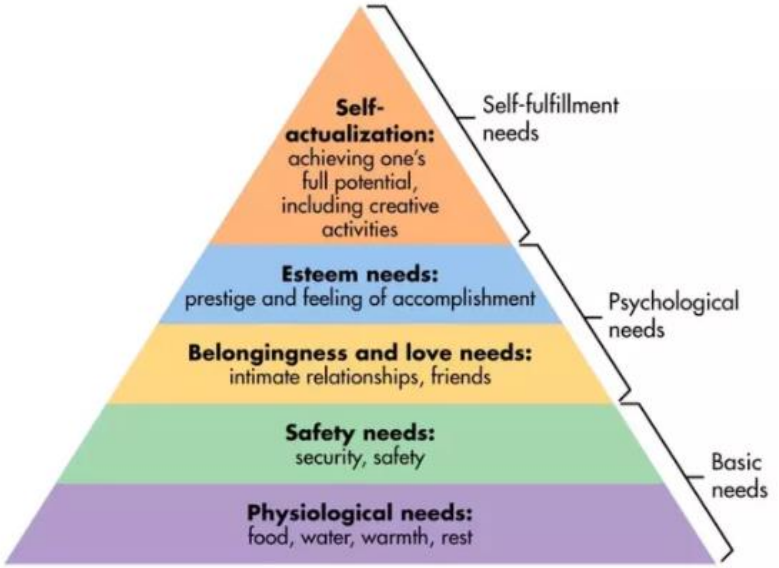

Şekil 1.4. Edirne Bahai Evi (Aslı Zencirkıran arşivi)

- **Güvenlik:**

Gerek bu çalışmanın gerek literatür kaynaklarının bir sentezi olarak, turizmde en önemli olgu güvenlik olarak ortaya çıkmıştır. Abraham Maslow'un (1970) 'İhtiyaçlar Hiyerarşisi' teorisine göre Şekil 1.5.'te görülen piramidin alt kısmındaki ihtiyaçlar

karşılanmadıkça üsttekilere geçilemez ve temel güvenlik ihtiyacı karşılanmadan turizm gibi etkinliklere sıra gelmemektedir. (McLeod, 2020)

Şekil 1.5. Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi (McLeod, 2020)

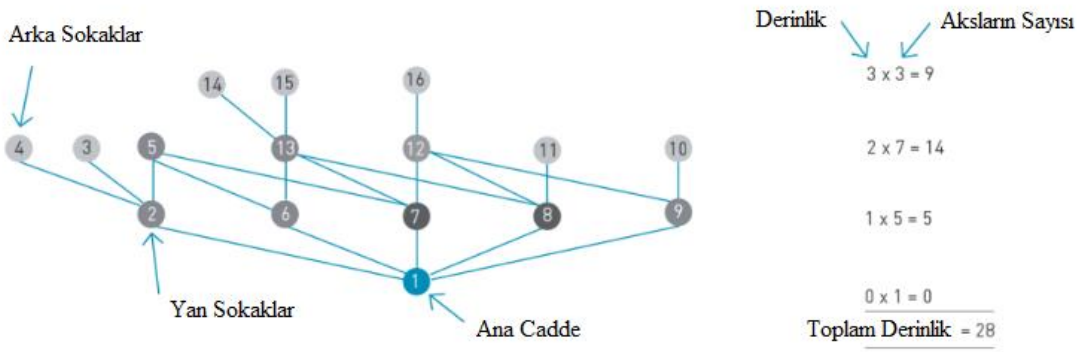
İnsanların kendilerini güvende hissetmedikleri bir destinasyonu ziyaret etmekten kaçınması doğaldır. Turistlerin güvenliğine yönelik riskler turizmin ayrılmaz bir parçasıdır. Alınan tüm tedbirlere rağmen bu risklerden bütünüyle kaçınabilmek mümkün değildir. Hırsızlık, gasp, kapkaç, darp ve sözlü taciz, Türkiye'de turistlerin en çok mağdur olduğu tehditlerdir. Ayrıca terör eylemleri de kişisel olarak öngörülüp tedbir alınması mümkün olmayan ve can kaybına neden olma olasılığı en yüksek risklerdendir (Aras, 2017).

Bu doğrultuda 'kentin suç oranının düşük olması' güvenlik alt kriteri olarak değerlendirmeye alınmıştır. Çevresinde yaşam alanlarının olması da hem kaybolma riskine karşı, hem kendini güvende hissetmeyi sağlayabileceğinden, alt kriterlere eklenmiştir. Değerlendirme aşamasında en yakın yaşam alanı mesafesine göre 0-2 km arasında beş kategoriye ayrılarak puanlanmıştır. Yine kaybolma riskine karşı işlek konumda olması alt kriterine verilen puanlar, her eserin bağlı bulundukları yolun derinlik değerleri göz önüne alınarak verilmiştir (Lopez & Nes, 2007). Zira bir noktaya ana akstan kaç aşamada ulaşılabiliyorsa derinliği o kadar yüksektir ve yüksek derinliğe sahip mekanlar hem tenha oldukları için, hem yön bulma açısından kaybolma riski daha fazla olduğu için daha az güvenlidir. Lopez ve Nes'in çalışmasına göre hane soygunları işlek

caddelerde daha azdır. Buna göre her cadde aksının derinlik dereceleri beş kategoriye ayrılmış, en derin olan yol parçası güvenlik açısından en kötü kabul edilerek 1 puan, en az derin olan ise 5 puan olmak üzere puanlandırılarak envanter fişlerine aktarılmıştır. Şekil 1.6.'da Şarköy yol haritası üzerinde yapılan 'space syntax total depth' (toplam derinlik) analizinin Arcmap 10.6.1 programı üzerinde coğrafi bilgi sistemine aktarılmış ve değerlerin yeniden sınıflandırılarak mavi-kırmızı arası 5 renk skalasında kısmi detaylı gösterimi ifade edilmiştir.

Şekil 1.6. Şarköy bölgesinde kısmi derinlik analizi

Şekil 1.7. Basit bir yerleşmede toplam derinlik değerinin hesabı (Nes, 2011)

Şekil 1.7. ve space syntax (mekan dizim) hesaplamalarında kullanılan derinlik ve bütünleşme formülleri aşağıdaki gibidir (Nes, 2011):

Ortalama derinlik (MD-mean depth): toplam derinlik/(k-1) Denklem 1.1

Toplam derinlik (sum depth): Her bir segmentin diğer segmentlere göre topolojik derinliği

k: sistemdeki segment sayısı

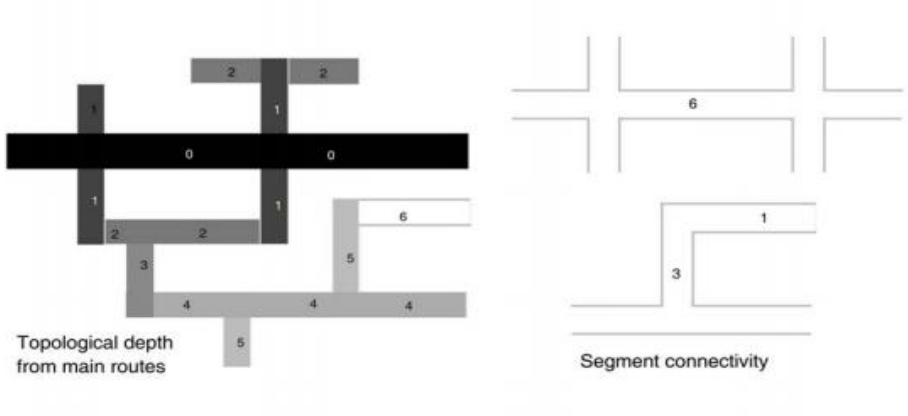
Dk: sabit değer

2(MD-1)/(k-2) Gerçek asimetri (RA-real assymetry) Denklem 1.2

RA/Dk Gerçek rölatif asimetri (RRA-real relative assymetry) Denklem 1.3

1/RRA = Dk.(k-2) / 2(MD-1) Integration Denklem 1.4

Makro ölçekli bir analiz, bir cadde veya cadde segmentinin (parçasının) doğrudan çevresindeki diğerleriyle ve bir bütün olarak şehirle nasıl ilişkili olduğu sorusunu ele alır. Küresel entegrasyon, yerel entegrasyon, alan entegrasyonu, entegrasyon eğimi, kontrol ve yerel açısal entegrasyon (şehirler boyunca ana yolları belirlemek için) gibi dinamik mekânsal ölçümler hesaplanır ve analize alınır. Bunu yaparken ana rotalardan topolojik derinlik, cadde bağlantısı ve segment bağlantısı dikkate alınır. Ana rotalardan bir segmentin derinliğinin hesaplanması manuel olarak yapılır. İlk olarak, ana rotalar üzerinden açısal analiz veya bir yarıçap (h:3) ile toplam derinlik belirlenir. Daha sonra bu şekilde belirlenen ana rotalar bir harita üzerinde çizilir. Belirli bir cadde veya cadde segmentinden en yakın ana yola geçmek için kaç kez yön değiştirmek zorunda olduğunun sayılması, bu caddenin (segmentinin) topolojik derinliğini tanımlar. Her adım için bir renk kodu verilir. Şekil 1.8. (solda) bunun nasıl yapıldığını göstermektedir (Lopez & Nes, 2007).

Şekil 1.8. Ana rotalardan (solda) ve segmentlerden (sağda) topolojik derinlik hesaplama örneği (Lopez & Nes, 2007)

Bu bilgiler ışığında tezin tüm çalışma alanlarında DepthmapX 0.30 programında derinlik analizleri yapılmış ve haritaya işlenerek Arcmap10.6.1 programında yapılan mesafe analizlerinde kullanılmıştır. Bu yöntemle Depthmap'ten Arcmap programına, çizimin özellikler tablosunda, her bir çizginin (segmentin) derinlik, bütünleşme, uzunluk vb. değerleri gösterilmiş olarak aktarım yapılır (Çizelge 1.2.).

Çizelge 1. 2. Space Syntax analizinden sonra CBS platformuna aktarılan özellikler listesi

Ref Number	Choice	Choice R3	Choice [Norm]	Choice [Norm] R3	Connectivity	Integration [HH]	Integration [HH] R3	Line Length	Mean Depth	Mean Depth R3	Node Count	Node	RA	RA R3
33	5304	6	0.0134982	0.4	2	0.310152	0.849123	0.0017222	24.2852	2	888	7	0.0525626	0.4
34	3540	6	0.00900899	0.6	2	0.29745	0.872556	0.0016611	25.2796	1.8	888	6	0.0548072	0.4
35	1772	4	0.00450958	0.666667	2	0.285722	0.703987	0.00443645	26.2762	1.75	888	5	0.0570569	0.5
36	0	0	0	0	1	0.27486	0.333333	0.00419586	27.2751	2	888	4	0.0593117	1
37	0	0	0	0	1	0.284756	0.333333	0.00361806	26.3619	2	888	4	0.0572503	1
38	1772	4	0.00450958	0.666667	2	0.296431	0.703987	0.00341666	25.363	1.75	888	5	0.0549955	0.5
39	3540	6	0.00900899	0.6	2	0.309074	0.872556	0.00155048	24.3664	1.8	888	6	0.0527458	0.4
40	5304	6	0.0134982	0.4	2	0.322812	0.849123	0.00591877	23.372	2	888	7	0.0505012	0.4
41	7064	6	0.0179773	0.285714	2	0.337791	0.861966	0.00216083	22.3799	2.14286	888	8	0.0482617	0.380952
42	8820	8	0.0224461	0.222222	2	0.35419	1	0.00831264	21.3901	2.22222	888	10	0.0460273	0.305556
43	12271	19	0.0312286	0.287879	3	0.372218	1.29893	0.00829984	20.4025	2.16667	888	13	0.0437979	0.212121
44	14419	23	0.0366951	0.134503	3	0.392037	1.48036	0.00450542	19.4216	2.36842	888	20	0.0415839	0.152047
45	17584	38	0.0447497	0.0677362	3	0.413897	1.82073	0.00504007	18.4487	2.5	888	35	0.0393876	0.0909091
46	0	0	0	0	1	0.338828	1.04458	0.00216894	22.3145	2.36364	888	12	0.0481141	0.272727
47	7046	16	0.0179314	0.152381	2	0.338989	1.38734	0.00107518	22.3044	2.26667	888	16	0.0480912	0.180952
48	5292	12	0.0134677	0.181818	3	0.323955	1.21234	0.00198784	23.2931	2.25	888	13	0.0503231	0.227273
49	14	12	3.56288e-05	0.428571	3	0.310167	1.26717	0.0011796	24.2841	1.875	888	9	0.0525601	0.25
50	10	8	2.54491e-05	0.285714	2	0.310137	0.98558	0.000357974	24.2864	2.125	888	9	0.0525651	0.321429
51	1764	6	0.00448922	0.109091	2	0.323889	0.979294	0.000391497	23.2976	2.45455	888	12	0.0503333	0.290909
52	3522	14	0.00896318	0.179487	2	0.338917	1.30066	0.00168065	22.3089	2.23077	888	14	0.0481014	0.205128
53	1772	8	0.00450958	0.380952	3	0.310137	1.14929	0.00124613	24.2864	1.85714	888	8	0.0525651	0.285714
54	0	0	0	0	1	0.297381	0.581704	0.000789902	25.2852	2.2	888	6	0.0548199	0.6
55	0	0	0	0	1	0.338828	1.04458	0.00165704	22.3145	2.36364	888	12	0.0481141	0.272727
56	1417	28	0.00360614	0.0643678	3	0.413362	1.7165	0.00190478	18.4713	2.5	888	31	0.0394385	0.103448
57	3090	24	0.00786378	0.0683761	3	0.413069	1.69267	0.00243279	18.4837	2.44444	888	28	0.0394665	0.111111
58	16	11	4.07186e-05	0.120879	3	0.390984	1.30764	0.000700627	19.4713	2.28571	888	15	0.0416958	0.197802
59	442	12	0.00112485	0.0571429	3	0.411715	1.45161	0.00317851	18.5411	2.47619	888	22	0.0395963	0.147619
60	4406	20	0.0112129	0.0529101	3	0.434385	1.62111	0.00391955	17.6257	2.53571	888	29	0.0375298	0.113757
61	2021	45	0.00514327	0.110837	4	0.413496	1.88336	0.00309579	18.4656	2.34483	888	30	0.0394258	0.0960591
62	18032	59	0.0458898	0.118952	4	0.435064	1.84701	0.00118576	17.5998	2.4375	888	33	0.0374713	0.0927419
63	4454	9	0.011335	0.0526316	2	0.411134	1.32722	0.000755399	18.566	2.52632	888	20	0.0396523	0.169591
64	2922	23	0.00743623	0.169118	3	0.39034	1.40284	0.000897331	19.5017	2.35294	888	18	0.0417645	0.169118
65	1031	30	0.0026238	0.157895	3	0.372586	1.48966	0.00249864	20.3833	2.4	888	21	0.0437547	0.147368
66	4013	49	0.0102127	0.212121	4	0.356278	1.6674	0.00139486	21.2706	2.31818	888	23	0.0457575	0.125541

Her destinasyon için bölgeye göre ağırlıklandırılan kriterler bağlamında derecelendirme yapabilmek için, space syntax ve coğrafi bilgi sistemleri üzerinden mesafe ölçme yöntemleri kullanılmıştır.

Yapılan pilot anket çalışmasında, bölgede başıboş gezen sokak hayvanlarından da rahatsızlık duyulduğu bildirilmiş olduğundan, ankete güvenliği tanımlayıcı bir unsur olarak ana çalışmaya eklenmiştir. Ancak diğer alt kriterler arasında en düşük öneme sahip olarak karşımıza çıktığından, kriter ağırlıklandırmanın sonuç aşamasında değerlendirme dışı bırakılmıştır.

- **Ekonomi:**

Her ne kadar turizmin ülke ekonomisine etkileri ile ilgili literatür kaynakları yoğunlukta olsa da, turizm pazarlaması üzerine çalışmalar ve ders kitapları da mevcuttur.

Konaklama birimleri, yiyecek-içecek ve eğlence birimleri, tanıtım grupları (turizm büroları, turist birlikleri, rehberler vb.), ulaşım birimleri (hava, kara, deniz ve

demiryolları, araba kiralama işletmeleri) ve organizasyon birimleri (tur operatörleri, seyahat acenteleri vb.) turizm pazarlamasında yer alan aktörler olarak karşımıza çıkmaktadır (Demirkol, 2016). Yapılan pilot çalışmada organizasyon birimlerinin bölgeye turist getirmede etkin olmadığı, her dört çalışma alanında da turistlerin büyük çoğunluğunun bölgeyi önceden bildiği, az bir kısmının da tanıdıklarından duyduğu göz önüne alınarak, geniş ölçekli saha araştırmasında ekonomi ana kriterinin altında, tur operatörleri fiyatlarının uygun olmasına yer verilmemiş olup; konaklama birimleri, alışveriş ve dinlenme başlığı altında yiyecek-içecek ve eğlence birimleri ile ulaşım maliyetlerinin fiyatlarının uygun olması karşılaştırılarak AHP hesabına tabi tutulmuştur. İlaveten bir ören yeri ya da müzeye giriş söz konusu olduğunda tüketiciden talep edilen ücretler de 'ziyaret ücretlerinin az olması / olmaması' alt kriteriyle temsil edilmiştir.

Turizm talebinin artmasının en önemli unsuru maddi yeterliliktir. Diğer belirleyiciler sabit kaldığında, ülke nüfusunun ortalama geliri ile tatil talebi doğru orantılıdır. Ülkede turizm hacminin artması toplumda ekonomik olarak daha fazla gelişmeyi, buna paralel olarak hane halkı gelirini artırır. Buna karşılık geliri artan hane halkının turizm talebi de artar. Bu şekilde olumlu etkileşim sonucu oluşan ekonomi, sadece turizme talep yaratmada değil, turizm ürünlerini arz etmede de kullanılır (Demirkol, 2016)

1.6.1.2. Örneklem Hesabı

Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği'nden ve yerel haber birimlerinden edinilen bilgilere göre anketin yapılacağı örneklem sayısı, her çalışma alanında ayrı ayrı olmak üzere yıllık yaklaşık 200.000-300.000 ziyaretçi üzerinden, Cohen'in 'rastgele örneklem için örneklem büyüklüğü, güven düzeyleri ve güven aralıkları' başlıklı tablosuna bakılarak %90 güven düzeyi ve %5 güven aralığı için 272 kişi tespit edilmiştir (Cohen, Manion, & Morrison, 2007). Saha çalışması esnasında oluşabilecek sorunlar ve geçersiz sayılabilecek anketler göz önüne alınarak her bölgede 300 olmak üzere toplam 1500 kişi ile anket yapılmış olup, geçerli çıkan anket sayıları Şarköy için 275, Tekirdağ için 279, Erikli için 289, Enez için 281'dir.

1.6.2. Değerlendirme Aşaması

1.6.2.1. Frekans Analizi

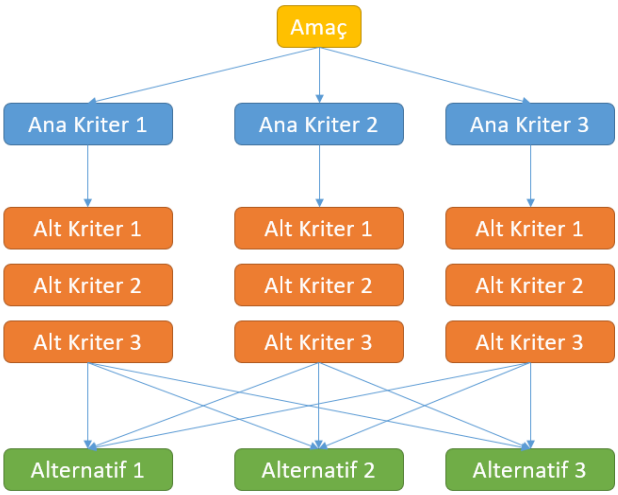
Saha araştırması sırasında sorulan anket soruları Demografik Sorular, Kriter Önem Dereceleri ve Katılımcı Tercihleri olmak üzere üç bölümden oluşmuştur. Demografik sorular, kişinin cinsiyet, yaş, medeni durum gibi şahsi bilgilerini içermekte olup, MS Excel 2016 programına girilen veriler, frekans ölçme yöntemiyle değerlendirilmiştir.

1.6.2.2. Kriterler önceliklerinin değerlendirilmesi: Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP Yöntemi)

Kriter önem derecelerini belirleyici karşılaştırma soruları değerlendirilirken Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) kullanılmıştır. Analitik Hiyerarşi Süreci, Russell ve Taylor tarafından yazılan Operations Management kitabındaki tanıma göre, karar alternatiflerinin çoklu kriterlere göre sıralanmasına ve seçim yapılmasına yarayan nicel bir yöntemdir (Taylor III. & Russell, 2011). Diğer bir deyimle analitik hiyerarşi süreci; her bir karar alternatifini, karar vericinin kriterlerini yakalama derecesine göre sıralamak için rakamsal değerler geliştirme sürecidir.

- **AHP 1. Aşama: Kriterler Arası Hiyerarşinin Kurulması**

AHP yaklaşımında karar sürecini etkileyen tüm nicel ve nitel faktörler anket çalışması veya bu konuda uzman kişilerin görüşlerine başvurularak belirlenmektedir. Bu çalışmanın yapılabilmesi için soruşturmaya hazırlık esnasında katılımcılar tarafından değerlendirilecek kriterler ve alt kriterler belirlenerek bunlar arasında bir hiyerarşik yapı oluşturulmaktadır (Şekil 1.9). Sonuçların değerlendirilmesinden önce oluşturulacak bu hiyerarşik yapıya amaç ve alternatifler de dahil edilir.

Şekil 1.9. AHP Kriterler Hiyerarşisi (Saaty, Decision Making With The Analytic Hierarchy Process, 2008)

- **AHP 2. Aşama: İkili Karşılaştırmalar Matrisinin Oluşturulması**

Karşılaştırılan kriterlerden biri Çizelge 1. 3.'deki değerlerden hangisine sahipse, diğeri de onun çarpmaya göre tersi olan değere sahiptir.

Çizelge 1. 3. İkili Karşılaştırmalar Ölçeği (Kecek & Yüksel, 2016)

Derece	**Değer Tanımları**	**Açıklama**
1	Eşit Önemli	Her iki kriter amaca eşit katkıda bulunur.
3	Orta Önemli(Az Üstünlük)	Tecrübe ve değerlendirmeler sonucunda bir kriter diğerine göre biraz daha tercih edilir.
5	Güçlü Önemde (Fazla Üstünlük)	Tecrübe ve değerlendirmeler sonucunda bir kriter diğerine göre çok daha tercih edilir.
7	Çok Güçlü Önemde (Çok Üstünlük)	Bir kriter diğerine göre çok güçlü şekilde tercih edilir.
9	Son Derece Önemli (Kesin Üstünlük)	Bir kriter diğerine göre mümkün olan en yüksek derecede tercih edilir.
2,4,6,8	Ara Değerler (Uzlaşma Değerleri)	Bir değerlendirmeyi yapmakta sözler yetersiz kalıyorsa, sayısal değerlerin ortasındaki bir değer verilir.

Dolayısıyla karşılaştırılan kriterlerin puan yönünden değerlendirmesi Çizelge 1. 4'deki gibi "*İkili Karşılaştırma Matrisi*" oluşturarak yapılır (Saaty, Decision Making With The Analytic Hierarchy Process, 2008).

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \cdots a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} \cdots a_{2n} \\ & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} \cdots a_{nn} \end{bmatrix}$$ İkili Karşılaştırma Matrisi Denklem 1.5

Çizelge 1. 4. Anket içeriğinde yer alan ağırlıklandırma sorularının hazırlanması, ikili karşılaştırma matrisi ve değerlendirilmesi

Son Derece Önemli	Çok Önemli	Güçlü Önemde	Orta Önemli		Orta Eşit	Güçlü Önemli	Çok Önemde	Son Derece Önemli		
Puan	9	7	5	3	1	3	5	7	9	
Kriter 1	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Kriter 2

İkili Karşılaştırma Matrisi nxn boyutlu bir kare matristir (Denklem 1.5). Matrisin köşegenleri üzerindeki bileşenleri, her kriterin kendisiyle karşılaştırılmasını ifade ettiği için 1 değerini alır. Köşegenin altındaki üçgende yer alan değerler, üzerindeki üçgende yer alan geometrik ortalama değerlerinin çarpmaya göre tersidir.

Geometrik Ortalama: Birim değerlerinin (gözlem sonuçlarının) birbirleriyle çarpımlarının, n birim sayısı olmak üzere, n'inci dereceden köküne '*geometrik ortalama'* denir. Birim değerleri $x_1, x_2, \ldots, x_n$ gibi gösterilirse geometrik ortalama aşağıdaki gibi yazılır.

$$G = \sqrt[n]{x_1 . x_2 . x_3 \ldots x_n}$$ Geometrik Ortalama Denklem 1.6

İstatistiksel araştırmalarda gözlem sonuçları arasındaki oransal (nispî) farkların mutlak farklardan daha önemli olduğu durumlarda geometrik ortalamaya başvurulur. Geometrik ortalama bulmak için veri değerlerinin pozitif olması gerekir. Eğer tek bir veri değeri sıfır ise geometrik ortalama anlamsız olur (University of Toronto, 1997).

Buna göre katılımcıların cevapları tabloya işlenirken Çizelge 1. 5 örneğinde görüldüğü gibi; karşılaştırmanın solunda yer alan kriter yönünde cevap verenlerin puan karşılığı olduğu gibi yazılır, sağ yönünde verilen cevapların puan karşılığının çarpmaya göre tersi yazılır.

Çizelge 1. 5. Örnek puanlandırma: Kişilik Özellikleri Alt Ölçütlerinin İkili Karşılaştırmaları (Tektaş Sivrikaya & Ünal, 2018)

Tablo 6: **Kişilik Özellikleri Alt Ölçütlerinin İkili Karşılaştırmaları**

ÖLÇÜTLER	U1	U2	U3	U4	U5	Geo. Ort.	Ortak Görüş	ÖLÇÜTLER
Eleştiriye açıklık	1/3	1/5	1/4	4	1/3	0,47	1/2	Strese dayanıklılık
Eleştiriye açıklık	1/2	1/4	1/4	5	1/3	0,55	1/2	Ekip çalışmasına açıklık
Eleştiriye açıklık	1/4	1/5	1/5	1/5	1/3	0,23	1/5	Güvenilirlik
Strese dayanıklılık	1/2	3	1/2	1/5	1/2	0,60	1	Ekip çalışmasına açıklık
Strese dayanıklılık	1/2	1/3	1/4	1/5	1/2	0,33	1/3	Güvenilirlik
Ekip çalışmasına açıklık	1/3	1	1/4	1/4	1/2	0,40	1/2	Güvenilirlik

- **AHP 3. Aşama: İkili Karşılaştırma Matrisi'nin Normalize Edilmesi**

Kriterlerin karşılaştırma matrisi elde edildikten sonra her hücre değerinin sütun toplamına bölünmesinden elde edilen Normalize Edilmiş Matris (C Matrisi) oluşturulur. Normalize matriste her bir değer, ikili karşılaştırma matrisinde karşılık gelen değerin, aynı kriterin aldığı toplam puan içindeki payını gösterir. Bu şekilde veri tutarlılığı artırılarak veri tekrarları engellenmiş olur (Saaty, Decision Making With The Analytic Hierarchy Process, 2008).

$$b_{ij} = \frac{a_{ij}}{\sum_{i=1}^{n} a_{ij}}$$ Normalizasyon formülü Denklem 1.7

$$C = \begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} \cdots c_{1n} \\ c_{21} & c_{22} \cdots c_{2n} \\ & \vdots \\ c_{n1} & c_{n2} \cdots c_{nn} \end{bmatrix}$$ Normalize edilmiş matris Denklem 1.8

- **AHP 4. Aşama: Göreli Önem (Öncelik) Vektörünün (W) elde edilmesi**

Matriste yer alan her kriterin birbirine göre önem derecelerini elde etmek için bu tezde kullanılan anket yöntemine her bir katılımcı farklı yönde tercih yapabildiğinden, anket soruları değerlendirilirken, karşılaştırılan iki kriter, Çizelge 1. 3'deki önem derecesine göre skala oluşturulup puanlanır. Puanlar hesaplanırken alınabilecek aritmetik ortalama aşırı uç değerlerden etkileneceği için, her ankette aynı kritere verilen puanların

geometrik ortalaması alınarak önem derecesi bulunur ve ikili karşılaştırma matrisinde yerine yazılır (Saaty, Relative Measurement and its Generalization in Decision Making: Why Pairwise Comparisons are Central in Mathematics for the Measurement of Intangible Factors - The Analytic Hierarchy/Network Process, 2008).

İkili karşılaştırma matrisinin çözümünden elde edilecek göreli önem vektörü aşağıdaki denklem ile gösterilir. Buradaki w_j değerleri öncelik vektörü veya özvektör olarak tanımlanır (Ömürbek, Tunca, Özcan, Yıldız, & Karataş, 2016). Öncelik vektörünü elde etmek için normalize edilmiş matrisin her satırının aritmetik ortalaması alınır. Elde edilen öncelik vektörü, AHP matrisinde *ağırlıklar* olarak kullanılır. Bu ağırlıkların toplamının "1" olması gerekir (Saaty & Vargas, Decision Making with the Analytic Network Process, 2013).

$$w_i = \frac{\sum_{j=1}^{n} c_{ij}}{n} \qquad \text{Öncelik vektörü} \qquad \text{Denklem 1.9}$$

$W=(w_1, w_2, w_3, ..., w_n)$

Bu aşamadan sonra ankete katılanların verdikleri cevapların tutarlılığına bakılır. Tutarlılığı ölçmek için *uyum indeksi (CI), rastgele indeks (RI)* ve *uyum oranı (CR)* değerlerine ihtiyaç duyulur. Tutarlılık (CR), aşağıdaki formülle hesaplanır:

$CR= CI / RI$ Tutarlılık Denklem 1.10

Bu formülde yerine yazmak için öncelikle CI değerinin bulunması gerekir. Uyum indeksi (CI) formülü aşağıdaki gibidir:

$CI= (\lambda-n)/(n-1)$ Uyum İndeksi Denklem 1.11

Formüldeki n kriter sayısını temsil eder. λ değerini hesaplamak için ise öncelikle karşılaştırma matrisi (A) ile öncelik vektörünün (W) matris çarpımından D sütun vektörü elde edilir. Bu uygulama Excel programında DÇarp komutu ile yapılmıştır. Daha sonra D sütun vektörü kullanılarak Ei değerleri bulunur. Bu işlem, aslında bulunan ağırlıkların tutarlılığına dair bir sağlama işlemidir. Bulunan Ei değerleri toplamının kriter sayısına bölümünden elde edilen λ değeri, yukarıdaki CI formülünde yerine yazılır. CI bulunduktan sonra Saaty tarafından belirlenen RI değerlerinden ilgili kriter sayısına karşılık gelen Çizelge 1. 6'dan seçilerek kullanılır.

Sonuçta hesaplanan CR değerinin 0,10'dan küçük olması, yapılan karşılaştırmaların tutarlı olduğunu, CR değerinin 0,10'dan büyük olması ya hesaplama hatası yapıldığını ya da karşılaştırma matrisinde verilen cevapların tutarsızlığını gösterir.

Çizelge 1. 6. Saaty tarafından belirlenen RI (Rassal Indeks) değerleri

Kriter Sayısı	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rastgele İndeks Değeri (RI)	0,6	1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6

$$D = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \cdots a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} \cdots a_{2n} \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & \cdot \\ a_{n1} & a_{n2} \cdots a_{nn} \end{bmatrix} x \begin{bmatrix} w_1 \\ w_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ w_n \end{bmatrix}$$ D Sütun Vektörü Denklem 1.12

$$E_i = \frac{d_i}{w_i}$$ Ei Değeri Denklem 1.13

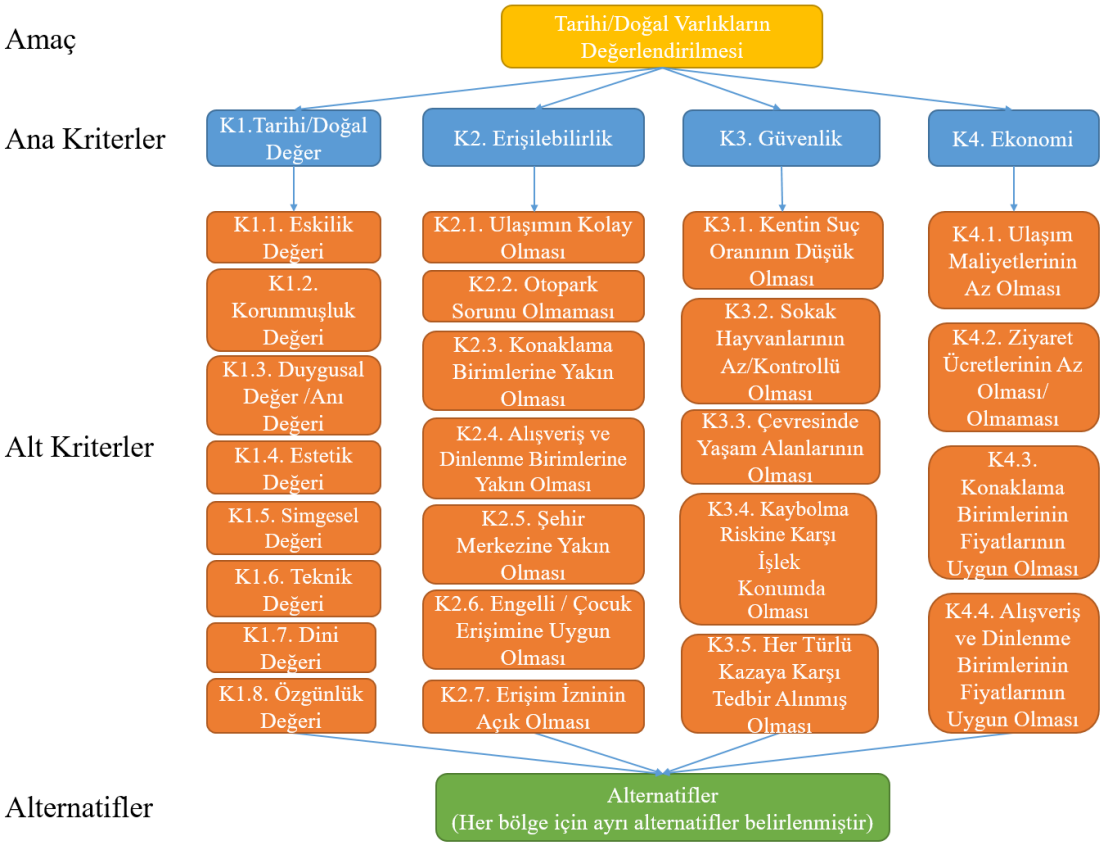
$$\lambda = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_i}{n}$$ λ Değeri Denklem 1.14

- **Çalışma Problemine İlişkin AHP Kurgusu**

Probleme ilişkin AHP şeması (Çizelge 1. 7) oluşturulurken belirlenen ana kriterler ve alt kriterler aşağıdaki çizelgede gösterildiği gibi düzenlenmiş ve turist anketlerinde karşılaştırmalı olarak tercih soruları hazırlanmıştır. (EK 2)

Çalışmaya konu olan her dört bölge için kriter ağırlıkları ayrı ayrı hesaplanarak puanlamada kullanılmıştır. Bu hesaplama, her bir ankette verilen puanların MS Excel 2016 programında tablo haline getirilerek geometrik ortalamaları alınmış ve AHP formüllerine tabi tutulmuştur.

Çizelge 1. 7. Çalışma Problemine İlişkin AHP Şeması

Ana kriterler ve alt kriterler değerlendirilip, her bir alt kriterin sonuç önem katsayısı hesaplandığında, alt kriter sayılarının eşit olmayışı, bazı alt kriterlerin yüksek öneme sahipken karşılaştırmaya tabi tutulan kriterlerin ağırlıklar toplamı "1,00" olması gerektiği için diğerlerinden daha az önemli görünmesine sebep olmaktadır. Bu yanılsamayı ortadan kaldırmak ve değerlendirme ölçütlerini en aza indirmek maksatlı olarak ortalamanın altında kalan W ağırlık birimleri değerlendirmeden çıkarılmış ve her bir ana kriterin 4 adet alt kriteri olması sağlanmış, buna göre tekrar hesaba tabi tutulmuştur. Ancak sonuçta ortaya çıkan alt kriterler, her bölgenin turist yapısına göre farklılık gösterebilmektedir.

1.6.2.3. Yerel Paydaşların Değerlendirmeleri

Turizmde destinasyon genel anlamda "turistik mal ve hizmetlerin ve elde edilen turistik deneyimlerin birleşiminden oluşan çok boyutlu ve algısal bir coğrafi alan" olarak tanımlanmıştır. (İnanır, 2019) Destinasyon yönetiminde ise "destinasyonlarda belirli bir

sorun alanı ile ilgilenen bireyler, gruplar veya organizasyonlar" olarak tanınan paydaşların (Cooper, Scott, & Baggio, 2009) gerek tek başına gerek birbirleri ile ilişkileri açısından etkileri önemlidir. Bu paydaşlar, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının mensupları ile yerel halk ve ziyaretçilerden oluşmaktadır. Ziyaretçi tercihlerinin ayrı bir anket yöntemi ile ele alındığı bu çalışmada, mevcut destinasyon çevresinde halihazırda yaşadığı için yerel halk gözlem dışı bırakılmış ve hem çalışma alanı hakkında belli bir profesyonel bakış açısına sahip olmaları, hem alanlarında değerlendirme yapabilecek bilgi birikimine sahip olmaları açısından sektörün çeşitli birimlerinde görev alan uzmanların görüşlerine başvurulmuştur.

Bu çalışmada uzman olarak tanımlanan kişiler çevrimiçi araştırma yapılarak belirlenmiştir. Çalışmanın nitel araştırma kısmını oluşturan bu bölümde derinlemesine araştırma önemli olduğundan, örneklem hesaplama yöntemlerine başvurmaksızın amaca yönelik seçilmiş küçük örneklemlerle görüşme yapılmıştır. Hatta Patton'a göre araştırmanın konusuna göre gerekirse tek bir örneklem ile dahi detaylı bir sonuç elde edilebilir (Yıldız, 2017). Buna göre uzman katılımcılar, nitel araştırmalarda kullanılan amaçlı örneklem metotlarından Ölçüt (kriter) örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Bu bağlamda uzmanlarda aranan özelliklerden biri ilgili bölgede yaşamış veya coğrafyaya hakim kişiler olmaları, diğeri ise kaynak ve rekreasyon alanı yönetiminde, kültür, sanat, mimari veya turizm konularında kendi alanlarında deneyim sahibi olmalarıdır. Çizelge 1. 8'de gösterilen yerel paydaşlara yöneltilen sorular göz önüne alındığında, değerlendirdikleri her bir alt kriter için en düşük (en olumsuz) 1, en yüksek (en olumlu) 5 olacak şekilde puan vermeleri istenmiş ve elde edilen bulgulara göre her bir destinasyonun ilgili kriterlere göre aldığı puanlar bölgelere göre ayrılan tablolarda gösterilmiştir. Böylece çizelgede belirtilen kurumlarda görev yapan kişilerden seçilen ve ankete katılmayı kabul eden uzmanlardan elde edilen veriler ile ziyaretçilerden ve bu çalışmanın nicel kısmını oluşturan coğrafi ve mekânsal analizlerden elde edilen veriler karşılaştırılarak, Denzin'in (1978) veri kaynaklı üçgenleme yöntemi ile çalışmanın güvenilebilirliği artırılmıştır (Başkale, 2016).

Çizelge 1. 8. Uzman görüşü alınan kurum ve kuruluşlar

<table>
<tr><td colspan="2">Kurum Türü / Bölge</td><td colspan="2">Edirne</td><td colspan="2">Tekirdağ</td></tr>
<tr><td colspan="2">Merkezi Yönetim</td><td colspan="2">Edirne İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü</td><td colspan="2">Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü</td></tr>
<tr><td colspan="2">Yerel Yönetim</td><td colspan="2">Edirne İl Özel İdaresi
Enez Kaymakamlığı
Enez Belediyesi
Keşan Belediyesi</td><td colspan="2">Süleymanpaşa Belediyesi
Şarköy Belediyesi
Marmara Ereğlisi Belediyesi</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sivil Toplum Kuruluşları</td><td colspan="2">Trakya Kalkınma Ajansı
Edirne Yatırım Destek Ofisi</td><td colspan="2">Trakya Kalkınma Ajansı
Tekirdağ Yatırım Destek Ofisi
TÜRSAB Trakya Bölge Temsilciliği</td></tr>
<tr><td colspan="2">Akademi</td><td colspan="2">Trakya Üniversitesi
Mimarlık Bölümü
Turizm İşletmeciliği Bölümü
Keşan Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü</td><td colspan="2">Namık Kemal Üniversitesi
Turizm Otel İşletmeciliği Bölümü
Şarköy Meslek Yüksekokulu</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Özel Sektör</td><td rowspan="2">Konaklama Birimleri</td><td>Enez</td><td>İnci Motel
Balcı Motel</td><td>Şarköy</td><td>Moda Pansiyon
Kaan Pansiyon</td></tr>
<tr><td>Erikli</td><td>Demircioğlu Kamping</td><td>Tekirdağ</td><td>Rodosto Otel
Otel 59</td></tr>
<tr><td>Seyahat Acenteleri</td><td colspan="4">Ossiana Turizm
Souran Tour</td></tr>
</table>

Yerel paydaşlardan görüşü alınan kişilerin demografik bilgileri, Çizelge 1. 9'da verilen frekans analizleri ile incelenmiştir. Her katılımcının bağlı bulunduğu kurum bilgisi ile birlikte demografik verileri EK 6'da detaylı olarak verilmiştir. Buna göre tüm çalışma alanlarında yerel paydaş anketleri ile kriterleri ve bunlara bağlı olarak destinasyonları değerlendiren uzmanların %81 ile büyük çoğunluğu bölgede 15 yıldan fazla ikamet etmişlerdir. Merkezi ve yerel yönetimlere bağlı kurumlarda görev yapan kamu personeli, ankete katılanlar arasında %35 ile en yüksek yüzdeye sahip olup, hizmet birimleri ve acenteler gibi özel sektörde çalışanlar ile Edirne ve Tekirdağ bölgelerinde bulunan akademik kurumlardan konu ile ilgisi olan akademisyenlerin katılım yüzdesi birbirine yakındır. STK Üyeleri de sıralamada en son olmakla birlikte saha araştırmasının bu kısmına fikir beyan edip anket sorularına cevap vererek yardımcı olmuşlardır. Uzmanların deneyim süreleri en fazla yüzde ile 10-15 yıl arasında görülmektedir. Ancak sektörde 10 yıldan fazla deneyime sahip olup olmadıkları göz önüne alındığında %69'luk bir kesimin yüksek deneyime sahip olduğu söylenebilir. Lisans ve üzeri eğitim seviyesine

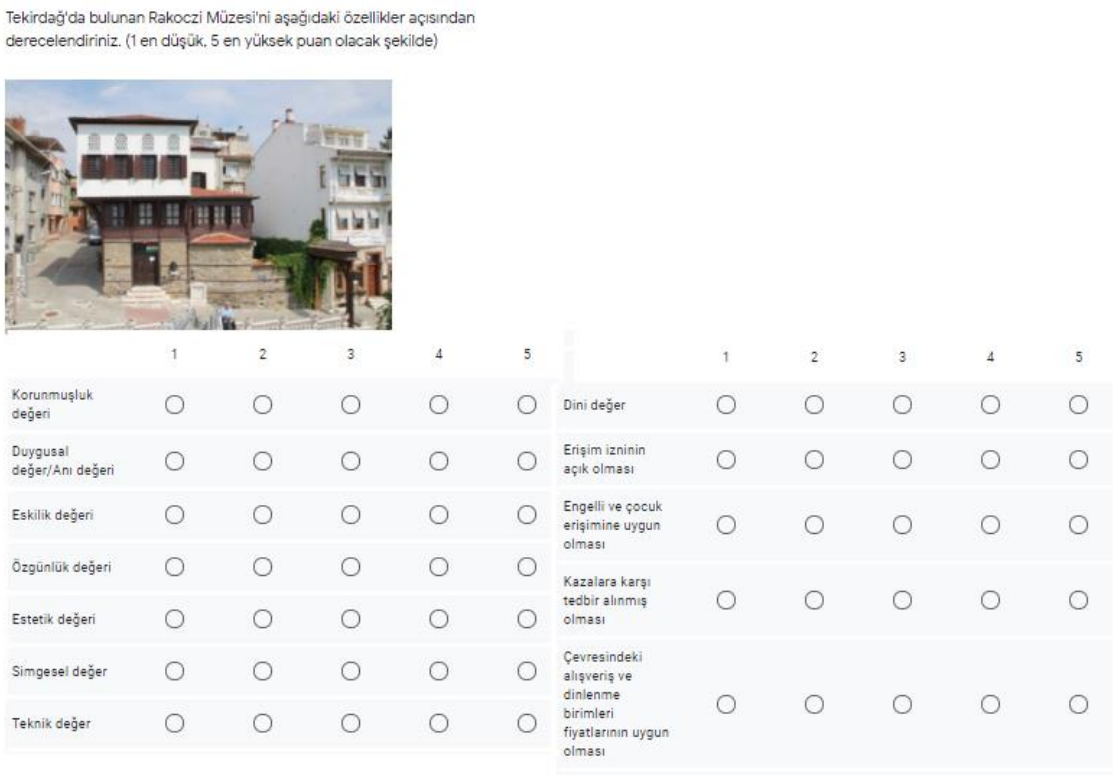
sahip olanlar ise %81 ile oldukça yüksek orandadır. Tecrübe, eğitim seviyeleri ve bölgeyi tanıma süreleri dikkate alındığında anketi cevaplayan uzmanların görüşlerinin doğruluğunun dikkate alınması gerektiği görülebilir.

Çizelge 1. 9. Görüşü alınan kuruluş yetkilileri hakkında demografik bilgiler frekans analizi

Görevi	Yüzde	Bölgede İkamet Süresi	Yüzde
Akademisyen	23	2-5 Yıl	4
Kamu Personeli	35	5-10 Yıl	8
Özel Sektör Çalışanı	27	10-15 Yıl	8
STK Üyesi	15	15 Yıldan Fazla	81

Deneyim Süresi	Yüzde	Eğitim Durumu	Yüzde
0-5 Yıl	8	Doktora	8
5-10 Yıl	23	Y. Lisans	15
10-15 Yıl	31	Lisans	58
15-20 Yıl	15	Ön Lisans	12
20 Yıldan Fazla	23	Lise	8

Destinasyon seçiminde AHP sonucu elde edilen kriterlerin değerlendirilmesinde, erişilebilirlik ana başlığındaki ulaşımın kolay olması ve güvenlik ana başlığındaki kaybolma riskine karşı işlek konumda olması alt kriterleri için space syntax bütünleşme ve ortalama derinlik analizleri ile gerek alışveriş ve dinlenme birimlerine, gerek yaşam alanlarına, konaklama birimlerine ve şehir merkezine mesafeyi sınıflandırmak için ise CBS üzerinden 'buffer' (tampon bölge) analizleri kullanılmıştır. Bunların dışında değerlendirilmesi gereken kriterler için uzman görüşü alınarak her destinasyonun envanter fişinde yer alan hesaplamalar bölümüne işlenmiş ve her kriterin ağırlığını gösteren sonuç önem katsayısı ile çarpılarak toplam puanı elde edilmiştir. Uzman görüşü alınması gereken alt kriterler için yeniden bir değerlendirme anketi hazırlanmış ve her bölgede ayrı ayrı olmak üzere akademisyen, bölge idari personeli ve turizm personelinden oluşan gruplara aynı sorular yönlendirilmiştir. Bu sorularda ilgili kişinin her destinasyon için ayrı ayrı tüm kriterlere puanlama yapması istenmiştir. Yöneltilen sorulara Şekil 1.10'daki gibi hatırlatma amaçlı fotoğraflar eklenmiştir.

Şekil 1.10. Tekirdağ uzman değerlendirme anketi örnek soru

Yapılan anketlerin sonucunda elde edilen puanların ortalaması alınmıştır. Buna göre destinasyon ve kriter bazında karşılaştırmalar yapılmıştır.

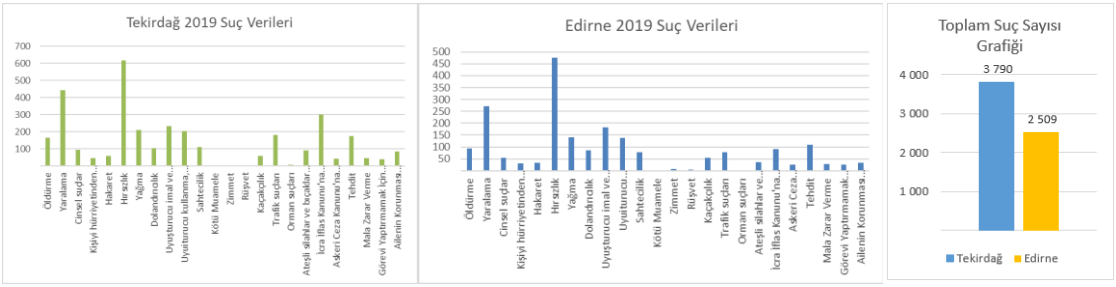
o K3.1. Kentin Suç Oranı kriteri değerlendirilmesi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 02 Kasım 2020'de hazırlanan *İBBS 3. Düzeyde, Daimi İkametgah ve Suç Türüne Göre Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlüler* isimli, 2009-2019 yıllarında şehir bazında suç türüne göre ayrı ayrı ve toplam cezaevine giren hükümlü sayısını içeren belge (Çizelge 1. 10) üzerinden Edirne ve Tekirdağ kent genelinde 2019 yılında işlenen toplam suç sayılarına (Şekil 1.11) ulaşılmıştır (TUİK, 2020).

Çizelge 1. 10. Daimi İkametgah ve Suç Türüne Göre Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlüler, Erişim: 02.11.2020, (TUİK, 2020)

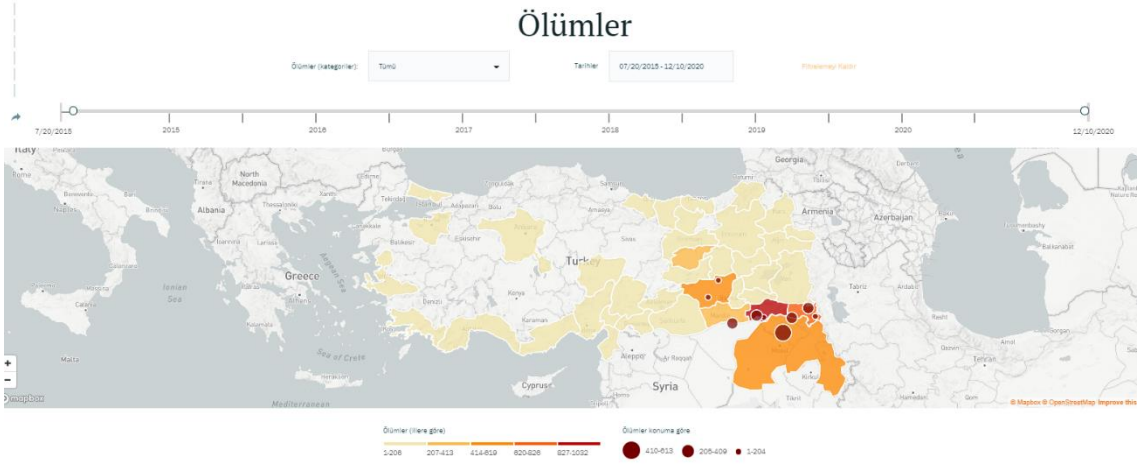
İBBS 3. Düzeyde, daimi ikametgah ve suç türüne göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2009-2019
Convicts received into prison by permanent residence and type of crime at SR Level 3, 2009-2019

İBBS 3. Düzey (Daimi ikametgah ili) 2019		Suç türü - Type of crime: Toplam Total	Öldürme Homicide	Yaralama Assault	Cinsel suçlar Sexual crimes	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma Kidnapping	Hakaret Defamation	Hırsızlık Theft	Yağma Robbery	Dolandırıcılık Swindling	Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti Production and commerce of drugs	Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma, satın alma Use and purchase of drugs	Sahtecilik Forgery	Kötü muamele Bad treatment	Zimmet Embezzlement	Rüşvet Bribery	Kaçakçılık Smuggling	Trafik suçları Traffic crimes	Orman suçları Forestry crimes	Ateşli silahlar ve bıçaklar ile ilgili suçlar Crimes related with firearms and knifes	İcra İflas Kanunu'na muhalefet Opposition to the Bankruptcy and Enforcement Law	Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet Opposition to the Military Criminal Law	Tehdit Threat	Mala zarar verme Damage to property	Görevi yaptırmamak için direnme Prevention of performance	Ailenin korunması tedbirine aykırılık Contrary to the measures for family protection	Diğer suçlar Other crimes
TR	Türkiye	Toplam - Total 281 605	9 574	34 897	5 800	3 173	4 237	42 752	13 300	7 947	19 748	11 944	8 493	141	210	158	8 111	11 219	844	7 078	15 233	3 251	14 235	2 884	3 727	5 122	47 482
		Erkek - Male 270 260	9 339	33 944	5 758	3 055	3 994	40 040	12 973	7 534	18 780	11 670	8 162	87	200	156	7 898	11 084	816	6 988	14 459	3 251	13 833	2 773	3 575	4 988	44 858
		Kadın - Female 11 345	235	953	42	118	243	2 712	327	413	968	274	331	54	10	2	213	135	28	90	774	-	402	111	152	134	2 624
TR100	İstanbul	Erkek - Male 37 579	1 178	4 369	757	360	443	5 464	2 269	1 445	2 278	2 391	2 258	7	31	33	753	977	29	1 286	1 304	554	1 318	359	447	677	6 488
		Kadın - Female 1 474	30	94	1	14	28	424	40	54	105	31	78	21	1	-	29	13	-	11	84	-	40	20	14	31	311
TR211	Tekirdağ	Erkek - Male 3 654	102	432	94	46	59	581	206	101	219	203	104	1	4	4	56	179	6	89	279	44	172	46	37	83	447
		Kadın - Female 136	4	10	-	1	-	34	5	2	13	2	6	-	-	-	2	1	-	1	21	-	2	-	1	3	28
TR212	Edirne	Erkek - Male 2 465	93	265	55	32	33	463	140	84	182	139	79	-	6	5	55	77	-	36	84	25	108	28	24	30	421
		Kadın - Female 44	-	7	-	-	1	13	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6	-	1	-	2	3	8
TR213	Kırklareli	Erkek - Male 1 845	81	200	45	19	19	317	136	63	154	90	72	1	5	2	32	79	4	23	123	15	72	14	20	34	224
		Kadın - Female 45	-	4	-	-	-	11	-	1	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	6	-	2	-	2	2	9
TR221	Balıkesir	Erkek - Male 6 093	308	766	170	84	71	927	348	127	446	128	135	4	4	3	54	253	18	187	454	53	391	56	64	107	932
		Kadın - Female 254	13	27	2	2	6	59	9	10	21	1	2	-	-	-	7	3	-	4	17	-	8	-	4	4	55
TR222	Çanakkale	Erkek - Male 1 988	56	289	61	31	48	243	82	40	75	83	44	1	3	3	34	95	10	37	190	20	117	18	25	32	350
		Kadın - Female 81	1	8	-	2	2	9	2	3	6	1	2	-	-	-	1	1	-	-	18	-	5	1	1	1	17

Şekil 1.11. Daimi İkametgah ve Suç Türüne Göre Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlüler, Tekirdağ ve Edirne verileri, Erişim: 02.11.2020, (TUİK, 2020)

Bianca'nın çalışmasında, toplam suç ve mülkiyete ilişkin suçların turizm ile güçlü pozitif bağlantılı olduğu teyit edilirken, kişilere karşı suçlarda (saldırı, cinayet, tecavüz, kız-adam kaçırma) ise marjinal bir bağlantı tespit edilmiştir (Çakmakçı, 2015).

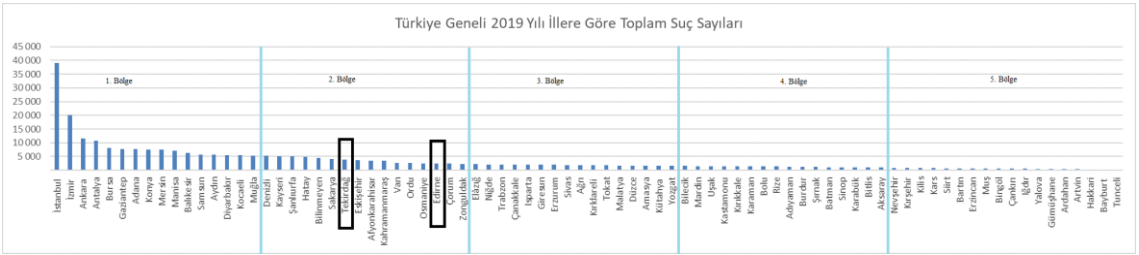

Şekil 1.12. 2015-2020 yılları arası terör çatışmalarında ölenlerin memleketleri (Crisis Group, 2020)

Uluslararası Kriz Grubu verilerine göre (Şekil 1.12) 2015 Temmuz ayından 2020'nin Aralık ayına kadar ülkemizde 5196 kişi güvenlik güçleri ve PKK arasındaki çatışmalarda veya terör saldırılarında hayatını kaybetmiştir. Bunlardan 539 kişi sivil, 1265 kişi güvenlik gücü mensubu, 3166 PKK militanı, 226 tanımlanamayan yani sivil veya sivil kıyafetli militan olduğu belirlenemeyen kişilerdir. Belirtilen tarihler arasında örgüte katılma ile birlikte ölüm oranları giderek azalmıştır. Haritada kırmızıdan sarıya doğru azalan ölüm sayısına göre bir renk skalası kullanılmıştır. Beyaz alanlar terör nedeniyle ölümün yaşanmadığı bölgelerdir. Haritadan da anlaşılacağı gibi terör nedeniyle en yüksek ölüm Güneydoğu Anadolu bölgesinde olup, Doğu Anadolu'nun tamamında sayı düşük de olsa bir yayılım göstermiştir. Buna karşılık İstanbul, Ankara ile ülkenin turizm gelirleri yüksek olan batı ve güney kıyılarında yine az sayıda (Muğla 6, Antalya 3, Mersin 2, İzmir 2, Bursa 1) olmak üzere terör nedenli ölümler gerçekleşmiştir. Turistik bölgelere yapılan bu saldırıların özellikle kalabalık olduğu zamanlarda yapılmasının en büyük amacı, ülkenin uluslararası alanda turizm cazibesini azaltmaktır (Crisis Group, 2020).

Bu verilere göre tezin çalışma alanı olan Edirne ve Tekirdağ'ın kent güvenliği açısından en güvenli bölgede olduğu kabul edilebilir. Yapılan saha araştırmasında da turistlerin her bölgede istisnasız ve yüksek farkla en önem verdiği kriter güvenlik başlığı altındaki kentin suç oranının düşük olmasıdır. Bu durumda bölgenin turistik olarak tercih edilme nedenlerinden en önemlisinin "can güvenliğinin olması" olduğu söylenebilir.

Şekil 1.13'teki grafikte Türkiye'nin 81 ili ve yeri belirlenememiş suçlar için Bilinmeyen adı altında 82 bölgenin 2019 yılı terör dışındaki toplam suç sayıları TUİK verilerine dayanarak düzenlenmiştir.

Şekil 1.13. Türkiye'deki illerin 2019 yılı terör dışı suç sayılarında Edirne ve Tekirdağ'ın yeri (TUİK, 2020)

Buna göre en yüksek toplam suç sayısı İstanbul ve sırasıyla diğer büyükşehirlerde görünmektedir. Nüfus ile doğru orantılı olarak düşen suç sayılarında, Türkiye illeri içerisinde Tekirdağ 23., Edirne ise 30. sıradadır. Türkiye'deki iller her biri eşit sayıda il

içeren 5 kategoriye ayrıldığında, Edirne ve Tekirdağ suç oranı en yüksek ikinci bölgededir. Buna karşın Edirne'deki toplam suç sayısı ülke ortalamasının altında ve Tekirdağ ortalamanın üzerinde ancak yakın bir değerdedir (Çizelge 1. 11).

Çizelge 1. 11. 2019 yılı Türkiye'de işlenen suç sayıları analizi (TUİK verilerine göre düzenlenmiştir.)

En yüksek	39 053	İstanbul
En düşük	138	Tunceli
	2 509	Edirne
	3 790	Tekirdağ
Toplam	281 060	
Ortalama	3 428	
Ortanca (Medyan)	1 911	

TUİK suç verileri tablosunda kişiye karşı işlenebilecek her türlü suç ayrı ayrı tanımlanmış ve yıllara göre sayıları işlenmiştir. Kişiye karşı suçlardan çalışma alanında en yoğun görülenler hırsızlık ve yaralamadır. Turizm ve suç arasında karşılıklı bir etkileşim olduğu göz önüne alındığında, bu suçlar dünyanın herhangi bir yerinde görülebilecek, turistin tenha bölgelerde bulunarak, içki vs. sarhoşluk etkisiyle fevri ve dikkatsiz davranarak ya da sadece tatilde olmanın verdiği rehavet sonucu tetikleyebileceği türden suçlardır. (Çakmakçı, 2015) Ancak terörün turizm talebi üzerindeki etkisi Türkiye ve dünyada pek çok araştırmacı tarafından incelenmiş ve belirgin bir engelleyici etkisi olduğu görülmüştür (Çelik & Karaçuka, 2017). Bu sebepten Uluslararası Kriz Grubu tarafından hazırlanan terör verileri dikkate alınarak çalışma alanını oluşturan her dört bölgeye ait "kentin suç oranının düşük olması" kriteri en olumlu puan (5 puan) ile derecelendirilmiş ve envanter fişlerine yansıtılmıştır.

- **Ekonomi Alt Kriterleri Değerlendirilmesi**

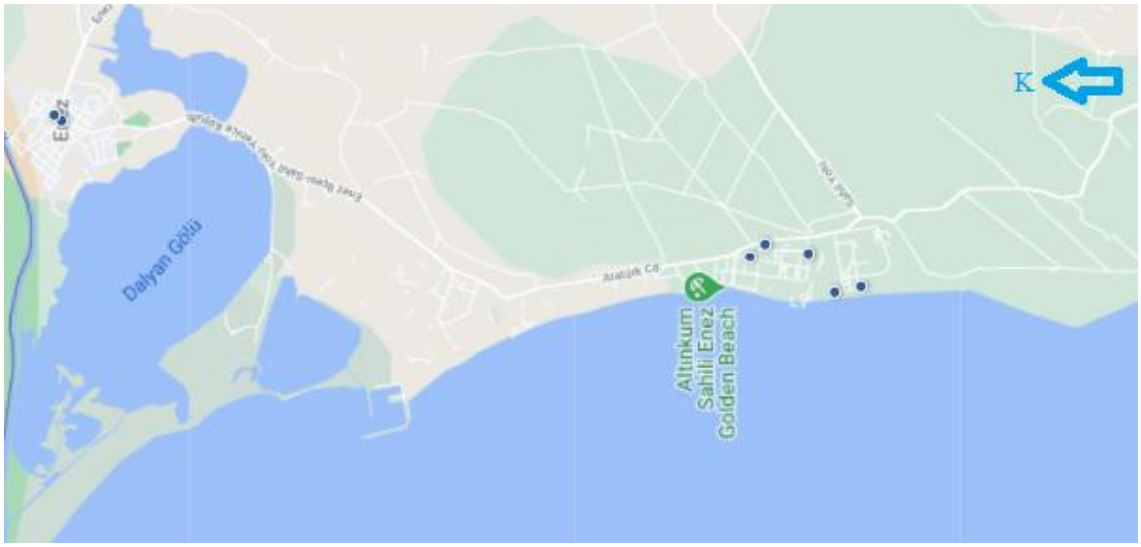
Yapılan saha araştırması sonuçlarına bakıldığında, çalışma alanına gelen turistlerin genel olarak bulunduğu il sınırları ya da İstanbul ve civarından geldiği görülmektedir. (Bkz. Bölüm ...) Bağlı bulunduğu bölgede her destinasyon şahsi araç, şehir içi toplu taşıma araçları veya tur otobüsleri ile gidildiğinde benzer fiyata mal olduğu için, *Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması* alt kriterinin puanlaması bölgenin İstanbul'a uzaklığına göre yapılmıştır. Bu durumda Marmara Ereğlisi ulaşım maliyetleri açısından en olumlu, Enez

ise en olumsuz çalışma alanı olarak değerlendirilmiştir. Nitekim bu kriter, Ekonomi başlığı altındaki diğer kriterlere kıyaslandığında en çok Şarköy'de, en az ise Enez bölgesinde önemli görünmektedir. Neticede Enez'e gelen turistlerin ulaşım maliyetini diğer bölgelerde olduğu kadar önemsemediği ortaya çıkmıştır.

Tarihi / doğal değer kriterinin ekonomiden önce geldiği Tekirdağ bölgesinde kültür varlıklarının sayısının yüksek olduğu görülür.

Turizm işletmeleri, geçici bir süre için yer değiştirme hareketinin doğurduğu seyahat, konaklama ve buna bağlı diğer ihtiyaçların karşılanmasına yarayan mal ve hizmetlerin üretilmesini ve pazarlanmasını sağlayan ekonomik birimler olarak tanımlanır. Değişik ihtiyaçlardan oluşan turizm talebinin karşılanmasında etkili olan, işletmelerin sayılarının fazlalığı, niteliklerinin birbirinden değişik olması dikkate alınarak turizm işletmeleri; seyahat, konaklama, ulaştırma, yiyecek- içecek, alışveriş ve rekreasyon (eğlence - dinlence) işletmeleri şeklinde sınıflandırılabilir. Konaklama İşletmeleri otel, motel, tatil köyü, pansiyon, kamping, dağ evi (oberj), gençlik yurtları ve yüzer tesisler olarak ayrılır (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2011). Bu çalışmada, ankete katılan turistlere bölgede yer alan tesisler dikkate alınarak konaklama birimleri kendine ait ikincil konut, kiralık konut, butik otel, 3 yıldız ve fazlası otel, çadır ve sosyal tesis olmak üzere sınıflandırılmış ve hangi tür konaklama biriminde kaldıkları sorulmuştur.

Çalışma alanındaki *Konaklama Birimleri Fiyatlarının Değerlendirilmesi*, turizm şirketlerinden çevrimiçi araştırma yapılmak suretiyle elde edilmiştir. Edinilen fiyat bilgileri en düşük ve en yüksek fiyat aralığında beş kategoriye ayrılmış, fiyatı en ucuz kategoriye giren konaklama birimleri 5 puan, en pahalı olanlar ise 1 puan olmak üzere değerlendirilmiştir. Aynı bölge içerisinde hedeflenen destinasyona en uzak mesafede bir konaklama birimi tercih edilse bile araç mesafesi kısa olduğundan, elde edilen puanlar, envanter fişlerine bölgeye göre ayrılarak aktarılmıştır.

Şekil 1.14. Enez bölgesi konaklama birimleri (Tripadvisor, 2020)

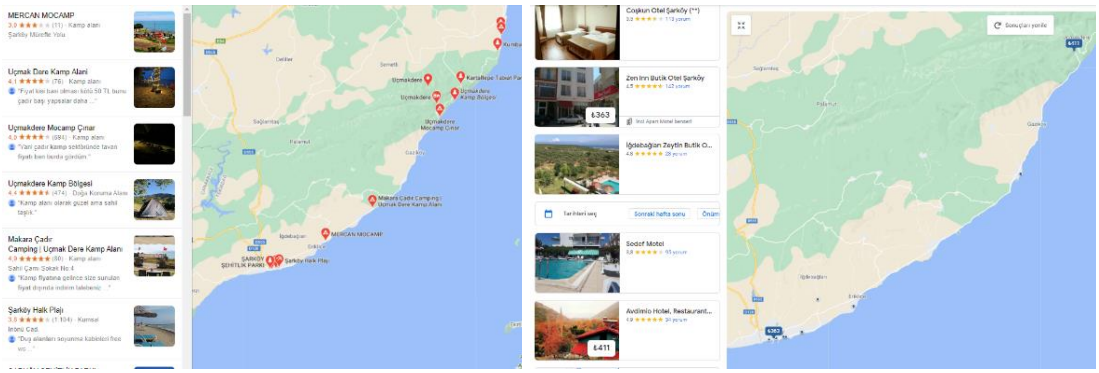
Enez'de, kiralık ikincil konutlar haricinde, merkezde iki ve Altınkum plajının da içinde bulunduğu Gaziömerbey Mahallesi'nde beş, Sultaniçe ve Vakıf bölgelerinde birer adet olmak üzere toplam dokuz otel ile bir kamp alanı bulunmaktadır (Şekil 1.14). Bunlar iki ve üç yıldızlı, üç tanesi havuzlu otellerdir. Ayrıca Trakya Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'ne ait sosyal tesisler ile Vakıf köyünde Başakşehir Belediyesi'ne ait gençlik kampı diğer konaklama birimleridir. İki kişilik standart odada gecelik en düşük fiyat, 30.12.2020 tarihi itibariyle 301 TL, en yüksek fiyat 362 TL'dir. Kamp alanı için ise en düşük fiyat 120 TL dir.

Erikli bölgesinde ise iki pansiyon, iki ve üç yıldızlı beş adet otel ve Mecidiye ile Gökçetepe'de birer kamp alanı mevcuttur (Şekil 1.15). Bunların dışında Erikli köyü sahil kesiminde kiralık ikincil konutlar, Keşan Belediyesi Sosyal Tesisleri ve Mecidiye Sosyal Tesisler Amirliği Askeri Kampı bulunmaktadır. Diğer kamp alanlarında en düşük iki kişilik fiyat 150 TL olmak üzere otellerde en yüksek 398 TL'dir.

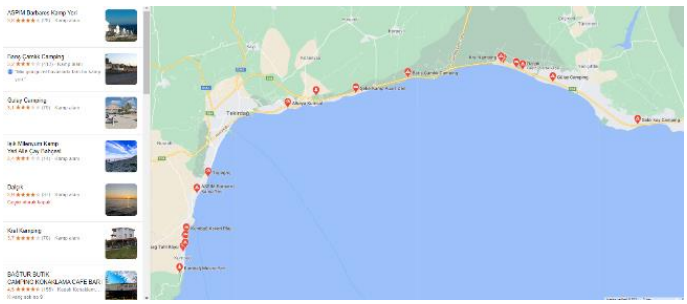
Şekil 1.15. Erikli bölgesi konaklama birimleri (Tripadvisor, 2020)

Şarköy bölgesinde kiralık ikincil konutlar dışında iki ve üç yıldızlı apart oteller ile butik oteller olmak üzere 16 adet konaklama birimi mevcuttur (Şekil 1.16). Ayrıca Kartaltepe Tabiat Parkı ile Şarköy merkezi arasında dört adet kamp alanı ile Şarköy Belediyesi'ne ait sosyal tesisler bulunmaktadır. Kamp alanlarında iki kişilik en düşük gecelik fiyat 100 TL ve otel fiyatları en düşük 188 TL ile en yüksek 409 TL arasındadır (Trivago, 2020).

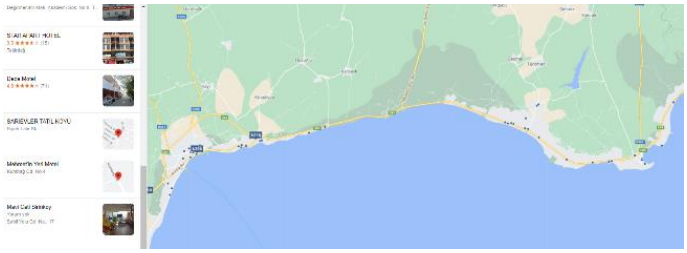

Şekil 1.16. Şarköy Kamp Alanları ve oteller (Google Seyahat, 2020)

Kumbağ'dan itibaren ele alınan Tekirdağ bölgesinde ise Marmara Ereğlisi ile birlikte iki yıldızdan beş yıldıza kadar 55 otel bulunmaktadır (Şekil 1.17, Şekil 1.18). Bunların dışında kent merkezinde çeşitli kamu kurumlarının misafirhaneleri de dışardan ziyaretçilere konaklama imkanı sunmaktadır. Ayrıca çalışma alanı sınırları içerisinde sunduğu hizmete bağlı olarak ücretli ve ücretsiz kamp alanları da mevcuttur. Ücretli olanların 2020 yılı en düşük gecelik çift kişilik fiyatı 90 TL olup, en yüksek 200 TL'dir. Otellerde ise en yüksek çift kişilik fiyat 466 TL'dir (Google Travel, 2020).

Şekil 1.17. Tekirdağ Kamp Alanları ve oteller (Google Travel, 2020)

Şekil 1.18. Marmara Ereğlisi Konaklama Birimleri (Trivago, 2020)

Tüm çalışma alanları içerisinde konaklama imkanları ve fiyatlarının çeşitliliği en yüksek olan bölge Tekirdağ'dır. Marmara Ereğlisi ve Tekirdağ arasındaki mesafenin diğer bölgelerin kendi içinde mesafelerine nazaran uzak olduğu varsayılarak, Ereğli de konaklama fiyatları hususunda ayrı bir bölge olarak değerlendirilmiştir. Ulaşılan en düşük fiyat Marmara Ereğlisi'nde olup, çift kişi için gecelik 87 TL ve en yüksek fiyat Tekirdağ'da 466 TL'dir (Çizelge 1. 12). Her bölgede kamplar ve belli hizmet talebi olmayan kişiler için ücretsiz olarak çadırda kalınabilecek alanlar mevcuttur. Bu sebepten değerlendirme aşamasında sınıflandırma en yüksek ve en düşük otel fiyatlarının ortalaması üzerinden yapılmıştır. Tabloda, her bölgenin en düşük ve en yüksek otel/pansiyon/misafirhane fiyatları, 1 gece standart çift kişilik oda üzerinden gösterilmiş ve ortalamaları alınmıştır.

Çizelge 1. 12. 2020 yılı en düşük ve en yüksek otel konaklama fiyatları

Çalışma Alanı	En düşük fiyat	En yüksek fiyat	Ortalama	Puanı
Enez	301,00 ₺	362,00 ₺	331,50 ₺	1
Erikli	168,00 ₺	398,00 ₺	283,00 ₺	4
Şarköy	188,00 ₺	409,00 ₺	298,50 ₺	2
Tekirdağ	120,00 ₺	466,00 ₺	293,00 ₺	3
M. Ereğlisi	87,00 ₺	348,00 ₺	217,50 ₺	5

Tabloya göre fiyat ortalaması en düşük bölge Marmara Ereğlisi olup en olumlu (5 puan) olarak değerlendirilmiştir. Fiyat ortalamasına göre en olumludan en olumsuza sırasıyla çalışma alanları Ereğli (5 puan), Erikli (4 puan), Tekirdağ (3 puan), Şarköy (2 puan) ve Enez'dir (1 puan).

Alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyat puanlandırması, bölge halkı ile yapılan görüşme sonucu verilen puanların ortalamasıyla elde edilmiştir.

Ulaşım maliyetleri ise bölgeye gelen turistlerin en yoğun olduğu şehirlerden itibaren, uzaklık açısından yurtiçi en uzun mesafe en kötü puanı alacak şekilde yine beşli sınıflandırma uygulanmıştır.

Ziyaret ücretlerinin düzeyi ise saha araştırması esnasında yapılan şahsi ziyaretlerden elde edilen sonuçlarla değerlendirilmiştir.

1.7. Çalışmanın Hipotezleri

Bu tezde veri toplama araçları ile elde edilen bulgular SPSS ortamında korelasyon (ilişkisellik) analizine tabi tutularak, aşağıdaki hipotezlerin doğruluğu sınanmıştır.

$H0_1$: Demografik veriler ile turistlerin beklentileri ve kriter öncelikleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

$H1_1$: Demografik veriler ile turistlerin beklentileri ve kriter öncelikleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

$H0_2$: Ziyaretçi tercihleri ile turizmde rol oynayan yerel paydaşların değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

$H1_2$: Ziyaretçi tercihleri ile turizmde rol oynayan yerel paydaşların değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

$H0_3$: Bir destinasyonun mekânsal verileri (derinlik ve bütünleşme – ıssızlık ve erişilebilirlik) ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

$H1_3$: Bir destinasyonun mekânsal verileri (derinlik ve bütünleşme – ıssızlık ve erişilebilirlik) ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

$H0_4$: Bir destinasyonun çevresindeki hizmetlere ekonomi ve mesafe olarak erişim kolaylığı ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

$H1_4$: Bir destinasyonun çevresindeki hizmetlere ekonomi ve mesafe olarak erişim kolaylığı ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

$H0_5$: Yurtiçi ve yurtdışından gelen turistlerin tercihleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

$H1_5$: Yurtiçi ve yurtdışından gelen turistlerin tercihleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

1.8. Giriş Bölümü Özeti

Tezin birinci bölümünde, bu araştırmanın yapılmasına yol açan problemler ile çalışmanın önemi, amacı ve kapsamı açıklanmıştır. Tez metni içerisinde kullanılacak turizme ilişkin kavramlar açıklandıktan sonra çalışmanın yöntemi detaylı olarak anlatılmıştır. Çalışma yönteminin birinci aşaması olan saha araştırması ile anket çalışması ve uygulanması üzerine detaylı bilgi verilmiş, araştırma yöntemine ilişkin kriterler belirlenmiş, yöntemin ikinci aşaması olan değerlendirme kısmında ise her kriterin analiz metodu açıklanmıştır. Bu aşamada kriter önem derecelendirmesinde kullanılan Analitik Hiyerarşi Yöntemi ile turistik destinasyonların kent içi konumları ile ilişkili olarak güvenlik ve erişilebilirlik kriterlerinde kullanılmak üzere Space Syntax (Mekan Dizim) yöntemi hakkında hesaplamaları ile detaylı bilgi verilmiştir. Ayrıca CBS üzerinde yapılan mekan ve mesafe analizleri de örneklenerek açıklanmıştır. Bunların sonucunda yapılan uzman ve ziyaretçi değerlendirmeleri karşılaştırmaları ve korelasyon analizleri hakkında açıklamalar yapılmıştır.

BÖLÜM 2

LİTERATÜR ÖZETİ

2.1. Turizm Çalışmalarında CBS Kullanımı Örnekleri

Bu bölümde, CBS'nin turizm alanında uygulanabilirliğini göstermeyi amaçlayan sınıflandırma içerisinde bazı uygulama örnekleriyle birlikte CBS kullanan turizm çalışmalarının bir açıklaması bulunmaktadır.

2.1.1. Turizm Envanterleri

Dubey ve Mathur (2000), Hindistan'ın Maharashtra bölgesindeki ormanlar ve soyu tükenen hayvanların yaşam alanları ile doğal turizm alanlarının dağılımlarını CBS ile göstermişlerdir (Dubey & Mathur, 2000).

Duffield ve Coppock (1975), İskoçya'daki rekreasyon alanlarının dağılımını harita üzerinde inceleyerek coğrafi bilgi oluşturmuş ve politikacılar için bölgesel planlama hususunda destekleyici bilgiler vermişlerdir (Duffield & Coppock, 1975).

Williams (1996), Kanada'nın British Columbia bölgesinde yer alan turizm kaynakları, ormancılık ve madencilik alanlarının envanterini çıkararak kaynaklar ve arazi kullanımı ile ilgili peyzaj yönetim planı oluşturmayı amaçlamıştır (Williams, Paul, & Hainsworth, 1996).

Bahaire ve Elliott-White (1999), CBS üzerinde tarihi yerler, anıtlar, nüfus ve konaklama verilerini mekânsal veriler ile ilişkilendirerek planlamanın kolaylaştırılabileceğini ileri sürmüşlerdir (Bahaire & Elliot-White, 1999).

Boyd ve Butler (1996), Kanada'da yaptıkları çalışmada doğal manzara / bakı noktalarının turistik çekiciliğini göz önüne alarak uygun ekoturizm alanları belirlemişlerdir (Boyd & Butler, 1996).

Berberoğlu (2003), Doğu Akdeniz bölgesinde arazi kullanımı, yüzey, turizm ve balıkçılık alanları verilerini CBS ortamında işleyip çakıştırarak turistik yerlerin erozyon risklerini araştırmıştır (Berberoğlu, 2003).

Eleid ve Kabbara (1999), kullanıcılara turistik yerler ve hizmetlere nasıl ulaşılacağı hakkında bilgi vermek amacıyla Lübnan'daki turistik kaynakları, restoran, otel, hastane, alışveriş merkezi vb. birimleri CBS üzerinde işlemişlerdir (Eleid & Kabbara, 1999).

2.1.2. Turizm Gelişim Alanlarını Belirlemek Amaçlı Yapılan Çalışmalar

Minagawa ve Tanaka (1998), Endonezya'nın Lombok Island bölgesinde CBS tabanlı turizm planlaması için bir metodoloji önermek amacıyla ÇKKV ile CBS'de nüfus, turizm alanları ve siteleri, arazi kullanımı, yollar, konaklama ve hizmetleri içeren üst üste harita bindirme yöntemini bir arada kullanmıştır (Minagawa & Tanaka, 1998).

Berry (2005), Amerika'da yaptığı çalışmada, CBS üzerinde arazi haritası, koruma alanları, ekolojik bölgeler, yerleşim bölgeleri ve yolları çakıştırarak koruma ve rekreasyon için uygun gelişim bölgeleri tanımlamıştır (Berry, 2005).

Boyd, Butler, Haider ve Perera (1994), Kanada'nın Kuzey Ontario bölgesinde ormanların ekoturizm amaçlı gelişimi için planlamada kullanılmak üzere bitki örtüsü, yaban hayatı ortamı, peyzaj ve erişilebilirlik bilgilerinin bir arada kullanıldığı bir CBS altyapısı oluşturmuştur (Boyd vd., 1994).

Gunn (1994), Amerika Güney Carolina'da turizm gelişimi için en büyük potansiyele sahip bölgeleri belirlemek amacıyla CBS kullanarak harita üzerinde dağlar, ormanlar, nehirler gibi doğal kaynaklar ve kültürel kaynaklar ile bunlara erişimi sağlayan yol verilerini analiz etmiştir (Gunn, 1994).

Beedasy ve Whyatt (1999), Hint Okyanusu'ndaki Mauritus Adası'nı çalışma alanı olarak belirlemiş, bölgedeki mevcut turistik bölgelerin daha da kötüleşmesini önlemek için alternatif turizm alanları önermek amacıyla turistik bölgeleri, turizm istatistikleri, tesisler, doğal cazibe noktaları ve erişilebilirlik ile turist talebini analiz ederek turizm alanlarının rekabet gücünü ve turistik gelişmelerin etkilerini incelemiştir (Beedasy & Whyatt, 1999)

2.1.3. Ziyaretçi Akış Yönetimi ile İlgili Çalışmalar

Nicholls (2001), Teksas'ta farklı ziyaretçi grupları için parkların erişilebilirlik durumlarını incelemek amacıyla CBS üzerinde bölgedeki yol ağları, rotaları ve parkların konumlarını veri olarak kullanmıştır (Nicholls, 2001).

Meija ve Molina (2000), Venezuela'daki yoksul bölgelerde turizm faaliyetlerinden faydalanılması için yeni kaynak alanlar belirlemek ve turizm potansiyelini artırmak amacıyla CBS tabanlı SIGTUR isimli bir araştırma programı yürütmüşler ve veri olarak bölgede mevcut turizm kaynakları, tesisler, sosyo-ekonomik veriler ile erişilebilirliği kullanmışlardır (Meija & Molina, 2000).

Dietvorst (1995), Hollanda'da ziyaretçi tercihlerini anlamak ve daha iyi bir yönlendirme sistemi önermek amaçlı cazibe noktaları, rotalar ve turist tercih anket verilerini analiz etmiştir (Dietvorst, 1995).

Knaap (1999), turistler için zaman-mekan modelleri belirlemek amacıyla Almanya'daki Ren Nehri kıyısındaki turizm alanları, rotalar, konaklama birimleri ile yapılabilecek aktivite modellerini CBS üzerinde görselleştirmiştir (Knaap, 1999).

Bishop ve Gimblett (2000), Arizona'daki Broken Arrow Kanyonunda turist akışlarını belirli alanlarda organize etmek ve rekreasyon alanı üzerindeki çevresel etkileri en aza indirmek için mevcut rotaları, peyzaj özelliklerini ve turistlerle yapılan anket verilerini analiz etmiştir (Bishop & Gimblett, 2000).

Wan (2012), Florida Üniversitesi'nde yaptığı Phd Tezi'nde, doğa temelli turizm çekiciliğini, mevcut cazibe merkezlerini ve bunların algılanan önemini envanterlemek ve ölçmek için ilgili kamu arazi yönetimi birimlerine ait web sitelerinin içeriklerinden toplanılan veriler ile çeşitli federal ve eyalet kurumları ile sivil toplum kuruluşlarından 38 uzmana uygulanan anket verilerini, kalitatif ve kantitatif istatistiksel analizler kullanarak değerlendirmiştir. Bunların yanı sıra ekolojik duyarlılığı ölçmek için toprak, eğim, bitki örtüsü ve su dahil olmak üzere dört ana değişkene dayalı bir CBS modeli geliştirilmiştir (Wan, 2012).

2.1.4. Turizmde Kaynak Kullanımı İle İlgili Çalışmalar

Fishwick ve Clayson (1995), Birleşik Krallık'ta yaptıkları çalışmada konaklama alanlarının sürat teknelerinin gürültüsünden uzak konumlandırılması gerektiğini öne sürmüş ve CBS üzerinde yerleşim merkezleri, göller, konaklama birimleri ve cazibe merkezlerini birleştirmiş, sürat teknelerinin gürültüsüne en çok maruz kalan yerlerin analizini yapmışlardır (Fishwick & Clayson, 1995).

Carver, Evans ve Fritz (2002), rekreasyonel gelişimden kaynaklanan potansiyel risk alanlarını belirlemek amacıyla arazi verileri, turistik faaliyet alanları ile rekreasyon bölgelerini CBS üzerinde analizler yapmıştır (Carver vd., 2002).

Gribb (1991), Amerika'nın Wyoming bölgesinde çevrenin korunmasını desteklemek için bir rekreasyon geliştirme planı hazırlamak amacıyla CBS'yi kullanmış, rekreasyon alanları, turizm faaliyet türleri ile hizmet birimleri arasındaki ilişkileri incelemiştir (Gribb, 1991).

Porter ve Tarrant (2001), ABD'nin Güney Appalachia bölgesinde belirli sosyo-ekonomik ve ırksal gruplar için turizm alanlarının adaletli dağılımını incelemiş, kapasitesini aşan rekreasyon alanları ile sosyo-ekonomik değişkenlerin karşılaştırmasını yapmışlardır (Porter & Tarrant, 2001).

Commeh (1999), eko-turizm endüstrisinin yıllık değişimlerini uzaktan algılama ve mekânsal analiz yöntemleri ile incelemiş, Güney Afrika'nın Kwazulu bölgesindeki turizm altyapısı, doğal ve kültürel turizm kaynakları ile çevresel faktörleri bu analize veri olarak kullanmıştır (Commeh, 1999).

2.1.5. Turizm Gelişiminin Potansiyel Etkilerinin Değerlendirilmesi İle İlgili Çalışmalar

Selman, Davidson, Watson ve Winterbottom (1991), İskoçya'nın Doğu Fort William bölgesindeki Nevis Range dağı için önerilen kayak ormancılığının gelişimi amaçlı olarak, topoğrafya yönleri, arazi kullanımı ve kayak alanları verileri ile patikaların görünürlüğünün analizini yapmıştır (Selman vd., 1991).

Feick ve Hall (2001), bireylere ve gruplara alternatif gelişme stratejilerini keşfetme ve turizm odaklı olmak üzere karşılıklı fikir birliği oluşturma konusunda yardımcı olmak

amaçlı arazi kullanımı, peyzaj, yerel balıkçılık alanları, konaklama, nüfus ve yol verilerinin CBS ortamında işlendiği bir çalışma hazırlamışlardır (Feick & Hall, 2001) .

Dondo, Bhunu ve Rivett (2003), Zimbabwe için tüm ülkede turizmi pazarlamak amacıyla acenteler tarafından erişilebilir turizm sisteminin geliştirilmesi hususunda turistik yerler, hizmetler ile acentelerin konum ve bilgilerini içeren bir CBS altyapısı hazırlanması gerektiğini savunmuşlardır (Dondo vd., 2003).

Hughes ve Schirmer (1994), İskoçya'nın batı adalarında önerilen taş ocağı yerinin turistik alanlar ile ilişkisini CBS ile incelemiştir (Hughes & Schirmer, 1994).

Bunraumkaew ve Murayama, (2012), Tayland'ın Surat Thani Eyaletindeki potansiyel eko-turizm alanlarını belirlemek amacıyla CBS ve AHP araçlarından faydalanmıştır. Arazi ekosistemleri içindeki uygunluğun göstergeleri olarak değerlendirme aşamasında manzara ana kriterinin alt kriterleri olarak görünürlük ve arazi kullanımını, yaban hayatı ana kriterinin altında korunma ve tür çeşitliliğini, topoğrafya ana kriterinin altında yükseklik ve eğimi, erişilebilirlik ana kriterinin altında kültürel alanlara yakınlık ve yollardan uzaklık alt kriterlerini, toplum karakteri ana kriterinin ölçeği olarak da yerleşim büyüklüğünü derecelendirmiştir (Bunruamkaew & Murayama, 2012).

2.1.6. Lisansüstü Çalışmalarda CBS Kullanımı

Panbamrungkij (2012), Viyana Üniversitesi Coğrafya Bölümü'nde yaptığı doktora tezinde, CBS tabanlı çoklu modeller kullanarak – AHP ve ARCGIS programı üzerinde network analizi- , Güneydoğu Asya Doğu-Batı Ekonomik Koridoru boyunca turistik cazibe merkezlerinin potansiyelini değerlendirmeyi amaçlamıştır (Panbamrungkij, 2012).

Alawer (2018), Southampton Üniversitesi'nde hazırladığı doktora tezinde, hızla gelişen ulusal turizm politikası doğrultusunda Necran ilinde arkeolojik turizmin gelişmesi için CBS tabanlı bir yönetim aracı sağlamayı amaçlamıştır. Bunun için turistik alanların mekânsal ve arkeolojik özellikleri ile erişilebilirliklerini CBS üzerinde analiz etmiş, bu analiz esnasında Openstreetmap gibi interrnet kaynakları ve yerel turizm tanıtım materyalleri ile saha çalışmaları veri olarak kullanılmıştır. Ayrıca bir tüketici anketi yaparak hangi bölgelerin gelecekte ziyaret edilme olasılığının daha yüksek olduğunu araştırmıştır (Alawer, 2018).

2.1.7. Space Syntax ve CBS'nin Turizmde Kullanımı

Li, Xiao, Ye, Yu ve Law (2016), Tourism Management dergisine yaptıkları makale çalışmasında, Çin'in Gulangyu bölgesindeki cadde ağı entegrasyonu ile kentsel doku arasındaki ilişkiyi CBS üzerinde kurgulamıştır. Entegrasyon verilerini space syntax yöntemi ile elde etmiş ve turist tercihlerini de göz önüne alarak bir tarihi yerleşim dokusu önermiş ve turist yönetimi alanına görselleştirilmiş ve nicel bir yaklaşım sunmuştur (Li vd., 2016).

Xu, Rollo, Jones, Esteban, Tong ve Mu (2020), Space Syntax yöntemini CBS ile birlikte kullanmışlar, Çin'in Shandong Eyaletinde şu anda düşüşte olan bir kanal kasabası olan Nanyang ile Zhejiang Eyaletindeki antik Wuzhen kentinin kültürel turizm potansiyellerinin kullanılabilirliği ile turistlerle yapılan sözlü görüşmelerin sonuçlarını ile karşılaştırarak sokak ağları ile turistlerin mekânsal bilişi arasındaki ilişki araştırılmıştır (Xu vd., 2020).

Campos-Sánchez,ve Chillón (2020), İspanya'daki şehir turizminin bir parçası olan konaklama tercihleri üzerinde durulmuştur. Yazarlar, bulunduğu yere göre konaklama birimlerini coğrafi olarak kodlamış, hizmet birimlerini haritalamış ve konumsal analizlerini yapmışlardır. Daha sonra, çevresel faktörler ve gezginlerin satın alma sonrası web değerlendirmeleri arasındaki korelasyonu istatistiksel olarak doğrulamışlardır. Sonuçlar, kentsel turizmin arazi kullanımına ve turistik yerlere yakınlığa dayalı modellere göre mekânsal olarak nasıl dağıldığını göstermiş olup, bu yöntemin özel yatırımlar ve kentsel planlama için faydalı olacağı sonucuna varılmıştır (Campos-Sánchez & Chillón, 2020).

Du, Vejre, Fertner ve Xiang, (2019), Çin'in Shapingba bölgesinde endüstriyel alan yer seçimi konusunda yaptıkları çalışmada AHP, CBS ve space syntax yöntemlerini bir arada kullanmışlardır. Öncelikle dört ana kriter ve her birine iki alt kriter oluşturup AHP ile ağırlıklandırma yapmışlardır. Alt kriterlerden ana yollara erişilebilirlik kriterini space syntax yöntemi ile değerlendirmişler, çevredeki ilgi çekici noktaları da CBS üzerinde buffer (tampon bölge) yöntemiyle POI (points of interest- ilgi çekici nokta) analizine tabi tutmuşlardır. Bu şekilde seçeneklerin belirlenen noktalara uzaklıkları 1-5 arasında puanlandırılmış, diğer kriterler ise uzman puanlama yöntemi ile yer seçimi işlemine dahil edilmişlerdir (Du vd., 2019).

Zaleckis, Kamičaitytė-Virbašienė ve Matijošaitienė (2015), Letonya-Litvanya yolu üzerindeki dinlenme alanlarının yer seçimi için CBS tabanlı bir analiz önermişler, yine kriterlerin ağırlıklandırılması için AHP ve değerlendirilmesinde space syntax metodunu kullanmışlardır (Zaleckis vd., 2015).

2.2. Turizm Planlaması ile İlgili Kaynaklar

Aldakhil (2007), Leicester Üniversitesi'nde hazırladığı "Classification of Tourism Potential in Al-Qaseem, Saudi Arabia Using GIS" isimli Phd tezi kapsamında; Suudi Arabistan'ın El-Kasım bölgesindeki kültürel ve doğal turistik mekanların tanımlanması ve bunların dağılımı ile mekânsal ilişkilerin bölgedeki turist potansiyeli üzerindeki etkisi incelenmiştir. Turistik alanlar ve hizmetler ile ulaşım ağı arasındaki bağlantı coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak mekânsal analiz ile ortaya konmuş, anket çalışması sonucu yapılan istatistiki analizler ile de turist tercihleri belirlenerek turizm sektörü iki boyutta araştırılmıştır. Turist tercihlerinden elde edilen puanlama neticesinde her bir destinasyonun cazibe değeri belirlenmiş ve mekânsal analiz sonuçları ile karşılaştırılmıştır (Aldakhil, 2007).

Demirkol (2016), Turizm Pazarlaması kitabında on dört bölümde turizm pazarlamasını etkileyen ürün, fiyat, maliyet, hedef kitle, koordinasyon vb. konuları incelemiştir (Demirkol, 2016).

2.3. Çalışma Alanı ile İlgili Kaynaklar

Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR tarafından hazırlanan Trakya Bölgesi Mevcut Durum Tespiti isimli raporda tüm Trakya'da 2012 yılı itibariyle turizm potansiyeli değerlendirilerek her tür turizme karşılık gelebilecek mevcut oluşumlar ortaya konmuş, kültürel ve doğal turizm hususunda bazı cazibe noktaları belirlenmiş ve bunların hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Cantay (1974), İ.Ü.E.F.'de hazırladığı yüksek lisans tezinde, Anadolu'da Osmanlı kervansaraylarının gelişimini incelemiştir. Enez'deki Osmanlı Kervansarayı envanter fişi hazırlanırken bu tezde yayınlanan çizim ve tarihi bilgilerden faydalanılmıştır (Cantay, 1974).

Ceylan (2015), TUCAUM (Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi) tarafından düzenlenen 5. Ulusal Coğrafya Sempozyum kitabında yayınlanmış

bildirisinde, Enez ilçesinin turistik çekicilikleri ve sürdürülebilir turizm açısından değerlendirmesine yer vermiş, yeryüzü şekilleri ve iklim özellikleri ile tuzlu su ekosistemleri açısından bölgenin zengin kaynaklarının analizini yapmıştır (Ceylan, 2015).

Yaşar (2010), Saros Körfezi'nin kıyı alanlarında yer alan lagün göllerinin etkilendiği çevresel faktörler ile dalış turizmine katkılarını araştırmıştır (Yaşar O. , 2010).

Sakel (2006), Keşan Kaymakamlığı ve Trakya Üniversitesi tarafından düzenlenen Keşan Sempozyumu'nda sunulan "Fatih Sultan Mehmed, Demetrios Palaiologos ve Enez'in Tuz Ocakları" başlıklı bildirisinde Enez bölgesindeki lagün göllerinden tarih boyunca farklı şekillerde faydalanıldığından, günümüzde bu göllerin karşı karşıya oldukları çevresel sorunlardan bahsetmiştir (Sakel, 2006).

Erturaç (2002), İTÜ Yer Bilimleri Enstitüsü'nde hazırladığı Marmara Denizi Kıyıları Veri Tabanı isimli yüksek lisans tezinde Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama metotları kullanarak MARCIS uygulaması içerisinde Marmara Denizi kıyıları ve çevresinin jeolojik, morfolojik, topoğrafik ve kıyı haritalan ile bu haritalarla ilişkili veriler bulunduran bir sayısal bir bilgi sistemi oluşturmuştur. Bu ve benzeri çalışmaların, bölgedeki deprem riski olan alanların ayrıştırılması, bölge planlama hususunda yapılacak diğer fiziki analizler ile karşılaştırılıp bölgedeki imar sorununa çözüm üretilmesi açısından yol gösterici olabileceği üzerinde durulmuştur (Erturaç, 2002).

Ayrıca her turizm mekanı için hazırlanan envanter fişlerinde ve bölge tanıtımı bölümünde ilçe kaymakamlıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığı, ve belediyelerin resmi internet sitelerinden ve TDV İslam Ansiklopedisi'nden bilgi edinilmiştir.

2.4. Kriterlerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi ile İlgili Kaynaklar

Günel ve Dişli (2015), Vakıf Kültür Varlıkları Envanter Sistemi isimli bildirilerinde; Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce geliştirilen ve kullanılmakta olan web tabanlı envanter sistemlerini tanıtmışlardır. Bu sistemlerden Vakıf Otomasyon sistemi, alt yazılımlarından yatırım programı ile vakıf kültür varlıklarının envanterine ek olarak restorasyon önceliklerine yönelik bir karar destek sistemi içermektedir. Tarihi/doğal değer alt kriterlerinin belirlenmesi aşamasında bu karar destek sisteminde her eser için doldurulan anket formundaki sorular dikkate alınmıştır. Envanter fişlerinin hazırlanmasında da yine Müdürlük tarafından kullanılan Eski Eser Tescil Fişlerinden ve İstanbul 4 Numaralı

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü tarafından hazırlanan Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlükleri Tescil Kararları'ndan faydalanılmıştır (Günel & Dişli, 2015).

Evren ve Kozak (2012), Eskişehir'in çekici faktörlerinin günübirlik ziyaretçilerin bakış açılarıyla değerlendirilmesi konusunda çalışmışlardır. Eskişehir'e gelen 235 günübirlik ziyaretçi üzerinde yürütülen anket çalışması sonucu uygulanan faktör analizinde, ortaya altı faktör grubu ortaya çıkmıştır. Bu faktörler açısından demografik özellik grupları arasındaki farklılıklar ANOVA ve T-testleri ile incelenmiştir (Evren & Kozak, 2012).

Osmanoğlu (2020), sürdürülebilir kentsel planlamanın çevresel, ekonomik ve sosyal bileşenleri içerdiğini ve kültürel ve doğal varlıklar açısından sürdürülebilirliğin sağlanmasının belgeleme ve koruma yöntemleri ile mümkün olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda kültürel mirasın korunmasını sağlamak için sürdürülebilir planlamanın içermesi gereken ana temalar ve sektörel alanlar ile çevresel değerlendirme yöntemleri üzerinde durulmuştur (Osmanoğlu, Sustainable Planning for Cultural Heritage, 2020).

Kim ve Lee (2003), Kore'deki doğal turizm varlıklarından olan ulusal parklarda ziyaret edilebilirliğin ölçeği olan faktörleri incelemişlerdir (Kim & Lee, 2003).

Aras (2017), Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nde yayınlanan makalesinde Türkiye'de turizm güvenliği hakkındaki sorunları ortaya koymuştur (Aras, 2017).

Hillier ve Sahbaz (2008), Londra'nın bir ilçesindeki sokak dokusunu Space Syntax segment analiz yöntemi ile incelemiş, aynı görsel üzerine işledikleri insan hareketleri sayısı ile elde edilen yoğunluk haritası ve hırsızlık sayıları karşılaştırılarak güvenlik analizi yapmışlardır (Hillier & Sahbaz, 2008).

Lopez ve Nes (2007), hane soygunlarının yoğunlaştığı bölgeleri kentsel analiz yöntemi ile incelemişlerdir. Sonuçta hane soygunlarının bütünleşik (yüksek integration değerine sahip) caddelerde daha az olduğu ortaya çıkmıştır (Lopez & Nes, 2007).

Konaklama birimlerine yakınlık ve konaklama birimleri fiyatlarının uygun olması kriterlerini değerlendirebilmek amacıyla ilgili internet sitelerinden ve uydu

görüntülerinden elde edilen veriler Arcmap programında yapılan analizlerde altlık olarak kullanılmıştır.

2.5. Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ve Analitik Hiyerarşi Prosesi ile İlgili Kaynaklar

Ülkemizde ve dünyada ÇKKV yöntemlerinden Analitik Hiyerarşi Prosesi tek başına ya da diğer karar verme yöntemleri ile bir arada olmak koşuluyla pek çok makale, yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları yapılmıştır.

Saaty (2008), RACSAM aracılığı ile yayınlanan The Analytic Hierarchy/Network Process kitabı içerisindeki bölümünde, maddi olmayan faktörlerin Analitik Hiyerarşi Prosesi kullanılarak ikili karşılaştırmalar yöntemiyle değerlendirilmesinin karar vermedeki etkisini incelemiştir (Saaty, Relative Measurement and its Generalization in Decision Making: Why Pairwise Comparisons are Central in Mathematics for the Measurement of Intangible Factors - The Analytic Hierarchy/Network Process, 2008).

Tektaş Sivrikaya ve Ünal (2018), bilgi işlem çalışanları ile yaptıkları bir anket üzerinden AHP ile performans değerlendirmesi yapmışlar ve AHP yönteminde anket sonuçlarının değerlendirilmesi konusunda açıklayıcı bilgiler vermişlerdir (Tektaş Sivrikaya & Ünal, 2018).

Kecek ve Yüksel (2016), çok kriterli karar verme yöntemlerinden AHP ile Promethee tekniklerini akıllı telefon seçimi için bir arada kullanmışlardır (Kecek & Yüksel, 2016).

2.6. Nitel Araştırmalarda Örneklem Büyüklüğü ve Uzman Değerlendirmeleri ile İlgili Kaynaklar

İnanır (2019), Burdur ve Isparta illerinde yer alan, turizmde yerel paydaşlar olarak tanımlanabilecek kamu ve özel kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları ve yerel halktan toplam 30 kişi ile görüşerek, bu nitel araştırma sonucunda bölgenin turizm potansiyeli ile gelişim süreçleri konusunda edindiği bilgileri analiz etmiştir (İnanır, 2019).

Yıldız (2017), Kesit Akademi dergisinde yayınlanan makalesinde, nicel ve nitel araştırmalarda faydalanılabilecek örnekleme yöntemlerini detaylı olarak açıklamıştır (Yıldız, 2017).

Büyükkuru (2020), Kapadokya'da merkezi yönetim, yerel yönetim, sivil toplum kuruluşu ve akademi olmak üzere çeşitli sektörlerden 15 adet kurumu listeleyerek, her kurumdan bir kişi olmak üzere ulaşabildiği en üst düzey yetkili kişiler ile mülakat gerçekleştirmiş ve bu görüşmelerden edindiği bilgileri değerlendirmiştir (Büyükkuru, 2020).

Alkan Erdoğan (2015), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladığı doktora tezinde, Alaçatı'da bulunan yerel paydaşlardan birer kişi olmak üzere toplam 15 kişiyle mülakat gerçekleştirmiş ve edindiği verileri bulgu olarak değerlendirmiştir (Alkan Erdoğan, 2015).

Şeyhanlıoğlu ve Kıngır (2021), MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi'nde basılan makalelerinde Ağrı'da alternatif turizm potansiyeline ilişkin yerel paydaşların bakış açısını araştırmış ve her ilçeden en az 1 kişi olacak şekilde yöre hakkında detaylı bilgi sahibi ve konuya ilgisi olan, amaçlı/yargısal örneklem metoduyla seçilmiş 16 kişiyle görüşmeler yapmışlardır. Bu görüşmelerde katılımcılara yönelttikleri çeşitli kaynaklardan elde edilen 10 adet soruya verilen dikkat çekici cevapları bir araya toplayarak bölge turizminin gelişimi için öneriler geliştirmişlerdir (Şeyhanlıoğlu & Kıngır, 2021).

Çiftçi (2019), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı doktora tezinde, Moleküler Gastronomi akımı ile ilgili müşteri değeri boyutlarını belirlemek amacıyla Türkiye'de bu konuda uzman olan ve ölçüt (kriter) örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 22 katılımcı ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapmış, sonrasında elde edilen sözlü verileri yazılı ortama aktarıp kodlamaya tabi tutarak beş ana boyutta değerlendirmiştir. Bahsi geçen ürünlerin daha önce müşteri tarafından deneyimlenmiş olma olasılığının düşüklüğü nedeniyle kullanım değeri oluşturmayacakları varsayımına dayanarak, çalışmanın evrenine müşteriler dahil edilmemiştir (Çiftçi, 2019).

2.7. Literatür Araştırması Bölüm Özeti

Tezin ikinci bölümü olan Literatür Özeti kısmında, çalışmanın problem tanımlama, analiz etme ve karar verme aşamalarında faydalanılan kaynaklar, yurtiçi ve yurtdışında yapılmış olan akademik çalışmalar ve örnekleri üzerinden irdelenmiştir. Turizm alanında yapılan çalışmalarda CBS kullanımı, turizm planlaması, çalışmada yer alan kriterlerin

belirlenmesi ve değerlendirme yöntemleri dışında çok kriterli karar verme yöntemleri ile analitik hiyerarşi prosesi hakkında bahsedilen kaynaklar, bu bölümün ana başlıklarını oluşturur. Bu kaynaklardan Coğrafi Bilgi Sistemleri ve turizm alanında yapılan çalışmalar detaylandırılarak, turizm envanterleri, turizm geliştirme alanlarını belirlemek üzere yapılan araştırmalar, ziyaretçi akış yönetimi, turizmde kaynak kullanımı, gelişimin potansiyel etkilerinin değerlendirilmesi ve Space Syntax yönteminin CBS ile birlikte kullanımı, alt başlıklarına ayrılarak incelenmiştir. Uzman değerlendirmeleri ve örneklem seçimi ile ilgili kaynaklar hakkında bilgi verilen alt bölümde ise nitel araştırmalarda görüşlerinden faydalanılan uzmanların seçiminde kullanılan örnekleme yöntemleri ve yapılan mülakatlarda edinilen bulguların değerlendirilme şekline kaynak bazında değinilmiştir.

Buna göre turizmin yanı sıra pek çok alanda veri elde etmek, mevcut veriyi kaydetmek, görselleştirmek ve analiz etmek için haritalama yöntemi ile coğrafi bilgi sistemlerinden faydalanıldığı görülmektedir. Çok kriterli karar verme yöntemleri ile birlikte, harita üzerinde değişik kriterlere göre verilerin kodlanmasını mümkün kıldığından CBS'nin yaygın kullanımı 1990'lı yıllarda görülmeye başlanmış, space syntax (mekan dizim) yönteminin ortaya çıkışı her ne kadar daha önce olsa da elde edilen verilerin CBS üzerine işlenerek coğrafi analizler ile bütünleştirilmesi yakın zamanda kullanılmaya başlanan bir yöntem olmuştur. Kentsel planlama ve yatırım amaçlı araştırmalarda, güvenlik tedbirleri almada, afet yönetiminde, yer seçimi, altyapı ve yol verilerinin incelenmesi, bakı analizleri vb pek çok analize imkan veriyor olması, aranan kriterdeki bölgelerin görsel ve matematiksel olarak saptanmasını kolaylaştırması, pek çok lisans üstü araştırma gibi bu çalışmada da CBS'den yararlanılmasını gerektirmiştir.

Turizm araştırmalarında kullanıcı memnuniyetinin önemi pek çok araştırmaya konu olmuş, bunun için genel olarak anket yöntemi kullanılmış ve veriler istatistik analizlere tabi tutulmuştur. Nitel araştırmalarda ise örneklem hesabının nicel yönteme göre farklı yapılabildiği, kullanıcı bilgisinin yetersiz olabileceği ve uzman veya paydaş görüşlerinin önem kazandığı durumlarda görüşü alınan kişilerin, edinilen bilginin tekrara düşmesinden ziyade belirli nitelikler aranmak koşulu ile kısıtlı sayıda tutulabildiği belirlenmiştir.

BÖLÜM 3

BÖLGENİN TANITIMI

Marmara Bölgesi Türkiye'nin kuzeybatısında, Yunanistan ve Bulgaristan ile karadan komşu, Marmara Denizi bir iç deniz olmak kaydıyla toplam 11 ili bulunan bir bölgemizdir. Bu iller, İstanbul, Bursa, Kocaeli, Çanakkale, Edirne, Balıkesir, Tekirdağ, Kırklareli, Sakarya, Yalova ve Bilecik'tir. Bunlardan yedi tanesinin Marmara Denizi'ne kıyısı vardır. Marmara Bölgesi'ndeki illerden İstanbul, Bursa, İzmit, Tekirdağ ve Sakarya, Büyükşehir belediyesi statüsündedir. İller arasında sosyo-ekonomik yönden en gelişmiş il İstanbul'dur. İstanbul'un yanı sıra, Marmara Bölgesi'ndeki illerden İstanbul, Kocaeli ve Bursa sosyo-ekonomik yönden birinci derecede gelişmiş, Tekirdağ, Balıkesir ve Kırklareli ikinci derecede gelişmiş iller arasında yer almaktadır (DPT, 1996).

2000 nüfus sayımı sonuçlarına göre, Marmara Bölgesi'nin toplam nüfusu 17.351.417, şehirlerde yaşayan nüfusu 13.739.470, köylerde yaşayan nüfusu ise, 3.611.947'dir. Marmara Bölgesi'ndeki illerde ülke genelindeki nüfusun % 26'sı, Marmara Denizi'nin etrafındaki illerde ise Türkiye nüfusunun % 20'sinden fazlası yaşamaktadır. Ülkemiz topraklarının % 8.5'ini kaplayan Marmara Bölgesi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden sonra, Türkiye'nin ikinci en küçük bölgesidir. Diğer yandan bu sonuçlara göre, Marmara Bölgesi şehir nüfus oranı en fazla olan bölgedir ve nüfusun % 79'u şehirlerde yaşamaktadır. 2019 yılında Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu ve İçişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre yapılan nüfus sayım sonuçlarına göre, Marmara Bölgesi'nin toplam nüfusu 34.465.194 kişiye yükselmiştir. Bu artışı Marmara Bölgesi'ne yaşanan göç ile açıklamak mümkündür.

Marmara Denizi ve Bölgesi'nin deniz ve kıyı suları kullanım amaçlarına göre üçe ayrılmaktadır. Bunlar, su ürünleri üretimi yapılan yerler, rekreasyon amaçlı kullanılanlar ve ticari, endüstriyel ve diğer amaçlarla kullanılan bölgelerdir. Marmara Denizi ve kıyıları bu amaçlardan üçüne de hizmet etmektedir. Marmara Denizi ticari balıkçılık ve su ürünleri avcılığının yanı sıra kıyı balıkçılığı yapılan, kabuklu su ürünleri yetiştirme ve dalyancılık alanı olarak kullanılmaktadır. Aynı zamanda, plaj olarak ve sportif amaçlarla kullanılmaktadır. Ayrıca Marmara Denizi, deniz trafiği ve liman hizmetlerinin yoğun olarak gerçekleştirildiği, deniz yatağında maden ve petrol aramaları yapılan bir iç denizimizdir.

Marmara Denizi Kuzey Anadolu Fayı üzerinde gelişmiş, Karadeniz ve Ege Denizi arasında Çanakkale ve İstanbul Boğaz sistemi ile birlikte bir geçiş yolu özelliği taşıyan ve bu konumu nedeniyle jeopolitik önemi yüksek olan bir iç denizdir (Erturaç, 2002). Denizlerde son yıllarda kirlenmenin gün geçtikçe arttığı ve büyük bir hızla ilerlediği en tehlikeli bölgelerden biri, Marmara Denizi olmuştur. Marmara Denizi'nde doğal arıtmayı sağlamaya yetecek ölçüde su alışverişi yoktur ve mevcut akıntı ve karışım hareketleri yeterli seyrelmeyi sağlayamamaktadır. Bu durum, Marmara Denizi'nin biyolojik alanının daralmasına neden olmaktadır ve ekolojisi zarar görmektedir. Marmara Denizi'nde alt tabaka sularında yine de oksijen doygunluğu çok düşüktür. (%20-30) Bunun temel nedeni, Marmara Denizi'ne organik madde girdisinin oldukça yüksek olmasıdır. Bu organik maddeler, kara ve gemi kökenli atık suların yanı sıra, gerek Karadeniz'den, gerekse Marmara Denizi'ne dökülen derelerden gelmektedir. Bununla beraber, Çanakkale Boğazı alt tabakası kanalıyla Marmara Denizi'ne sürekli bir oksijen girdisinin varlığı nedeniyle, alt tabakada anoksik şartlar ortaya çıkmamıştır (Akkaya, 2004).

Marmara Bölgesi, düz ve geniş tarım alanlarına sahip olduğundan, ürün çeşitliliği sıralamasında yine Türkiye'de ilk sırada gelmektedir. Temel tarım ürünleri, buğday, ayçiçeği, şekerpancarı, tütün, mısır, pirinç ve zeytindir. Hayvancılık açısından, Marmara Bölgesi geniş çeşitliliğe sahiptir. Besi hayvancılığı ve mandıracılığın yanı sıra, Marmara Denizi ve Boğazlarda balıkçılık önem taşımaktadır. Sanayileşme açısından Marmara Bölgesi yine Türkiye'de ilk sıralarda gelmektedir. Bu bölgede birçok sanayi tesisi bulunmaktadır. Ulaşım açısından bakılacak olursa, Marmara Denizi ve Boğazların sağladığı ulaşım yolunun dışında, bölge, Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan bir nitelik arz etmektedir. Doğal güzelliklerinin yanında, bu bölgedeki kültürel ve tarihi

zenginlikler de önemlidir. Türkiye'de turizm gelirlerinin neredeyse yarıya yakını bu bölgeden sağlanmaktadır (Türk, 2008).

3.1. Trakya Bölgesi

Trakya Bölgesi, batıda Yunanistan ve Bulgaristan ile komşu, diğer yönlerde denizle çevrili olan, Marmara Bölgesi'nin Çanakkale ve İstanbul Boğazları ile Anadolu'ya bağlanan, yaklaşık 25.000 km²'lik yüzölçüme sahip bir parçasıdır. Kuzeyinde Istranca Dağları ve güneyinde Ganos ve Koru Dağları uzanmaktadır. Meriç nehri batı sınırını oluşturmakta, Ergene nehri ise Istranca Dağları'ndan doğarak Meriç ile birleşip Ege Denizi'ne dökülmektedir. Bölgede plansız gelişen turizm gelirleri genç nüfusun çalışmak için sanayi merkezlerine günübirlik gitmesini veya göç etmesini engellemeye yetmemektedir. Kuzeyindeki ormanlarla doğa turizminde Kırklareli, merkezindeki tarihi eserleri ile kültür turizminde Edirne ve Marmara Denizi'ne bakan uzun kıyı şeridi ile deniz turizminde gelişen Tekirdağ'ın diğer turizm türlerine hitap etme potansiyeli olan varlıklarının göz önüne alınarak değerlendirilmesi bölge ekonomisi açısından önemlidir (Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR, 2012).

3.2. Çalışma Alanı

3.2.1. Enez

Çalışma alanı olarak seçilen Marmara Denizi'nin kuzey kıyı kesiminde en batıda yer alan Enez ilçesi, Marmara bölgesinin Trakya kesimindeki Ergene bölümünde ve bu bölümün aşağı Meriç vadisinde yer alır. Mülki idare ayrımında Edirne ilinin 8 ilçesinden biri olan Enez, il merkezine yaklaşık 185 km mesafede ve en uzak konumdadır. İlçe toprakları; kuzeyden İpsala ilçesi ve Yunanistan, doğudan Keşan ilçesi, güneyden Ege denizi (Saroz körfezi) ve batıdan da Yunanistan ve kendi adını aldığı Enez körfezi (Ainos körfezi) ile çevrilidir. Bu sınırlar dâhilinde 19 köy yerleşmesi ve bir ilçe merkezinden oluşan araştırma sahasının toplam yüzölçümü yaklaşık 450 km² dir. İlçe topraklarının büyük bölümü ova ve plato sahalarından meydana gelmektedir. Hisarlı ve Çandır Dağı dışında araştırma sahasında önemli sayılabilecek başkaca bir dağlık alan bulunmamaktadır. Bu durum kış mevsiminde soğuk hava kütlelerinin etkilerinin deniz kıyılarında da yoğun olarak hissedilmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla Enez ve çevresi genel olarak karasal iklim ile Akdeniz iklimi arasında bir geçiş özelliği gösterir. Yeryüzü şekilleri ve iklim özellikleri yörenin sürdürülen tarımsal faaliyetlerine de yansımış,

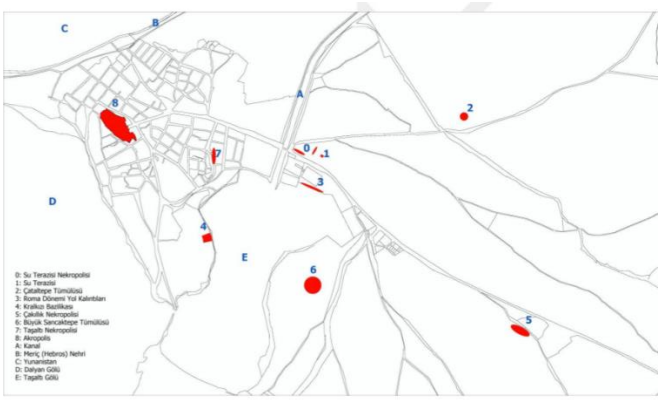
genellikle buğday ve ayçiçeği tarımı başlıca tarımsal faaliyet olarak ön plana çıkmıştır. 1953 yılına kadar Keşan ilçesine bağlı bir bucak merkezi (nahiye) olan Enez, 1950'li yıllarda Bulgaristan'dan gelen yaklaşık 1500 kişi kadar muhacir nüfusla birlikte ilçe statüsüne kavuşmuştur.

Enez, doğal turistik çekicilikler arasında yer alan tatlı ve tuzlusu ekosistemleri bakımından da çekicilikler göstermektedir. Tatlı su ekosistemleri arasında Gala Gölü, Sığırcılı Gölü ve Pamuklu Gölü; Ege Denizi kıyıları ile Dalyan Gölü, Bücürmene (Işık-Peso) Gölü, Taşaltı Gölü, Karagöl ve Tuzla Göllerinin tuzlu ve kısmen tuzlu olan ekosistemleri göl turizmi yanı sıra 163 kuş türünün barınma ve beslenme yeri olmaları nedeniyle kuş gözlemciliği bakımından da önemli çekiciliklere sahiptir. Enez çok zengin tarihi ve kültürü ile de önemli çekiciliklere sahiptir. Nitekim Meriç Irmağının denize döküldüğü yerde iki limanlı Antik Ainos kenti üzerine kurulan Enez, M.Ö. 5300'lerden başlayarak günümüze kadar yaklaşık 7300 yıllık bir süre boyunca yerleşim görülmüş, Meriç nehrinin taşımacılık amaçlı kullanılmasıyla Edirne'yi Ege'ye bağlayan iskelesi konumunda bir liman şehridir (Eyice, 1997). İlk kuruluş yeri kıyıdan yaklaşık 3 km içerde ve 25 m yüksekliğindeki Ada Tepe üzerinde olan Enez (Yaşar O. , 2010), Hellenistik Çağ, Roma ve Bizans dönemlerinin izleriyle zengin bir tarihi potansiyel ile birlikte Hoca çeşme höyüğü, Enez kalesi ve surları, Nekropol, Fatih camii (Ayasofya kilisesi), Has Yunus Bey Türbesi, Roma dönemi su terazisi, Küçük aile kiliseleri (şapel), Roma dönemi villası, Roma dönemi yol kalıntıları (Via Egnatia), Roma Dönemi kanalizasyon sistemi, Sahil Kervansarayı gibi bir bölümü gün ışına çıkarılmış tarihi kalıntılara sahiptir (Ceylan, 2015).

Zamanla Meriç Nehri ile gelen malzemenin lagün göllerini doldurması, limanın sığlaşarak işlevini yitirmesine sebep olmuştur. Bunun sonucu göllerin deniz ile bağlantısı kontrol altına alınmış olup, balıkların girişi için yılın belli dönemleri göl ayağı açık tutularak yalnızca Eylül-Kasım aylarında gölde balık avlanmasına müsaade edilmektedir (Yaşar O. , 2010).

Enez bölgesinde, antik kent sınırlarında tespit edilen beş nekropolis alanı bulunmaktadır. Türkiye-Yunanistan sınırını belirleyen, kuzey-güney doğrultusunda uzanan Meriç (Hebros) Nehri; MÖ IV. yy.'a tarihlendirilen ve kazısı tamamlanmış olan Çataltepe Tümülüsü; kenti Via Egnatia'ya bağlayan Roma Dönemi yol kalıntıları, Taşaltı

Gölü ve Kralkızı Bazilikası; Çakıllık Nekropolisi, henüz kazısı yapılmamış olan Büyük Sancaktepe Tümülüsü ile Taşaltı Nekropolisi; ayrıca Akropolis ve Antik Kentin diğer yerleşim alanları ile 1960'lı yılların sonunda açılmış, Meriç Nehri ile Taşaltı Gölü arasındaki bağlantıyı sağlayan kanal bulunur (Erzen & Başaran, Enez(Ainos) Kazısı, 1989 Yılı Çalışmaları, 1990). Su Terazisi Nekropol alanı (Şekil 3. 1) 3. Derece arkeolojik sit alanı ve Roma dönemi yol açması 1. Derece arkeolojik sit alanı olarak 2014 yılında tescil edilmiş ve koruma altına alınmıştır (Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, 2014).

Şekil 3. 1. Su Terazisi Nekropolisi Konumu (büyük şekil için bkz. EK 4) (Erzen & Başaran, 12. Kazı Sonuçları Toplantısı 2, 1990)

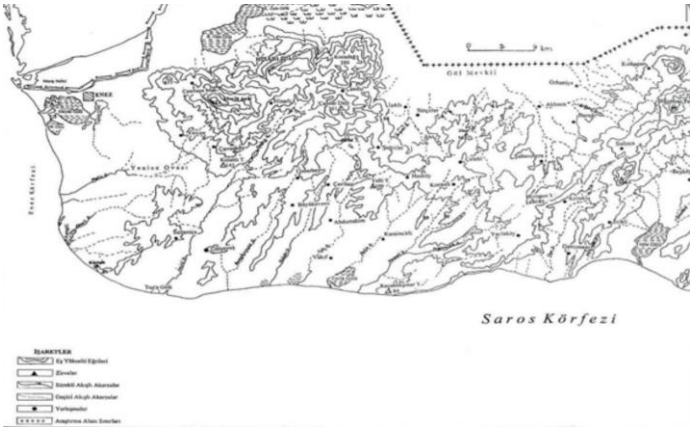
Literatür kısmında bahsedilen Ceylan S. ile Yaşar O. tarafından hazırlanan bildiri ve makaleler ile Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR tarafından düzenlenen proje kitapçıklarında da, bölgenin tarihi, kültürel ve doğal varlıkları ile bunların turizm alanında sürdürülebilir kullanımı hususunda detaylı bilgi ve önerilere yer verilmiştir.

3.2.2. Erikli

Erikli, İstanbul'dan yaklaşık 4 saat (262 km) uzaklıkta bulunan, Edirne'nin Keşan ilçesine bağlı, Saros Körfezi üzerinde yer alan bir köydür. 2020 yılı verilerine göre sezon dışında 432 kişi olan köy nüfusunun, yaz sezonu içinde 100.000'i aştığı görülmektedir (Zeray & Oruçoğlu, 2020).

Meriç Deltası Sulak Alanı olarak isimlendirilen ve uluslararası önemi olan A sınıfı sulak alanlardan birinde yer alan Erikli (Yaşar O. , 2010), komşusu olan Enez gibi çok sayıda sulak alan ve lagün göllerini içermektedir (Şekil 3. 2). Karagöl, Vakıf ve Erikli Tuzla Lagün gölleri bunlardandır. Bu göllerden ve onları besleyen akarsulardan tarih

boyunca çeşitli şekillerde faydalanılmıştır. Özellikle elde edilen tuzlar, ülkenin çeşitli yerlerine pazarlanan bir ticaret öğesi olarak kullanılmıştır (Sakel, 2006).

Şekil 3. 2. Saros Körfezi topoğrafya haritası (Yaşar O. , 2010)

Çevresindeki hem yeşili alanları hem temiz denizi ile ikincil konutlar dışında kamp ve butik oteller gibi çeşitli konaklama birimlerini barındıran Erikli (Şekil 3. 3) , Saros Körfezi'nin özellikle doğal güzellikleri bakımından öne çıkan bir bölgesidir. Kıyı yerleşiminde her türlü altyapı, kanalizasyon ve arıtma sistemi mevcuttur ancak tatil sezonunda oluşan kalabalık nedeniyle yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle 1. Derece doğal sit alanı ilan edilmiş olmasına rağmen Erikli Tuzla gölünde kirlenmeler oluşmakta, bu durum da gölde yaşayan canlı popülasyonunu tehdit etmektedir. Bir yandan da Erikli'ye bağlı Mecidiye kıyı kumullarından alınan kaçak kumlar (Şekil 3. 4) nedeniyle plaj tahrip olmakta ve çöküntüler sonucu gölleşmekte, ayrıca üzerinde yaşayan bitki örtüsü de yok olmaktadır (Sakel, 2006).

Şekil 3. 3. Demircioğlu Kamping Erikli Mecidiye (Aslı Zencirkıran arşivi)

Şekil 3. 4. Mecidiye plajının niteliklerinin kaybolmasına yol açan kaçak kum alımları (Sakel, 2006)

3.2.3. Şarköy

Şarköy Saros körfezi Gelibolu yarımadasının doğusunda, kuzeyinde 915 m yükseklikteki Ganos Dağları ve güneyinde Marmara Denizi'ne kıyısı olan, Tekirdağ'a bağlı bir ilçedir (Metin, 2018). Ulaşım özel araç ve minibüsle mümkün olan ilçenin Tekirdağ'a uzaklığı 83 km ve İstanbul'a uzaklığı 230 km'dir (Şekil 3. 5) . Bünyesinde barındırdığı kültür varlıkları genel olarak restorasyon eksikliğinden dolayı kötü durumda olsa da, temiz denizi, doğal güzellikleri ve rüzgar sörfü gibi alternatif turizm olanaklarını barındırmakta, bir yandan zeytin ve üzümüyle ünlü olup yeme-içme turizmine hizmet etmektedir. Genç turist nüfusunun yoğunlukta olduğu bölgede eğlence ve kamp imkânları da diğer çalışma alanlarına kıyasla fazladır. Ayrıca Ganos Dağları yürüyüş parkurları açısından da günübirlik veya hafta sonu turları için uygun olanaklar sunmaktadır (Metin, 2018).

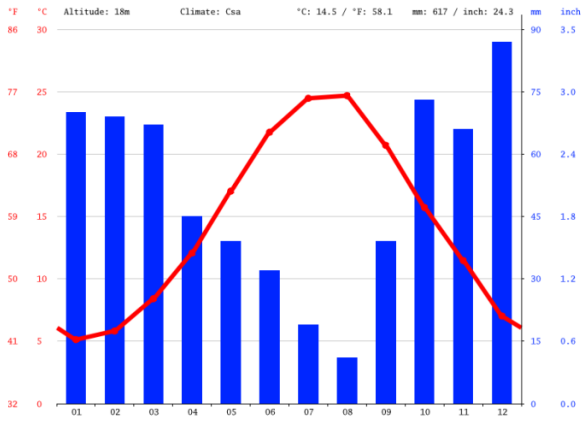

Şekil 3. 5. Şarköy ulaşım haritası (Metin, 2018)

Şarköy'ün kuzeyindeki dağ sırası, Balkanlardan gelen soğuk hava dalgasını engellemekte ve Marmara Denizi'ne bakan kısımlarında ılıman Akdeniz iklim tipinin görülmesine yol açmaktadır. Buna uygun olarak kıyı kesiminde zeytin ağaçları, makiler

gibi Akdeniz bitki örtüsü görülürken, iç kesimlerinde karasal iklim vardır. Ülkenin kuzeyinde yer alması ve boğazlara yakın konumundan dolayı rüzgarlı olan Şarköy'de sıcaklık, yazları Akdeniz Bölgesi'nde olduğu kadar bunaltıcı değildir. Bu sebepten tatil için güney kesimlere bir alternatif oluşturmaktadır.

Şekil 3. 6'daki grafikte görülen ortalama günlük maksimum sıcaklık (kırmızı çizgi) ve yağış miktarı (mavi şerit), son 30 yıldır ölçülen verilerin ortalamasından oluşmaktadır.

Şekil 3. 6. Şarköy iklim grafiği (Climate Data, 2021)

En kalabalık zamanı deniz sezonunun açık olduğu Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları olmakla birlikte, yüzme dışında yapılabilecek doğa yürüyüşü, meyve toplama gibi doğa etkinlikleri için Nisan ve Mayıs ayları ile bağ bozumu zamanı olan Eylül ve Ekim ayları turistik amaçlı bölgeye gidilebilecek uygun zamanlardır.

3.2.4. Tekirdağ

Tekirdağ ili, kuzeydoğudan Karadeniz'e ve güneyden Marmara Denizi ile komşu olan, batısında Edirne, kuzeyinde Kırklareli ve doğusunda İstanbul illeri ile çevrili, Asya ve Avrupa kıtaları arasındaki geçiş güzergahı üzerinde yer alan bir ildir. Bu özelliği ile tarihin her döneminde yerleşime sahne olmuş, yapılan kazı çalışmaları ile bu yerleşimlere ait kalıntılar ortaya çıkarılmaktadır. Başlangıçta göçebe Trakların, M.Ö. 8-6. yy'larda ise batıdan gelen kolonistlerin Marmara kıyılarında koloni şehirleri kurması ile bugünkü Perinthos (Marmara Ereğlisi) ve Bisanthe (Barbaros) kentleri oluşmuştur. 18. Yüzyıla kadar Rodosto ismiyle anılan, sonradan Bizans tekfurları dolayısıyla verilmesi sebebiyle "Tekfurdağı" adıyla anılmaya başlanmış, Cumhuriyetten sonra 1927 yılında İl olarak Tekirdağ adını almıştır (Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2021).

Yeryüzü şekillerinin büyük çoğunluğunu platolar oluşturmaktadır. Hakim rüzgar serin esen ve genellikle yazın meltem niteliğindeki poyraz olup, lodos da görülmektedir (Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR, 2012).

Tekirdağ sınırları içerisinde yer alan kültür varlıkları olarak Herakleia Bazilikası, medrese, kitaplık, hamam, çarşı ve camiden oluşan Rüstem Paşa Külliyesi, Eski Cami, Hasan Efendi Camii, Yusuf Ağa Camii, Ayaz Paşa Camii, Gazi Süleyman Paşa Camii, Hacerzade İbrahim Bey Camii, Gazi Ömer Bey Camii, Ulu Cami (Güzelce Hasan Bey Camii), Paşa Camisi, Ömer Efendi Camisi, Çarşı Camisi, Süleymaniye Camii, Fatih Camii, Şarköy Cami-i Kebir, Kurtuluş Anıtı, Hürriyet Abidesi, Namık Kemal Anıtı, Hükümet Konağı'nın önünde yer alan Atatürk Heykeli vb. anıtlar, Şehitler Anıt Çeşmesi, Meydan Şadırvanı, Hacı Çeşmesi, Tavanlı Çeşme vb. su yapıları, Malkara ilçesinde yer alan Bolavazt Kalesi ile kalıntıları günümüze ulaşamayan Karacahalil Kalesi ve Elmalı Kalesi gibi savunma yapıları, İnecik, Kırkgöz, Mustafapaşa vb. tarihi köprüler sayılabilir.

3.3. Flora

Çalışma alanının florası incelendiğinde, Enez-Tekirdağ arasındaki meşe ve kızılçam ormanlarının bozuntuya uğradığı yerlerde yer yer makiler görülmektedir. Marmara bölgesinde en fazla bağ alanına sahip konumda olan Tekirdağ'ın Şarköy ilçesinde ise şaraplık üzüm yetiştiriciliği yapılmaktadır (Tariş, 2020).

İl genelinde ve özellikle de Şarköy ilçesinde kurulan yaklaşık 40'a yakın (Merkezde 4, Şarköy'de 36) özel işletmelerin son yıllarda gerek kendilerinin kurdukları bağ alanlarından elde ettikleri üzümlerle, gerekse diğer bölgelerimizde gerçekleştirdikleri yaş üzüm alımları ve sonrasında bunların şaraba işlenmesi (ülkemizdeki şarap üretiminin yaklaşık yarısı) ile ülke ekonomisine çok ciddi katkıda bulunmaktadır (Delice, 1998).

Tekirdağ-Şarköy bölgesi güney ve güneybatı kesiminde Akdeniz iklimine uygun maki bitki örtüsü görülmektedir. Bu maki oluşumu, Karadeniz kıyısında ve Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde adacıklar halinde bulunmaktadır. Şarköy'den itibaren Tekirdağ merkez taraflarına inildikçe orman varlığı azalma göstermektedir. Ancak bölgenin diğer ili olan Edirne ile karşılaştırıldığında, göreceli olarak Ganos ve Korudağı'nda yer alan orman varlığının iyi olduğu söylenebilir. (Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2005).

3.4. Fauna

Fauna olarak Edirne ili özellikle Saros Körfezi ve çevresinde bulunan göller ornitoloji (kuş gözlemciliği) için zengin çeşitliliğe sahiptir. Ülkenin Avrupa-Afrika arası göç yolları üzerinde bir dinlenme noktası olması ve sulak alanların fazlalığı buna sebep olarak gösterilebilir. Gala Gölü Milli Parkı'nda başta yban ördeği, yaban kazı, kuğu gibi yaklaşık 200 farklı kuş türü yaşamaktadır. Tekirdağ bölgesi ise hem iklim hem yeryüzü şekilleri açısından çeşitlilik arz ettiğinden, tavşan, keklik, yaban horozu, karaca, sülün vb. endemik pek çok hayvan türüne rastlanmaktadır. Ancak son yıllarda artan çevre kirliliği ve bilinçsiz avlanma nedeniyle birçok av hayvanının soyu tükenmekle karşı karşıya kalmıştır.

Bölgede avlanan başlıca kuş türleri bıldırcın, çulluk, keklik, sarıasma, üveyik, yaban kazı ve yaban ördeğidir. Tavşan, kurt, çakal ve tilki ise çoğunlukla dağlık ve ormanlık alanlarda avlanmaktadır (Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü).

3.5. Çalışma Alanında Turizm Faaliyetleri

Edirne, Saroz körfezinin kuzey kesimini oluşturan Enez ve Keşan ilçeleri ile Ege denizine kıyısı olan bir ilimizdir. Şekil 3. 7'de, Enez Kaymakamlığı'ndan alınan bölgedeki gezilecek yerleri gösteren broşür yer almaktadır. Özellikle yaz aylarında nüfusu ciddi oranda artmakta olup, ikincil konut yapılaşması oldukça yaygındır. Ancak çevreye karşı duyarsız turizm uygulamaları ile altyapı yetersizliğinden mustarip çarpık yapılaşma bölgenin turizm kapasitesi üzerinde baskı unsurudur.

Şekil 3. 7. Enez gezi parkuru (Enez Kaymakamlığı, 2017)

Edirne sınırları içerisinde bulunan Erikli, Gökçetepe, Sazlıdere, Mecidiye ve Yayla sahilleri yüzmeye, sportif olta balıkçılığına ve su altı dalış sporlarına elverişlidir. Ancak 1970'li yıllardan itibaren bölgede artan deniz turizmi, yaz sezonunun Akdeniz ve Ege kıyılarına göre kısa olması, sahanın askeri tatbikat bölgesi ve sınıra yakın olması sebebiyle çok fazla gelişmemiştir.

Enez ve Erikli bölgelerinde Ege Denizi ile suları tuzlu ve kısmen tuzlu olan Dalyan gölü, Bücürmene gölü, Taşaltı gölü, Karagöl ve Tuzla gölleri, başta flamingolar olmak üzere birçok kuş türüne barınma ve beslenme ortamı sağlamakta olup, kuş gözlemciliği bakımından önemli çekiciliklere sahiptir. Bücürmene, Dalyan ve Taşaltı gölleri ise Dalyan balıkçılığı bakımından önem taşımakta olup amatör balıkçılık ve ornitolojik bakımdan çekicilikler sunmaktadır (Ceylan, 2015).

Günümüzde bölge, kazıların yer yer devam etmesi ve koruma altına alınmış olmasına rağmen bakımsızlık ve ilgisizlik nedeniyle mevcut kültür varlıklarını turizm amacıyla etkin kullanmaktan uzaktır. Birçok yapı bölgede oturan yerli halk tarafından yıkılmış, tahrip edilmiş ve orijinalliğini kaybetmekle karşı karşıya kalmış durumdadır. Bazı yapıların yaşayanlar tarafından hala kullanılıyor olması, kale taşlarının bahçe duvarı yapımında kullanılması veya eski Rum evlerine plastik pencere takılması gibi zaman zaman hatalı durumların yaşanmasına da neden olmaktadır (Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR, 2012)

Arazi uygulama çalışmalarına göre kıyılarda icra edilen turistik etkinlikler tespit edilmiş, deniz turizmi tüm Saros Körfezi'nde, rüzgar sörfü, su kayağı, kürek çekme, yelken gibi su sporları ağırlıklı olarak Erikli ve Gülçavuş'ta görülmektedir. Su altı fotoğrafçılığı, dalış (Şekil 3. 8) ve su altı arkeolojisi gibi su altı sporları da daha çok Sazlıdere (Üç Adalar), Gökçetepe, Mecidiye (İbrice), Erikli ve Danişment'te yapılmaktadır. Hâkim sezonun sadece 3 ay kadar yaşanabildiği bölge sahillerinde turizm aktiviteleri çeşitlendirilerek sezonun 5-6 ay gibi uzun süreçlere çekilmesi mümkün olabilir. Bu çeşitlendirme uygulamaları arasında su altı dalış turizmi önemli bir yere sahiptir. Bölgede dalış için uygun deniz suyu sıcaklığı olan 12-14 ºC'nin üstü, Nisan ve Kasım ayları arasında görülmektedir (Yaşar O. , 2011).

Şekil 3. 8. Saroz körfezi dalış noktaları (Saroz Dalış, 2021)

Erikli köyündeki kamp alanı görevlisinden edinilen bilgiye göre, kamp alanında bungalov ve çadırlarda kışın da -20 dereceye kadar uyku tulumu ile kalınabilmekte ve meraklıları için kar yağdığında ve göl suları serbest bırakılıp alandaki su seviyesi yükseldiğinde çekici bir atmosfer oluşmaktadır.

Şarköy, Marmara Denizi'nin mavi bayrak almaya hak kazanmış tek plajına ev sahipliği yapmaktadır. Plajın uzunluğu 500 metre; genişliği ise yaklaşık olarak 10 metre kadardır. 60 km uzunluğundaki sahilleri (Eriklice, Gaziköy, Hoşköy, Karaevli, Topağaç yerleşim yerleri ve kıyı bölgeleri) ile Şarköy kıyıları deniz akıntısının hızlı seyretmesi ve doğallığının korunması sebebiyle çevre kıyılara göre daha temiz ve duru bir deniz suyuna sahiptir. Şarköy'de rüzgar sörfü sporunu öğreten kulüpler bulunmaktadır. Şarköy Sörf Merkezi bunlardan biridir. Ayrıca ilçede birçok ev pansiyonu, otel, motel, restoran ve gece kulübü bulunmaktadır.

Tekirdağ ili sınırları içerisinde bulunan Uçmakdere Köyü'nde, 625 metre yükseklikteki Nişantepe'den yamaç paraşütü yapılmaktadır. Burada dört atlayış noktası bulunmakta olup, zirveden atlanıldığında Ayvasıl Koyu'na iniş yapılmaktadır. Bu koy her yıl Hıdrellez şenlikleri ve uluslararası yamaç paraşütü festivaline ev sahipliği yapan bir bölgedir. Ayrıca gerek Edirne gerek Tekirdağ illerinde yılın belli zamanlarında yapılan çeşitli festivaller ve şenlikler de kültür turizmi açısından önemli yer tutmaktadır (Gündem Tekirdağ, 2019).

Uçmakdere Köyü'ne yakın Şarköy-Tekirdağ arasında, üzüm bağları ve ekosistemiyle ünlü Ganos Dağları bulunmaktadır. Ganos Dağları da doğası, off-road için

uygun güzergahları, göçmen köyleri ve şaraplarıyla bir ekoturizm destinasyonudur (Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR, 2012).

Tekirdağ Merkez'e 11 km; İstanbul'a ise 145 km uzaklıktaki Kumbağ plajını barındıran Kumbağ, 1993 yılında belediye olma hakkını elde etmiş bir sahil kasabasıdır. Plaj çevresinde sosyal tesisler, küçük çaplı tatil köyleri, oteller, restoranlar ve bar-kafe tarzı turistik işletmeler mevcuttur. Ancak plajın hemen yanında Asyaport Limanı'nın yapılması ve bölgedeki çarpık kentleşme, Kumbağ mevkiinin turizmini etkileyecek genel bir sorundur.

3.6. Bölüm Özeti

Marmara bölgesi kendi kendine yetebilecek tarım, hayvancılık ve enerji üretimi imkanının yanı sıra sanayinin en gelişmiş olduğu kentleri içerdiğinden, nüfusu her geçen gün aldığı göçle artmaktadır. Buna sebep olan nedenlerden biri, coğrafi konumu nedeniyle uluslararası kara, hava ve deniz ticareti ulaşımının kolay olmasıdır. Çalışma alanı ise, kendi iç denizi olan, Çanakkale ve İstanbul Boğazları ile Karadeniz ve Ege'yi, devamında açık denizleri birbirine bağlayan Marmara Denizi'nin kuzey kıyılarındadır. Enlem olarak Türkiye'nin güney kıyılarına kıyasla yaz sezonunun kısa olması her ne kadar bu bölgede turizmin gelişimini olumsuz etkilese de, tarih boyunca çeşitli yerleşimlerin görülmesi ile kültürel varlıklarının, coğrafi özelliklerinin çeşitliliği ile de doğal varlıklarının doğru kullanımı mümkün olduğunda turizm alanında yüksek gelişim potansiyeline sahiptir. Araştırmanın temelini oluşturan bu varsayımdan yola çıkarak üçüncü bölümde bölgenin tanıtımına yer verilmiş, çalışma alanı ile ilgili ulaşılan akademik çalışmalar, projeler, istatistik verileri, yerel haberler, araştırmacı tarafından yapılan saha gözlemleri ve yerel paydaşlarla yapılan sözlü görüşmeler ışığında her bölge için ayrı ayrı olmak üzere coğrafi, sosyolojik, kültürel ve doğal özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre Ege Denizi ile komşu Saroz Körfezi'nin kuzey kısmını oluşturan Edirne'ye bağlı Enez ve Erikli (Keşan) bölgeleri ile körfezin dışında, Marmara Denizi ile komşu Tekirdağ sınırlarındaki Şarköy, Süleymanpaşa ve Marmara Ereğlisi ilçeleri bir arada olmak üzere çalışma alanı dört ana bölgeye ayrılarak incelenmiştir. İstanbul'a yaklaşıldıkça hem tatil sezonunda hem sezon dışı nüfusun artış göstermesi, eski pek çok yerleşimden kalan kültürel eserlerin de bu bağlamda artış göstermesi, batıda kalan daha ziyade el değmemiş veya varlığı geniş çevrelerce yeni duyulan/değerlendirilen doğal

güzelliklerin yanı sıra bu bölgelerin de özellikle ticaret yolu olarak kullanıldıkları dönemlerden kalan tarihi eserlerinin olup bakıma muhtaç olmaları söz konusudur. Ayrıca coğrafi özelliklerine bakıldığında Ganos Dağlarının Şarköy'den itibaren batıya doğru yarattığı Akdeniz mikrokliması ile bölgenin boğaz yakınında olmasından ileri gelen serinliğinin bir arada yaz sezonu için uygun iklimi ortaya çıkararak bu dönemin uzun süreli devam etmesinde etkili olduğu görülmüştür. Bu bölümde, bütün bu olumlu yanların daha fazla ortaya çıkarılmasına engel olan altyapı ve bakım eksikliklerine, çeşitli araştırmalardan edinilen bilgilere yer verilerek değinilmiştir.

BÖLÜM 4

SAHA ÇALIŞMASI ANALİZ VE BULGULAR

Bu bölümde, yerinde yapılan anket çalışmasına bağlı olarak her bölge için ayrı ayrı tekrarlanmak üzere kriterlerin analiz ve değerlendirmelerine yer verilmiştir. Öncelikle anket sonucunda elde edilen demografik verilerin frekans analizleri ile ziyaretçi profilleri çıkarılmıştır. Her bir kriter için AHP yöntemi kullanılarak ziyaretçilerin destinasyon tercihlerini etkileyen kriter ağırlıklandırma hesabı yapılmıştır.

Daha sonra space syntax yöntemi ile mevcut destinasyonların bütünleşme ve derinlik analizleri yapılmış, bunların coğrafi analizler ile bütünleştirilerek CBS üzerinde işlenmesi ve derecelendirmesi yapılmıştır. Ayrıca her destinasyon için hem kısa bilgi ve fotoğraflar ile coğrafi konumunu, hem de genel değerlendirmede kullanılacak puan hesabını içeren envanter fişleri hazırlanmıştır.

Uzman değerlendirmeleri sonucunda her nokta için belirlenen puanlar, ziyaretçi puanları ile karşılaştırılmış ve Pearson korelasyon analizi yapılarak ziyaret edilmeyi etkileyen faktörlerin birbiri ile ilişkisi belirlenmiştir.

4.1. Demografik Veriler Frekans Analizleri

Enez bölgesinde yapılan anketler üzerinden yapılan frekans analizlerinde, turistlerin demografik özellikleri grafikler halinde gösterilmiştir (Çizelge 4. 1). Grafiklere bakıldığında;

- Anket yapılan turistlerden %41'inin kadın, %59'unun erkek olduğu,
- Yaşlarının %43 ile en çok 18-30 yaş aralığında olup, 56 yaş ve üzerinin toplam %13 ile en az olduğu,

- Turistlerin %62 ile en çok önlisans ve lisans, %24 ile ortaöğretim mezunu oldukları,
- Aylık gelir dağılımının %35 ile en çok 4.000-7.000 ₺ aralığında olup, diğer gelir gruplarının birbirine yakın yüzdelerde olduğu, 15.000 ₺ ve üzerinin de %3 ile en az dilime sahip olduğu,
- Medeni durumda evli veya bekar olanların yarı yarıya oldukları,
- Çocuğu olmayan ve en fazla iki çocuk sahibi olanların yoğunlukta oldukları,
- Yurtdışından gelenlerin Almanya, İsviçre ve Fransa'dan olmak üzere %6'lık bir paya sahip oldukları, çoğunluğun %94 ile yurt içinden geldikleri
- Yurt içinden gelenlerin başta İstanbul ve Edirne olmak üzere %86'lık büyük çoğunluğunun Marmara bölgesi ve civarından olup, kalan %6'nın İç Anadolu (Ankara ve Konya) ile %8'in de diğer bölgelerden olduğu görülmektedir.

Çizelge 4. 1. Enez Bölgesi demografik veriler frekans analizi

Cinsiyet	Yüzde (%)
Kadın	59
Erkek	41

Medeni Durum	Yüzde (%)
Evli	50
Bekar	50

Gelinen Bölge	Yüzde (%)
Yurtdışı	6
Yurtiçi	94

Yaş	Yüzde (%)
18-30	44
31-40	21
41-55	23
56-65	10
66 ve üstü	3

Aylık Gelir	Yüzde (%)
0-2000	23
2000-4000	20
4000-7000	35
7000-15000	19
15000 ve üstü	3

Çocuk Sayısı	Yüzde (%)
Yok	39
1	15
2	40
3	5
4 ve üstü	1

Öğrenim Durumu	Yüzde (%)
İlköğretim	6
Ortaöğretim	24
Önlisans ve Lisans	61
Yüksek Lisans ve üstü	8

Yurtiçi Bölgeler	Yüzde (%)
Marmara	86
İç Anadolu	6
Diğer	8

Erikli bölgesinde yapılan turist anketleri demografik verilere göre hazırlanan frekans analizlerini gösterir grafiklere (Çizelge 4. 2) bakıldığında;

- Anket yapılan turistlerden %48'inin kadın, %52'sinin erkek olduğu,
- Yaşlarının %46 ile en çok 18-30 yaş aralığında olup, 56 yaş ve üzerinin toplam %5 ile en az olduğu,

- Turistlerin %56 ile en çok önlisans ve lisans, %29 ile ortaöğretim mezunu oldukları,
- Aylık gelir dağılımının %29 ile en çok 4.000-7.000 ₺ aralığında olup, diğer gelir gruplarının da buna yakın yüzdelerde olduğu, 0-2.000 ₺ aralığının %9 ile en az dilime sahip olduğu, 15.000₺ ve üzeri gelir grubunun da %15 ile azımsanmayacak bir paya sahip olduğu
- Medeni durumda evli veya bekar olanların %49-%51 ile neredeyse yarı yarıya oldukları,
- Çocuğu olmayanların %53 lük pay ile yoğunlukta oldukları,
- Yurtdışından gelenlerin başta Almanya'dan olmak üzere, Türkmenistan, Avusturya, Ukrayna ve ABD'den olup %4'lük bir paya sahip oldukları, çoğunluğun %96 ile yurt içinden geldikleri
- Yurt içinden gelenlerin başta İstanbul ve Edirne olmak üzere %93'lık büyük çoğunluğunun Marmara bölgesi ve civarından olup, kalan %4'ünün İç Anadolu (Ankara, Sivas) ile %2'sinin Ege ve kalan %2'in de diğer bölgelerden olduğu görülmektedir.

Çizelge 4. 2. Erikli bölgesi demografik özellikler frekans analizi

Cinsiyet	Yüzde (%)	Medeni Durum	Yüzde (%)	Gelinen Bölge	Yüzde (%)
Kadın	48	Evli	49	Yurtdışı	4
Erkek	52	Bekar	51	Yurtiçi	96

Yaş	Yüzde (%)	Aylık Gelir	Yüzde (%)	Çocuk Sayısı	Yüzde (%)
18-30	46	0-2.000	9	Yok	53
31-40	25	2.000-4.000	23	1	11
41-55	24	4.000-7.000	29	2	29
56-65	4	7.000-15.000	24	3	6
66 ve üstü	1	15.000 ve üstü	15	4 ve üstü	1

Öğrenim Durumu	Yüzde (%)	Yurtiçi Bölgeler	Yüzde (%)
İlköğretim	3	Marmara	93
Ortaöğretim	29	İç Anadolu	4
Lisans	56	Ege	2
Yüksek Lisans ve üstü	13	Diğer	2

Şarköy bölgesinde yapılan frekans analizlerinde ise, turistlerin demografik özellikleri aşağıdaki çizelgede grafikler halinde gösterilmiştir (Çizelge 4. 3). Grafiklere bakıldığında;

- Anket yapılan turistlerden kadın ve erkek sayısının yarı yarıya olduğu,
- Yaşlarının %55 ile en çok 18-30 yaş aralığında olup, 56 yaş ve üzerinin toplam %9 ile en az olduğu,
- Turistlerin %48 ile en çok önlisans ve lisans, %31 ile ortaöğretim mezunu oldukları,
- Aylık gelir dağılımının %38 ile en çok 2.000-4.000 ₺ aralığında olup, 4.000-7.000 ₺ gelir grubunun da %32 lik paya sahip olduğu, diğer gelir gruplarının birbirine yakın yüzdelerde olduğu, 15.000 ₺ ve üzerinin de %5 ile en az dilime sahip olduğu,
- Medeni durumda katılımcıların %37'sinin evli, %63'ünün ise bekar olduğu,
- Çocuğu olmayan ve en fazla iki çocuk sahibi olanların yoğunlukta oldukları,

Çizelge 4. 3. Şarköy demografik veriler frekans analizi

Cinsiyet	Yüzde (%)
Kadın	50
Erkek	50

Medeni Durum	Yüzde (%)
Evli	37
Bekar	63

Gelinen Bölge	Yüzde (%)
Yurtdışı	6
Yurtiçi	94

Çocuk Sayısı	Yüzde(%)
Yok	60
1	6
2	26
3	5
4 ve üstü	2

Aylık Gelir ₺	Yüzde (%)
0-2.000	16
2.000-4000	38
4.000-7.000	32
7.000-15.000	10
15.000 ve üstü	5

Yaş	Yüzde (%)
18-30	55
31-40	24
41-55	12
56-65	6
66 ve üstü	3

Öğrenim Durumu	Yüzde (%)
İlköğretim	7
Ortaöğretim	31
Önlisans ve Lisans	48
Yüksek Lisans ve üstü	14

Yurtiçi Bölgeler	Yüzde (%)
Marmara	97
Diğer	3

- Yurtdışından gelenlerin Hollanda ve Almanya başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinden olup, %6'lık bir paya sahip oldukları, çoğunluğun %94 ile yurt içinden geldiği,

- Yurt içinden gelenlerin başta İstanbul ve Tekirdağ olmak üzere %97'lik büyük çoğunluğunun Marmara bölgesi ve civarından olup, kalan %3'ün diğer bölgelerden olduğu görülmektedir. Ege ve Karadeniz bölgesinden gelen katılımcıya rastlanmamıştır.

Tekirdağ bölgesi ziyaretçilerin demografik özelliklerine göre yapılan frekans analizleri grafiklerine (Çizelge 4. 4) bakıldığında;

- Anket yapılan turistlerden %45'inin kadın ve %55'inin ise erkek olduğu,
- Yaşlarının %68 ile en çok 18-30 yaş aralığında olup, 56 yaş ve üzerinin toplam %3 ile en az olduğu,
- Turistlerin %61 ile en çok önlisans ve lisans, %27 ile ortaöğretim mezunu oldukları,
- Aylık gelir dağılımının %45 ile en çok 2.000-4.000 ₺ aralığında olup, 4.000-7.000 ₺ gelir grubunun da %33' lük paya sahip olduğu, 15.000 ₺ ve üzerinin de 1 kişi ile en az dilime sahip olduğu,
- Medeni durumda katılımcıların %30'unun evli, %70'inin ise bekar olduğu,
- Çocuğu olmayan ve en fazla iki çocuk sahibi olanların yoğunlukta oldukları,

Çizelge 4. 4. Tekirdağ bölgesi demografik veriler frekans analizi

Cinsiyet	Yüzde (%)
Kadın	45
Erkek	55

Medeni Durum	Yüzde (%)
Evli	30
Bekar	70

Gelinen Bölge	Yüzde (%)
Yurtdışı	2
Yurtiçi	98

Çocuk Sayısı	Yüzde (%)
Yok	73
1	7
2	17
3	2
4 ve üstü	1

Aylık Gelir ₺	Yüzde (%)
0-2.000	17
2.000-4.000	45
4.000-7.000	33
7.000-15.000	5
15.000 ve üstü	0

Yaş	Yüzde (%)
18-30	68
31-40	17
41-55	12
56-65	3
66 ve üstü	0

Öğrenim Durumu	Yüzde (%)
İlköğretim	2
Ortaöğretim	27
Önlisans ve Lisans	61
Yüksek Lisans ve Üstü	11

Yurtiçi Bölgeler	Yüzde (%)
Marmara	90
Diğer	10

- Yurtdışından gelenlerin Almanya, Kazakistan, Kıbrıs ve Varna olmak üzere %2'lik bir paya sahip oldukları, çoğunluğun %98 ile yurt içinden geldiği,

- Yurt içinden gelenlerin başta İstanbul ve Tekirdağ olmak üzere %90'lık büyük çoğunluğunun Marmara bölgesi ve civarından olup, kalan %10'un diğer bölgelerden olduğu görülmektedir. Güneydoğu Anadolu bölgesinden gelen katılımcıya rastlanmamıştır.

4.2. Kriter Önem Dereceleri Hesaplama

Bu bölümde, ziyaretçi anketlerinde sorulan karşılaştırmalı sorular üzerinden, çalışma yöntemini içeren 1.6. bölümün "Kriterler önceliklerinin değerlendirilmesi: Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP Yöntemi)" isimli 1.6.1.1. alt bölümünde detaylı olarak anlatıldığı üzere Analitik Hiyerarşi Prosesi aracılığıyla 4 ana kriter ve bunların alt kriterlerinin kendi içindeki önem sıralaması hesaplanarak, çizelgeler halinde gösterilmiştir.

4.2.1. Enez Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması

Çizelge 4. 5'e bakıldığında Enez bölgesi için, ana kriterler olan K1: Tarihi/Doğal Değer, K2: Erişilebilirlik, K3: Güvenlik ve K4: Ekonomi kriterlerinden; "Güvenlik" kriterinin önem katsayısının diğerlerinden yüksek olduğunu görebiliriz. Diğer ana kriterler önem derecelerine göre sırasıyla Ekonomi, Erişilebilirlik ve Tarihi/Doğal Değer olarak karşımıza çıkmakta olup, W öncelik vektörleri birbirlerine yakındır. Güvenlik olgusunun demografik yapısı fark etmeksizin herkes için eşit derecede önemli olduğu varsayılırsa, ekonomi kriterinin diğerlerinden önemli olduğu görülmektedir. Aylık gelir frekans analizi sonuçlarına istinaden, 0-4.000 ₺ arasına tekabül eden toplam yüzdenin diğerlerinden yüksek oluşu da bunu doğrulamaktadır.

Çizelge 4. 5. Ana kriterler ikili karşılaştırma matrisi, normalize matris, öncelik vektörü ve tutarlılık testleri

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,11	0,54	0,81	K1	0,20	0,24	0,19	0,19	0,20	0,82	4,01
K2	0,90	1,00	0,72	0,92	K2	0,18	0,22	0,25	0,21	0,22	0,86	4,01
K3	1,85	1,39	1,00	1,55	K3	0,37	0,30	0,34	0,36	0,35	1,39	4,02
K4	1,23	1,09	0,65	1,00	K4	0,25	0,24	0,22	0,23	0,24	0,94	4,02
Toplam	4,99	4,59	2,91	4,28	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	λ	4,02
CR Değeri 0,006 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,005
											CR	0,006

Çizelge 4. 6. Enez bölgesi için Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması tablosuna bakıldığında; K1.2 Korunmuşluk değeri alt kriterinin %16 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. Onu takip eden K1.3 Duygusal değer/anı değeri ile K1.4 Estetik değeri kriterleri %15'lik payla eşit öneme sahip iken, K1.8 Özgünlük değeri de %14 ile yakın önem derecesi taşımaktadır.

Çizelge 4. 6. (K1) Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi								
	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8
K1.1	1,00	0,53	0,68	0,67	1,00	1,44	0,66	1,36
K1.2	1,88	1,00	1,21	1,32	1,24	1,84	0,97	1,16
K1.3	1,47	0,83	1,00	1,16	1,34	1,47	1,84	0,90
K1.4	1,49	0,75	0,86	1,00	1,44	1,99	1,84	0,95
K1.5	1,00	0,81	0,75	0,69	1,00	1,12	1,32	0,81
K1.6	0,69	0,54	0,68	0,50	0,89	1,00	1,29	0,67
K1.7	1,51	1,03	0,54	0,54	0,76	0,77	1,00	0,53
K1.8	0,74	0,86	1,11	1,06	1,23	1,50	1,87	1,00
Toplam	9,77	6,35	6,83	6,96	8,91	11,14	10,79	7,39

(C) Normalize Edilmiş Matris									(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8			
K1.1	0,10	0,08	0,10	0,10	0,11	0,13	0,06	0,18	0,11	0,89	8,16
K1.2	0,19	0,16	0,18	0,19	0,14	0,17	0,09	0,16	0,16	1,30	8,17
K1.3	0,15	0,13	0,15	0,17	0,15	0,13	0,17	0,12	0,15	1,20	8,19
K1.4	0,15	0,12	0,13	0,14	0,16	0,18	0,17	0,13	0,15	1,21	8,19
K1.5	0,10	0,13	0,11	0,10	0,11	0,10	0,12	0,11	0,11	0,90	8,18
K1.6	0,07	0,09	0,10	0,07	0,10	0,09	0,12	0,09	0,09	0,74	8,18
K1.7	0,15	0,16	0,08	0,08	0,09	0,07	0,09	0,07	0,10	0,81	8,21
K1.8	0,08	0,14	0,16	0,15	0,14	0,13	0,17	0,14	0,14	1,13	8,17
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		λ	8,18
CR Değeri 0,02 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.										CI	0,026
										CR	0,020

Buna göre bölgeyi ziyaret eden turistler için bir kültürel/doğal varlığın ziyaret edilmesi için öncelikle iyi korunmuş olması, belli bir anı değerine ve estetik değerine sahip olması ve özgün nitelikler taşıması önemlidir. Diğer kriterler ise aldıkları puana göre sırasıyla K1.1 Eskilik değeri, K1.5 Simgesel değer, K1.7 Dini değer ve K1.6 Teknik değerdir.

Enez bölgesi için Erişilebilirlik Değeri Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması tablosuna (Çizelge 4. 7) bakıldığında; K2.6 Engelli-çocuk erişimine uygun olması alt kriterinin %17 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. Onu takip eden K2.7 Erişim izninin açık olması ve K2.4 alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması %15 lik paya sahip iken, D sütun vektörü değerlerinden daha detaylı olarak anlaşılabileceği gibi, K2.1 Ulaşımın kolay olması diğerlerinden daha önceliklidir. Diğer kriterler olan aldıkları puana göre sırasıyla K2.5 Şehir merkezine yakınlık, K2.3 konaklama birimlerine yakınlık, K2.2 otopark sorununun olmamasının ikincil önemde olduğu söylenebilir.

Çizelge 4. 7. (K2) Erişilebilirlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi							
	K2.1.	K2.2.	K2.3.	K2.4.	K2.5.	K2.6.	K2.7.
K2.1.	1,00	1,15	0,96	0,90	1,11	0,87	0,91
K2.2.	0,87	1,00	0,88	0,83	0,86	0,68	0,88
K2.3.	1,04	1,13	1,00	0,98	0,94	0,76	0,89
K2.4.	1,11	1,21	1,02	1,00	0,95	0,85	1,09
K2.5.	0,90	1,16	1,07	1,05	1,00	0,74	0,94
K2.6.	1,16	1,48	1,31	1,17	1,35	1,00	1,03
K2.7.	1,09	1,14	1,13	0,92	1,06	0,97	1,00
Toplam	7,18	8,27	7,37	6,84	7,27	5,87	6,74

(C) Normalize Edilmiş Matris								(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K2.1.	K2.2.	K2.3.	K2.4.	K2.5.	K2.6.	K2.7.			
K2.1.	0,14	0,14	0,13	0,13	0,15	0,15	0,14	0,14	0,977	7,01
K2.2.	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,13	0,12	0,8477	7,01
K2.3.	0,15	0,14	0,14	0,14	0,13	0,13	0,13	0,14	0,9526	7,01
K2.4.	0,16	0,15	0,14	0,15	0,13	0,15	0,16	0,15	1,0265	7,01
K2.5.	0,13	0,14	0,15	0,15	0,14	0,13	0,14	0,14	0,9693	7,01
K2.6.	0,16	0,18	0,18	0,17	0,19	0,17	0,15	0,17	1,199	7,01
K2.7.	0,15	0,14	0,15	0,13	0,15	0,17	0,15	0,15	1,0394	7,01
Toplam	1,07	0,08	1,19	1,05	0,40	1,11	0,39		λ	7,01
CR Değeri 0,001 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.									CI	0,002
									CR	0,001

Enez bölgesi için Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması tablosuna (Çizelge 4. 8) bakıldığında; K3.1 kentin suç oranının düşük olması alt kriterinin %27 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K3.5 her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması %24'lük paya sahip iken, K3.4 Kaybolma Riskine karşı işlek konumda olması ve K3.3

Çevresinde yaşam alanlarının olması %18 lik pay ile onu takip etmektedir. K3.2 Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması ise önem sıralamasında en düşük yüzdeye sahip kriterdir.

Çizelge 4. 8. (K3) Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					
	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5
K3.1	1,00	1,99	1,49	1,44	1,10
K3.2	0,50	1,00	0,72	0,82	0,61
K3.3	0,67	1,38	1,00	0,88	0,75
K3.4	0,70	1,22	1,14	1,00	0,74
K3.5	0,91	1,65	1,34	1,36	1,00
Toplam	3,78	7,24	5,69	5,49	4,19

(C) Normalize Edilmiş Matris						(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5			
K3.1	0,26	0,27	0,26	0,26	0,26	0,27	1,33	5,01
K3.2	0,13	0,14	0,13	0,15	0,14	0,14	0,69	5,01
K3.3	0,18	0,19	0,18	0,16	0,18	0,18	0,88	5,01
K3.4	0,18	0,17	0,20	0,18	0,18	0,18	0,91	5,01
K3.5	0,24	0,23	0,23	0,25	0,24	0,24	1,19	5,01
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		λ	5,01
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.							CI	0,002
							CR	0,002

Enez bölgesi için Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması tablosuna (Çizelge 4. 9) bakıldığında; K4.4 alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının düşük olması alt kriterinin %28 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K4.3 konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması kriteri %27 lik pay ile önem derecesinde ikinci sıradadır. K4.1 Ulaşım maliyetlerinin az olması %23 lük pay taşırken, K4.2 ziyaret ücretlerinin az olması/olmaması kriteri %22 ile en az öneme sahiptir.

Çizelge 4. 9. (K4) Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi				
	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4
K4.1	1,00	1,16	0,82	0,80
K4.2	0,86	1,00	0,88	0,77
K4.3	1,22	1,14	1,00	0,99
K4.4	1,26	1,29	1,01	1,00
Toplam	4,34	4,59	3,71	3,56

(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4			
K4.1	0,23	0,25	0,22	0,22	0,232	0,93	4,00
K4.2	0,20	0,22	0,24	0,22	0,218	0,87	4,00
K4.3	0,28	0,25	0,27	0,28	0,269	1,08	4,01
K4.4	0,29	0,28	0,27	0,28	0,281	1,13	4,01
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,00
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.						CI	0,002
						CR	0,002

Çizelge 4. 10. Enez bölgesi için kriter ağırlıkları

Ana	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/Doğal Değer	0,20	K1.1. Eskilik Değeri	0,109	0,022
		K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,159	0,032
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,146	0,029
		K1.4. Estetik Değeri	0,147	0,029
		K1.5. Simgesel Değeri	0,110	0,022
		K1.6. Teknik Değeri	0,091	0,018
		K1.7. Dini Değeri	0,099	0,020
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,138	0,028
		Ortalama	0,125	
K2. Erişilebilirlik	0,22	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,139	0,031
		K2.2. Otopark Sorunu Olmaması	0,121	0,027
		K2.3. Konaklama Birimlerine Yakın Olması	0,136	0,030
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,146	0,032
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,138	0,030
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,171	0,038
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,148	0,033
		Ortalama	0,143	
K3. Güvenlik	0,35	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,265	0,093
		K3.2. Sokak Hayvanlarının Az/Kontrollü Olması	0,139	0,048
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,176	0,062
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,182	0,064
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,238	0,083
		Ortalama	0,200	
K4. Ekonomi	0,24	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,232	0,056
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,218	0,052
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,269	0,065
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,281	0,067
		Ortalama	0,250	

Bölge bazında yurtiçi ve yurtdışı turistler ile genel sonuç açısından kriterlerin önem öncelikleri değerlendirildiğinde, bazı farklılıklar mevcut olmasına rağmen genel sonuçları en çok yurtiçi turist tercihlerinin etkilediği görülür (Çizelge 4. 11). Yurtdışından gelen turistlerin ise kriter öncelikleri tüm ana kriterlerde farklılık arz etmektedir (Detaylı görünüm için bkz. EK 5. Kriter Önem Dereceleri Sıralama Tablosu).

Çizelge 4. 11. Enez bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu

KRİTERLER		ANA KRİTERLER				TARİHİ/DOĞAL DEĞER								ERİŞİLEBİLİRLİK							GÜVENLİK					EKONOMİ			
KRİTER NO		K1	K2	K3	K4	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8	K2.1	K2.2	K2.3	K2.4	K2.5	K2.6	K2.7	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4
ENEZ	GENEL	4	3	1	2	6	1	3	2	5	8	7	4	4	7	6	3	5	1	2	1	5	4	3	2	3	4	2	1
	YURTİÇİ	4	2	1	3	5	1	3	2	6	8	7	4	3	7	4	2	5	1	6	1	5	3	4	2	3	4	1	2
	YURTDIŞI	3	4	2	1	8	4	7	6	5	2	3	1	5	6	7	3	4	2	1	4	5	3	2	1	4	3	2	1

Detaylı olarak bakıldığında, ana kriterler açısından yerli turistler ve genel tercihlerde birincil önemi güvenlik olgusu oluştururken, yabancı turistlerin tercihlerinde ise ekonomi birinci, güvenlik ikinci sıradadır. Bu durum, yerli turist için üçüncü sırada olan ekonomi kriterinin, yabancı turistlerden etkilenerek genel tercihlerde bir üst (ikinci) sıraya geçmesine sebep olmuştur. Buna karşın yerli turistler için ikincil öneme sahip olan erişilebilirlik kriteri, yabancı turistler için tarihi/doğal değerden sonra gelmektedir ve bunun genel sonuca yansıması olarak erişilebilirlik üçüncül önemde görülmektedir. Tarihi/doğal değer kriterinin yabancılar için erişilebilirlikten önce gelmesi, genel sonuçta son sırada olmasını etkileyememiştir.

Alt kriterler açısından değerlendirildiğinde, tarihi/doğal değer kriterinin alt kriterlerinde yerli turist tercihlerinin genel sonuçtan farkı eskilik değeri ve simgesel değer kriterlerinin sıralamasında görülmektedir. Yerli turistler bir kültürel/doğal varlığın ziyaret edilebilmesi için eskilik değerinin simgesel değerinden yüksek olması gerektiğini belirtmişlerdir. Ancak yabancı turistler için eskilik değeri sekizinci ve son sırada olduğundan, genele bakıldığında eskilik değeri kriterinin önem sırasında daha altta yer aldığı görülür. Ayrıca simgesel değer kriterinin de önem sıralaması yabancı turistlerden etkilenmiş ve beşinci sırayı almıştır. Diğer alt kriterlerde de yerli ve yabancı turistler açısından önem sıralamaları oldukça farklıdır. Tabloya göre yerli turistler için bir eserin korunmuşluk değeri birinci, estetik değeri ikinci, duygusal değeri üçüncü ve özgünlük değeri dördüncü sırada olup, aşağıdaki ikincil AHP hesaplamasında genel kriterler açısından da bu şekilde değerlendirilmiştir. Ancak yabancı turistler açısından özgünlük değeri birinci, teknik değer ikinci, dini değer üçüncü ve korunmuşluk değeri dördüncü sıradadır. Yerli turistler açısından ilk dört sıralamada olan duygusal/anı değeri ve estetik değer ise yabancı turistler açısından daha az önem arz etmektedir.

Erişilebilirlik ana kriterinin yedi adet alt kriterine bakıldığında yerli ve yabancı turistler arasındaki tercih farkının genel sonucu etkilediği görülür. Bu etkileşim sonucunda yabancı turistler için birincil öneme sahip olan erişim izninin açık olması yerli turist için alt sıralarda olduğundan, sonuçta ikincil önemde kalmıştır. Buna karşın engelli/çocuk erişimine uygunluk yerli turistler için birincil, yabancılar için ise ikincil önemde fakat sonuçta yine en önemli kriter olarak karşımıza çıkmıştır. Yerli turistler için önem sıralamasında ilk dört kriterde olan konaklama birimlerine yakınlık, yurtdışından gelenler için en son sırada olduğundan sonuçta altıncı sıraya kaymış ve ikincil AHP hesaplamasına tabi tutulmamıştır. Yine yerli turistler için üçüncü derecede önemli olan ulaşımın kolay olması yabancı turist için beşinci sırada yer alırken, genel hesaplamada dördüncü sırada görülmektedir.

Güvenlik ana kriteri içindeki beş alt kriter açısından değerlendirildiğinde yine yerli ve yabancı turistler açısından farklı tercihler olduğu ancak bu farkın ikincil hesaplamaya tabi tutulan ilk dört kriter açısından etkili olmadığı, sonucu yerli turist tercihlerinin oluşturduğu görülmektedir. Buna göre kentin suç oranının düşük olması yerli turistler için birincil öneme sahip iken, yabancı turist için dördüncü sırada olup, yabancı turistin güvenlik hususunda en çok dikkate aldığı olgu kazalara karşı tedbir alınmış olmasıdır. Kaybolma riskine karşı işlek konumda olma kriteri yabancılar için yerli turistlere kıyasla daha önemlidir. Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması kriteri her iki grup için de en son sıralamadadır.

Ekonomi başlığı altındaki kriterlerin sıralamasına bakıldığında, yabancı turistler için alışveriş ve dinlenme birimi fiyatlarının uygun olması ile ziyaret ücretlerinin az olması kriterleri, yerli turistlerin tercihlerine kıyasla daha önemlidir. Buna karşılık ulaşım maliyetlerinin az olması kriteri yerli turizmde yabancı turizme kıyasla daha fazla önemsenmektedir. Konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması yabancı turistler için ikincil öneme sahip olup, genel ortalamada da aynı şekilde görülmektedir.

Enez bölgesinde ikincil konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçiler ile yapılan anket sonuçları ayrı ayrı incelendiğinde (EK 5), ana kriterler arasında en çok önem verilen güvenlik kriteri genel cevaplar ile uyumlu olarak birinci sırada yer almıştır. Ancak önem sıralamasında ikincil konut sahibi olanlar için ekonomi kriteri ikinci, tarihi/doğal değer

üçüncü ve erişilebilirlik sonda yer alırken, konut sahibi olmayanlar için erişilebilirlik kriteri ekonomi ve tarihi/doğal değerden üst sıradadır.

Alt kriterler açısından bakıldığında, tarihi/doğal değer için ilk dört sırada yer alan kriterler değişmemiş, yalnızca kendi içinde farklılık göstermiştir. Buna göre korunmuşluk değeri genel ve yurtiçi turist verilerinde olduğu gibi konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçilerde de birinci ve teknik değer sekizinci olarak son sıradadır. Erişilebilirlik alt kriterlerinden engelli/çocuk erişimine uygunluk ile erişim izninin açık olması, konut sahipleri için genel sıralama ile uyumlu olarak ilk iki sırada olup, konut sahibi olmayanlar için ise ulaşım kolaylığı ile konaklama birimlerine yakınlık bunların yerini almıştır. Alışveriş ve dinlenme birimleri ile şehir merkezine yakınlık, her iki grup için, yurtdışından gelenlerle benzerlik göstermiş, üçüncü ve dördüncü sırayı almıştır. Güvenlik alt kriterlerinden kazalara karşı tedbir alınmış olması, yurtdışı ziyaretçiler gibi bu bölgede kendi evi olanlarda da ilk sırada, işlek konumda olma ise ikinci sıradadır. Genel sıralamada, yurtiçi ve kendi konutu olmayanlar için birincil öneme sahip kentin suç oranının düşük olması, kendi evi olanlar için üçüncü sıradadır. Sokak hayvanlarının ise genelde olduğu gibi tehdit unsuru oluşturmadığı görülmüştür. Ekonomi kriterlerinde ise kendi evi olanlar ile yurtiçinden gelenler ve kendi evi olmayanlar ile yurtdışından gelenler arasında benzer öncelik sıralaması görülmektedir.

Sonuç Önem Katsayısının güvenilirliğini korumak amacıyla her ana kriter için ortalama puanın altında kalan alt kriterlerden minimum değerde olanlar elenmiş ve her ana kriter 4 alt kriter içerecek şekilde karşılaştırma hesabı yeniden yapılmıştır. Buna göre W öncelik vektörü hesapları ve değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Çizelge 4. 12. (K1) Tarihi/Doğal Değer Alt kriterleri karşılaştırması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1.2	K1.3	K1.4	K1.8		K1.2	K1.3	K1.4	K1.8			
K1.2	1,00	1,21	1,32	1,16	K1.2	0,29	0,29	0,29	0,29	0,290	1,16	4,00
K1.3	0,83	1,00	1,16	0,90	K1.3	0,24	0,24	0,26	0,23	0,240	0,96	4,00
K1.4	0,75	0,86	1,00	0,95	K1.4	0,22	0,21	0,22	0,24	0,220	0,88	4,00
K1.8	0,86	1,11	1,06	1,00	K1.8	0,25	0,27	0,23	0,25	0,249	1,00	4,00
Toplam	3,44	4,18	4,54	4,01	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,00
CR Değeri 0,001 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,001
											CR	0,001

Çizelge 4. 12'de Enez bölgesi için Tarihi/Doğal Değer ana kriterinin sekiz adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre korunmuşluk değeri önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, özgünlük değeri ve duygusal değer birbirine yakın oranla ikinci sıradadır. En sonda ise estetik değeri bulunmaktadır.

Çizelge 4. 13. (K2) Erişilebilirlik Alt kriterleri karşılaştırması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K2.1	K2.4	K2.6	K2.7		K2.1	K2.4	K2.6	K2.7			
K2.1	1,00	0,90	0,87	0,91	K2.1	0,23	0,23	0,23	0,23	0,229	0,916	4,004
K2.4	1,11	1,00	0,85	1,09	K2.4	0,26	0,25	0,23	0,27	0,252	1,010	4,004
K2.6	1,16	1,17	1,00	1,03	K2.6	0,26	0,29	0,27	0,26	0,271	1,086	4,005
K2.7	1,09	0,92	0,97	1,00	K2.7	0,25	0,23	0,26	0,25	0,248	0,993	4,004
Toplam	4,36	3,98	3,69	4,03	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,004
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,001
											CR	0,002

Çizelge 4. 13'te Enez bölgesi için Erişilebilirlik ana kriterinin yedi adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre engelli/çocuk erişimine uygunluk önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık ve erişim iznine açıklık birbirine yakın oranla ikinci sıradadır. En sonda ise ulaşımın kolay olması bulunmaktadır.

Çizelge 4. 14. (K3) Güvenlik Alt kriterleri karşılaştırması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K3.1	K3.3	K3.4	K3.5		K3.1	K3.3	K3.4	K3.5			
K3.1	1,00	1,49	1,44	1,10	K3.1	0,31	0,30	0,31	0,31	0,305	1,221	4,002
K3.3	0,67	1,00	0,88	0,75	K3.3	0,20	0,20	0,19	0,21	0,201	0,803	4,002
K3.4	0,70	1,14	1,00	0,74	K3.4	0,21	0,23	0,21	0,21	0,215	0,862	4,002
K3.5	0,91	1,34	1,36	1,00	K3.5	0,28	0,27	0,29	0,28	0,279	1,117	4,002
Toplam	3,28	4,97	4,67	3,58	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,002
CR Değeri 0,001 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,001
											CR	0,001

Enez bölgesi için Güvenlik ana kriterinin beş adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri Çizelge 4. 14'te görülmektedir. Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması bu tabloda yer almamaktadır. Kentin suç

oranının düşük olması önem derecesi açısından en üst sırada yer alırken, her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması ikinci sıradadır. Kaybolma riskine karşı işlek konumda olması ve çevresinde yaşam alanlarının olması birbirine yakın oranla üçüncü ve dördüncü sırada bulunur.

(K4) Ekonomi Alt kriterleri karşılaştırması, kriterlerde herhangi bir eksilme olmadığından, Çizelge 4. 9'da verildiği gibidir.

Sonuç tablosuna (Çizelge 4. 15) bakıldığında; gerek ana kriter ağırlığı ile çarpıldığında elde edilen sonuç önem katsayısı, gerekse tek başına alt kriterin ağırlığı (W öncelik vektörü) bazında Enez bölgesine gelen ve bir turizm öğesini ziyaret eden kişiler için en önemli kriter Güvenlik ana kriteri altındaki kentin suç oranının düşük olmasıdır.

Çizelge 4. 15. Enez bölgesi için sonuç kriter ağırlıkları

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/ Doğal Değer	0,20	K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,290	0,058
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,240	0,048
		K1.4. Estetik Değeri	0,220	0,044
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,249	0,050
K2. Erişilebilirlik	0,22	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,229	0,050
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,252	0,055
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,271	0,060
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,248	0,055
K3. Güvenlik	0,35	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,305	0,107
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,201	0,070
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,215	0,075
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,279	0,098
K4. Ekonomi	0,24	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,232	0,056
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,218	0,052
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,269	0,065
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,281	0,067

Bu bölgede güvenlik kültürel / doğal bir varlığı ziyarette birincil öneme sahipken, Ekonomi kriteri bunu takip eder. Alışveriş, dinlenme ve konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması ekonomi alanındaki önemli alt kriterlerdir. Tarihi/Doğal Değer alanında korunmuşluk değeri en yüksek puanı alırken, Erişilebilirlik alanında ise engelli/çocuk erişimine uygun olmak alt kriteri onu takip etmektedir.

4.2.2. Erikli Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması

Erikli bölgesi için ana kriterler AHP hesaplamasını içeren Çizelge 4. 16'ya bakıldığında bu bölgede, K1: Tarihi/Doğal Değer, K2: Erişilebilirlik, K3: Güvenlik ve K4: Ekonomi kriterlerinden; "Güvenlik" kriteri ile Tarihi/Doğal Değer kriterlerinin birbirine eşit derecede önem katsayısına sahip olup (%26) diğerlerinden yüksek olduğunu görebiliriz. Diğer ana kriterler olan Erişilebilirlik ve Ekonomi de yine birbiri ile eşit derecede (%24) önemli görülmüş ancak öncelik vektörleri açısından ikincil konumda bulunmaktadır.

Çizelge 4. 16. (AHP 1) Ana Kriterlerin Karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,23	0,99	0,98	K1	0,26	0,29	0,26	0,24	0,26	1,05	4,01
K2	0,81	1,00	0,97	1,02	K2	0,21	0,24	0,25	0,25	0,24	0,95	4,01
K3	1,01	1,04	1,00	1,14	K3	0,26	0,24	0,26	0,28	0,26	1,04	4,01
K4	1,02	0,98	0,88	1,00	K4	0,27	0,23	0,23	0,24	0,24	0,97	4,01
Toplam	3,84	4,01	3,84	4,14	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00		λ	4,01
CR Değeri 0,003 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,003
											CR	0,003

Erikli bölgesi için Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılmasını gösteren Çizelge 4. 17'ye bakıldığında; K1.2 Korunmuşluk değeri alt kriterinin %18 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K1.1 eskilik değeri (%15) ile K1.8 özgünlük değeri (%13) kriterleri ikincil ve üçüncül önem sırasında iken, K1.3 Duygusal değer/anı değeri de %13 (% 12,6) ile yakın önem derecesi taşımaktadır. Buna göre bölgeyi ziyaret eden turistler için bir kültürel/doğal varlığın ziyaret edilmesi için öncelikle iyi korunmuş olması, eskilik değeri taşıması ve özgün olması ayrıca anı değerine sahip olması gereklidir.

Çizelge 4. 17. K1-Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi								
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8
K1	1,00	1,06	1,21	1,25	1,23	1,63	1,87	1,12
K2	0,94	1,00	2,07	1,62	1,62	1,82	1,99	1,36
K3	0,83	0,48	1,00	1,14	1,34	1,29	1,70	1,01
K4	0,80	0,62	0,88	1,00	1,33	1,42	1,57	0,98
K5	0,81	0,62	0,75	0,75	1,00	1,35	1,45	0,92
K6	0,62	0,55	0,78	0,70	0,74	1,00	1,31	0,78
K7	0,53	0,50	0,59	0,64	0,69	0,76	1,00	0,62
K8	0,89	0,73	0,99	1,02	1,08	1,28	1,60	1,00
Toplam	6,42	5,57	8,27	8,11	9,04	10,54	12,49	7,80

(C) Normalize Edilmiş Matris									(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8			
K1	0,16	0,19	0,15	0,15	0,14	0,15	0,15	0,14	0,154	1,238	8,049
K2	0,15	0,18	0,25	0,20	0,18	0,17	0,16	0,17	0,183	1,475	8,069
K3	0,13	0,09	0,12	0,14	0,15	0,12	0,14	0,13	0,126	1,017	8,041
K4	0,12	0,11	0,11	0,12	0,15	0,13	0,13	0,13	0,125	1,004	8,039
K5	0,13	0,11	0,09	0,09	0,11	0,13	0,12	0,12	0,112	0,897	8,033
K6	0,10	0,10	0,09	0,09	0,08	0,09	0,10	0,10	0,095	0,762	8,043
K7	0,08	0,09	0,07	0,08	0,08	0,07	0,08	0,08	0,079	0,635	8,044
K8	0,14	0,13	0,12	0,13	0,12	0,12	0,13	0,13	0,127	1,020	8,043
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	8,045
CR Değeri 0,005 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.										CI	0,006
										CR	0,005

K1.4 estetik değeri de anı değeri ile yaklaşık önemde olup, simgesel değer, teknik değer ve dini değer önem derecelerine göre alt sıradadır.

Erikli bölgesi için Erişilebilirlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması verilerini içeren Çizelge 4. 18'e bakıldığında; K2.1 ulaşımın kolay olması alt kriterinin %18,5 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. Onu takip eden K2.6 engelli ve çocuk erişimine uygunluk %15 lik paya sahip iken, K2.7 erişim izninin açık olması üçüncü sıradadır. K2.5 Şehir merkezine yakınlık ise %14'lük pay ile dördüncüdür. Diğer kriterler olan aldıkları puana göre sırasıyla, K2.3 konaklama birimlerine yakınlık, K2.2 otopark sorununun olmaması ve K2.4 alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması kriterlerinin önem sıralamasında altta olduğu söylenebilir.

Çizelge 4. 18. K2-Erişilebilirlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi							
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
K1	1,00	1,66	1,27	1,31	1,37	1,27	1,32
K2	0,60	1,00	1,11	1,04	0,92	0,84	0,92
K3	0,79	0,90	1,00	1,00	0,87	0,81	1,06
K4	0,76	0,96	1,00	1,00	0,77	0,75	0,78
K5	0,73	1,09	1,15	1,31	1,00	0,82	0,95
K6	0,79	1,19	1,24	1,33	1,22	1,00	0,96
K7	0,76	1,08	0,95	1,28	1,05	1,04	1,00
Toplam	5,42	7,88	7,72	8,28	7,19	6,53	6,99

(C) Normalize Edilmiş Matris								(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7			
K1	0,18	0,21	0,16	0,16	0,19	0,19	0,19	0,185	1,297	7,025
K2	0,11	0,13	0,14	0,13	0,13	0,13	0,13	0,128	0,899	7,022
K3	0,14	0,11	0,13	0,12	0,12	0,12	0,15	0,129	0,908	7,022
K4	0,14	0,12	0,13	0,12	0,11	0,11	0,11	0,121	0,848	7,022
K5	0,13	0,14	0,15	0,16	0,14	0,13	0,14	0,140	0,984	7,022
K6	0,15	0,15	0,16	0,16	0,17	0,15	0,14	0,154	1,081	7,023
K7	0,14	0,14	0,12	0,15	0,15	0,16	0,14	0,143	1,007	7,023
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		λ	7,023
CR Değeri 0,003 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.									CI	0,004
									CR	0,003

Erikli bölgesi için Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4.19'a bakıldığında; K3.1 Kentin suç oranının düşük olması alt kriterinin %28 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K3.3 Çevresinde yaşam alanlarının olması %21'lik ve K3.5 Her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması %19'luk paya sahip iken, K3.4 Kaybolma Riskine karşı işlek konumda olması ve %17 lik pay ile onu takip etmektedir. K3.2 Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması ise önem sıralamasında en düşük yüzdeye sahip kriterdir.

Çizelge 4. 19. K3-Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					
	K1	K2	K3	K4	K5
K1	1,00	2,45	1,30	1,53	1,20
K2	0,41	1,00	0,88	0,93	0,79
K3	0,77	1,13	1,00	1,39	1,20
K4	0,65	1,07	0,72	1,00	1,09
K5	0,83	1,27	0,83	0,91	1,00
Toplam	3,66	6,93	4,73	5,77	5,29

(C) Normalize Edilmiş Matris						(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5			
K1	0,27	0,35	0,27	0,27	0,23	0,279	1,412	5,060
K2	0,11	0,14	0,19	0,16	0,15	0,151	0,759	5,039
K3	0,21	0,16	0,21	0,24	0,23	0,211	1,061	5,036
K4	0,18	0,15	0,15	0,17	0,21	0,173	0,872	5,041
K5	0,23	0,18	0,18	0,16	0,19	0,187	0,943	5,051
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	5,046
CR Değeri 0,01 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.							CI	0,011
							CR	0,010

Erikli bölgesi için Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4. 20'de ise; K4.3 konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması alt kriterinin %27,5 ile en yüksek paya sahip olduğu görülebilir.

Çizelge 4. 20. K4-Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,21	0,85	1,00	K1	0,25	0,28	0,23	0,24	0,252	1,009	4,007
K2	0,83	1,00	0,91	0,99	K2	0,21	0,23	0,25	0,24	0,232	0,929	4,006
K3	1,17	1,09	1,00	1,16	K3	0,29	0,25	0,28	0,28	0,275	1,103	4,007
K4	1,00	1,01	0,87	1,00	K4	0,25	0,23	0,24	0,24	0,241	0,965	4,007
Toplam	4,00	4,01	3,63	4,15	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,006
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,002
											CR	0,002

K4.1 Ulaşım maliyetlerinin az olması kriteri %25 lik pay ile önem derecesinde ikinci sıradadır. K4.4 alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının düşük olması %24 lük pay taşırken, K4.2 ziyaret ücretlerinin az olması/olmaması kriteri %22 ile en az öneme sahiptir. Çizelge 4. 21'de Erikli bölgesi için birinci hesaplamada elde edilen tüm kriter ağırlıkları görülmektedir.

Çizelge 4. 21. Erikli bölgesi için kriter ağırlıkları

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi / Doğal Değer	0,26	K1.1. Eskilik Değeri	0,154	0,040
		K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,183	0,048
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,126	0,033
		K1.4. Estetik Değeri	0,125	0,033
		K1.5. Simgesel Değeri	0,112	0,029
		K1.6. Teknik Değeri	0,095	0,025
		K1.7. Dini Değeri	0,079	0,021
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,127	0,033
		Ortalama	0,125	
K2. Erişilebilirlik	0,24	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,185	0,044
		K2.2. Otopark Sorunu Olmaması	0,128	0,031
		K2.3. Konaklama Birimlerine Yakın Olması	0,129	0,031
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,121	0,029
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,140	0,034
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,154	0,037
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,143	0,034
		Ortalama	0,143	
K3. Güvenlik	0,26	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,279	0,073
		K3.2. Sokak Hayvanlarının Az/Kontrollü Olması	0,151	0,039
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,211	0,055
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,173	0,045
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,187	0,049
		Ortalama	0,200	
K4. Ekonomi	0,24	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,252	0,060
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,232	0,056
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,275	0,066
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,241	0,058
		Ortalama	0,250	

Bölge bazında yurtiçi ve yurtdışı turistler ile genel sonuç açısından kriterlerin önem öncelikleri değerlendirildiğinde (Çizelge 4. 22), erişilebilirlik kriteri içerisindeki tek bir farkın dışında genel sonuçların yurtiçinden gelen turist tercihleri ile tamamen örtüştüğü görülür. Yurtdışından gelen turistlerin ise kriter önceliklerinde karşılaşılan farklılıklar, Enez bölgesindeki kadar keskin değildir (Detaylı görünüm için bkz. EK 5 Kriter Önem Dereceleri Sıralama Tablosu).

Çizelge 4. 22. Erikli bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu

KRİTERLER		ANA KRİTERLER				TARİHİ/DOĞAL DEĞER								ERİŞİLEBİLİRLİK							GÜVENLİK					EKONOMİ			
KRİTER NO		K1	K2	K3	K4	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8	K2.1	K2.2	K2.3	K2.4	K2.5	K2.6	K2.7	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4
ERİKLİ	GENEL	1	4	2	3	2	1	4	5	6	7	8	3	1	6	5	7	4	2	3	1	5	2	4	3	2	4	1	3
	YURTİÇİ	1	4	2	3	2	1	4	5	6	7	8	3	1	5	6	7	4	2	3	1	5	2	4	3	2	4	1	3
	YURTDIŞI	3	1	2	4	2	4	1	5	6	7	3	8	6	7	4	5	2	1	3	1	3	4	5	2	4	3	2	1

Ana kriterler bazında yurtdışından gelen turistler açısından bir destinasyonun ziyaret edilmesi için gerekli en önemli özellik erişilebilir olması iken, yurtiçinden gelenler için tarihi/doğal değerinin olmasıdır. Güvenlik tüm kesimler için ikinci sırada olup, yabancı turistler açısından birincil önemi taşıyan erişilebilirlik yerli turistler için son sıradadır.

Tarihi/doğal değer kriterinin içinde yer alan sekiz adet alt kriterden yerli ve yabancılar arasında farklı olanlara bakıldığında, yerli turistler için korunmuşluk değeri birinci sırada yer alırken, yabancı turist için bu değer dördüncü sıradadır. İlaveten dini değer, yerli turistler açısından son sırada olup, yabancı turistlerin üçüncül olarak dikkat edilen bir olgudur. Buna karşılık duygusal değer/anı değeri yabancı turistler için ilk, yerli turistler için ise dördüncü sırada ve özgünlük değeri yabancılar için önemsiz sayılabilirken, yerli turist için önem sıralamasında ilk dördün içindedir.

Erişilebilirlik açısından bakıldığında yerli turistler için ulaşımın kolay olması birinci ve yabancı turistler için altıncı sıradadır. Konaklama birimlerine yakınlık ise yurtdışından gelenler için sıralamada ilk dördün içinde iken, yerli turistler için altıncı sırada ve genel hesaplamada dikkate alınmamaktadır. Bunun dışında engelli / çocuk erişimine uygunluk, özellikle erişilebilirliğe birincil önemi veren yabancı turistler açısından en önemli sayılan kriterdir.

Güvenlik başlığı altında sokak hayvanlarının yerli turistler için önemsiz fakat yabancı turistler için rahatsızlık verici olduğu görülmektedir. Buna karşın yabancı turistler kaybolma riskine karşı işlek konumda olmayı son sırada tutarken, yerli turistler için bu durum dikkat edilmesi gereken bir husustur.

Ekonomik anlamda yabancı turistler alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarına dikkat ederken, yerli turistler konaklama birimlerinin fiyatlarını daha çok önemsemişlerdir. Buna karşılık en düşük önemde olan kriterler yerli turistler için ziyaret ücretlerinin az olması iken, yabancı turistler için ulaşım maliyetleridir.

Erikli bölgesinde ikincil konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçiler ile yapılan anket sonuçları ayrı ayrı incelendiğinde (5), ana kriterler arasında en çok önem verilen tarihi/doğal değer kriteri genel cevaplar ile uyumlu olarak ikincil konut sahipleri tarafından birinci sırada yer almıştır. Ancak önem sıralamasında konut sahibi olanlar için güvenlik kriteri ikinci, erişilebilirlik üçüncü ve ekonomi sonda yer alırken, konut sahibi olmayanlar için tarihi/doğal değer kriteri ekonomi ve erişilebilirlikten üst sıradadır.

Alt kriterler açısından bakıldığında, tarihi/doğal değer için ilk üç alt kriter eskilik, korunmuşluk ve duygusal değer yine konut sahibi olan grupta da görünmektedir. Buna karşılık konut sahibi olmayanlar için bir eserin özgün olması ziyaret edilmede anı değerinden yüksektir. Erişilebilirlikte genel sıralamada ilk dört önem derecesine sahip olan alt kriterler konut sahibi olmayanlar için de benzerlik göstermekle birlikte, konaklama birimlerine yakınlık konut sahipleri için ve şehir merkezine yakınlık ise konut sahibi olmayanlar için karşıt gruptan daha önemlidir. Güvenlik alt kriterlerine bakıldığında, yurtdışından gelenler ile kendi ikincil konutunda konaklayan turistlerden benzer veriler elde edildiği, işlek konumda olmanın önemsiz ve sokak hayvanlarının tehlikeli görüldüğü söylenebilir. İkincil konutu olmayan ziyaretçilerden elde edilen sonuçlar bu kriterde genel sıralamayla uyumludur. Ekonomi kriterlerinde ise kendi evi olmayanlar ile yurtiçinden gelenler ve genel sıralama arasında benzer öncelik sıralaması görülmekte ve konaklama fiyatlarının uygun olması birinci sırada yer almaktadır. Kendi evi olanlar için ise ulaşım maliyetlerinin uygun olması diğer kriterlerden daha önemli görülmüştür.

Çizelge 4. 16'ya göre Erikli bölgesi kapsamında ana kriterleri karşılaştırdığımızda aralarında fazla puan farkı olmadığını görürüz. Buna mukabil katılımcılar tarafından K1 Tarihi/Doğal Değer ile K3 Güvenlik ana kriterleri, K2 Erişilebilirlik ile K4 Ekonomi ana kriterleri birbiri ile eşit önemde bulunmuştur.

Çizelge 4. 23. K1 Tarihi / Doğal Değer Alt Kriterleri karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1.1	K1.2	K1.3	K1.8		K1.1	K1.2	K1.3	K1.8			
K1.1	1,00	1,06	1,21	1,12	K1.1	0,27	0,32	0,23	0,25	0,269	1,087	4,042
K1.2	0,94	1,00	2,07	1,36	K1.2	0,26	0,31	0,39	0,30	0,315	1,275	4,052
K1.3	0,83	0,48	1,00	1,01	K1.3	0,23	0,15	0,19	0,22	0,197	0,793	4,027
K1.8	0,89	0,74	0,99	1,00	K1.8	0,24	0,22	0,19	0,22	0,220	0,886	4,033
Toplam	3,66	3,28	5,27	4,49	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,040
CR Değeri 0,014 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,013
											CR	0,014

Çizelge 4. 23'te Erikli bölgesi için Tarihi/Doğal Değer ana kriterinin sekiz adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre korunmuşluk değeri önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, eskilik değeri ikinci sıradadır. Özgünlük değeri ile duygusal değer/anı değeri sırasıyla üçüncü ve dördüncü derecede önemlidir.

Çizelge 4. 24'te Erikli bölgesi için Erişilebilirlik ana kriterinin yedi adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre ulaşımın kolay olması önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, engelli/çocuk erişimine uygunluk ve erişim iznine açıklık birbirine yakın oranla ikinci sıradadır. En sonda ise alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık bulunmaktadır.

Çizelge 4. 24. K2 Erişilebilirlik Alt Kriterleri karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K2.1	K2.5	K2.6	K2.7		K2.1	K2.5	K2.6	K2.7			
K2.1	1,00	1,37	1,27	1,32	K2.1	0,31	0,30	0,31	0,31	0,305	1,221	4,004
K2.5	0,73	1,00	0,82	0,95	K2.5	0,22	0,22	0,20	0,22	0,215	0,862	4,003
K2.6	0,79	1,22	1,00	0,96	K2.6	0,24	0,26	0,24	0,23	0,243	0,973	4,003
K2.7	0,76	1,05	1,04	1,00	K2.7	0,23	0,23	0,25	0,24	0,237	0,948	4,004
Toplam	3,27	4,64	4,13	4,23	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,004
CR Değeri 0,001 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,001
											CR	0,001

Erikli bölgesi için Güvenlik ana kriterinin beş adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri Çizelge 4. 25'te görülmektedir. Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması bu tabloda yer almamaktadır. Kentin suç oranının düşük olması önem derecesi açısından en üst sırada yer alırken, çevresinde yaşam alanlarının olması ikinci sıradadır. Kaybolma riskine karşı işlek konumda olması ve her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması birbirine yakın oranla üçüncü ve dördüncü sırada bulunur.

Çizelge 4. 25. K3 Güvenlik Alt Kriterleri karşılaştırılması

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K3.1	K3.3	K3.4	K3.5		K3.1	K3.3	K3.4	K3.5			
K3.1	1,00	1,30	1,53	1,20	K3.1	0,31	0,34	0,32	0,27	0,307	1,234	4,019
K3.3	0,77	1,00	1,39	1,20	K3.3	0,24	0,26	0,29	0,27	0,263	1,055	4,017
K3.4	0,65	0,72	1,00	1,09	K3.4	0,20	0,19	0,21	0,24	0,209	0,840	4,014
K3.5	0,83	0,83	0,92	1,00	K3.5	0,26	0,22	0,19	0,22	0,221	0,888	4,014
Toplam	3,26	3,85	4,84	4,49	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,016
CR Değeri 0,006 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,005
											CR	0,006

(K4) Ekonomi Alt kriterleri karşılaştırması, kriterlerde herhangi bir eksilme olmadığından, Çizelge 4. 20'da verildiği gibidir.

Sonuç tablosuna (Çizelge 4. 26) bakıldığında; gerek ana kriter ağırlığı ile çarpıldığında, gerekse tek başına alt kriterin ağırlığı bazında Erikli bölgesine gelen ve bir turizm öğesini ziyaret eden kişiler için en önemli kriter Tarihi/Doğal Değer ana kriteri altındaki korunmuşluk değeridir. Güvenlik ve Tarihi /Doğal Değer kriterleri birbirine eşit öneme sahip olduğundan, kentin suç oranının düşük olması tekil olarak ve sonuç önem katsayısına bakılınca ikincil öneme sahiptir. Bunları Erişilebilirlik ana kriteri altındaki ulaşımın kolay olması ve Tarihi/Doğal Değer kriteri altındaki eskilik değeri izlemektedir.

Çizelge 4. 26. Erikli kriter ağırlıkları sonuç tablosu

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/ Doğal Değer	0,26	K1.1. Eskilik Değeri	0,269	0,070
		K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,315	0,082
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,197	0,051
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,220	0,057
		Ortalama	0,250	
K2. Erişilebilirlik	0,24	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,305	0,073
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,215	0,052
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,243	0,058
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,237	0,057
		Ortalama	0,250	
K3. Güvenlik	0,26	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,307	0,080
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,263	0,068
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,209	0,054
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,221	0,057
		Ortalama	0,250	
K4. Ekonomi	0,24	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,252	0,060
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,232	0,056
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,275	0,066
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,241	0,058
		Ortalama	0,250	

4.2.3. Şarköy Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması

Şarköy bölgesi ziyaretçileri ile yapılan anket çalışması verilerine göre turistlerin destinasyon seçiminde dikkate aldıkları kriterleri önem derecesine göre sıralamak amaçlı yapılan Analitik Hiyerarşi uygulaması hesap sonuçları aşağıda belirtildiği gibidir.

Çizelge 4. 27. Şarköy bölgesi Ana Kriterler AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,17	0,64	0,83	K1	0,22	0,27	0,19	0,20	0,221	0,886	4,019
K2	0,85	1,00	0,87	0,93	K2	0,18	0,23	0,26	0,23	0,226	0,910	4,018
K3	1,57	1,15	1,00	1,29	K3	0,34	0,26	0,30	0,32	0,306	1,231	4,024
K4	1,21	1,08	0,77	1,00	K4	0,26	0,24	0,24	0,25	0,247	0,994	4,022
Toplam	4,62	4,40	3,28	4,05	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,021
CR Değeri 0,008 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,007
											CR	0,008

Şarköy bölgesi ziyaretçileri ile yapılan anket çalışması verilerine göre turistlerin destinasyon seçiminde dikkate aldıkları kriterleri önem derecesine göre sıralamak amaçlı yapılan Analitik Hiyerarşi uygulaması hesap sonuçları aşağıda belirtildiği gibidir.

Çizelge 4. 27'ye bakıldığında Şarköy bölgesi için, ana kriterler olan K1: Tarihi/Doğal Değer, K2: Erişilebilirlik, K3: Güvenlik ve K4: Ekonomi kriterlerinden; "Güvenlik" kriterinin önem katsayısının diğerlerinden yüksek olduğunu görebiliriz. Diğer ana kriterler önem derecelerine göre sırasıyla Ekonomi, Erişilebilirlik ve Tarihi/Doğal Değer olarak karşımıza çıkmakta olup, W öncelik vektörleri birbirlerine yakındır. Güvenlik olgusunun demografik yapısı farketmeksizin herkes için eşit derecede önemli olduğu varsayılırsa, ekonomi kriterinin diğerlerinden önemli olduğu görülmektedir. Aylık gelir frekans analizi sonuçlarına istinaden, 0-4.000 ₺ arasına tekabül eden toplam yüzdenin diğerlerinden yüksek oluşu da bunu doğrulamaktadır.

Çizelge 4. 28. Şarköy Tarihi/Doğal Değer alt kriterleri ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi								
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8
K1	1,00	0,73	0,77	0,78	0,87	0,94	1,17	0,67
K2	1,36	1,00	1,13	1,02	1,24	1,30	1,38	0,99
K3	1,30	0,89	1,00	1,15	1,50	1,33	1,60	1,16
K4	1,28	0,98	0,87	1,00	1,32	1,15	1,25	1,02
K5	1,15	0,81	0,67	0,76	1,00	1,24	1,17	0,86
K6	1,06	0,77	0,75	0,87	0,80	1,00	1,10	0,87
K7	0,86	0,72	0,62	0,80	0,86	0,91	1,00	0,81
K8	1,49	1,01	0,86	0,98	1,16	1,15	1,24	1,00
Toplam	9,50	6,91	6,66	7,36	8,76	9,02	9,91	7,38

(C) Normalize Edilmiş Matris									W Öncelik Vektörü	D Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8			
K1	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,10	0,12	0,09	0,106	0,848	8,021
K2	0,14	0,14	0,17	0,14	0,14	0,14	0,14	0,13	0,144	1,158	8,023
K3	0,14	0,13	0,15	0,16	0,17	0,15	0,16	0,16	0,151	1,214	8,024
K4	0,13	0,14	0,13	0,14	0,15	0,13	0,13	0,14	0,136	1,088	8,023
K5	0,12	0,12	0,10	0,10	0,11	0,14	0,12	0,12	0,116	0,928	8,021
K6	0,11	0,11	0,11	0,12	0,09	0,11	0,11	0,12	0,111	0,889	8,020
K7	0,09	0,10	0,09	0,11	0,10	0,10	0,10	0,11	0,101	0,808	8,021
K8	0,16	0,15	0,13	0,13	0,13	0,13	0,12	0,14	0,136	1,089	8,022
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	8,022
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.										CI	0,003
										CR	0,002

Şarköy bölgesi için Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması verilerini içeren Çizelge 4. 28'e bakıldığında; K1.3 Duygusal değer/anı değeri alt kriterinin %15 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K1.2 Korunmuşluk değeri ise %14,4 lük pay ile ikinci sıradadır. Onu takip eden K1.8 Özgünlük değeri ile K1.4 Estetik değeri kriterleri %13,6'lık payla eşit öneme sahiptir. Buna göre bölgeyi ziyaret eden turistler için bir kültürel/doğal varlığın ziyaret edilmesi için öncelikle belli bir anı değerine sahip olması ve iyi korunmuş olması önemlidir. Ayrıca özgün ve estetik değerinin de bulunması aranmaktadır. Diğer kriterler ise aldıkları puana göre sırasıyla, K1.5 Simgesel değer, K1.6 Teknik değer, K1.1 Eskilik değeri ve K1.7 Dini değerdir. Şarköy bölgesi için Erişilebilirlik Değeri Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4. 29'a bakıldığında; K2.1 Ulaşımın kolay olması alt kriterinin %18,3 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz.

Çizelge 4. 29. Şarköy Erişilebilirlik alt kriterleri ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi							
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
K1	1,00	2,40	1,16	1,23	1,16	1,08	1,25
K2	0,42	1,00	1,08	0,95	1,06	0,89	1,10
K3	0,86	0,93	1,00	1,30	1,11	1,06	1,18
K4	0,81	1,05	0,77	1,00	1,14	1,11	1,29
K5	0,86	0,94	0,90	0,87	1,00	1,08	1,24
K6	0,93	1,12	0,95	0,90	0,93	1,00	1,16
K7	0,80	0,91	0,85	0,78	0,81	0,86	1,00
Toplam	5,67	8,35	6,71	7,02	7,22	7,08	8,23

(C) Normalize Edilmiş Matris								(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7			
K1	0,18	0,29	0,17	0,17	0,16	0,15	0,15	0,183	1,301	7,122
K2	0,07	0,12	0,16	0,14	0,15	0,13	0,13	0,128	0,904	7,058
K3	0,15	0,11	0,15	0,18	0,15	0,15	0,14	0,149	1,053	7,063
K4	0,14	0,13	0,11	0,14	0,16	0,16	0,16	0,143	1,009	7,068
K5	0,15	0,11	0,13	0,12	0,14	0,15	0,15	0,138	0,974	7,067
K6	0,16	0,13	0,14	0,13	0,13	0,14	0,14	0,140	0,988	7,082
K7	0,14	0,11	0,13	0,11	0,11	0,12	0,12	0,120	0,850	7,078
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	7,077
CR Değeri 0,01 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.									CI	0,013
									CR	0,010

K2.3 konaklama birimlerine yakınlık değeri üzerinden %15'lik paya sahip iken, K2.4 alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması %14,3'lük pay almıştır. K2.6 Engelli-çocuk erişimine uygun olması ise %14'lük pay ile hesaba katılacak dördüncü alt kriter olmuştur. Diğer kriterler olan aldıkları puana göre sırasıyla K2.5 Şehir merkezine yakınlık, K2.2 otopark sorununun olmaması ve K2.7 Erişim izninin açık olmasının ikincil önemde olduğu söylenebilir.

Çizelge 4. 30. Şarköy Güvenlik alt kriterleri ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					
	K1	K2	K3	K4	K5
K1	1,00	2,28	1,15	1,35	1,03
K2	0,44	1,00	0,73	0,94	0,83
K3	0,87	1,37	1,00	1,39	1,04
K4	0,74	1,06	0,72	1,00	0,93
K5	0,97	1,21	0,97	1,08	1,00
Toplam	4,02	6,93	4,57	5,76	4,82

(C) Normalize Edilmiş Matris						(W)Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5			
K1	0,25	0,33	0,25	0,23	0,21	0,256	1,291	5,049
K2	0,11	0,14	0,16	0,16	0,17	0,150	0,751	5,024
K3	0,22	0,20	0,22	0,24	0,21	0,218	1,096	5,032
K4	0,18	0,15	0,16	0,17	0,19	0,172	0,867	5,033
K5	0,24	0,17	0,21	0,19	0,21	0,205	1,031	5,036
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	5,035
CR Değeri 0,008 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.							CI	0,009
							CR	0,008

Şarköy bölgesi için Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili olan Çizelge 4. 30'a bakıldığında; K3.1 kentin suç oranının düşük olması alt kriterinin %26 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K3.3 Çevresinde yaşam alanlarının olması %22 lik pay ile onu takip etmektedir. K3.5 her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması %20,5'lik paya sahip iken, K3.4 Kaybolma Riskine karşı işlek konumda olması da %17,2 ile dördüncü sıradadır. K3.2 Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması ise önem sıralamasında %15 ile en düşük yüzdeye sahip kriterdir.

Şarköy bölgesi için Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılmasını gösteren Çizelge 4. 31'e bakıldığında; K4.1 Ulaşım maliyetlerinin az olması alt kriterinin %31,4 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K4.3 konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması kriteri %26,2 lik pay ile önem derecesinde ikinci sıradadır. K4.2 ziyaret ücretlerinin az olması/olmaması %21,6 lık pay taşırken, K4.4 alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının düşük olması kriteri %21 ile en az öneme sahiptir.

Çizelge 4. 31. Şarköy Ekonomi alt kriterleri ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					W Öncelik Vektörü	D Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,93	1,13	1,20	K1	0,31	0,40	0,30	0,25	0,314	1,277	4,062
K2	0,52	1,00	0,99	1,13	K2	0,16	0,21	0,26	0,24	0,216	0,873	4,043
K3	0,88	1,01	1,00	1,45	K3	0,27	0,21	0,26	0,30	0,262	1,059	4,041
K4	0,83	0,89	0,69	1,00	K4	0,26	0,18	0,18	0,21	0,208	0,841	4,049
Toplam	3,23	4,82	3,81	4,78	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,049
											CI	0,016
CR Değeri 0,018 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CR	0,018

Çizelge 4. 32'ye göre Şarköy bölgesi için en önemli ana kriter 0,31 katsayısıyla "Güvenlik" olup, 'kentin suç oranının düşük olması' diğer tüm kriterlerle kıyaslandığında büyük oranda önem taşımakta olup, Ekonomi ana kriterinin altındaki ulaşım maliyetlerinin az olması da sonuç önem katsayısında buna eştir. Onu takip eden ana kriterler, katsayıları yakın olmakla beraber, sırasıyla Ekonomi, Erişilebilirlik ve Tarihi/Doğal değerdir.

Çizelge 4. 32. Şarköy bölgesi tüm alt kriterler ağırlık hesaplama tablosu (ortalamanın altında kalanlar koyu renkle gösterilmiştir.)

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/Doğal Değer	0,22	K1.1. Eskilik Değeri	0,106	0,023
		K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,144	0,032
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,151	0,033
		K1.4. Estetik Değeri	0,136	0,030
		K1.5. Simgesel Değeri	0,116	0,025
		K1.6. Teknik Değeri	0,111	0,024
		K1.7. Dini Değeri	0,101	0,022
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,136	0,030
		Ortalama	0,125	
K2. Erişilebilirlik	0,23	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,183	0,042
		K2.2. Otopark Sorunu Olmaması	0,128	0,029
		K2.3. Konaklama Birimlerine Yakın Olması	0,149	0,034
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,143	0,033
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,138	0,032
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,140	0,032
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,120	0,028
		Ortalama	0,143	
K3. Güvenlik	0,31	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,256	0,079
		K3.2. Sokak Hayvanlarının Az/Kontrollü Olması	0,150	0,046
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,218	0,068
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,172	0,053
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,205	0,063
		Ortalama	0,200	
K4. Ekonomi	0,25	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,314	0,079
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,216	0,054
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,262	0,066
		K4.4.Alışveriş ve Dinlenme Birimleri Fiyatları Uygunluğu	0,208	0,052
		Ortalama	0,250	

Genel tercih sonuçlarının yurtiçi ve yurtdışından gelen turistler için önemli olan kriterler ile karşılaştırmasına (Çizelge 4.33) bakıldığında, Şarköy bölgesinde yurtiçi turist tercihlerinin genel sonuç ile birebir uyumlu olduğu, yurtdışı tercihlerinin sonuca fazla etki etmediği görülür. Yalnızca tarihi/doğal değer kriteri altındaki özgünlük değerinin yabancı turistler için birincil ve estetik değerinin ikincil öneme sahip olması genel sonucu etkilemiş ve sıralamayı değiştirmiş olmasına rağmen, bu iki kriter değerlendirmeye alınan ilk dört kriter arasında kalmıştır (Detaylı görünüm için bkz. EK 5 Kriter Önem Dereceleri Sıralama Tablosu).

Çizelge 4. 33. Şarköy bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu

KRİTERLER		ANA KRİTERLER				TARİHİ/DOĞAL DEĞER								ERİŞİLEBİLİRLİK							GÜVENLİK					EKONOMİ			
KRİTER NO		K1	K2	K3	K4	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8	K2.1	K2.2	K2.3	K2.4	K2.5	K2.6	K2.7	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4
ŞARKÖY	GENEL	4	3	1	2	7	2	1	4	5	6	8	3	1	6	2	3	5	4	7	1	5	2	4	3	1	3	2	4
	YURTİÇİ	4	3	1	2	7	2	1	3	5	6	8	4	1	6	2	3	5	4	7	1	5	2	4	3	1	3	2	4
	YURTDIŞI	4	3	1	2	4	8	5	2	7	6	3	1	6	7	4	1	2	5	3	1	2	5	3	4	2	4	3	1

Ana kriterler açısından yurtiçi ve yurtdışından gelenlerin tercihleri arasında bir fark bulunmamaktadır. Tarihi/doğal değer kriteri içerisinde ise durum tamamen farklıdır. Yerli turistler için bir destinasyonu ziyaret etmede birincil öneme sahip olan duygusal değer/anı değerinin birinci sırada olmasına karşılık yabancılar için ancak beşinci sıradadır. Yurtdışından gelen turistler bir eserde özgünlük, estetik, dini değer ve eskilik değerine dikkat ederken, yurtiçinden gelenler bir anı değerine sahip olmasına, korunmuş olmasına ve diğer gruba benzer olarak estetik ve özgünlük değerinin olmasına dikkat etmektedirler.

Erişilebilirlik ana kriterinde yerli ve yabancı ziyaretçiler arasında ilk dört tercihten ikisi dışındakiler farklıdır. Buna göre yabancılar için bir destinasyonun alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması birinci sırada iken, yerli turistler için bu kriter üçüncü sırada olup, ulaşımın kolay olması en önemli kriterdir. Ayrıca yabancı ziyaretçilerde şehir merkezine yakınlık ikinci, erişim izninin açık olması üçüncü ve konaklama birimlerine yakınlık dördüncü sıradadır. Buna karşılık yerli ziyaretçiler için konaklama birimlerine yakınlık ikinci sırada, ve engelli/çocuk erişimine uygunluk dördüncü sıradadır.

Güvenlik ana kriterinde kentin suç oranının düşük olması her iki grupta da birincil öneme sahiptir. Yabancılar için ikinci sırada olan sokak hayvanlarının kontrollü olması yerli turist için önemli değildir. Benzer şekilde yerli turistler için ikinci sırada olan yaşam alanlarına yakın olma kriteri yabancı turistler için önemli görülmemiştir. Bir

destinasyonun işlek konumda olması ve kazalara karşı tedbir alınmış olması kriterleri sıralamada ters olmakla birlikte her iki grup için de hesaplamaya katılacak ilk dört kriter arasındadır.

Ekonomi kriterinde yabancı turistler için birinci sırada olan alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının uygun olması yerli turist için son sıradadır. Bunun dışında yabancı turistler sırasıyla ulaşım maliyetlerini, konaklama fiyatlarını ve ziyaret ücretlerini dikkate almaktadır. Yerli turistler ise birinci olarak ulaşım maliyetlerine, ikinci olarak konaklama fiyatlarına ve üçüncü olarak ziyaret ücretlerine önem vermektedir.

Yerli ve yabancı turistlerin öncelik sıralamalarında olduğu gibi bir ayrımın, bölgede ikincil konut sahibi olup tatil için genellikle ve uzun süreli olarak aynı bölgeyi tercih edenler ile ikincil konut sahibi olmayanlar arasında da olup olmadığını test etmek için, bu hususta tercihleri belirten 11. soruya verilen cevaplara göre yeniden bir hesaplama yapılmış ve bölgelere göre ayrı ayrı olmak üzere ulaşılan sonuçlar Ek 5'te gösterilmiştir.

Şarköy bölgesinde ikincil konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçiler ile yapılan anket sonuçları ayrı ayrı incelendiğinde, ana kriterler arasında en çok önem verilen güvenlik kriteri genel cevaplar ile uyumlu olarak tüm ziyaretçiler tarafından birinci sırada yer almıştır. Ancak önem sıralamasında konut sahibi olanlar için diğer ana kriterlerin önem sırası genel cevaplar ile uyumlu olup, ikincil konutu olmayanlar için, yerli, yabancı ve konut sahibi diğer gruplarda yüksek önemde görülen ekonomi sonda gelmektedir.

Alt kriterler açısından bakıldığında, tarihi/doğal değer için ilk dört önemli alt kriter, her iki grupta da benzerdir. Erişilebilirlikte ise farklı olarak, konut sahibi olanlar için alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık diğer gruba göre şehir merkezine yakın olmaktan daha önemli olup, konut sahibi olmayanlar için bu durum tam tersidir. Güvenlik alt kriterlerinde her iki grupta da benzer sonuçlar elde edilmiş, yalnızca kazalara karşı tedbir alınmış olması konut sahibi olmayanlar için yaşam alanlarına yakınlıktan daha önemlidir. Ekonomi alt kriterleri ise her iki grupta da genel sonuçlar ve yurtiçi turistlerin verileri ile uyumlu olacak şekilde sıralanmıştır.

Sonuç Önem Katsayısının güvenilirliğini korumak amacıyla her ana kriter için ortalama puanın altında kalan alt kriterlerden minimum değerde olanlar elenmiş ve her ana kriter 4 alt kriter içerecek şekilde karşılaştırma hesabı yeniden yapılmıştır. Buna göre W öncelik vektörü hesapları ve değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Çizelge 4. 34. Şarköy bölgesi Tarihi/Doğal Değer öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K2	K3	K4	K8		K2	K3	K4	K8			
K2	1,00	1,13	1,02	0,99	K2	0,26	0,29	0,25	0,24	0,258	1,036	4,010
K3	0,88	1,00	1,15	1,16	K3	0,23	0,26	0,28	0,28	0,261	1,045	4,009
K4	0,98	0,87	1,00	1,02	K4	0,25	0,23	0,24	0,24	0,241	0,966	4,008
K8	1,01	0,86	0,98	1,00	K8	0,26	0,22	0,24	0,24	0,240	0,962	4,008
Toplam	3,88	3,86	4,15	4,17	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,009
CR Değeri 0,003< 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,003
											CR	0,003

Çizelge 4. 34'te Şarköy bölgesi için Tarihi/Doğal Değer ana kriterinin sekiz adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre duygusal değer/anı değeri önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, korunmuşluk değeri ve estetik değeri ikinci ve üçüncü sıradadır. En sonda ise özgünlük değeri bulunmaktadır.

Çizelge 4. 35. Şarköy bölgesi Erişilebilirlik öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K3	K4	K6		K1	K3	K4	K6			
K1	1,00	1,16	1,23	1,08	K1	0,28	0,30	0,28	0,25	0,277	1,113	4,014
K3	0,86	1,00	1,30	1,06	K3	0,24	0,26	0,29	0,25	0,260	1,044	4,014
K4	0,81	0,77	1,00	1,11	K4	0,23	0,20	0,23	0,26	0,228	0,914	4,012
K6	0,93	0,94	0,90	1,00	K6	0,26	0,24	0,20	0,24	0,235	0,942	4,012
Toplam	3,60	3,87	4,43	4,25	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,013
CR Değeri 0,005 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,004
											CR	0,005

Çizelge 4. 35'te Şarköy bölgesi için Erişilebilirlik ana kriterinin yedi adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre ulaşımın kolay olması önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, konaklama birimlerine yakınlık ikinci sıradadır. Engelli/çocuk erişimine uygunluk ve alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık ise birbirine yakın oranla en sonda bulunmaktadır.

Çizelge 4. 36. Şarköy bölgesi Güvenlik öncelikli alt kriterler ağırlık hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K3	K4	K5		K1	K3	K4	K5			
K1	1,00	1,15	1,35	1,03	K1	0,28	0,30	0,28	0,26	0,279	1,120	4,010
K3	0,87	1,00	1,39	1,04	K3	0,24	0,26	0,29	0,26	0,263	1,055	4,009
K4	0,74	0,72	1,00	0,93	K4	0,21	0,19	0,21	0,23	0,209	0,836	4,007
K5	0,97	0,96	1,08	1,00	K5	0,27	0,25	0,22	0,25	0,249	0,997	4,008
Toplam	3,58	3,83	4,82	4,00	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,009
CR Değeri 0,003 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,003
											CR	0,003

Şarköy bölgesi için Güvenlik ana kriterinin beş adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri

Çizelge 4. 36'da görülmektedir. Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması bu tabloda yer almamaktadır. Kentin suç oranının düşük olması önem derecesi açısından en üst sırada yer alırken, çevresinde yaşam alanlarının olması ikinci sıradadır. Her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması ve kaybolma riskine karşı işlek konumda olması ise üçüncü ve dördüncü sırada bulunur.

(K4) Ekonomi Alt kriterleri karşılaştırması, kriterlerde herhangi bir eksilme olmadığından, Çizelge 4. 31'de verildiği gibidir.

Sonuç tablosuna bakıldığında (Çizelge 4. 37); ana kriter ağırlığı ile çarpıldığında elde edilen sonuç önem katsayısı bazında Şarköy bölgesine gelen ve bir turizm öğesini ziyaret eden kişiler için en önemli kriter Güvenlik ana kriteri altındaki kentin suç oranının düşük olmasıdır. Tek başına alt kriterin ağırlığı (W öncelik vektörü) dikkate alındığında ise Ekonomi kriterinin altındaki ulaşım maliyetlerinin az olması %31,4 ile en yüksek öncelik vektörüne sahiptir.

Çizelge 4. 37. Şarköy bölgesi kriter ağırlıkları sonuç tablosu

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/ Doğal Değer	0,22	K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,258	0,057
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,261	0,057
		K1.4. Estetik Değeri	0,241	0,053
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,240	0,053
		Ortalama	0,250	
K2. Erişilebilirlik	0,23	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,277	0,064
		K2.3. Konaklama Birimlerine Yakın Olması	0,260	0,060
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,228	0,052
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,235	0,054
		Ortalama	0,250	
K3. Güvenlik	0,31	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,279	0,086
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,263	0,082
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,209	0,065
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,249	0,077
		Ortalama	0,250	
K4. Ekonomi	0,25	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,314	0,079
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,216	0,054
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,262	0,066
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,208	0,052
		Ortalama	0,250	

Güvenlik kültürel / doğal bir varlığı ziyarette birincil öneme sahipken, Ekonomi kriteri bunu takip eder. Erişilebilirlik alanında ulaşımın kolay olması en önemli kriterlerden biri olarak karşımıza çıkmakta olup, Tarihi/Doğal Değer alanında duygusal değer en yüksek puanı almıştır.

4.2.4. Tekirdağ Bölgesi için Analitik Hiyerarşi Prosesi Uygulaması

Çizelge 4. 38'e bakıldığında Tekirdağ bölgesi için, ana kriterler olan K1: Tarihi/Doğal Değer, K2: Erişilebilirlik, K3: Güvenlik ve K4: Ekonomi kriterlerinden; "Güvenlik" kriterinin önem katsayısının diğerlerinden yüksek olduğunu görebiliriz.

Çizelge 4. 38. Tekirdağ bölgesi Ana Kriterler AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,42	0,69	0,88	K1	0,23	0,31	0,22	0,20	0,240	0,967	4,034
K2	0,70	1,00	0,80	1,01	K2	0,16	0,21	0,25	0,24	0,216	0,870	4,025
K3	1,44	1,24	1,00	1,39	K3	0,34	0,27	0,31	0,32	0,310	1,250	4,034
K4	1,14	0,99	0,72	1,00	K4	0,27	0,21	0,22	0,23	0,234	0,946	4,036
Toplam	4,29	4,66	3,22	4,27	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,032
CR Değeri 0,012 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,011
											CR	0,012

Diğer ana kriterler önem derecelerine göre sırasıyla Tarihi/Doğal Değer, Ekonomi, Erişilebilirlik ve olarak karşımıza çıkmakta olup, W öncelik vektörleri birbirlerine yakındır. Bu bölgede diğer bölgelerden farklı olarak Tarihi/Doğal Değer kriterinin Ekonomiden önce geldiği görülmektedir.

Çizelge 4. 39. Tekirdağ bölgesi Tarihi/Doğal Değer alt kriterleri AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi								
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8
K1	1,00	0,51	0,53	0,79	0,72	0,99	1,06	0,57
K2	1,98	1,00	1,10	1,21	1,20	1,46	1,50	0,95
K3	1,89	0,91	1,00	1,20	1,61	1,79	1,77	1,12
K4	1,27	0,83	0,83	1,00	1,21	1,50	1,36	0,89
K5	1,39	0,84	0,62	0,83	1,00	1,36	1,31	0,81
K6	1,01	0,69	0,56	0,67	0,74	1,00	1,06	0,56
K7	0,94	0,67	0,56	0,74	0,76	0,94	1,00	0,60
K8	1,76	1,05	0,89	1,12	1,24	1,78	1,66	1,00
Toplam	11,24	6,48	6,10	7,55	8,47	10,81	10,73	6,50

(C) Normalize Edilmiş Matris									W Öncelik Vektörü	D Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8			
K1	0,09	0,08	0,09	0,10	0,08	0,09	0,10	0,09	0,090	0,723	8,020
K2	0,18	0,15	0,18	0,16	0,14	0,13	0,14	0,15	0,154	1,237	8,025
K3	0,17	0,14	0,16	0,16	0,19	0,17	0,17	0,17	0,166	1,328	8,024
K4	0,11	0,13	0,14	0,13	0,14	0,14	0,13	0,14	0,132	1,057	8,022
K5	0,12	0,13	0,10	0,11	0,12	0,13	0,12	0,12	0,119	0,957	8,021
K6	0,09	0,11	0,09	0,09	0,09	0,09	0,10	0,09	0,093	0,743	8,021
K7	0,08	0,10	0,09	0,10	0,09	0,09	0,09	0,09	0,092	0,741	8,020
K8	0,16	0,16	0,15	0,15	0,15	0,16	0,15	0,15	0,154	1,236	8,022
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	8,022
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.										CI	0,003
										CR	0,002

Tekirdağ bölgesi için Tarihi/Doğal Değer Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4. 39'a bakıldığında; K1.3 Duygusal değer/anı değeri alt kriterinin %16,6 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K1.2 Korunmuşluk değeri ve K1.8 Özgünlük değeri ise %15,4 lük pay ile eşit öneme sahiptir. Onu takip eden ile K1.4 Estetik değeri kriterleri %13,2'lik payla dördüncü sıradadır. Buna göre bölgeyi ziyaret eden turistler için bir kültürel/doğal varlığın ziyaret edilmesi için öncelikle belli bir anı değerine sahip olması ve iyi korunmuş olması önemlidir. Ayrıca özgün ve estetik değerinin de bulunması aranmaktadır. Diğer kriterler ise aldıkları puana göre sırasıyla, K1.5 Simgesel değer, K1.6 Teknik değer, K1.7 Dini değeri ve K1.1 Eskilik değeridir. Buna göre Tekirdağ ile Şarköy bölgesi hesaba katılan ilk dört kriter sıralamasında benzerlik göstermektedir.

Çizelge 4. 40. Tekirdağ bölgesi Erişilebilirlik alt kriterleri AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi							
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
K1	1,00	2,28	1,07	1,11	1,02	1,04	0,98
K2	0,44	1,00	0,65	0,65	0,66	0,68	0,73
K3	0,93	1,53	1,00	0,86	0,93	0,88	1,07
K4	0,90	1,53	1,16	1,00	0,91	0,95	1,12
K5	0,98	1,52	1,07	1,10	1,00	1,03	1,13
K6	0,96	1,47	1,13	1,05	0,97	1,00	1,11
K7	1,02	1,36	0,93	0,89	0,88	0,90	1,00
Toplam	6,23	10,70	7,02	6,67	6,38	6,49	7,14

(C) Normalize Edilmiş Matris								W Öncelik Vektörü	D Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7			
K1	0,16	0,21	0,15	0,17	0,16	0,16	0,14	0,164	1,156	7,029
K2	0,07	0,09	0,09	0,10	0,10	0,10	0,10	0,095	0,666	7,015
K3	0,15	0,14	0,14	0,13	0,15	0,14	0,15	0,143	1,001	7,024
K4	0,14	0,14	0,16	0,15	0,14	0,15	0,16	0,150	1,052	7,022
K5	0,16	0,14	0,15	0,16	0,16	0,16	0,16	0,156	1,094	7,022
K6	0,15	0,14	0,16	0,16	0,15	0,15	0,15	0,153	1,075	7,022
K7	0,16	0,13	0,13	0,13	0,14	0,14	0,14	0,139	0,979	7,026
Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	7,023
CR Değeri 0,003 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.									CI	0,004
									CR	0,003

Tekirdağ bölgesi için Erişilebilirlik Değeri Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması verilerini içeren Çizelge 4. 40'a bakıldığında; K2.1 Ulaşımın kolay olması alt kriterinin %16,4 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. Onu takip eden K2.5 Şehir merkezine yakın olması %15,6, K2.6 Engelli-çocuk erişimine uygun olması %15,3 ve K2.4 alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması %15 ile yakın paya sahip iken, diğer kriterler olan aldıkları puana göre sırasıyla, K2.3 konaklama birimlerine yakınlık, K2.7 Erişim izninin açık olması ve K2.2 otopark sorununun olmamasının ikincil önemde olduğu söylenebilir.

Çizelge 4. 41. Tekirdağ bölgesi Güvenlik alt kriterleri AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi						(C) Normalize Edilmiş Matris						(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4	K5		K1	K2	K3	K4	K5			
K1	1,00	3,46	1,31	1,51	1,14	K1	0,28	0,39	0,29	0,26	0,23	0,291	1,482	5,090
K2	0,29	1,00	0,61	0,83	0,68	K2	0,08	0,11	0,14	0,14	0,14	0,122	0,615	5,030
K3	0,76	1,64	1,00	1,29	1,22	K3	0,21	0,19	0,22	0,22	0,25	0,219	1,103	5,044
K4	0,66	1,21	0,77	1,00	0,86	K4	0,18	0,14	0,17	0,17	0,18	0,168	0,850	5,049
K5	0,88	1,46	0,82	1,16	1,00	K5	0,24	0,17	0,18	0,20	0,20	0,199	1,009	5,059
Toplam	3,59	8,77	4,51	5,79	4,90	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	5,054
CR Değeri 0,012 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.													CI	0,014
													CR	0,012

Tekirdağ bölgesi için Güvenlik Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4. 41'e bakıldığında; K3.1 kentin suç oranının düşük olması alt kriterinin %29 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K3.3 Çevresinde yaşam alanlarının olması %22 lik pay ile onu takip etmektedir. K3.5 her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması %20'lik paya sahip iken, K3.4 Kaybolma Riskine karşı işlek konumda olması da %16,8 ile dördüncü sıradadır. K3.2 Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması ise önem sıralamasında %12,2 ile en düşük yüzdeye sahip kriterdir.

Çizelge 4. 42. Tekirdağ bölgesi Ekonomi alt kriterleri AHP hesaplama tablosu

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K2	K3	K4		K1	K2	K3	K4			
K1	1,00	1,32	0,84	1,02	K1	0,25	0,29	0,23	0,26	0,257	1,030	4,008
K2	0,76	1,00	0,83	0,93	K2	0,19	0,22	0,23	0,23	0,218	0,875	4,007
K3	1,19	1,20	1,00	1,04	K3	0,30	0,26	0,28	0,26	0,275	1,104	4,009
K4	0,98	1,07	0,96	1,00	K4	0,25	0,23	0,26	0,25	0,249	0,999	4,008
Toplam	3,93	4,59	3,63	4,00	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,008
CR Değeri 0,003 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,003
											CR	0,003

Tekirdağ bölgesi için Ekonomi Kriterine ilişkin alt kriterlerin karşılaştırılması ile ilgili Çizelge 4. 42'ye bakıldığında; K4.3 konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması alt kriterinin %28 ile en yüksek paya sahip olduğunu görürüz. K4.1 Ulaşım maliyetlerinin az olması kriteri %26 lık pay ile önem derecesinde ikinci sıradadır. K4.4 alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının düşük olması %25 lik pay taşırken, K4.2 ziyaret ücretlerinin az olması/olmaması kriteri %22 ile en az öneme sahiptir.

Çizelge 4. 43. Tekirdağ bölgesi tüm alt kriterler ağırlık hesaplama tablosu (ortalamanın altında kalanlar koyu renkle gösterilmiştir.)

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/Doğal Değer	0,24	K1.1. Eskilik Değeri	0,090	0,022
		K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,154	0,037
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,166	0,040
		K1.4. Estetik Değeri	0,132	0,032
		K1.5. Simgesel Değeri	0,119	0,029
		K1.6. Teknik Değeri	0,093	0,022
		K1.7. Dini Değeri	0,092	0,022
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,154	0,037
		Ortalama	0,125	
K2. Erişilebilirlik	0,22	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,164	0,036
		K2.2. Otopark Sorunu Olmaması	0,095	0,021
		K2.3. Konaklama Birimlerine Yakın Olması	0,143	0,031
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık	0,150	0,033
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,156	0,034
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,153	0,034
		K2.7. Erişim İzninin Açık Olması	0,139	0,031
		Ortalama	0,143	
K3. Güvenlik	0,31	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,291	0,090
		K3.2. Sokak Hayvanlarının Az/Kontrollü Olması	0,122	0,038
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,219	0,068
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,168	0,052
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,199	0,062
		Ortalama	0,200	
K4. Ekonomi	0,23	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,257	0,059
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,218	0,050
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,275	0,063
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,249	0,057
		Ortalama	0,250	

Çizelge 4. 43'te Tekirdağ bölgesi için en önemli ana kriter 0,31 katsayısıyla "Güvenlik" olup, 'kentin suç oranının düşük olması' diğer tüm kriterlerle kıyaslandığında büyük oranda önem taşımaktadır. Onu takip eden ana kriterler, katsayıları yakın olmakla beraber, sırasıyla Tarihi/Doğal değer, Ekonomi ve Erişilebilirliktir.

Çizelge 4. 44. Tekirdağ bölgesi yurtiçi ve yurtdışı turistler kriter önem dereceleri sıralama tablosu

KRİTERLER		ANA KRİTERLER				TARİHİ/DOĞAL DEĞER								ERİŞİLEBİLİRLİK							GÜVENLİK					EKONOMİ			
KRİTER NO		K1	K2	K3	K4	K1.1	K1.2	K1.3	K1.4	K1.5	K1.6	K1.7	K1.8	K2.1	K2.2	K2.3	K2.4	K2.5	K2.6	K2.7	K3.1	K3.2	K3.3	K3.4	K3.5	K4.1	K4.2	K4.3	K4.4
TEKİRDAĞ	GENEL	2	4	1	3	8	2	1	4	5	6	7	3	1	7	5	4	2	3	6	1	5	2	4	3	2	4	1	3
	YURTİÇİ	2	4	1	3	8	2	1	4	5	7	6	3	1	7	5	4	2	3	6	1	5	2	4	3	2	4	1	3
	YURTDIŞI	4	3	1	2	8	7	6	4	5	2	3	1	2	7	4	5	1	6	3	3	2	4	5	1	3	4	2	1

Çizelge 4. 44'te, Tekirdağ bölgesinde de genel olarak sonuç sıralamasını yurtiçinden gelen turistlerin tercihlerinin oluşturduğu görülebilir. Yalnızca teknik ve dini değer kriterleri arasında yabancı turistlerden etkilenerek çapraz olarak değişen bir sıralama mevcuttur. Ana kriterler bazında bir destinasyonun ziyaret edilmesinde her iki grup için de güvenlik birinci sıradadır. Bu bölgede yurtdışından gelenler için ekonomi ikinci, erişilebilirlik üçüncü ve tarihi/doğal değer dördüncü sıradadır. Yurtiçinden gelenler için ise tarihi/doğal değer daha önemli olup, ekonomi ve erişilebilirlik bunu takip etmektedir (Detaylı görünüm için bkz. Kriter Önem Dereceleri Sıralama Tablosu).

Tarihi/doğal değer ana kriterinin içerisindeki eskilik değer kriteri, yurtiçi turistleri için birinci sıradadır. Buna karşılık yabancı turistler için birinci olan özgünlük değeri yerli turist için üçüncül öneme sahiptir. Yine yabancılar için ikinci ve üçüncü olan teknik değer ile dini değer kriterleri, yerli turistler ve genel sıralamada ilk dört kriterin içinde yer almamaktadır. Yerli turistler için ikinci sırada olan korunmuşluk değeri yabancılar için yedincidir. Estetik değer ise her iki grup için önemli fakat dördüncü sıradadır.

Erişilebilirlik kriterine bakıldığında ikili olarak çapraz önem dereceleri göze çarpmaktadır. Ulaşım kolaylığı yerli turist için birinci, yabancılar için ikinci ve şehir merkezine yakınlık yabancılar için birinci, yerli turist için ikincidir. Engelli erişimine uygunluk ile alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık yerli turist için önemli iken yabancıların tercihinde ilk dört kriter arasında değildir. Yine yabancı turistlerin dikkate aldığı erişim izninin açık olması ile konaklama birimlerine yakınlık yerli turistler için alt sıralardadır.

Güvenlik kriterinde yerli turistler için kentin suç oranı birinci, yabancılar için üçüncü derecede öneme sahiptir. Yine çevresinde yaşam alanlarının olması ve işlek konumda

olma kriterleri yerli turist açısından yabancılara kıyasla daha önemlidir. Sokak hayvanları ise yabancı turistleri daha fazla rahatsız etmektedir.

Ekonomi kriterinde ziyaret ücretleri her iki grup için de son sıradadır. Konaklama fiyatları ile ulaşım maliyetleri yerli turistler için ilk iki sırada olup yabancılar için alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatları bunlardan daha önemli görünmektedir.

Tekirdağ bölgesinde ikincil konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçiler ile yapılan anket sonuçları ayrı ayrı incelendiğinde, ana kriterler için konut sahibi olmayanlardan elde edilen verilerin genel sonuçlar ve yurtiçi ziyaretçi verileri ile uyumlu olduğu görülmüştür. Konut sahibi olanlar için ise ilk iki ana kriter güvenlik ve ekonomi sıralamada yurtdışından gelenler ile uyumlu fakat tarihi/doğal değer karşı grupta olduğu gibi erişilebilirlikten önemlidir.

Alt kriterler açısından bakıldığında, tarihi/doğal değer alt kriterleri, konut sahibi olanlarda genel sonuçlar ile benzer fakat özgünlük değeri yurtdışından gelen turistler ile benzer şekilde birinci sıradadır. Konut sahibi olmayanlarda ise ilk dört kriter genel ve yurtiçi ziyaretçilerin önem sıralamaları ile örtüşmektedir. Erişilebilirlikte de yine konut sahibi olmayanların kriter önem dereceleri sıralaması genel ve yurtiçi ziyaretçilerinin verileri ile uyumlu olup, konut sahibi olanlar için ise engelli/çocuk erişimine uygunluk birincil önemdedir. Güvenlik alt kriterlerinde her iki grupta da benzer sonuçlar elde edilmiş, genel sıralama ve yurtiçi ziyaretçilerden elde edilen veriler ile aynı sıralama görülmektedir. Ekonomi alt kriterleri sıralaması da konut sahibi olmayanlar için yurtiçi ziyaretçiler ile aynı fakat kendi konutu olanlar için ulaşım ve alışveriş maliyetleri karşı gruba göre daha önemlidir.

Her ana kriterin 4 alt kriter içerecek şekilde yeniden yapılan karşılaştırma sonucu elde edilen W öncelik vektörü hesapları ve değerleri aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir. Çizelge 4. 45'te Tekirdağ bölgesi için Tarihi/Doğal Değer ana kriterinin sekiz adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre korunmuşluk değeri önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, duygusal değer ile birbirine yakın oran göstermekte, özgünlük değeri ise üçüncü sırada olup, en sonda estetik değeri bulunmaktadır.

Çizelge 4. 45. Tekirdağ bölgesi için tarihi/doğal değer öncelikli alt kriterleri AHP hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K2	K3	K4	K8		K2	K3	K4	K8			
K2	1,00	1,10	1,21	0,95	K2	0,26	0,29	0,27	0,24	0,265	1,060	4,006
K3	0,91	1,00	1,20	1,12	K3	0,24	0,26	0,26	0,28	0,262	1,050	4,006
K4	0,83	0,83	1,00	0,89	K4	0,22	0,22	0,22	0,22	0,220	0,883	4,006
K8	1,05	0,89	1,12	1,00	K8	0,28	0,23	0,25	0,25	0,253	1,013	4,006
Toplam	3,79	3,83	4,53	3,96	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,006
CR Değeri 0,002 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,002
											CR	0,002

Error! Not a valid bookmark self-reference.'da Tekirdağ bölgesi için Erişilebilirlik ana kriterinin yedi adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri görülmektedir. Buna göre bölgeye ulaşımın kolay olması önem dereceleri açısından en üst sırada yer alırken, şehir merkezine yakınlık ve engelli/çocuk erişimine uygunluk ikinci ve üçüncü sıradadır. En sonda ise alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın olması bulunmaktadır.

Çizelge 4. 46. Tekirdağ bölgesi için Erişilebilirlik öncelikli alt kriterleri AHP hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K4	K5	K6		K1	K4	K5	K6			
K1	1,00	1,11	1,02	1,04	K1	0,26	0,26	0,26	0,26	0,260	1,041	4,000
K4	0,90	1,00	0,91	0,95	K4	0,23	0,23	0,23	0,24	0,235	0,939	4,000
K5	0,98	1,10	1,00	1,03	K5	0,26	0,26	0,26	0,26	0,256	1,026	4,000
K6	0,96	1,05	0,97	1,00	K6	0,25	0,25	0,25	0,25	0,249	0,995	4,000
Toplam	3,84	4,26	3,90	4,02	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,000
CR Değeri 0,000 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,000
											CR	0,000

Tekirdağ bölgesi için Güvenlik ana kriterinin beş adet alt kriterinden ortalamanın üzerinde olanların yeniden hesaplanmış öncelik vektörleri Çizelge 4. 47'de görülmektedir. Sokak hayvanlarının az/kontrollü olması bu tabloda yer almamaktadır. Kentin suç oranının düşük olması önem derecesi açısından en üst sırada yer alırken, çevresinde yaşam alanlarının olması ve her türlü kazaya karşı tedbir alınmış olması onu takip eder. Kaybolma riskine karşı işlek konumda olması ise dördüncü sırada bulunur.

Çizelge 4. 47. Tekirdağ bölgesi için Güvenlik öncelikli alt kriterleri AHP hesabı

(A) İkili Karşılaştırma Matrisi					(C) Normalize Edilmiş Matris					(W) Öncelik Vektörü	(D) Sütun Vektörü	Ei
	K1	K3	K4	K5		K1	K3	K4	K5			
K1	1,00	1,31	1,51	1,14	K1	0,30	0,34	0,30	0,27	0,303	1,216	4,011
K3	0,76	1,00	1,29	1,22	K3	0,23	0,26	0,26	0,29	0,259	1,039	4,009
K4	0,66	0,78	1,00	0,86	K4	0,20	0,20	0,20	0,20	0,201	0,806	4,009
K5	0,88	0,82	1,16	1,00	K5	0,27	0,21	0,23	0,24	0,237	0,949	4,009
Toplam	3,30	3,90	4,96	4,22	Toplam	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	λ	4,010
CR Değeri 0,004 < 0,10 olduğundan işlem tutarlıdır.											CI	0,003
											CR	0,004

(K4) Ekonomi Alt kriterleri karşılaştırması, kriterlerde herhangi bir eksilme olmadığından, Çizelge 4. 42'de verildiği gibidir.

Sonuç tablosuna (Çizelge 4. 48) bakıldığında; gerek ana kriter ağırlığı ile çarpıldığında elde edilen sonuç önem katsayısı, gerekse tek başına alt kriterin ağırlığı (W öncelik vektörü) bazında Tekirdağ bölgesine gelen ve bir turizm öğesini ziyaret eden kişiler için en önemli kriter Güvenlik ana kriteri altındaki kentin suç oranının düşük olmasıdır. Güvenlik kültürel / doğal bir varlığı ziyarette birincil öneme sahipken, Tarihi/Doğal Değer kriteri bunu takip eder. Ekonomi üçüncü sıradaki ana kriter olup, konaklama birimlerinin fiyatlarının uygun olması ekonomi alanındaki önemli alt kriterlerdir. Tarihi/Doğal Değer alanında korunmuşluk değeri en yüksek puanı alırken, Erişilebilirlik alanında ise ulaşımın kolay olması alt kriteri onu takip etmektedir.

Çizelge 4. 48. Tekirdağ bölgesi kriter ağırlıkları sonuç tablosu

Ana Kriter	(W) Öncelik Vektörü	Alt Kriterler	(W) Öncelik Vektörü	Sonuç Önem Katsayısı
K1. Tarihi/ Doğal Değer	0,24	K1.2. Korunmuşluk Değeri	0,265	0,064
		K1.3. Duygusal Değer /Anı Değeri	0,262	0,063
		K1.4. Estetik Değeri	0,220	0,053
		K1.8. Özgünlük Değeri	0,253	0,061
		Ortalama	0,250	
K2. Erişilebilirlik	0,22	K2.1. Ulaşımın Kolay Olması	0,260	0,057
		K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	0,235	0,052
		K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması	0,256	0,056
		K2.6. Engelli / Çocuk Erişimine Uygun Olması	0,249	0,055
		Ortalama	0,250	
K3. Güvenlik	0,31	K3.1. Kentin Suç Oranının Düşük Olması	0,303	0,094
		K3.3. Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	0,259	0,080
		K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması	0,201	0,062
		K3.5. Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması	0,237	0,073
		Ortalama	0,250	
K4. Ekonomi	0,23	K4.1. Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	0,257	0,059
		K4.2. Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/ Olmaması	0,218	0,050
		K4.3. Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,275	0,063
		K4.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması	0,249	0,057
		Ortalama	0,250	

4.3. Ziyaretçi İlgisi Ve Memnuniyet Dereceleri

4.3.1. Enez Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri

Enez bölgesi anket verilerinde, 7. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgedeki kültürel/doğal varlıkların korunması ile ilgili gördüğünüz sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine (Çizelge 4. 49) bakıldığında yoğun olarak;

%51'lik en büyük kesim restorasyon yapılmalı ifadesini işaretleyerek, mevcut eserlerin bakımsızlığından şikayet etmişlerdir.

%32'lik kesim ise eserlerin ve çevresinin kirliliğinden şikayetçi olmuştur.

8. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgede karşılaştığınız sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

katılımcıların %74'lük büyük çoğunluğu yolların bozukluğundan,

%54'lük çoğunluk internet/şebeke çekim gücü problemlerinden,

%53'lük kısım altyapı sorunlarından ve

%28'lik kısmı yerli halk ve diğer turistlerin saygısızca davranışlarından rahatsız olduğunu belirtmiştir.

9. soru olan tek şıkkın işaretlenebileceği çoktan seçmeli "Tatile kimlerle gelmeyi tercih edersiniz?" sorusuna bakıldığında, turistlerin %67 ile en çok aileleriyle gelmeyi tercih ettikleri, %29 luk kısmın da arkadaşlarıyla gelmeyi tercih ettikleri görülmektedir.

10. soru olan "Bölgede kalma süreniz nedir?" sorusuna verilen cevaplardan, %29 ile büyük çoğunluğun 30 günden fazla, %21 ile ikinci sırada 7-15 gün kalmayı tercih ettikleri görülmektedir. Günübirlik gelen katılımcıların yüzdesi %0,4 ile en azdır.

11. soruda katılımcılara konaklama tercihleri sorulmuş ve %61 ile büyük kısmı kendi evinde kaldıklarını beyan etmiştir. %20 ile diğer büyük kısmı ise kiralık yazlıkta kaldıklarını söylemişlerdir.

12. soruda ise konaklama birimleri ile ilgili memnun olmadıkları durumlar sorulmuş, %43 ile en çok çevre kirliliğinden, %38 ile sinek vb haşerattan, ve %24'ü de genel temizlikten şikayetçi olmuşlardır. Sorudaki diğer seçeneğinde ise fiyatların yüksek olması ve denize uzaklık belirtilen problemler arasındadır.

13. soruda turistlerin bölgede yaptıkları aktiviteler sorulmuştur. %93 ile yüksek oranda yüzme, %38 ile dinlenme ve %28 ile doğa yürüyüşü, verilen cevaplar arasında yüksek orana sahiptir. Kültür varlıklarını ziyaret etme %18 ve doğal güzellikleri ziyaret etme %14'lük orana sahiptir.

Çizelge 4. 49. Enez bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar ve frekans analizleri

Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	17
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	9
	3	Restorasyon eksikliği	51
	4	İş güvenliği eksikliği	7
	5	Kirlilik	32
	6	Diğer	
8	1	Yolların bozuk olması	74
	2	Güvenlik eksikliği	20
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	21
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	20
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	8
	6	Kalabalık	14
	7	Gürültü	13
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	21
	9	Sokak hayvanları	21
	10	Saygısızlık	28
	11	Dinlenme alanı azlığı	19
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	54
	13	Altyapı sorunları	53
	14	Diğer	
9	1	Yalnız	4
	2	Arkadaşlarımla	29
	3	Ailemle	67
10	1	Günübirlik	0
	2	1-3 gün	6
	3	3-7 gün	19
	4	7-15 gün	21
	5	15-30 gün	19
	6	30 günden fazla	29
11	1	Yok	2
	2	Kendi evi	61
	3	Kiralık yazlık	20
	4	Butik otel	9
	5	3+yıldızlı otel	3
	6	Çadır	3
	7	Sosyal tesis	

Soru No		Seçenekler	Yüzde
12	1	Müşteriye ilgi	5
	2	Yemek imkanları	9
	3	Genel temizlik	24
	4	Sinek vb. haşerat	38
	5	Çevre kirliliği	43
	6	Eskilik	10
	7	Gürültü	8
	8	Sosyal aktivite eksikliği	18
	9	Konfor koşulları	13
	10	Yok	11
	11	Diğer	
13	1	Yüzme	93
	2	Dinlenme	38
	3	Balık tutma	12
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	18
	5	Doğa yürüyüşü	28
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	14
	7	Su altı sporları	3
	8	Alternatif sporlar	2
	9	Diğer	0
14	1	Kültür turizmi	10
	2	Doğa turizmi	19
	3	Deniz turizmi	90
	4	İş turizmi	0
	5	Tarım (Agro-turizm)	0
	6	Yeme-içme turizmi	4
	7	Sağlık turizmi	2
	8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	3
	10	Festival turizmi	3
	11	Adrenalin turizmi	0

14. soruda katılımcıların hangi turizm türü için bölgeye geldikleri sorulmuş ve %90 ile deniz turizmi cevabı alınmıştır. %19 luk bir kısım doğa turizmini de işaretlemiş, kültür turizmi cevabı verenler ise %9,6'lık pay almıştır.

Bölgede ikincil konut sahibi olan ve olmayan katılımcılar arasında memnuniyet dereceleri ve tercihler açısından fark olup olmadığını test etmek amacıyla, her iki grubun ayrı ayrı frekans analizleri yapıldığında elde edilen sonuç Çizelge 4. 50'de gösterildiği gibidir. Buna göre ziyaretçilerin yalnızca konaklama gün sayıları değişiklik göstermiş, diğer tercihlerde yüzdelik dilimlerde farklılık olsa da, her iki grupta da en çok tercih edilen veya rahatsızlık duyulan özellikler benzerdir.

Çizelge 4. 50. Enez bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler

İkincil Konut Sahibi Olanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	16
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	11
	3	Restorasyon eksikliği	57
	4	İş güvenliği eksikliği	9
	5	Kirlilik	37
8	1	Yolların bozuk olması	77
	2	Güvenlik eksikliği	27
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	24
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	22
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	6
	6	Kalabalık	19
	7	Gürültü	17
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	26
	9	Sokak hayvanları	23
	10	Saygısızlık	36
	11	Dinlenme alanı azlığı	19
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	60
	13	Altyapı sorunları	62
9	1	Yalnız	4
	2	Arkadaşlarımla	14
	3	Ailemle	82
10	1	Günübirlik	0
	2	1-3 gün	1
	3	3-7 gün	8
	4	7-15 gün	18
	5	15-30 gün	25
	6	30 günden fazla	45
12	1	Müşteriye ilgi	1
	2	Yemek imkanları	3
	3	Genel temizlik	21
	4	Sinek vb. haşerat	31
	5	Çevre kirliliği	48
	6	Eskilik	8
	7	Gürültü	6
	8	Sosyal aktivite eksikliği	20
	9	Konfor koşulları	8
	10	Yok	12
13	1	Yüzme	96
	2	Dinlenme	33
	3	Balık tutma	14
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	18
	5	Doğa yürüyüşü	31
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	14
	7	Su altı sporları	3
	8	Alternatif sporlar	2
14	1	Kültür turizmi	10
	2	Doğa turizmi	20
	3	Deniz turizmi	93
	4	İş turizmi	1
	5	Tarım (Agro-turizm)	1
	6	Yeme-içme turizmi	2
	7	Sağlık turizmi	2
	8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	2
	10	Festival turizmi	3
	11	Adrenalin turizmi	1

İkincil Konut Sahibi Olmayanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	20
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	6
	3	Restorasyon eksikliği	42
	4	İş güvenliği eksikliği	3
	5	Kirlilik	25
8	1	Yolların bozuk olması	70
	2	Güvenlik eksikliği	9
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	16
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	17
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	12
	6	Kalabalık	6
	7	Gürültü	6
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	13
	9	Sokak hayvanları	19
	10	Saygısızlık	15
	11	Dinlenme alanı azlığı	20
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	43
	13	Altyapı sorunları	39
9	1	Yalnız	4
	2	Arkadaşlarımla	42
	3	Ailemle	55
10	1	Günübirlik	1
	2	1-3 gün	14
	3	3-7 gün	36
	4	7-15 gün	26
	5	15-30 gün	11
	6	30 günden fazla	4
12	1	Müşteriye ilgi	11
	2	Yemek imkanları	19
	3	Genel temizlik	28
	4	Sinek vb. haşerat	49
	5	Çevre kirliliği	35
	6	Eskilik	13
	7	Gürültü	10
	8	Sosyal aktivite eksikliği	15
	9	Konfor koşulları	21
	10	Yok	9
13	1	Yüzme	89
	2	Dinlenme	44
	3	Balık tutma	9
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	19
	5	Doğa yürüyüşü	24
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	14
	7	Su altı sporları	4
	8	Alternatif sporlar	3
14	1	Kültür turizmi	9
	2	Doğa turizmi	17
	3	Deniz turizmi	86
	4	İş turizmi	0
	5	Tarım (Agro-turizm)	0
	6	Yeme-içme turizmi	7
	7	Sağlık turizmi	2
	8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	4
	10	Festival turizmi	3
	11	Adrenalin turizmi	0

4.3.2. Erikli Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri

Erikli bölgesi anket verilerinde, 7. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgedeki kültürel/doğal varlıkların korunması ile ilgili gördüğünüz sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine (Çizelge 4. 51) bakıldığında yoğun olarak;

- %64'lük en büyük kesim kirlilik ifadesini işaretleyerek, mevcut eserlerin bakımsızlığından şikayet etmişlerdir.
- %23'lük kesim ise restorasyon eksikliğinden şikayetçi olmuştur.

8. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgede karşılaştığınız sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

- katılımcıların %50'si yolların bozukluğundan,
- %36'lık kısım altyapı sorunlarından
- %35'lik çoğunluk internet/şebeke çekim gücü problemlerinden ve
- %34'lük kısmı ise konaklama birimlerinin yetersizliğinden rahatsız olduğunu belirtmiştir.

9. soru olan tek şıkkın işaretlenebileceği çoktan seçmeli "Tatile kimlerle gelmeyi tercih edersiniz?" sorusuna bakıldığında, turistlerin %50'si ailesiyle ve %40'ı arkadaşlarıyla gelmeyi tercih etmiştir. Yalnız tatil yapmayı tercih edenler ise katılımcıların %10'luk kısmını oluşturmuştur.

10. soru olan "Bölgede kalma süreniz nedir?" sorusuna katılımcıların %26 ile çoğunluğu 1-3 gün cevabını verirken, 3-7 gün cevabı aynı yüzdeyi taşır. 7-15 gün ve 30 günden fazla cevapları ise %16-15 olmak üzere ikinci sıradadır.

11. soruda katılımcılara konaklama tercihleri sorulmuş ve %24'lük kısmı kendi evinde kaldıklarını beyan etmiştir. Buna çok yakın ve eşit %22 ile diğer büyük kısmı ise kiralık yazlık ve butik otel kullanıcıları saha araştırmasına katılmıştır.

Çizelge 4. 51. Erikli bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar:

Soru No	Seçenekler		Yüzde
7	1	Yok	11
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	9
	3	Restorasyon eksikliği	23
	4	İş güvenliği eksikliği	13
	5	Kirlilik	64
	6	Diğer	0
8	1	Yolların bozuk olması	50
	2	Güvenlik eksikliği	17
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	23
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	22
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	34
	6	Kalabalık	26
	7	Gürültü	17
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	9
	9	Sokak hayvanları	7
	10	Saygısızlık	13
	11	Dinlenme alanı azlığı	21
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	35
	13	Altyapı sorunları	36
9	1	Yalnız	10
	2	Arkadaşlarımla	40
	3	Ailemle	50
10	1	Günübirlik	7
	2	1-3 gün	26
	3	3-7 gün	26
	4	7-15 gün	16
	5	15-30 gün	6
	6	30 günden fazla	15
11	1	Yok	6
	2	Kendi evi	24
	3	Kiralık yazlık	22
	4	Butik otel	22
	5	3+yıldızlı otel	8
	6	Çadır	18
	7	Sosyal tesis	3

Soru No	Seçenekler		Yüzde
12	1	Müşteriye ilgi	20
	2	Yemek imkanları	22
	3	Genel temizlik	39
	4	Sinek vb. haşerat	46
	5	Çevre kirliliği	45
	6	Eskilik	12
	7	Gürültü	16
	8	Sosyal aktivite eksikliği	22
	9	Konfor koşulları	26
	10	Yok	6
	11	Diğer	0
13	1	Yüzme	88
	2	Dinlenme	76
	3	Balık tutma	11
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	13
	5	Doğa yürüyüşü	28
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	17
	7	Su altı sporları	5
	8	Alternatif sporlar	7
	9	Diğer	0
14	1	Kültür turizmi	8
	2	Doğa turizmi	21
	3	Deniz turizmi	75
	4	İş turizmi	4
	5	Tarım (Agro-turizm)	2
	6	Yeme-içme turizmi	11
	7	Sağlık turizmi	2
	8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	4
	10	Festival turizmi	25
	11	Adrenalin turizmi	5

12. soruda ise konaklama birimleri ile ilgili memnun olmadıkları durumlar sorulmuş, %46 ile en çok sinek vb haşerattan, %45 ile çevre kirliliğinden, ve %39'u da genel temizlikten şikayetçi olmuşlardır. Konfor koşulları ve sosyal aktivite eksiklikleri ise %26 ve 22 ile dikkat çekici diğer şikayetlerdir. Sorudaki diğer seçeneğinde ise fiyatların yüksek olması ve banka şube ve atm eksikliği belirtilen problemler arasındadır.

13. soruda turistlerin bölgede yaptıkları aktiviteler sorulmuştur. %88 ile yüksek oranda yüzme, %76 ile dinlenme ve %28 ile doğa yürüyüşü, verilen cevaplar arasında yüksek orana sahiptir. Kültür varlıklarını ziyaret etme %13 ve doğal güzellikleri ziyaret etme %17'lik orana sahiptir.

14. soruda katılımcıların hangi turizm türü için bölgeye geldikleri sorulmuş ve %75 ile deniz turizmi cevabı alınmıştır. Katılımcıların %25'i festival turizmini ve %21'i doğa turizmini işaretlemiştir. Yeme-içme turizmi %11'lik pay alırken, kültür turizmi cevabı verenler ise %8'lik pay almıştır.

İkincil konut sahibi olan ve olmayan katılımcılar arasında memnuniyet dereceleri ve tercihler açısından fark olup olmadığını test etmek amacıyla, her iki grubun ayrı ayrı frekans analizleri yapıldığında elde edilen sonuçları gösterir Çizelge 4. 52'ye bakıldığında, kendi evi olanların daha ziyade 30 günden fazla kalmayı ve ailesiyle birlikte tatil yapmayı, buna karşılık ikincil konut sahibi olmayanların en yüksek oranda 1-3 günlük konaklama ile arkadaş ve aile yanı tatilini eşit oranda tercih ettikleri görülür. Kendi evi olanlar en yüksek oranda deniz turizmi için bölgeye gelirken, diğer konaklama birimlerini kullanan ziyaretçilerde farklı turizm türlerinin daha fazla tercih edildiği söylenebilir.

Çizelge 4. 52. Erikli bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler

İkincil Konut Sahibi Olanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	15
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	13
	3	Restorasyon eksikliği	18
	4	İş güvenliği eksikliği	11
	5	Kirlilik	68
8	1	Yolların bozuk olması	57
	2	Güvenlik eksikliği	14
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	21
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	18
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	22
	6	Kalabalık	32
	7	Gürültü	24
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	15
	9	Sokak hayvanları	6
	10	Saygısızlık	15
	11	Dinlenme alanı azlığı	26
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	40
	13	Altyapı sorunları	43
9	1	Yalnız	8
	2	Arkadaşlarımla	33
	3	Ailemle	60
10	1	Günübirlik	0
	2	1-3 gün	3
	3	3-7 gün	17
	4	7-15 gün	18
	5	15-30 gün	13
	6	30 günden fazla	47
12	1	Müşteriye ilgi	14
	2	Yemek imkanları	13
	3	Genel temizlik	39
	4	Sinek vb. haşerat	44
	5	Çevre kirliliği	54
	6	Eskilik	10
	7	Gürültü	25
	8	Sosyal aktivite eksikliği	22
	9	Konfor koşulları	17
	10	Yok	11
13	1	Yüzme	90
	2	Dinlenme	78
	3	Balık tutma	25
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	15
	5	Doğa yürüyüşü	31
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	18
	7	Su altı sporları	10
	8	Alternatif sporlar	11
14	1	Kültür turizmi	7
	2	Doğa turizmi	19
	3	Deniz turizmi	81
	4	İş turizmi	3
	5	Tarım (Agro-turizm)	1
	6	Yeme-içme turizmi	8
	7	Sağlık turizmi	4
	8	Yat turizmi	1
	9	Dalış turizmi	6
	10	Festival turizmi	18
	11	Adrenalin turizmi	8

İkincil Konut Sahibi Olmayanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	10
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	8
	3	Restorasyon eksikliği	25
	4	İş güvenliği eksikliği	14
	5	Kirlilik	63
8	1	Yolların bozuk olması	48
	2	Güvenlik eksikliği	18
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	24
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	24
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	38
	6	Kalabalık	24
	7	Gürültü	15
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	7
	9	Sokak hayvanları	8
	10	Saygısızlık	13
	11	Dinlenme alanı azlığı	20
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	33
	13	Altyapı sorunları	34
9	1	Yalnız	19
	2	Arkadaşlarımla	81
	3	Ailemle	81
10	1	Günübirlik	10
	2	1-3 gün	33
	3	3-7 gün	29
	4	7-15 gün	16
	5	15-30 gün	4
	6	30 günden fazla	4
12	1	Müşteriye ilgi	22
	2	Yemek imkanları	25
	3	Genel temizlik	39
	4	Sinek vb. haşerat	46
	5	Çevre kirliliği	42
	6	Eskilik	13
	7	Gürültü	13
	8	Sosyal aktivite eksikliği	22
	9	Konfor koşulları	29
	10	Yok	5
13	1	Yüzme	88
	2	Dinlenme	76
	3	Balık tutma	6
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	13
	5	Doğa yürüyüşü	27
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	17
	7	Su altı sporları	4
	8	Alternatif sporlar	5
14	1	Kültür turizmi	9
	2	Doğa turizmi	22
	3	Deniz turizmi	74
	4	İş turizmi	4
	5	Tarım (Agro-turizm)	2
	6	Yeme-içme turizmi	12
	7	Sağlık turizmi	1
	8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	4
	10	Festival turizmi	27
	11	Adrenalin turizmi	4

4.3.3. Şarköy Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri

Şarköy bölgesi anket verilerinde (Çizelge 4.53), 7. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgedeki kültürel/doğal varlıkların korunması ile ilgili gördüğünüz sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

- %47'lik en büyük kesim kirlilik ifadesini işaretleyerek, mevcut eserlerin bakımsızlığından şikayet etmişlerdir.
- %30'lük kesim ise restorasyon eksikliğinden şikayetçi olmuştur.

8. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgede karşılaştığınız sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

- katılımcıların %53'ü yolların bozukluğundan,
- %40'lık çoğunluk internet/şebeke çekim gücü problemlerinden
- %31'lik kısmı ise konaklama birimlerinin yetersizliğinden ve
- %28'lik kısım altyapı sorunlarından rahatsız olduğunu belirtmiştir.

9. soru olan tek şıkkın işaretlenebileceği çoktan seçmeli "Tatile kimlerle gelmeyi tercih edersiniz?" sorusuna bakıldığında, turistlerin %52'si ailesiyle ve %36'sı arkadaşlarıyla gelmeyi tercih etmiştir. Yalnız tatil yapmayı tercih edenler ise katılımcıların %8'lik kısmını oluşturmuştur.

10. soru olan "Bölgede kalma süreniz nedir?" sorusuna katılımcıların %32 ile çoğunluğu 30 günden fazla cevabını verirken, 3-7 gün ve 7-15 gün cevapları ise %21 ve 19 olmak üzere ikinci sıradadır.

11. soruda katılımcılara konaklama tercihleri sorulmuş ve %53'lük kısmı kendi evinde kaldıklarını beyan etmiştir. %20 katılımcı kiralık yazlıkta kaldığını beyan ederken, butik otel kullanıcıları % 11'dir.

12. soruda ise konaklama birimleri ile ilgili memnun olmadıkları durumlar sorulmuş, %37 ile en çok sinek vb haşerattan, %29 ile çevre kirliliğinden, ve %24'ü de sosyal

aktivite eksikliğinden şikayetçi olmuşlardır. Genel temizlik ise %21 ile dikkat çekici diğer şikayettir.

Çizelge 4. 53. Şarköy bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar frekans analizi sonuçları

Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	13
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	10
	3	Restorasyon eksikliği	30
	4	İş güvenliği eksikliği	11
	5	Kirlilik	47
	6	Diğer	3
8	1	Yolların bozuk olması	53
	2	Güvenlik eksikliği	21
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	24
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	15
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	31
	6	Kalabalık	24
	7	Gürültü	23
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	23
	9	Sokak hayvanları	18
	10	Saygısızlık	17
	11	Dinlenme alanı azlığı	13
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	40
	13	Altyapı sorunları	28
9	1	Yalnız	8
	2	Arkadaşlarımla	36
	3	Ailemle	52
10	1	Günübirlik	2
	2	1-3 gün	9
	3	3-7 gün	21
	4	7-15 gün	19
	5	15-30 gün	9
	6	30 günden fazla	32
11	1	Yok	4
	2	Kendi evi	53
	3	Kiralık yazlık	20
	4	Butik otel	11
	5	3+yıldızlı otel	4
	6	Çadır	4
	7	Sosyal tesis	2

Soru No		Seçenekler	Yüzde
12	1	Müşteriye ilgi	17
	2	Yemek imkanları	11
	3	Genel temizlik	21
	4	Sinek vb. haşerat	37
	5	Çevre kirliliği	29
	6	Eskilik	10
	7	Gürültü	16
	8	Sosyal aktivite eksikliği	24
	9	Konfor koşulları	11
	10	Yok	13
	11	Diğer	1
13	1	Yüzme	73
	2	Dinlenme	68
	3	Balık tutma	11
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	15
	5	Doğa yürüyüşü	35
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	19
	7	Su altı sporları	6
	8	Alternatif sporlar	17
	9	Diğer	7
14	1	Kültür turizmi	16
	2	Doğa turizmi	28
	3	Deniz turizmi	60
	4	İş turizmi	7
	5	Tarım (Agro-turizm)	4
	6	Yeme-içme turizmi	19
	7	Sağlık turizmi	8
	8	Yat turizmi	3
	9	Dalış turizmi	3
	10	Festival turizmi	7
	11	Adrenalin turizmi	8

13. soruda turistlerin bölgede yaptıkları aktiviteler sorulmuştur. %73 ile yüksek oranda yüzme, %68 ile dinlenme ve %35 ile doğa yürüyüşü, verilen cevaplar arasında yüksek orana sahiptir. Kültür varlıklarını ziyaret etme %15 ve doğal güzellikleri ziyaret etme %19'luk orana sahip olup, diğer bölgelerden farklı olarak alternatif sporlar seçeneği de işaretlenmiş ve %17'lik orandadır.

14. soruda katılımcıların hangi turizm türü için bölgeye geldikleri sorulmuş ve %60 ile deniz turizmi cevabı alınmıştır. Katılımcıların %28'i doğa turizmini ve %19'u yeme-içme turizmini işaretlemiştir. Kültür turizmi ise %16'lık pay almıştır.

Çizelge 4. 54. Şarköy bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler

İkincil Konut Sahibi Olanlar				İkincil Konut Sahibi Olmayanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde	Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	14	7	1	Yok	12
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	8		2	Hatalı restorasyon uygulamaları	12
	3	Restorasyon eksikliği	34		3	Restorasyon eksikliği	26
	4	İş güvenliği eksikliği	13		4	İş güvenliği eksikliği	9
	5	Kirlilik	51		5	Kirlilik	42
	6	Diğer	3		6	Diğer	2
8	1	Yolların bozuk olması	63	8	1	Yolların bozuk olması	41
	2	Güvenlik eksikliği	23		2	Güvenlik eksikliği	19
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	28		3	Alışveriş alanlarının azlığı	19
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	16		4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	13
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	36		5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	25
	6	Kalabalık	33		6	Kalabalık	15
	7	Gürültü	32		7	Gürültü	13
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	32		8	Sağlık birimlerinin azlığı	12
	9	Sokak hayvanları	25		9	Sokak hayvanları	11
	10	Saygısızlık	21		10	Saygısızlık	13
	11	Dinlenme alanı azlığı	14		11	Dinlenme alanı azlığı	12
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	44		12	İnternet/Telefon Şebeke Problemleri	36
	13	Altyapı sorunları	36		13	Altyapı sorunları	19
9	1	Yalnız	9	9	1	Yalnız	7
	2	Arkadaşlarımla	35		2	Arkadaşlarımla	37
	3	Ailemle	62		3	Ailemle	40
10	1	Günübirlik	3	10	1	Günübirlik	2
	2	1-3 gün	6		2	1-3 gün	12
	3	3-7 gün	13		3	3-7 gün	29
	4	7-15 gün	16		4	7-15 gün	22
	5	15-30 gün	10		5	15-30 gün	8
	6	30 günden fazla	52		6	30 günden fazla	9
12	1	Müşteriye ilgi	17	12	1	Müşteriye ilgi	17
	2	Yemek imkanları	12		2	Yemek imkanları	10
	3	Genel temizlik	22		3	Genel temizlik	19
	4	Sinek vb. haşerat	42		4	Sinek vb. haşerat	33
	5	Çevre kirliliği	33		5	Çevre kirliliği	25
	6	Eskilik	9		6	Eskilik	12
	7	Gürültü	21		7	Gürültü	10
	8	Sosyal aktivite eksikliği	27		8	Sosyal aktivite eksikliği	21
	9	Konfor koşulları	12		9	Konfor koşulları	10
	10	Yok	10		10	Yok	16
	11	Diğer	1		11	Diğer	1
13	1	Yüzme	80	13	1	Yüzme	64
	2	Dinlenme	74		2	Dinlenme	62
	3	Balık tutma	12		3	Balık tutma	10
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	15		4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	16
	5	Doğa yürüyüşü	40		5	Doğa yürüyüşü	29
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	24		6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	14
	7	Su altı sporları	8		7	Su altı sporları	4
	8	Alternatif sporlar	23		8	Alternatif sporlar	11
	9	Diğer	8		9	Diğer	5
14	1	Kültür turizmi	14	14	1	Kültür turizmi	17
	2	Doğa turizmi	28		2	Doğa turizmi	27
	3	Deniz turizmi	62		3	Deniz turizmi	57
	4	İş turizmi	8		4	İş turizmi	5
	5	Tarım (Agro-turizm)	4		5	Tarım (Agro-turizm)	3
	6	Yeme-içme turizmi	23		6	Yeme-içme turizmi	16
	7	Sağlık turizmi	9		7	Sağlık turizmi	6
	8	Yat turizmi	2		8	Yat turizmi	4
	9	Dalış turizmi	3		9	Dalış turizmi	2
	10	Festival turizmi	10		10	Festival turizmi	5
	11	Adrenalin turizmi	9		11	Adrenalin turizmi	6

Bölgede ikincil konut sahibi olan ve olmayan katılımcılar arasında memnuniyet dereceleri ve tercihler açısından fark olup olmadığını test etmek amacıyla, her iki grubun ayrı ayrı frekans analizleri yapıldığında elde edilen sonuç Çizelge 4. 54'te gösterildiği gibidir. Buna göre yüzdeler farklı olsa da her iki tip kullanıcının benzer bölgesel sorunlardan etkilendiği gibi, bölgeyi tercih etme nedenlerinin de benzer olduğu görülmüştür. Ancak ikincil konut sahibi olanlar bölgede yoğun olarak 30 gün ve üzeri konaklamayı tercih ederken, konut sahibi olmayanlar arasında 3-7 günlük konaklamayı tercih edenler fazladır.

4.3.4. Tekirdağ Bölgesi Ziyaretçi Tercih ve Memnuniyet Dereceleri

Tekirdağ bölgesi ziyaretçi tercih ve memnuniyetini belirten anket verilerinde (Çizelge 4. 55), 7. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgedeki kültürel/doğal varlıkların korunması ile ilgili gördüğünüz sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

- %47'lik en büyük kesim restorasyon eksikliğinden ve
- %41'lik kesim kirlilik ifadesini işaretleyerek, mevcut eserlerin bakımsızlığından şikayet etmişlerdir.

Soru bazında her çalışma alanı karşılaştırıldığında, koruma ile ilgili 7. Soruya verilen cevaplar içerisinde restorasyon eksikliği ve kirlilik tüm bölgelerde en büyük sorunlar olarak görülebilir. Hatalı restorasyon uygulamaları ve iş güvenliği eksikliği Şarköy'ü de içeren Tekirdağ bölgesinde, Edirne sınırları içindeki Enez ve Erikli'ye göre daha fazla işaretlenmiştir.

8. Soru olan çoktan seçmeli ve birden fazla şıkkın işaretlenebileceği "Bölgede karşılaştığınız sorunlar nelerdir?" sorusuna verilen cevapların frekans analizine bakıldığında yoğun olarak;

- katılımcıların %73'ü yolların bozukluğundan,
- %45'i altyapı sorunlarından,
- %30'u saygısızlıktan,
- %29'u ise konaklama birimlerinin yetersizliğinden ve internet/telefon şebeke problemlerinden eşit oranda rahatsız olduğunu belirtmiştir.

9. soru olan tek şıkkın işaretlenebileceği çoktan seçmeli "Tatile kimlerle gelmeyi tercih edersiniz?" sorusuna bakıldığında, turistlerin %39'u ailesiyle ve %58'i arkadaşlarıyla gelmeyi tercih etmiştir. Yalnız tatil yapmayı tercih edenler ise katılımcıların %10'luk kısmını oluşturmuştur.

Çizelge 4. 55. Tekirdağ bölgesi anket verilerinde memnuniyet derecesini ölçmeye yönelik sorulara verilen cevaplar:

Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	14
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	19
	3	Restorasyon eksikliği	47
	4	İş güvenliği eksikliği	22
	5	Kirlilik	41
	6	Diğer	0
8	1	Yolların bozuk olması	73
	2	Güvenlik eksikliği	24
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	25
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	18
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	29
	6	Kalabalık	16
	7	Gürültü	20
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	9
	9	Sokak hayvanları	16
	10	Saygısızlık	30
	11	Dinlenme alanı azlığı	25
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemler	29
	13	Altyapı sorunları	45
9	1	Yalnız	10
	2	Arkadaşlarımla	58
	3	Ailemle	39
10	1	Günübirlik	11
	2	1-3 gün	19
	3	3-7 gün	28
	4	7-15 gün	19
	5	15-30 gün	4
	6	30 günden fazla	18
11	1	Yok	6
	2	Kendi evi	29
	3	Kiralık yazlık	16
	4	Butik otel	22
	5	3+yıldızlı otel	18
	6	Çadır	13
	7	Sosyal tesis	9

Soru No		Seçenekler	Yüzde
12	1	Müşteriye ilgi	27
	2	Yemek imkanları	22
	3	Genel temizlik	26
	4	Sinek vb. haşerat	29
	5	Çevre kirliliği	31
	6	Eskilik	9
	7	Gürültü	16
	8	Sosyal aktivite eksikliği	32
	9	Konfor koşulları	20
	10	Yok	17
	11	Diğer	1
13	1	Yüzme	54
	2	Dinlenme	57
	3	Balık tutma	21
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	32
	5	Doğa yürüyüşü	46
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	39
	7	Su altı sporları	6
	8	Alternatif sporlar	18
	9	Diğer	1
14	1	Kültür turizmi	35
	2	Doğa turizmi	29
	3	Deniz turizmi	38
	4	İş turizmi	19
	5	Tarım (Agro-turizm)	7
	6	Yeme-içme turizmi	17
	7	Sağlık turizmi	6
	8	Yat turizmi	3
	9	Dalış turizmi	3
	10	Festival turizmi	18
	11	Adrenalin turizmi	10

10. soru olan "Bölgede kalma süreniz nedir?" sorusuna katılımcıların %28 ile çoğunluğu 3-7 gün cevabını verirken, 1-3 gün ve 7-15 gün cevapları ise %19'luk payla ikinci sıradadır. 30 günden fazla cevabı verenler de %18'lik paya sahiptir.

11. soruda katılımcılara konaklama tercihleri sorulmuş ve %29'luk kısmı kendi evinde kaldıklarını beyan etmiştir. %22 katılımcı butik otelde kaldığını beyan ederken, 3+ yıldızlı otel kullanıcıları % 18'dir.

12. soruda ise konaklama birimleri ile ilgili memnun olmadıkları durumlar sorulmuş, genel olarak tüm seçeneklerden şikayetler yüksek oranda çıkmıştır. Katılımcılar %32 ile sosyal aktivite eksikliği, %31 ile çevre kirliliği, %29 ile sinek vb haşerat cevabı vermişlerdir.

13. soruda turistlerin bölgede yaptıkları aktiviteler sorulmuştur. %57 oranında dinlenme, %54 oranında yüzme, %46 oranında doğa yürüyüşü ve %39 oranında doğal güzellikleri ziyaret etme cevabı alınmıştır. Kültür varlıklarını ziyaret etme cevabını veren katılımcılar %32 oranında olup, alternatif spor cevabını verenler ise %18'dir.

14. birden çok seçeneğin işaretlenebildiği soruda katılımcıların hangi turizm türü için bölgeye geldikleri sorulmuş ve %38 ile deniz turizmi cevabı alınmıştır. Katılımcıların %35'i kültür turizmi ve %29'u doğa turizmi cevabını vermişlerdir. Ayrıca %19 ile iş turizmi, %18 ile festival turizmi ve %17 ile yeme-içme turizmi de etkin cevaplar arasındadır.

Bölgede ikincil konutu olan ve olmayan ziyaretçiler arasındaki tercih farklarına bakıldığında ise (Çizelge 4. 56), konut sahiplerinin diğer gruba oranla daha uzun süre konakladıkları, aile ve arkadaş çevresiyle tatil yapmayı birbirine yakın oranda tercih ettikleri, ancak konut sahibi olmayanların daha ziyade arkadaş ile seyahat ettikleri görülür. Diğer bölgelere oranla turizm çeşitliliği yüksek fakat konut sahipleri daha ziyade deniz turizmini tercih ederken, konut sahibi olmayıp daha kısa süre konaklamayı tercih eden kesim ise kültür ve doğa turizmini ön plana aldığı söylenebilir. Memnuniyet dereceleri açısından ise bölgede daha uzun kalan birinci grubun altyapı sorunları, çevre kirliliği, yol bozukluğu, alışveriş birimlerinin yetersizliği ile genel olarak saygısızlıktan şikayet ettikleri, kısa süreli konaklayan ikinci grubun ise internet ve şebeke problemleri, sokak hayvanları ve hizmet birimlerinin konfor koşulları ile müşteriye ilgi yönünden sorun yaşadıkları görülmüştür.

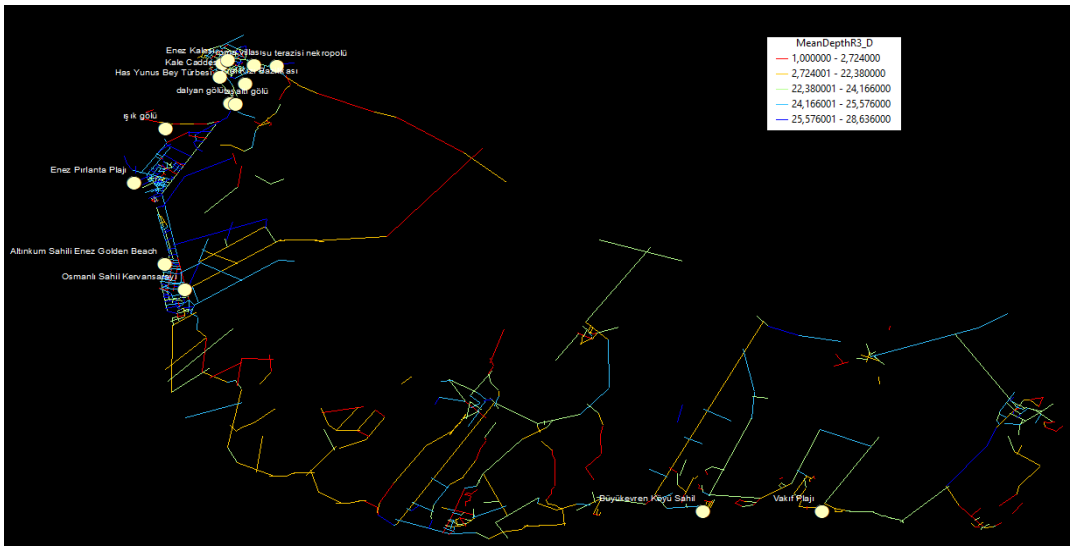
Çizelge 4. 56. Tekirdağ bölgesi ikincil konut sahipliği üzerinden memnuniyet dereceleri ve tercihler

İkincil Konut Sahibi Olanlar				İkincil Konut Sahibi Olmayanlar			
Soru No		Seçenekler	Yüzde	Soru No		Seçenekler	Yüzde
7	1	Yok	12	7	1	Yok	15
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	18		2	Hatalı restorasyon uygulamaları	20
	3	Restorasyon eksikliği	52		3	Restorasyon eksikliği	45
	4	İş güvenliği eksikliği	28		4	İş güvenliği eksikliği	20
	5	Kirlilik	46		5	Kirlilik	40
8	1	Yolların bozuk olması	80	8	1	Yolların bozuk olması	70
	2	Güvenlik eksikliği	28		2	Güvenlik eksikliği	23
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	30		3	Alışveriş alanlarının azlığı	23
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	20		4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	18
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	31		5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	29
	6	Kalabalık	16		6	Kalabalık	16
	7	Gürültü	22		7	Gürültü	19
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	11		8	Sağlık birimlerinin azlığı	8
	9	Sokak hayvanları	13		9	Sokak hayvanları	17
	10	Saygısızlık	36		10	Saygısızlık	28
	11	Dinlenme alanı azlığı	25		11	Dinlenme alanı azlığı	25
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemleri	25		12	İnternet/Telefon Şebeke Problemleri	31
	13	Altyapı sorunları	48		13	Altyapı sorunları	43
9	1	Yalnız	13	9	1	Yalnız	9
	2	Arkadaşlarımla	51		2	Arkadaşlarımla	61
	3	Ailemle	53		3	Ailemle	33
10	1	Günübirlik	8	10	1	Günübirlik	12
	2	1-3 gün	12		2	1-3 gün	22
	3	3-7 gün	18		3	3-7 gün	33
	4	7-15 gün	18		4	7-15 gün	20
	5	15-30 gün	5		5	15-30 gün	4
	6	30 günden fazla	42		6	30 günden fazla	8
12	1	Müşteriye ilgi	22	12	1	Müşteriye ilgi	29
	2	Yemek imkanları	24		2	Yemek imkanları	21
	3	Genel temizlik	22		3	Genel temizlik	28
	4	Sinek vb. haşerat	29		4	Sinek vb. haşerat	29
	5	Çevre kirliliği	37		5	Çevre kirliliği	29
	6	Eskilik	10		6	Eskilik	9
	7	Gürültü	14		7	Gürültü	17
	8	Sosyal aktivite eksikliği	34		8	Sosyal aktivite eksikliği	32
	9	Konfor koşulları	18		9	Konfor koşulları	21
	10	Yok	17		10	Yok	17
13	1	Yüzme	51	13	1	Yüzme	55
	2	Dinlenme	61		2	Dinlenme	56
	3	Balık tutma	25		3	Balık tutma	19
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	29		4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	33
	5	Doğa yürüyüşü	55		5	Doğa yürüyüşü	42
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	42		6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	38
	7	Su altı sporları	6		7	Su altı sporları	6
	8	Alternatif sporlar	23		8	Alternatif sporlar	16
14	1	Kültür turizmi	30	14	1	Kültür turizmi	37
	2	Doğa turizmi	27		2	Doğa turizmi	30
	3	Deniz turizmi	46		3	Deniz turizmi	35
	4	İş turizmi	22		4	İş turizmi	18
	5	Tarım (Agro-turizm)	11		5	Tarım (Agro-turizm)	6
	6	Yeme-içme turizmi	18		6	Yeme-içme turizmi	17
	7	Sağlık turizmi	7		7	Sağlık turizmi	5
	8	Yat turizmi	5		8	Yat turizmi	2
	9	Dalış turizmi	4		9	Dalış turizmi	3
	10	Festival turizmi	24		10	Festival turizmi	16
	11	Adrenalin turizmi	5		11	Adrenalin turizmi	12

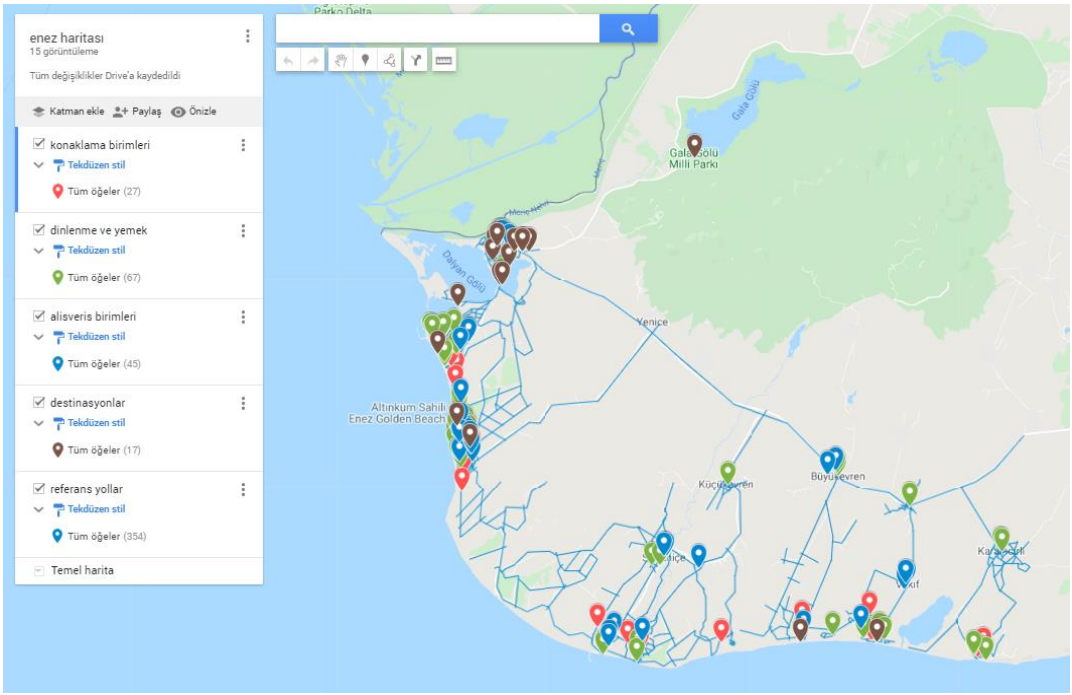
4.4. Mekansal Analizler

4.4.1. Enez Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması

Enez bölgesi space syntax ve mesafe analizleri için hazırlanan bütünleşme haritası (Şekil 4. 1) ve hizmet birimleri (Şekil 4. 2) şekillerde görüldüğü gibi işlenmiştir. Sonrasında analizlerde belirlenen çapta tampon bölgeler (buffer) oluşturularak en yakın ilgili birim ya da yolun destinasyona ne kadar mesafede olduğu incelenmiştir.

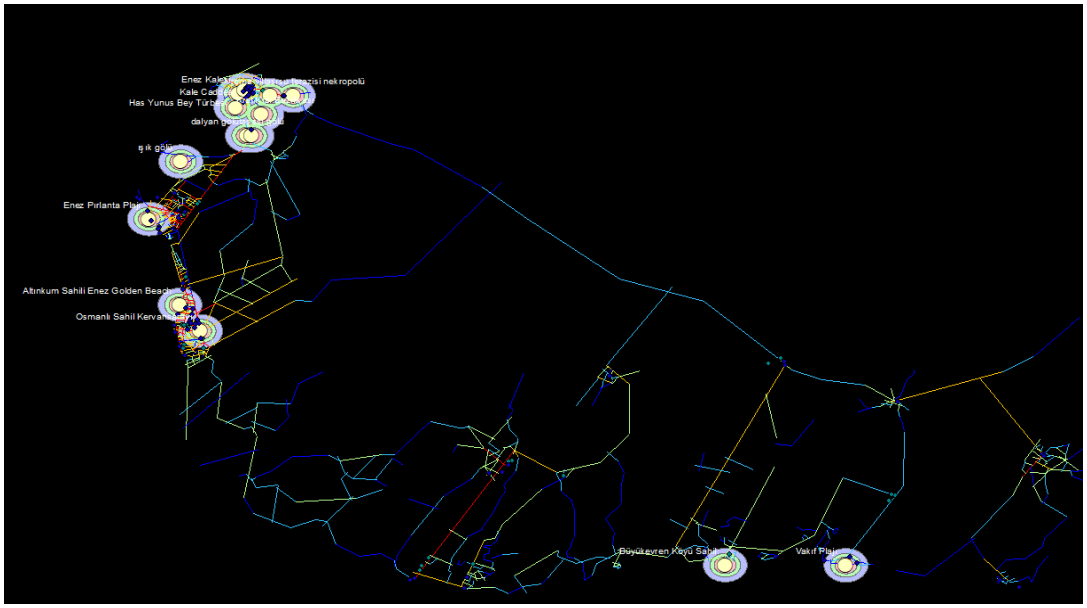

Şekil 4. 1. Enez ortalama derinlik (mean depth) haritası ve destinasyonlar

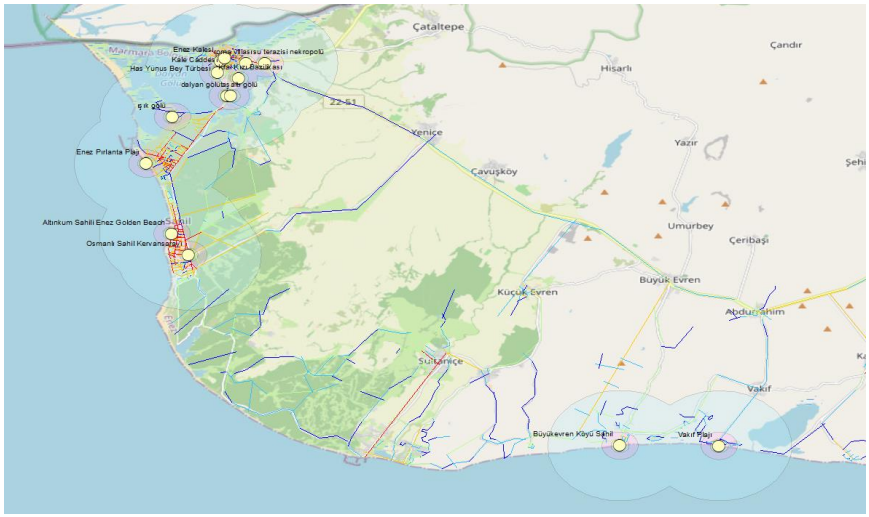
Şekil 4. 2. Enez haritası üzerinde destinasyonlar ile hizmet birimlerinin gösterimi (Google Haritalar)

Enez bölgesindeki destinasyonlar için dikkate alınması gereken Erişilebilirlik ana kriterinin bir alt kriteri olan “Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık” değerlendirilirken, her destinasyonun buffer analizi Arcmap 10.6.1 programında yapılmış (Şekil 4. 3) ve 1-5 arası puan verilen en yakın bölgede kalan alışveriş/dinlenme birimi dikkate alınarak ilgili envanter fişine işlenmiştir. Puanlama esnasında en yakın mesafe 5 puana karşılık olan ‘100 m içinde’ olarak alınmıştır. 101-250 m arası 4 puan, 251-350 m arası 3 puan, 351-500 m arası 2 puan ve 500 m’den fazla mesafeler ise 1 puan ile değerlendirilmiştir.

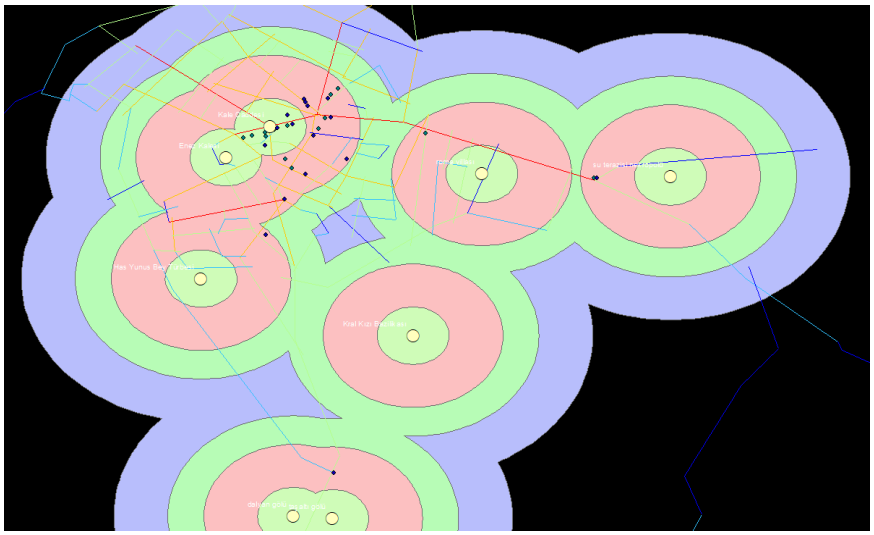

Şekil 4. 3. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık Buffer Analizi

Güvenlik ana kriteri altında yer alan “Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması” (Şekil 4. 4) açısından değerlendirildiğinde, bir destinasyonun en yakın yaşam alanına mesafesi 100 m ve altı ise 5 puan, 101-250 m ise 4 puan, 251-500 m ise 3 puan, 501-2000 m ise 2 puan ve 2000 m’den fazla ise 1 puan olarak hesaplanmıştır (Şekil 4. 5). Bu durumda Altınkum Sahili, Enez Kalesi, Has Yunus Bey Türbesi ve Kale Caddesi 5 puan ile yaşam alanlarına en yakın konumda yer alırken, Roma Villası ve Osmanlı Sahil Kervansarayı 4 puan ile bunları takip eder. Kral Kızı Bazilikası bu kriterde 3 puan, Pırlanta Plajı, Vakıf Plajı, Büyükevren Köyü Sahili ve Su Terazisi ile Dalyan ve Taşaltı gölleri 2 puan ve Işık Gölü ise 1 puan almışlardır. Buna göre çevresinde yazlık siteler bulunan Altınkum Sahili dışındaki doğal turizm varlıklarının tümü yaşam alanlarına uzak mesafede olup, kültür varlıkları ise buna karşın yaşam alanları ile iç içe veya yakındır.

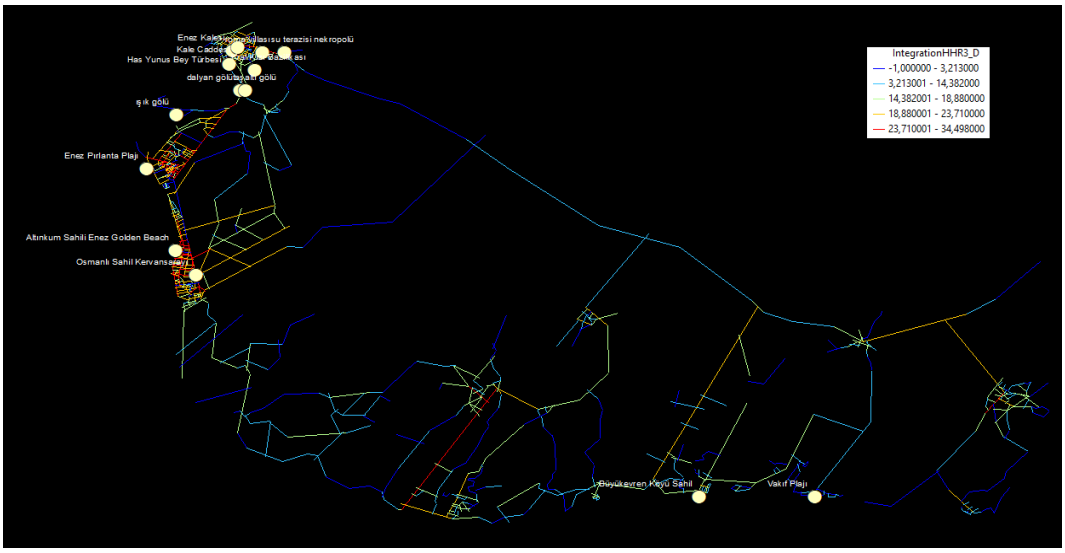
Şekil 4. 4. Yaşam Alanlarına Mesafe Multiple Ring Buffer (100,250,500,2000 m ve üstü için)

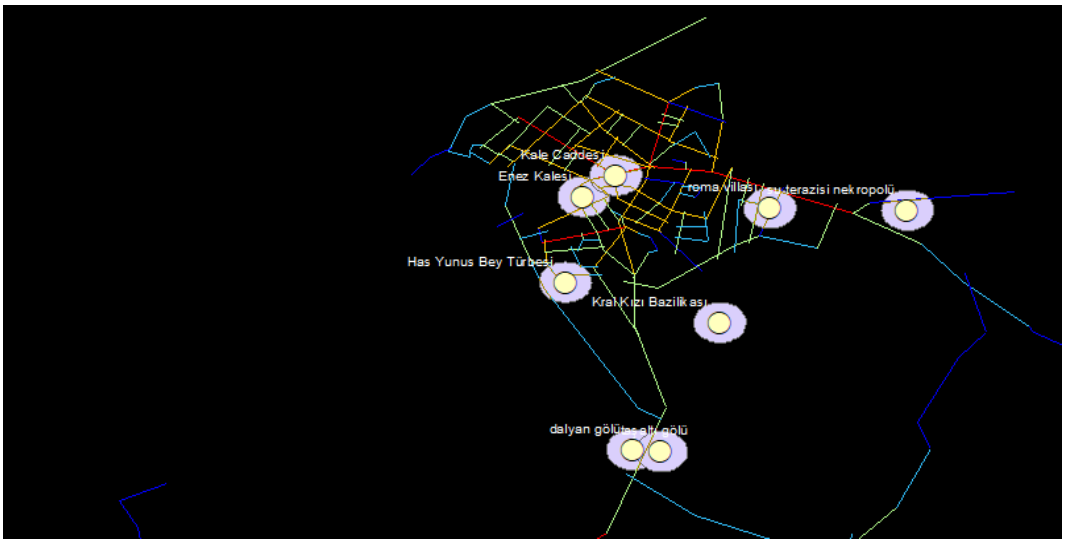
Şekil 4. 5. Multiple Ring Buffer Yakından görünüşü

Güvenlik ana kriteri altında bulunan "Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olma" kriterinin değerlendirme aşamasında, her cadde aksının derinlik (mean depth) dereceleri Space Syntax yöntemi ile Depthmap programında hesaplanarak beş kategoriye ayrılmış, en derin olan yol parçası güvenlik açısından en kötü kabul edilerek 1 puan, en az derin olan ise 5 puan olmak üzere puanlandırılarak envanter fişlerine aktarılmıştır. Buna göre her destinasyonun aldığı puanlar tabloda gösterilmiştir. Enez bölgesi için Osmanlı Sahil Kervansarayı 5 puan ile derinliği en az ve en işlek konumda olduğu görülmüştür. Vakıf Plajı ise 4 puanla ikincil işlek konumdadır. Altınkum Sahili, Kale Caddesi, Roma Villası ve Işık Gölü üçüncü sırada yer alırken, Büyükevren Köyü Sahili, Enez Kalesi ve Kral Kızı Bazilikası 2 puanla tenha sayılabilecek destinasyonlardır.

Pırlanta Plajı, Su Terazisi, Has Yunus Bey Türbesi ile Dalyan ve Taşaltı Gölleri ise 1 puanla en derin, dolayısıyla en tenha bölgelerdir.

Şekil 4. 6. Enez Yerel bütünleşme değerleri ve destinasyonlar

Şekil 4. 7. Integration ve mean depth buffer analizi

Çizelge 4. 57. Arcmap Programı tarafından yeniden sınıflandırılarak 5 kategoriye ayrılan bütünleşme ve ortalama derinlik değerleri ve puan karşılıkları

IntegrationHHR3_D	Puan	MeanDepthR3_D	Puan
-1,000000 - 3,213000	1	1,000000 - 2,724000	5
3,213001 - 14,382000	2	2,724001 - 22,380000	4
14,382001 - 18,880000	3	22,380001 - 24,166000	3
18,880001 - 23,710000	4	24,166001 - 25,576000	2
23,710001 - 34,498000	5	25,576001 - 28,636000	1

Erişilebilirlik ana kriteri altında yer alan "Ulaşımın Kolay Olması", 'space syntax axial analiz' kullanılarak değerlendirilmiştir (Şekil 4. 6). Yerel bütünleşme (local integration-integration HH R3) değerleri esas alınarak her bir turizm varlığının ulaşılabilirliği (accessibility) ölçülmüş ve puanlanmak üzere beş sınıfa ayrılmıştır (Çizelge 4. 57) . Destinasyonlar üzerinde Arcmap programı ile yine buffer analizi yapılarak, en yakın mesafesinde bulunan en yüksek bütünleşme değerine sahip yol dikkate alınarak puanlandırılmıştır (Şekil 4. 7). Bu bağlamda en yüksek bütünleşme değerinin görülerek 5 puan alan Altınkum Sahili, Kale Caddesi ve Osmanlı Sahil Kervansarayı'nın ulaşımı en kolay noktalar olduğu söylenebilir. Pırlanta Plajı ve Enez Kalesi ulaşım kolaylığı konusunda 4 puanla ikinci sırada yer alırken, Büyükevren Köyü Sahili, Dalyan ve Taşaltı Gölleri üçüncü sıradadır. Has Yunus Bey Türbesi 2 puan, Vakıf Plajı, Su Terazisi, Kral Kızı Bazilikası, Roma Villası ve Işık Gölü 1 puanla ulaşımı en zor olan bölgeler olarak belirlenmiştir (Çizelge 4. 58). Bu durumda Enez'de çalışmaya konu olan destinasyonların çoğunlukla tenha ve kaybolma riski yüksek, ayrıca ulaşımı zor alanlarda oldukları söylenebilir.

Çizelge 4. 58. En yakın yol özelliklerine bakılarak hazırlanan eserler ve bütünleşme ile ortalama derinlik puanları

	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık	Bütünleşme	Ortalama Derinlik	Yaşam Alanlarına Mesafe
Pırlanta Plajı	5	4	1	2
Altınkum Sahili	4	5	3	5
Vakıf Plajı	3	1	4	2
Büyükevren Köyü Sahili	3	3	2	2
Enez Kalesi	5	4	2	5
Su Terazisi	4	1	1	2
Has Yunus Bey Türbesi	4	2	1	5
Kral Kızı Bazilikası	1	1	2	3
Kale Caddesi	5	5	3	5
Roma Villası	4	1	3	4
Osmanlı Kervansarayı	4	5	5	4
Dalyan Gölü	4	3	1	2
Tasaltı Gölü	4	3	1	2
Işık Gölü	1	1	3	1
Ortalama	3,64	2,79	2,29	3,14

Bu puanlamaya göre Çizelge 4. 58'e bakıldığında, Pırlanta Plajı, Enez Kalesi ve Kale Caddesi alışveriş ve dinlenme birimlerine en yakın destinasyonlardır. Altınkum Sahili, Su Terazisi, Has Yunus Bey Türbesi, Roma Villası, Osmanlı Sahil Kervansarayı, Dalyan Gölü ve Taşaltı Gölü bu kriterde 4 puanla ikinci sırada yer alırken, Vakıf Plajı ve Büyükevren Köyü Sahili 3 puan almış, Kral Kızı Bazilikası ve Işık Gölü'nün ise 1 puanla alışveriş ve dinlenme birimlerine en uzak mesafede kalan destinasyonlar olduğu görülmüştür.

Erişilebilirlik ana kriteri altındaki konaklama birimlerine yakın olma ve ekonomi ana kriteri altındaki konaklama fiyatlarının uygun olması alt kriterleri açısından her bir turizm varlığı değerlendirilirken, bölgesine göre aşağıdaki veriler göz önüne alınarak puanlandırılmıştır.

Genel olarak Edirne Enez bölgesi kiralık yazlık, daire, pansiyon ve satılık evlerin bulunduğu ve tercih edildiği bir yer olduğundan otel konaklaması açısından çok fazla seçeneğe sahip değildir. Konaklama olanaklarına bakılacak olursa, 30 civarı yatak kapasiteli 1 yıldızlı 6 otel, 1 adet 2 yıldızlı otel, 3 adet motel ve pansiyon ile 2 apart otel mevcuttur. Gecelik ortalama iki kişilik oda fiyatı 450,00 TL'dir. Apartlarda ise fiyat 285 TL'ye kadar düşmüştür. (Trivago, 2020)

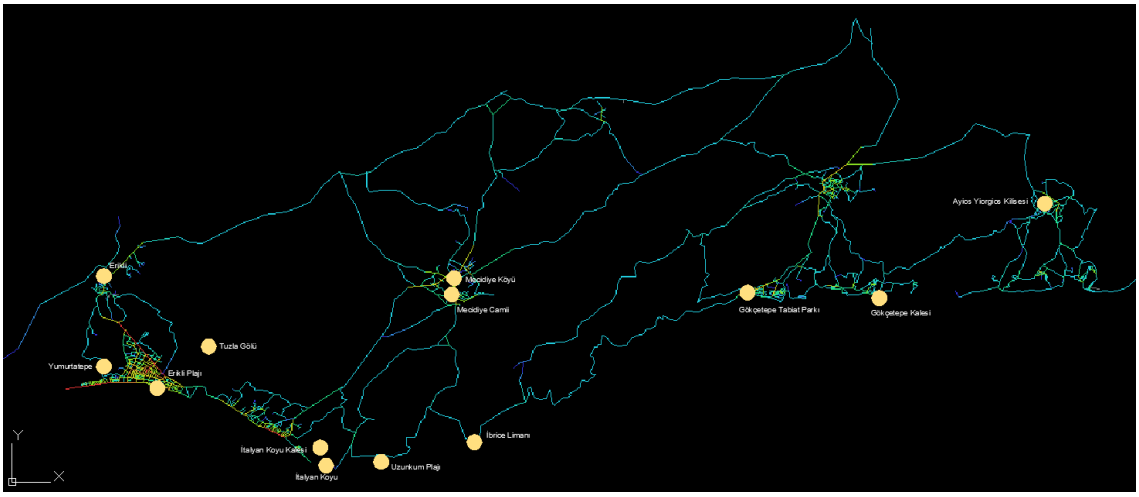
4.4.2. Erikli Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması

Erikli bölgesinde yapılan AHP işlemi sonucunda mesafe analizleri ile hesaplanması gereken kriterler yaşam alanlarına mesafe ile şehir merkezine yakınlık olarak hesaplanmıştır. Ayrıca Space Syntax yöntemi ile eserlerin en yakın/bağlı bulundukları yolun bütünleşme ve derinlik değerleri hesaplanarak 1-5 arası sınıflandırılmış ve envanter tablolarında ilgili kriterin karşısına yazılmıştır. Bunun için öncelikle Google Earth programı üzerinde çalışma alanı sınırlarındaki yollar çizilmiş ve destinasyonlar işaretlenmiştir (Şekil 4. 8).

Şekil 4. 8. Uydu görüntüsü ile yol ve eserler katmanının Google Earth üzerinde oluşturulması

Programın uzantısı olan .kml dosyası olarak kaydedildikten sonra .dxf çizim formatına çevrilmiş ve DepthmapX 0.30 programında space syntax analizine tabi tutulmuştur (Şekil 4. 9).

Şekil 4. 9. Yerel bütünleşme değerleri

Depthmap programı raporuna göre (Şekil 4. 10) Erikli bölgesinde 2220 adet yol çizgisi olduğu, en yüksek, ortalama ve en düşük bütünleşme ve derinlik değerleri ve bunların program tarafından sınıflandırıldığı 10 kategoride kaç yol çizgisine erişildiği görülmektedir. Buna göre bütünleşmede en çok çizgi sayısı ortalama değerin altında yer alan 0,80 ile 1,10 arasındadır. Derinlik değerlerine bakıldığında ise en yüksek çizgi sayısının en düşük değer olan 0-24,30 arasında olduğu görülmektedir. Bir başka ifadeyle Erikli bölgesinde genel olarak yolların bütünleşme değeri düşük, derinliği yüksek yani işlek konumda olmayan ve bağlantısallığı az olan yollar çoğunluktadır.

Attribute Properties

Name: Integration [HH] R3

Values

	Value	Attribute	Selection
1	Average	1.17004	No Value
2	Minimum	0.210897	No Value
3	Maximum	3.17801	No Value
4	Std Dev	0.427335	No Value
5	Count	2220	0
6	< 0.507608	81	No Value
7	0.507608 to 0.80...	80	No Value
8	0.804319 to 1.10...	990	No Value
9	1.101031 to 1.39...	516	No Value
10	1.397742 to 1.69...	290	No Value
11	1.694453 to 1.99...	150	No Value
12	1.991164 to 2.28...	79	No Value
13	2.287876 to 2.58...	23	No Value
14	2.584587 to 2.88...	7	No Value
15	> 2.881298	4	No Value

Attribute Properties

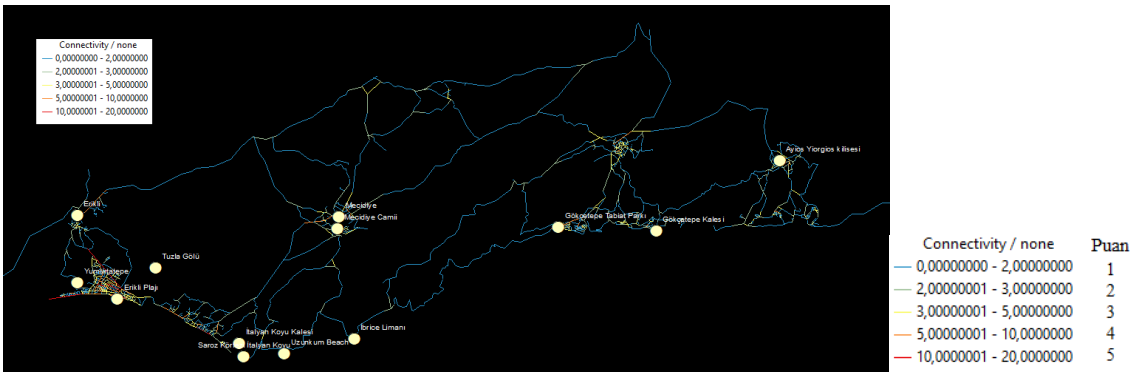
Name: Total Depth R3

Values

	Value	Attribute	Selection
1	Average	31.0707	No Value
2	Minimum	3	No Value
3	Maximum	216	No Value
4	Std Dev	29.044	No Value
5	Count	2220	0
6	< 24.300000	1330	No Value
7	24.300000 to 45....	457	No Value
8	45.600000 to 66....	204	No Value
9	66.900000 to 88....	110	No Value
10	88.200000 to 10...	56	No Value
11	109.500000 to 1...	26	No Value
12	130.800000 to 1...	18	No Value
13	152.100000 to 1...	6	No Value
14	173.400000 to 1...	8	No Value
15	> 194.700000	5	No Value

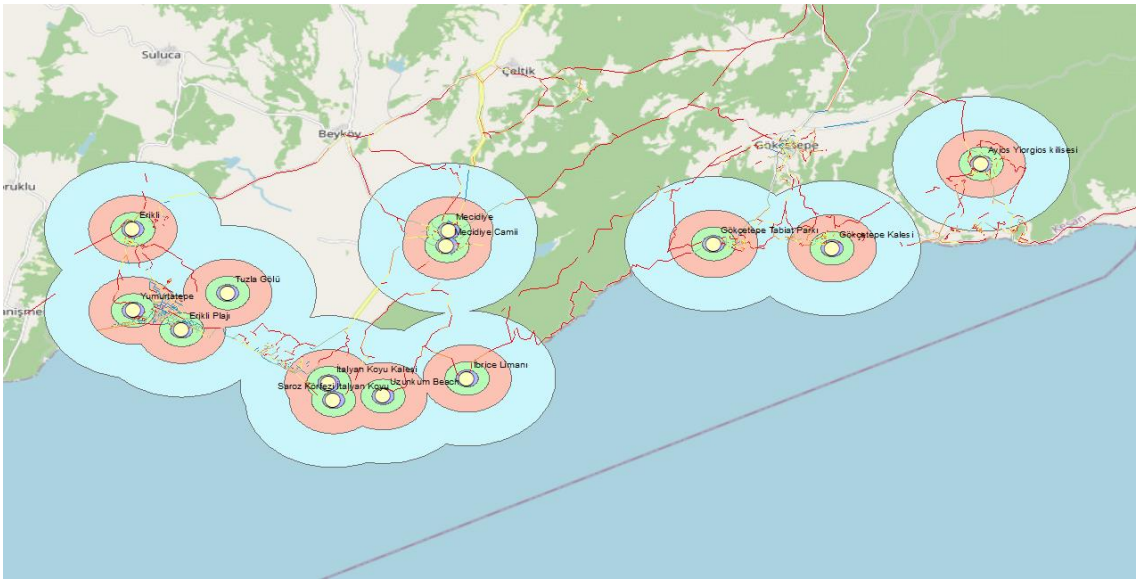
Şekil 4. 10. Depthmap programından elde edilen yerel bütünleşme ve derinlik değerleri raporu

Bu analiz sonucu elde edilen derinlik ve bütünleşme değerleri Arcmap programında 5'li puanlamaya göre yeniden sınıflandırılarak değerine göre her yol çizgisi en düşük puandan en yükseğe mavi-kırmızı arası renklendirilmiştir (Şekil 4. 11).

Şekil 4. 11. Erikli toplam derinlik analizi sonuçlarının 5'li sınıflandırmada aldığı sonuç ve puanlar

Erikli bölgesindeki destinasyonlar için dikkate alınması gereken Erişilebilirlik ana kriterinin bir alt kriteri olan "Şehir Merkezine Yakınlık" değerlendirilirken, her destinasyonun buffer analizi Arcmap programında yapılmış (Şekil 4. 12) ve merkezle uzaklık her destinasyon için 1-5 arası puanlanarak ilgili envanter fişine işlenmiştir. Puanlama esnasında en yakın mesafe 5 puana karşılık olan '100 m içinde' olarak alınmıştır. 101-250 m arası 4 puan, 251-500 m arası 3 puan, 501-1000 m arası 2 puan ve 1000 m'den fazla mesafeler ise 1 puan ile değerlendirilmiştir.

Şekil 4. 12. Erikli Multiple Ring Buffer Analizi 100,250,500,1000,2000 m

Çizelge 4. 59'a bakıldığında, Erikli köyü meydanı şehir merkezi olarak kabul edildiğinden 5 puan almış, Yumurtatepe 251-500 m mesafede olduğundan 3 puan, Tuzla Gölü 2 puan, Eski Mecidiye Camii, Uzunkum Plajı, İbrice Limanı, Mecidiye Köyü ve İtalyan Koyu ise 1 puan ile değerlendirilmiştir. Güvenlik ana kriterinin "Yaşam Alanlarına Mesafe" alt kriteri için yapılan analiz sonucunda Eski Mecidiye Camii, Mecidiye Köyü ve Erikli Köyü en yüksek puanı alırken, diğer destinasyonlar şehir merkezine yakınlık kriteri ile orantılı olarak düşük puan almışlardır. Yine güvenlik alt kriterlerinden "Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması" değerlendirmesinde kullanılan derinlik analizinin sonucunda elde edilen puanlara göre tüm kültürel ve doğal varlıklar orta ve altı değerler almış, Erikli Köyü ve Mecidiye Köyü ortalama puan olan 3 puanı alırken, Eski Mecidiye Camii ve Tuzla Gölü 2 puan, diğer varlıklar ise mesafe analizleriyle doğru orantılı olarak 1 puan almıştır. Ulaşım kolaylığının ölçülmesi için yapılan space syntax analizi sonucu elde edilen bütünleşme değerlerine bakıldığında yine tüm destinasyonların orta ve altı değer aldığı görülür. Bunlardan en düşük değer alan yine 1 puanla İtalyan Koyu olup, tüm mesafe analizlerinde de en düşük puanla erişilmesi en zor ve en tenha destinasyon olarak değerlendirilmiştir.

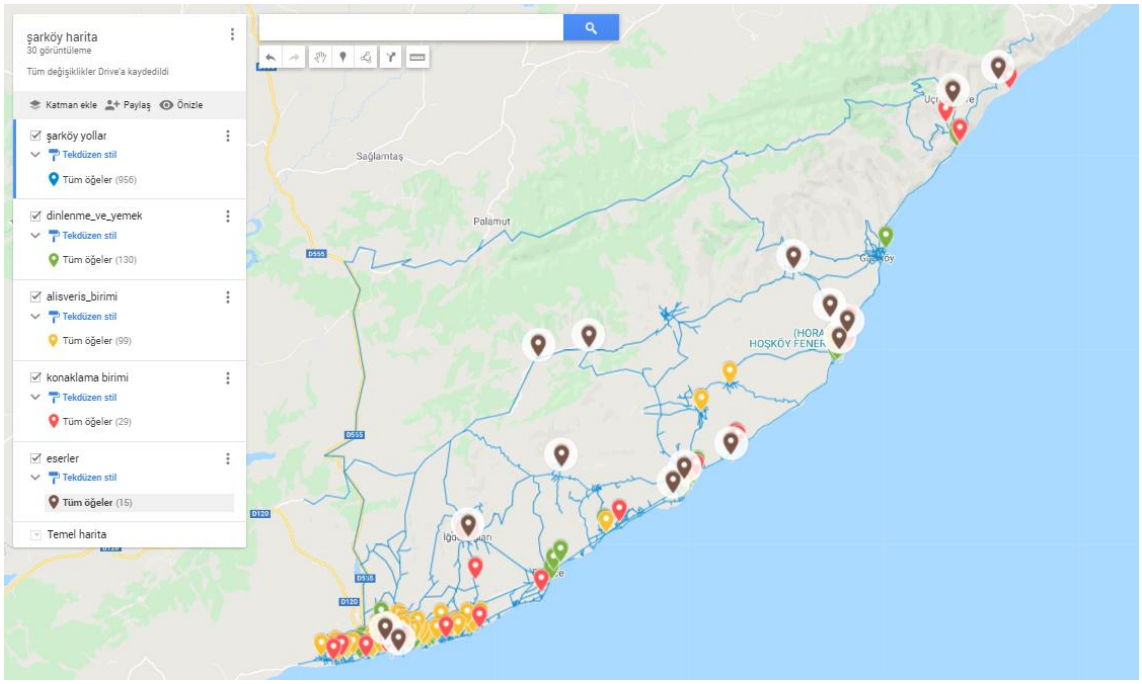
Erikli bölgesine genel olarak bakıldığında mesafe ve space syntax analizlerinde elde edilen sonuçlara göre çalışma alanında bulunan destinasyonların çoğunluğunun merkeze uzak, tenha ve erişimi zor olduğu söylenebilir. Bölgede yerleşimin dağınık olması bu durumun sebeplerinden biridir.

Çizelge 4. 59. Erikli bölgesi mesafe ve mekan dizim analizleri sonuç tablosu

	Bütünleşme	Ortalama Derinlik	Yaşam Alanlarına Mesafe	Şehir Merkezine Yakınlık
Eski Mecidiye Cami	3	2	5	1
Tuzla Gölü	2	2	2	2
Uzunkum Plajı	2	1	1	1
İbrice Limanı	2	1	1	1
Mecidiye Köyü	3	3	5	1
İtalyan Koyu	1	1	1	1
Yumurtatepe	2	1	3	3
Erikli Köyü	3	3	5	5
Ortalama	2,25	1,75	2,88	1,88

4.4.3. Şarköy Bölgesi için Space Syntax ve Mesafe Analizlerinin Uygulanması

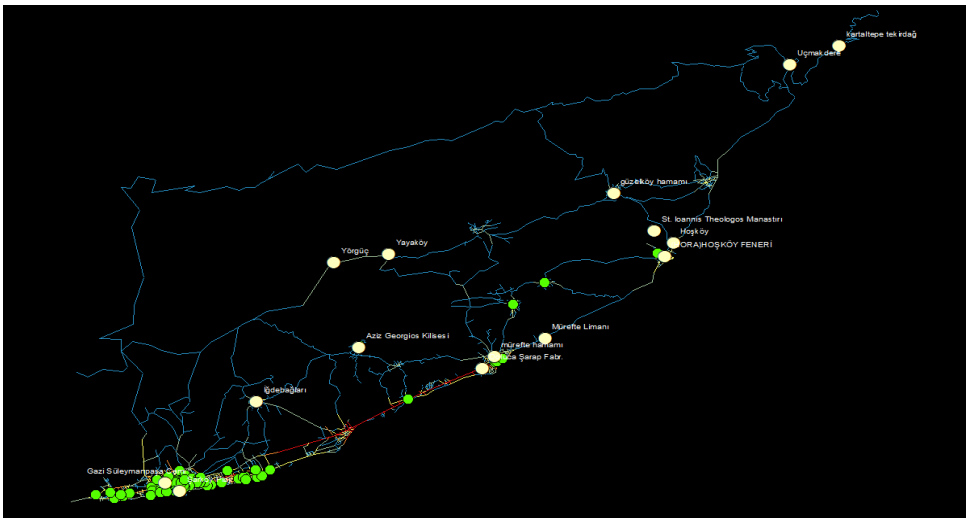
Şarköy bölgesinde yapılan saha araştırması sonucu öncelik vektörü yüksek olan kriterlerin değerlendirilmesi için tampon bölge analizine tabi tutulması gereken alanlar konaklama birimleri, alışveriş ve dinlenme birimleri ile yerleşik alan sınırlarıdır (Şekil 4. 13).

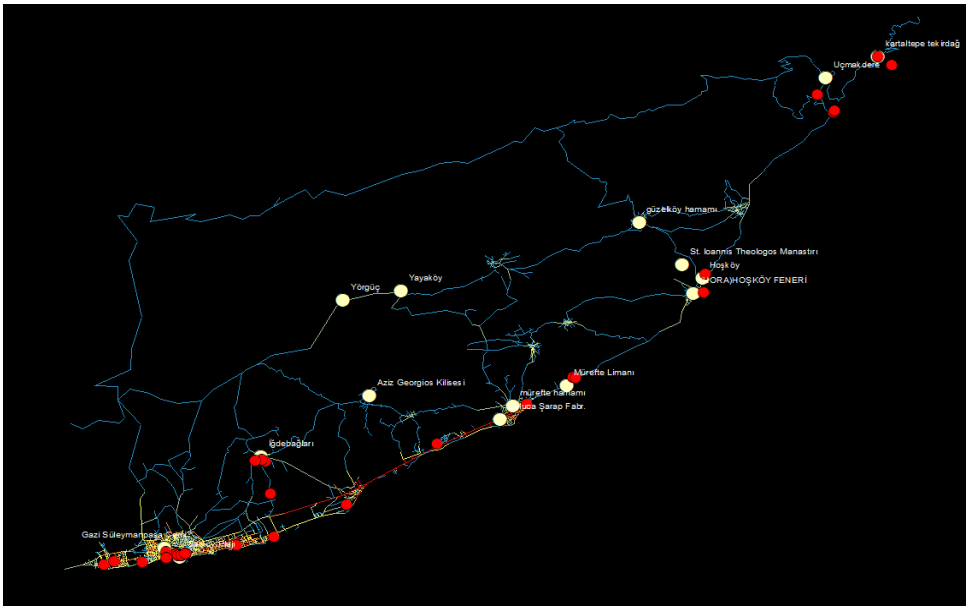
Şekil 4. 13. Yollar, Destinasyonlar, Alışveriş ve Dinlenme Birimleri ile Konaklama Birimleri Katmanlarının Google Earth/Haritalar üzerinde oluşturulması

Ayrıca space syntax yöntemi ile eserlerin en yakın/bağlı bulundukları yolun bütünleşme ve derinlik değerleri hesaplanarak 1-5 arası sınıflandırılmış ve envanter tablolarında ilgili kriterin karşısına yazılmıştır. Bunun için öncelikle Google Earth programı üzerinde çalışma alanı sınırlarındaki yollar çizilmiş ve destinasyonlar ile alışveriş, dinlenme ve konaklama birimleri işaretlenmiştir.

Buna göre Şarköy'deki destinasyonların geneline bakıldığında alışveriş ve dinlenme birimlerine ya çok yakın ya da erişimi çok zor olan bölgelerde yer almaktadırlar (Şekil 4. 14). Şarköy Plajı, Gazi Süleyman Paşa (Kebir Camii), Aziz Georgios Kilisesi, Hoşköy Feneri, Uçmakdere ve İğdebağları bölgeleri bu birimlere yakın veya içerir konumda iken, St Ioannis Manastırı ve Kartaltepe hem yerleşim alanlarına hem de alışveriş birimlerine erişimi zor bir bölgededir. Buna karşın Kartaltepe bölgesinde konaklama birimleri mevcut olup, Yörgüç köyü merkezinde yerleşik alanlar olsa da konaklama birimi mevcut değildir (Şekil 4. 15). Güzelköy Camii ve Hamamı ile Yayaköy de alışveriş ve konaklama birimlerine uzak ancak yerleşim alanına yakın konumdadır. Kıyı bölgesinde bulunan Hoşköy ve Mürefte Limanı, diğer köylere nazaran konaklama birimlerine yakındır. Bunun sebebi daha ziyade yaz turizminin yoğun olduğu bu çalışma alanında konaklama birimlerinin kıyılarda yoğun oluşudur. Güzelköy ve Tepeköy kıyı şeridine 3-4 km mesafede olup günübirlik deniz turizminde özellikle aracı ile gelen turistler için konaklama tercihleri sunabilir. Ayrıca bu bölgeler yaklaşık 250 m rakım ile cazip Marmara Denizi vistaları içermektedir.

Şekil 4. 14. 5'li sınıflandırma ile derinlik haritası üzerinde alışveriş birimleri ve destinasyonlar

Şekil 4. 15. 5'li sınıflandırma ile derinlik haritası üzerinde konaklama birimleri ve destinasyonlar

Attribute Properties

Name: Integration [HH] R3

Values

	Value	Attribute	Selection
1	Average	1.36647	No Value
2	Minimum	0.210897	No Value
3	Maximum	3.63727	No Value
4	Std Dev	0.49076	No Value
5	Count	2715	0
6	< 0.553534	66	No Value
7	0.553534 to 0.89...	584	No Value
8	0.896172 to 1.23...	525	No Value
9	1.238810 to 1.58...	671	No Value
10	1.581447 to 1.92...	508	No Value
11	1.924085 to 2.26...	227	No Value
12	2.266722 to 2.60...	112	No Value
13	2.609360 to 2.95...	19	No Value
14	2.951998 to 3.29...	1	No Value
15	> 3.294635	2	No Value

Attribute Properties

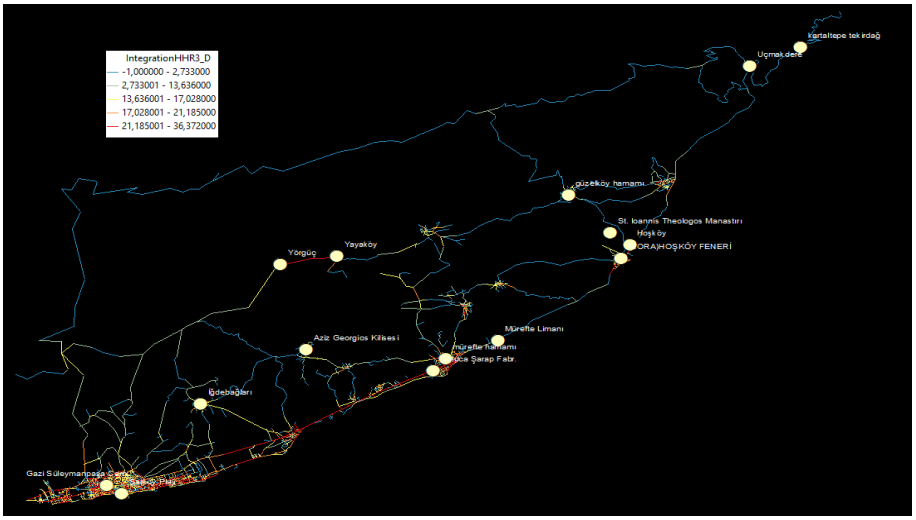
Name: Total Depth R3

Values

	Value	Attribute	Selection
1	Average	50.9219	No Value
2	Minimum	3	No Value
3	Maximum	401	No Value
4	Std Dev	45.9509	No Value
5	Count	2715	0
6	< 42.800000	1518	No Value
7	42.800000 to 82....	690	No Value
8	82.600000 to 12...	326	No Value
9	122.400000 to 1...	105	No Value
10	162.200000 to 2...	26	No Value
11	202.000000 to 2...	25	No Value
12	241.800000 to 2...	21	No Value
13	281.600000 to 3...	2	No Value
14	321.400000 to 3...	0	No Value
15	> 361.200000	2	No Value

Şekil 4. 16. Şarköy Depthmap programından elde edilen yerel bütünleşme ve derinlik değerleri raporu

Güvenlik ve erişilebilirlik kriterlerinin değerlendirilmesinde kullanılan bütünleşme ve derinlik hesaplarına (Şekil 4. 16) bakıldığında Hoşköy, Yayaköy, Yörgüç ve İğdebağları köy merkezleri en işlek (bütünleşik) mekanlar olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 4. 17). Bunların dışında kültür varlığı olarak Aziz Georgios Kilisesi'nin yapılan buffer (tampon bölge) analizinde bağlantı yollarına yakın mesafede olduğundan bütünleşme değeri yüksek ancak kent merkezine uzak olduğundan ortalama derinlik değeri de yüksektir.

Şekil 4. 17. Şarköy bütünleşme değerleri 5'li sınıflandırma yollar üzerinde görünümü ve destinasyonlar

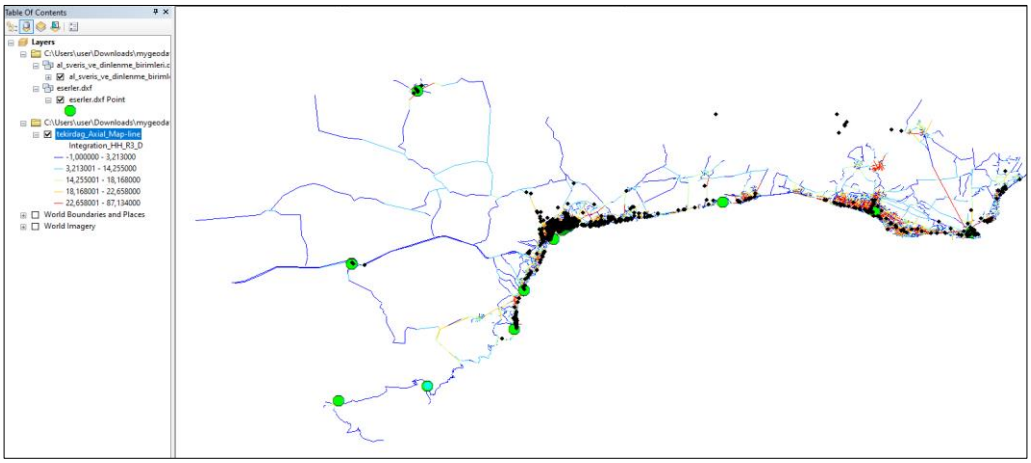
Buna karşılık Hoşköy feneri yaşam alanlarına ve yoğun trafik akışına yakın konumda olduğundan ortalama derinlik değeri düşük, bu sebepten aldığı puan yüksek, fakat işlek bir konumda olmadığından bütünleşme değeri düşüktür (Çizelge 4. 60). Mürefte Limanı, Uçmakdere, Kartaltepe ve Şarköy Plajı da bütünleşme ve ortalama derinlik puanları düşük olan, yani erişimi zor ve kaybolma riskine karşı işlek konumda olmayan destinasyonlardır.

Çizelge 4. 60. Şarköy bölgesi mesafe ve mekan dizim analizleri sonuç tablosu

	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık	Bütünleşme	Ortalama Derinlik	Konaklama Birimlerine Yakınlık	Yaşam Alanlarına Mesafe
Şarköy Plajı	5	3	2	5	5
Gazi Süleyman Paşa Camii	5	5	4	4	5
Aziz Georgios Kilisesi	5	4	2	1	5
Mürefte Hamamı	3	4	4	2	5
Yayaköy	1	5	2	1	5
St Ioannis (Tepeköy) Manastırı	1	1	1	1	1
Güzelköy Camii Ve Hamamı	1	3	1	1	5
Hoşköy Feneri	5	1	4	3	5
Uçmakdere	5	3	2	1	5
Hoşköy	1	5	3	4	5
Mürefte Limanı	1	2	1	2	3
İğdebağları	5	5	3	4	5
Yörgüç	1	5	2	1	5
Kartaltepe	1	1	1	5	1
Ortalama	2,86	3,36	2,29	2,50	4,29

4.4.4. Tekirdağ Bölgesi için Bütünleşme ve Derinlik Analizi ile Coğrafi Analizler

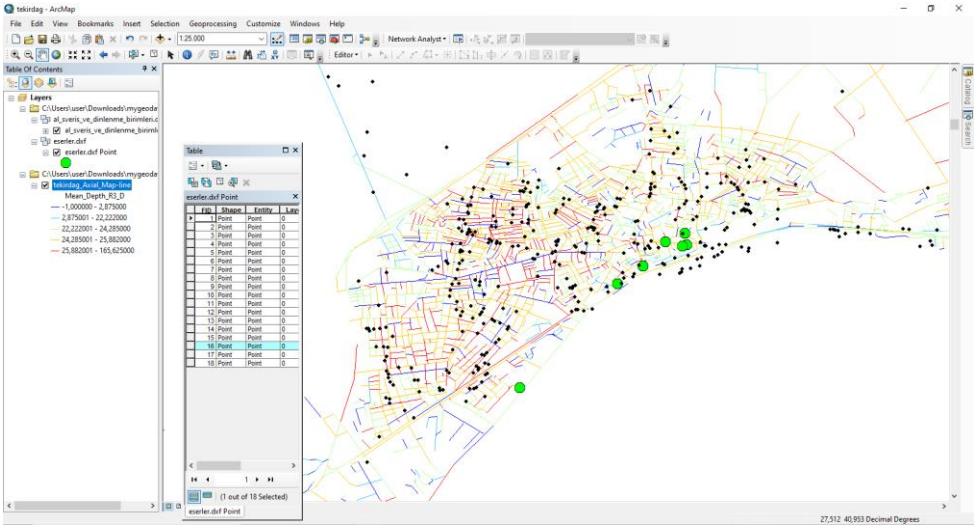
Şekil 4. 18'de Tekirdağ bölgesi için space syntax bütünleşme (ortalama derinlik) analizinin coğrafi bilgi sistemi (Arcmap 10.6.1) üzerinde yeniden sınıflandırılması (reclassify işlemi sonucu) görülmektedir.

Şekil 4. 18. Tekirdağ çalışma alanı bütünleşme analizi ile birlikte alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların konumu, Arcmap 10.6.1

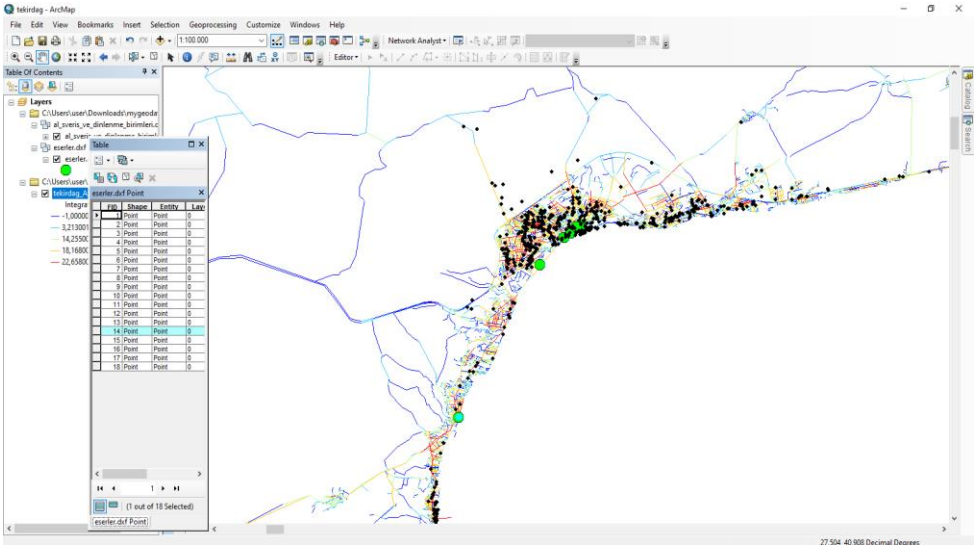
Buna göre kırmızı renk ile gösterilen yollar en yüksek bütünleşme değerine sahip iken, mavi renge doğru bütünleşme değeri azalır. Turizm varlıklarının envanterine işlenecek puan tablosunda, Güvenlik başlığı altında bulunan K3.4. Kaybolma Riskine Karşı İşlek Konumda Olması kriterinin değerlendirilmesinde, bütünleşme değeri yüksek alanlar daha işlek olduğundan, 1-5 skalasında yüksek puan almıştır.

Tekirdağ bölgesi için mekan dizim yöntemiyle yapılması gereken bütünleşme (integration) ve ortalama derinlik (mean depth) analizlerine bakıldığında, genel olarak turizm varlıklarının yüksek değerler aldıkları görülür. Bunun sebebi olarak, eski bir yerleşim yeri olan ve büyük şehir statüsündeki Tekirdağ'da nüfusun ve buna bağlı olarak yol bağlantılarının yoğun olması, turizm varlıklarının kent içinde kalması gösterilebilir.

Şekil 4. 19. Tekirdağ Merkez ortalama derinlik haritası üzerinde alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların gösterimi

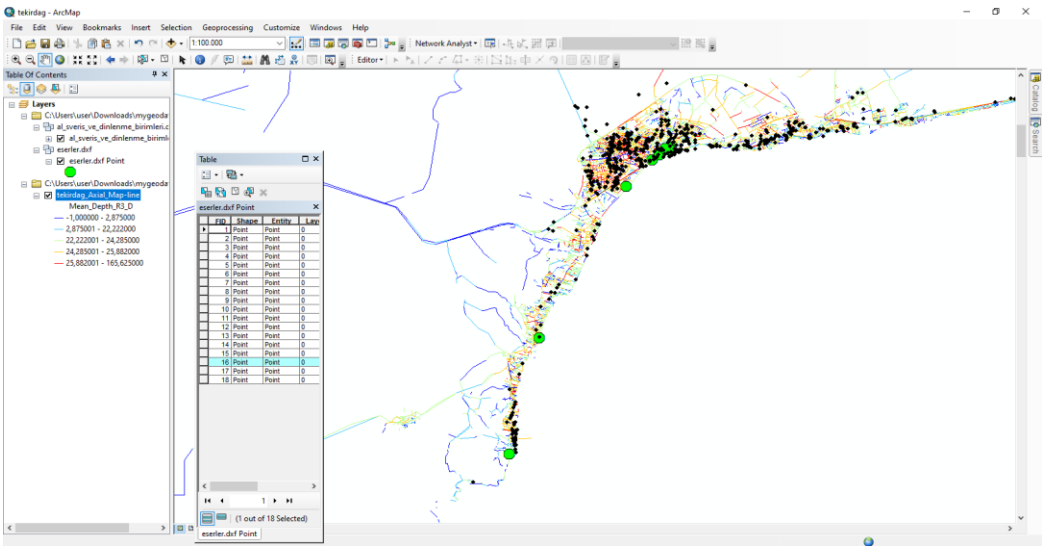
Şekil 4. 19'a bakıldığında bütünleşme ve derinlik açısından en yüksek puan alan eserler, şehirlerarası ana yola paralel olup sokakların bağlandığı akslar üzerinde olan Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Rüstempaşa Bedesteni ve Camii, Orta Cami, Cedid Ali Paşa Camii ile Perinthos Antik Kenti'dir.

Şekil 4. 20. Tekirdağ Merkez yollar bütünleşme (integration) değerleri ile alışveriş birimleri ve destinasyonların konumu

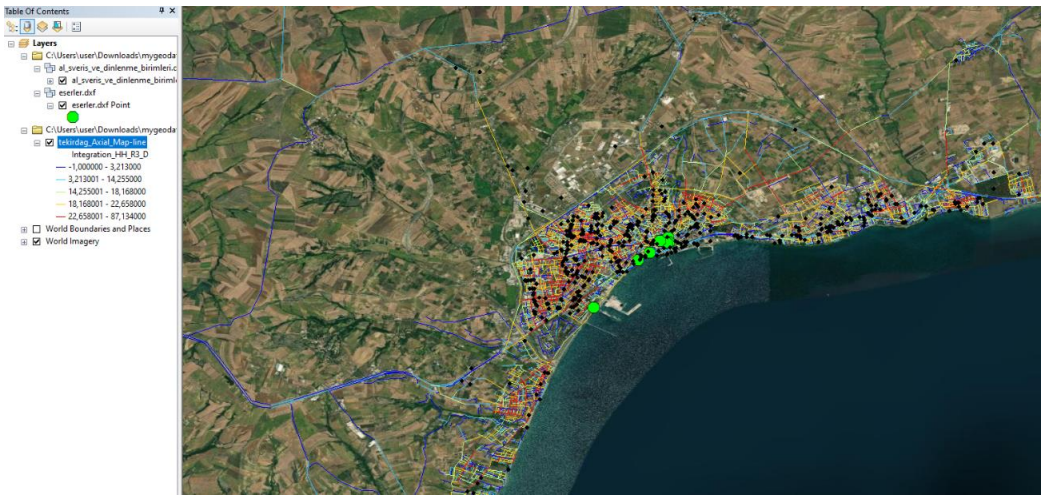
Namık Kemal Evi ve Hükümet Konağı ikincil bütünleşme değerine sahip olup, İnecik Erenler Hamamı ve İmaret Camii üçüncül konumdadır. Rakoczi Müzesi ortalama derinlik gösteren tali yol üzerinde olup bu yolun bütünleşme değeri düşüktür (Şekil 4. 20). Heraion Teikhos Antik kenti ise Tekirdağ merkez ilçe olan Süleymanpaşa ile

Marmara Ereğlisi'nin birbirine bağlayan sahil yolu üzerindedir ve yakınında bağlantı yolları bulunmamaktadır. Bu sebepten bütünleşik olarak değerlendirilmemektedir ve İnecik İmaret Camii ile birlikte derinliği en yüksek konumda olan destinasyondur (Şekil 4. 21).

Şekil 4. 21. Tekirdağ Merkez yollar derinlik (mean depth) değerleri ile alışveriş birimleri ve destinasyonların konumu

Coğrafi bilgi sistemi üzerinden yapılan buffer (tampon bölge) analizleri, Erişilebilirlik ana başlığı altındaki kriterlerden bu çalışma alanı için seçilen K2.4. Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması ve K2.5. Şehir Merkezine Yakın Olması ile Güvenlik ana başlığı altında bulunan K3.3 Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması kriterlerinin değerlendirilmesi için kullanılmıştır (Şekil 4. 22).

Şekil 4. 22. Tekirdağ alışveriş ve dinlenme birimleri ile destinasyonların yaşam alanlarına mesafe analizi amacıyla uydu görüntüsü üzerinde gösterimi, Arcmap 10.6

Sonuçta elde edilen puanlara bakıldığında (Çizelge 4. 61), tüm destinasyonların yaşam alanları yakınında yer aldığı, alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın veya erişebilir mesafede olduğu söylenebilir. Şehir merkezi olarak Süleymanpaşa ilçe merkezi kabul edildiği için, Marmara Ereğlisi ve İnecik köyünde bulunan destinasyonlar merkeze uzak kabul edilmiş, bu sebepten 3 puan ve altında değer almıştır.

Çizelge 4. 61. Tekirdağ destinasyonları mesafe ve space syntax analizleri sonuç puan tablosu

	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık	Bütünleşme	Ortalama Derinlik	Yaşam Alanlarına Mesafe	Şehir Merkezine Yakınlık
Rakoczi Müzesi	5	2	3	5	5
Arkeoloji Ve Etnografya Müzesi	5	5	4	5	5
Namık Kemal Evi	5	4	4	5	5
Tekirdağ Hükümet Konağı	4	4	3	5	5
Rüstempaşa Bedesteni	5	5	4	5	5
Rüstempaşa Camii	5	5	4	5	5
Orta Cami	5	5	4	5	5
Cedid Ali Paşa Cami	5	5	3	5	3
Perinthos Antik Kenti	5	5	4	5	2
Heraion Teikhos Antik Kenti	3	1	2	3	1
İnecik Erenler Hamamı	5	3	4	5	1
İnecik İmaret (Mirliva Hüseyin Paşa) Camii	4	3	2	5	1
Ortalama	4,67	3,92	3,42	4,83	3,58

4.5. Uzman Değerlendirmeleri

4.5.1. Enez Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri

Enez bölgesinde uzman değerlendirmelerinin ortalama puanlarını içeren Çizelge 4. 62'ye göre; korunmuşluk değeri açısından en yüksek puanı almış olan destinasyonlar Altınkum, Vakıf ve Büyükevren köyü sahilleridir. Işık ve Dalyan Gölleri, Pırlanta Plajı ve kültür varlıklarından Enez Kalesi, Su Terazisi ve Has Yunus Bey Türbesi 3 puanla iyi korunmuş alanlardır. Enez Kalesi'nin içindeki Kral Kızı Bazilikası, Gaziömerbey Mahallesi'nde yer alan Osmanlı Sahil Kervansarayı ve birkaç kalıntıdan ibaret olan Roma Villası ise iyi korunmamış olduğu görülür. Duygusal değer/anı değeri açısından genel olarak iyi ve ortalama puan alan bölgede, ilçe merkezi girişinde fakat işlek olmayan bir lokasyondaki Su Terazisi en düşük anı değerine sahiptir. Eskilik değeri açısından Cumhuriyet sonrası inşa edilen Kale Caddesi konutları haricinde diğer tüm turizm varlıkları yirminci yüzyıl öncesine ait olup özgünlük değerini korumaktadır. Estetik değeri en yüksek (5 puan) turizm varlığı Enez Kalesi olarak değerlendirilmiş, Kale Caddesi ve korunmuşluk değeri düşük olan Roma Villası'nın ise en düşük (3 puan) estetik değere sahip olduğu belirtilmiştir. Simgesel değer kriteri puanları da estetik değer ile paralellik göstermektedir. 2014 yılında eski Belediye Başkanı Abdullah Bostancı'nın ifadesine göre, Altınkum Sahili Mavi Bayrak almaya aday gösterilmiştir (Anadolu Ajansı, 2014). Ayrıca bölgede farklı balık türlerinin yer alması sayesinde dalış ve balıkçılık turizmi yaygındır. Bu durum, Enez ilçesindeki sahilleri estetik değeri kadar teknik açıdan da değerli kılmaktadır. Erişilebilirlik analizi açısından bakıldığında Enez bölgesinde yer alan destinasyonların tamamı erişime açık ve ziyaret ücretleri uygundur. Genel olarak bölgede alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatlarının uygun olduğu da belirtilmiştir. Ancak düz bir arazide konumlanmış olan Has Yunus Bey Türbesi ve Kale Caddesi dışında hiçbir nokta engelli ve çocuk erişimi için uygun görülmemiş ve kazalara karşı tedbir alınmadığı bildirilmiştir.

Çizelge 4. 62. Enez Uzman Değerlendirmeleri Çizelgesi

Destinasyonlar		Enez															
Kriterler		Pırlanta Plajı	Altınkum Sahili	Vakıf Plajı	Büyükevren Köyü Sahili	Enez Kalesi	Su Terazisi	Has Yunus Bey Türbesi	Kral Kızı Bazilikası	Kale Caddesi	Roma Villası	Osmanlı Sahil Kervansarayı	Dalyan Gölü	Taşaltı Gölü	Işık Gölü	Ortalama
Tarihi/Doğal Değer	Korunmuşluk D.	3	4	4	4	3	3	3	1	2	1	2	3	2	3	3
	Duygusal/Anı D.	4	4	4	4	4	2	4	3	3	3	4	3	3	3	4
	Eskilik D.	5	4	4	4	5	5	5	5	3	5	5	4	4	4	4
	Özgünlük D.	5	4	4	4	5	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4
	Estetik D.	4	4	4	4	5	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4
	Simgesel D.	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	4
	Teknik D.	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
	Dini D.	1	1	1	1	3	1	4	3	1	1	2	1	1	1	2
Erişilebilirlik	Erişim İzninin Açık Olması	4	4	4	4	5	3	5	4	5	4	3	5	5	5	4
	Engelli ve Çocuk Erişimine Uygun Olması	2	2	3	2	2	2	5	1	4	1	2	2	2	2	2
Güvenlik	Kazalara Karşı Tedbir Alınmış Olması	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2
Ekonomi	Çevresindeki Alışveriş ve Dinlenme Birimleri Fiyatlarının Uygun Olması	3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4
	Ziyaret Ücretlerinin Az Olması	4	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5
Toplam		44	46	46	45	50	40	54	44	43	36	44	44	41	42	44

Ortalama puanlara bakıldığında bölgede dini değeri olan eserlerin azınlıkta olup, bazilika ve türbenin dini değeri açısından değerlendirildiği görülmektedir. Bunun dışında uzman değerlendirmesine tabi tutulan kriterlerden tarihi/doğal değer ve ekonomi ana kriterleri açısından ortalama puanın üzerindedir. Toplamda en yüksek puanı alan eserler Has Yunus Bey Türbesi (54) ve Enez Kalesi (50) olup, Su Terazisi en düşük (40) puan alan eser olmuştur.

Çizelge 4. 63. Enez bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu

	Ana Kriterler	K1	K2	K3	K4	Ağırlıklar	Toplam Puan	Toplam Puan
		Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi	Toplamı	(5 üzerinden)	(100 üzerinden)
Destinasyonlar	**Kriter Ağırlıkları**	0,205	0,215	0,345	0,235	1,000	5,000	100,000
Pırlanta Plajı		0,792	0,815	0,946	0,426		2,979	59,580
Altınkum Sahili		0,800	0,810	1,306	0,530		3,446	68,920
Vakıf Plajı		0,800	0,615	1,171	0,649		3,235	64,700
Büyükevren Köyü Sahili		0,800	0,655	1,021	0,597		3,073	61,460
Enez Kalesi		0,836	0,870	1,231	0,649		3,586	71,720
Su Terazisi		0,646	0,555	0,946	0,582		2,729	54,580
Has Yunus Bey Türbesi		0,792	0,895	1,156	0,649		3,492	69,840
Kral Kızı Bazilikası		0,578	0,385	0,993	0,582		2,538	50,760
Kale Caddesi		0,542	1,040	1,306	0,649		3,537	70,740
Roma Villası		0,534	0,550	1,236	0,597		2,917	58,340
Osmanlı Sahil Kervansarayı		0,684	0,755	1,386	0,649		3,474	69,480
Dalyan Gölü		0,694	0,765	0,946	0,649		3,054	61,080
Taşaltı Gölü		0,636	0,765	0,946	0,597		2,944	58,880
Işık Gölü		0,694	0,500	1,026	0,597		2,817	56,340
	Ortalama Puan	0,702	0,713	1,115	0,600		3,130	62,601

Enez bölgesi AHP sonucu ana kriter ağırlıkları büyükten küçüğe sırasıyla K3 (Güvenlik), K4 (Ekonomi), K2 (Erişilebilirlik) ve K1 (Tarihi/Doğal Değer) olarak elde edilmiştir. Destinasyonların aldıkları puanları etkileyen sonuç önem katsayısı, ilgili alt kriter ile bağlı bulunduğu ana kriterin ağırlıklarının çarpılmasıyla elde edildiği için, bu bölgede en yüksek puanların en yüksek ağırlığa sahip olan güvenlik ana kriteri altında olduğu söylenebilir. Güvenlikten sonra en yüksek ağırlığa sahip olan ekonomi kriterinde alınan puanlar ise genel olarak tarihi/doğal değerden düşük görünmektedir. Bunun başlıca sebebi çoğunluğu İstanbul'dan gelen ziyaretçiler için ulaşım maliyetlerinin diğer bölgelere kıyasla yüksek olmasıdır. Ulaşım maliyetlerinin uygun olması alt kriteri bu bölgede genel olarak 1 puan ile değerlendirilmiştir (Çizelge 4. 63). Ayrıca turizm şirketlerinden edinilen bilgiler doğrultusunda konaklama maliyetleri de yüksektir. Ekonomi kriterinde destinasyonların ziyaret ücretleri ile alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatları uzmanlar tarafından uygun bulunmuştur.

Vakıf Plajı, Büyükevren Köyü Sahili, Su Terazisi, Kral Kızı Bazilikası ve Işık Gölü'nün en düşük ağırlık katsayısı olan tarihi/doğal değer puanları, yine kendisinden yüksek ağırlığa sahip olan erişilebilirlik kriteri puanlarından daha fazladır. Bu bölgeler, erişilebilirliğin ortalama altında görüldüğü destinasyonlardır. Ancak bölge geneline bakıldığında turizm varlıklarının tarihi/doğal değerinin çoğunlukla ortalamanın altında olduğu, erişilebilirliğin ise yüksek oranda olduğu söylenebilir. Kültür varlıklarından çoğunlukla bilinen ve diğer kriterlerde de ortalama üstünde puan alan Enez Kalesi ve Has

Yunus Bey Türbesi dışında kalanların tamamı, tarihi değerde düşük puan almışlardır. Envanter fişlerinden her alt kriter için etaylı olarak alınan puanlara bakıldığında, bunun sebebinin iyi korunamamış ve estetik değerlerini kaybetmiş olmaları olduğu anlaşılır. Vakıf Plajı ve Büyükevren Sahili dışında, tarihi/doğal değer ve ekonomi puanları düşük olan noktaların erişilebilirliğinin de düşük olduğu gözlenmiştir. Işık Gölü, Su Terazisi ve Kral Kızı Bazilikası tüm kriterlerde ortalamadan düşük puan alarak genel toplamda da ortalama altı kalan noktalar olmuşlardır.

Toplamda en yüksek puanı alan bölgeler sırasıyla Enez Kalesi, Kale Caddesi, Has Yunus Bey Türbesi, Osmanlı Sahil Kervansarayı, Altınkum Sahili ve Vakıf Plajı'dır. Bunların ortak özellikleri güvenli destinasyonlar olarak görülmeleridir. Işık Gölü, Su Terazisi ve Kral Kızı Bazilikası ise toplam puanı en düşük olan, tüm kriterlerden ortalama altında puan alan destinasyonlardır.

Bölgede görülmesi gerekli diğer destinasyon önerileri sorulduğunda belirtilen Asker Çeşmesi ve Sultaniçe Yarları en çok karşılaşılan cevaplar olmuştur.

4.5.2. Erikli Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri

Erikli bölgesinde korunmuşluk değeri ortalamasının 5 üzerinden 4 puan olması, turizm varlıklarının genellikle iyi korunmuş olduğunu göstermektedir (Çizelge 4. 64). Buna karşın listedeki tek tarihi eser ve dini yapı olan olan Eski Mecidiye Camii bu ortalamanın altında değer almıştır. Yakın zamanda ihale ile işletmeye açılan Uzunkum Plajı ve askeri bölge olan İtalyan Koyu bölgede simgesel değeri en yüksek destinasyonlar olup, sahil kesiminde 90 m yüksekliği ile Danişment Tabiat Parkı ve şehir merkezini ayıran Yumurtatepe ile birlikte korunmuşluk değeri açısından en yüksek puanı almışlardır. Bölgedeki turizm varlıklarının anı, estetik, özgünlük ve simgesel değer ortalamaları 3 puan olup, teknik ve dini değer ortalamanın altında görülmüştür. Yalnızca Tuzla Gölü'nün bir lagün gölü olarak teknik değeri yüksek görülmüş, fakat yeterince korunamadığı bildirilmiştir.

Askeri bölge olan İtalyan Koyu dışında tüm noktalara erişim izni açık olup, Mecidiye Camii harap durumda olduğundan girilemediği, İbrice Limanı ile birlikte bu caminin de engelli ve çocuk erişimine uygun olmadığı belirtilmiştir. Genel olarak kazalara karşı yer yer tedbirler olduğu ancak yetersiz olduğu, ekonomik açıdan ziyaret ücretlerinin uygun olup alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatlarının da ortalama düzeyde olduğu ifade

edilmiştir. Erikli'de yer alan destinasyonlar içerisinde yalnızca Uzunkum Plajı'na giriş ücretlidir.

Ortalama puanlara bakıldığında bölgedeki turizm varlıklarının korunmuşluk ve eskilik değerlerinin 4 puan ile yüksek olduğu, simgesel ve teknik değerlerinin dikkate alınmadığı görülmektedir. Uzman değerlendirmesine konu olan kriterler açısından tüm eserlerin toplam puanları içinde 65 üzerinden 46 ile en yüksek puanı alan destinasyon Uzunkum Plajı olmuştur. Erikli köyü ve Yumurtatepe ise ortalamanın altında kalmıştır.

Çizelge 4. 64. Erikli bölgesi uzman değerlendirmeleri tablosu

Destinasyonlar		Erikli								
Kriterler		Eski Mecidiye Camii	Tuzla Gölü	Uzunkum Plajı	İbrice Limanı	Mecidiye Köyü	İtalyan Koyu	Yumurtatepe	Erikli Köyü	Ortalama
Tarihi/Doğal Değer	Korunmuşluk D.	3	3	5	4	4	5	5	3	4
	Duygusal/Anı D.	4	2	4	4	3	4	4	3	3
	Eskilik D.	4	5	5	4	4	5	4	4	4
	Özgünlük D.	3	4	5	4	3	5	2	3	3
	Estetik D.	3	3	4	3	3	4	3	2	3
	Simgesel D.	3	3	4	3	3	4	2	3	3
	Teknik D.	3	4	3	3	1	3	1	1	2
	Dini D.	4	1	1	1	2	1	1	1	1
Erişilebilirlik	Erişim İzninin Açık Olması	3	5	5	5	5	2	5	5	4
	Engelli ve Çocuk Erişimine Uygun Olması	2	3	4	2	4	3	3	4	3
Güvenlik	Kazalara Karşı Tedbir Alınmış Olması	3	2	3	3	3	3	3	3	3
Ekonomi	Çevresindeki Alışveriş ve Dinlenme Birimleri Fiyatlarının Uygun Olması	3	2	3	4	4	3	3	4	3
	Ziyaret Ücretlerinin Az Olması	5	5	3	4	5	3	5	5	4
Toplam		43	42	46	41	42	41	39	40	41

Erikli bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosuna (Çizelge 4.65) bakıldığında ana kriter ağırlıkları büyükten küçüğe sırasıyla K1 (Tarihi/Doğal Değer) ile K3 (Güvenlik) eşit değerde, K4 (Ekonomi) ve K2 (Erişilebilirlik) olarak görülmektedir. Destinasyonların aldıkları puanları etkileyen sonuç önem katsayısı, ilgili alt kriter ile bağlı bulunduğu ana kriterin ağırlıklarının

çarpılmasıyla elde edildiği için, bu bölgede en yüksek puanların Tarihi/Doğal Değer ve Güvenlik ana kriteri altında olduğu söylenebilir. Bunların dışındaki ana kriter ağırlıkları arasındaki fark çok düşük (0,004 puan) olduğundan puan sıralamalarının farklı olabileceği düşünülse de tek istisnai durum Erikli köyünde görülmüş, ekonomi kriteri puanı erişilebilirlikten düşük olduğu halde ortalamanın altında kalmadığından dikkate alınmamıştır. Tarihi/doğal değer kriterinin katsayısı yüksek olmasına rağmen Erikli Köyü'nün aldığı en düşük puan bu kriterde olup, güvenlik kriterinde Mecidiye köyü ile birlikte olmak üzere erişilebilirlikte de en yüksek puanı almıştır. Benzer şekilde Mecidiye köyü ve Yumurtatepe de tarihi/doğal değer kriterinde ortalamanın altında kalmış ancak diğer kriterlerden aldıkları puanlar ile toplamda ortalamanın üzerinde kalmışlardır. Tarihi/doğal değerde ortalamayı yükselterek turizm varlıklarının çoğunluğunun ortalama altında kalmasına sebep olan destinasyonlar Uzunkum Plajı ve İtalyan Koyu'dur. Bu kriterde yüksek puan alan bir diğer birim de İbrice Limanı'dır. Ancak bu üç destinasyon da diğer kriterlerden düşük puan aldıkları için toplam puanları ortalama altında kalmıştır. İtalyan Koyu ve İbrice Limanı ile Eski Mecidiye Camii, özellikle şehir merkezine yakın olmamaları, bütünleşme değeri düşük olan bölgelerde ve anayol hatlarına uzak olmaları ile engelli/çocuk erişimine uygun olmamaları nedeniyle erişilebilirlik kriterinde ortalama puanın altında kalmışlardır. Ancak çalışma alanında seçilen kriterlerin çoğu erişilebilir durumdadır. Ancak Mecidiye ve Erikli köyleri dışında kalan destinasyonlarda güvenlik puanı ortalama altında kalırken erişilebilirlik puanı yüksek görünmektedir. Bunun nedeni turistik mekanların genel olarak yaşam alanlarına uzak, derinliği yüksek tenha bölgelerde olması ve kazalara karşı alınan tedbirlerin yetersiz olmasıdır.

Erikli bölgesinin tamamında ulaşım maliyetlerinin uygunluğu, diğer çalışma alanlarına kıyasla İstanbul'a uzaklığı göz önüne alınarak 5 üzerinden 2 puanla değerlendirilmiştir. Erişilebilir ancak ekonomik olmayan bölgeler Tuzla Gölü ve Uzunkum Plajı'dır. Tuzla Gölü'nün ekonomi kriterinde düşük puan almasının sebebi çevresinde bulunan alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatlarının yüksek olmasıdır. Uzunkum Plajı'nda ise girişte ortalama bir ücret alınması, içinde bulunan yeme-içme birimi fiyatlarının yeterince uygun olmamasıdır. Yakınında bulunan kamp yerinde konaklama otel fiyatlarına kıyasla uygundur.

Çizelge 4. 65. Erikli bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu (ortalama altında kalan puanlar koyu renkle gösterilmiştir.)

	Ana Kriterler	K1	K2	K3	K4	Ağırlıklar	Toplam Puan	Toplam Puan
		Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi	Toplamı	(5 üzerinden)	(100 üzerinden)
Destinasyonlar	**Kriter Ağırlıkları**	0,261	0,236	0,261	0,242	1,000	5,000	100,000
Eski Mecidiye Camii		0,901	0,558	1,019	0,838		3,316	66,320
Tuzla Gölü		0,926	0,709	0,758	0,780		3,173	63,460
Uzunkum Plajı		1,249	0,715	0,693	0,726		3,383	67,660
İbrice Limanı		1,040	0,599	0,693	0,840		3,172	63,440
Mecidiye Köyü		0,932	0,788	1,073	0,896		3,689	73,780
İtalyan Koyu		1,249	0,413	0,693	0,726		3,081	61,620
Yumurtatepe		1,008	0,761	0,829	0,838		3,436	68,720
Erikli Köyü		0,850	0,996	1,073	0,896		3,815	76,300
	Ortalama Puan	1,019	0,692	0,854	0,818		3,383	67,663

Bölgede görülmesi gerekli diğer destinasyon önerileri sorulduğunda belirtilen Şabanmera köyü ile Gökçetepe Tabiat Parkı en çok karşılaşılan cevaplardır.

4.5.3. Şarköy Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri

Şarköy bölgesinde yer alan destinasyonların puan ortalamalarına bakıldığında (Çizelge 4. 66), genel olarak eskilik değerlerinin yüksek ve iyi korumuş olduğu, anı değeri, özgünlük, estetik ve simgesel değerlerinin yüksek olduğu, belli saatler aralığında da olsa erişim izinlerinin açık ve ziyaret ücretlerinin ortalama değerde olduğu görülmektedir. Buna karşın kazalara karşı alınan tedbirlerin yetersizliği sebebiyle, özellikle coğrafi yapı olarak engebeli veya tehlikeli noktaların çok olması, engelli ve çocuk erişimine uygunluk seviyesini de düşürmüştür. Örneğin bir tepe üzerinde yerleşime uzak noktada bulunan Aziz Georgios Kilisesi, Hoşköy Feneri ve Mürefte Limanı erişilebilirliği zor olan mekanlardır. Şarköy bölgesi genelinde alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatlarının uygun olmadığı da anketten çıkarılabilecek sonuçlardan biridir.

Her destinasyonun toplam puan hanesine bakıldığında en yüksek toplam puanı mavi bayraklı Şarköy Plajı'nın aldığı görülür. İğdebağları, Hoşköy, Uçmakdere, Yörgüç gibi köyler de genel olarak görülmeye değer, toplam puanı yüksek bölgelerdir. Şarköy merkezindeki tek Osmanlı'dan kalma cami olan Gazi Süleymanpaşa Camii (Cami-i Kebir) de tarihi/doğal değeri yüksek, güvenlik, erişilebilirlik ve ekonomik anlamda tercih edilebilir görülmesi gerekli kültür varlıklarındandır.

Çizelge 4. 66. Şarköy bölgesi uzman değerlendirmelerinden elde edilen puanlar

Destinasyonlar		Şarköy													
Kriterler		Şarköy Plajı	Gazi Süleyman Paşa Camii	Aziz Georgios Kilisesi	Yayaköy	St Ioannis Manastırı	Güzelköy Camii ve Hamamı	Hoşköy Feneri	Uçmakdere	Hoşköy	Mürefte Limanı	İğdebağları	Yörgüç	Kartaltepe Tabiat Parkı	Ortalama
Tarihi/Doğal Değer	Korunmuşluk D.	5	4	3	5	3	3	5	5	4	5	5	4	5	4
	Duygusal/Anı D.	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4
	Eskilik D.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5
	Özgünlük D.	5	4	5	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4	4
	Estetik D.	5	4	4	4	4	4	3	5	5	5	4	4	4	4
	Simgesel D.	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4
	Teknik D.	3	3	3	3	3	3	4	2	5	3	4	3	2	3
	Dini D.	3	4	4	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	3
Erişilebilirlik	Erişim İzninin Açık Olması	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4
	Engelli ve Çocuk Erişimine Uygun Olması	4	4	3	4	3	2	2	3	3	2	3	3	3	3
Güvenlik	Kazalara Karşı Tedbir Alınmış Olması	3	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	3	3	2
Ekonomi	Çevresindeki Alışveriş ve Dinlenme Birimleri Fiyatlarının Uygun Olması	2	3	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	2
	Ziyaret Ücretlerinin Az Olması	3	4	4	4	4	4	2	4	4	4	4	4	3	3
Toplam		50	47	44	45	45	44	44	47	48	45	49	46	43	46

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından korunan Şarköy'de beş ve Tekirdağ merkezde iki plaj Mavi Bayrak listesinde (Çizelge 4. 67) yer almaktadır (Mavi Bayrak Türkiye, 2021)

Çizelge 4. 67. Şarköy mavi bayraklı plaj listesi

Kategori	Belde Adı	Plaj Adı
Şarköy		
Plaj	Merkez	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Atatürk Parkı Halk Plajı
Plaj	Merkez	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Marmara Evleri Halk Plajı
Plaj	Mürefte	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Mürefte Halk Plajı
Plaj	Şarköy	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Şarköy Sosyal Tesisler Önü Halk Plajı
Plaj	Şarköy	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Şarköy Halk Plajı
Plaj	Şarköy	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Şarköy Halk Plajı 2
Plaj	Şarköy	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Süleyman Altınok Halk Plajı

Şarköy bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosuna (Çizelge 4. 68) bakıldığında ana kriter ağırlıkları büyükten küçüğe

sırasıyla K3 (Güvenlik), K4 (Ekonomi), K2 (Erişilebilirlik) ve K1 (Tarihi/Doğal Değer) olarak görülmektedir.

Çizelge 4. 68. Şarköy bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu

	Ana Kriterler	K1	K2	K3	K4	Ağırlıklar	Toplam Puan	Toplam Puan
		Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi	Toplamı	(5 üzerinden)	(100 üzerinden)
Destinasyonlar	**Kriter Ağırlıkları**	0,221	0,226	0,306	0,247	1,000	5,000	100,000
Şarköy Plajı		1,100	0,968	1,201	0,635		3,904	78,080
Gazi Süleyman Paşa (Kebir) Camii		0,880	1,036	1,331	0,741		3,988	79,760
Aziz Georgios Kilisesi		0,876	0,738	1,124	0,689		3,427	68,540
Yayaköy		0,937	0,648	1,124	0,741		3,450	69,000
St Ioannis Manastırı		0,876	0,338	0,654	0,741		2,609	52,180
Güzelköy Camii ve Hamamı		0,876	0,412	1,059	0,689		3,036	60,720
Hoşköy Feneri		0,941	0,612	1,254	0,633		3,440	68,800
Uçmakdere		1,100	0,674	1,124	0,741		3,639	72,780
Hoşköy		0,990	0,774	1,189	0,689		3,642	72,840
Mürefte Limanı		1,047	0,408	0,895	0,689		3,039	60,780
İğdebağları		1,047	0,982	1,266	0,741		4,036	80,720
Yörgüç		0,990	0,594	1,201	0,741		3,526	70,520
Kartaltepe Tabiat Parkı		0,994	0,578	0,808	0,635		3,015	60,300
Ortalama Puan		0,973	0,674	1,095	0,700		3,478	69,560

Destinasyonların aldıkları puanları etkileyen sonuç önem katsayısı, ilgili alt kriter ile bağlı bulunduğu ana kriterin ağırlıklarının çarpılmasıyla elde edildiği için, bu bölgede en yüksek puanların Güvenlik ana kriteri altında olduğu söylenebilir. Ancak güvenlik dışındaki ana kriter ağırlıkları arasındaki farkların düşük olması ve bazı bölgelerde güvenlik olgusunun düşük seviyede olması, destinasyon puanında bu sıralamadan değişik sonuçlar elde edilmesinde etkili olmuştur. İstisnai olarak St Ioannis Manastırı, Mürefte Limanı ve Kartaltepe Tabiat Parkı'nın en yüksek puanı, önem katsayısı en düşük olmasına rağmen tarihi/doğal değer kriterinden aldığı görülmektedir. Güvenlik hususunda ortalamanın altında puan alan bir başka destinasyon da Güzelköy Camii ve Hamamı'dır. Envanter fişine bakıldığında, kentin suç oranının en düşük seviyede olduğu ve yaşam alanlarının en yakın mesafede bulunduğu, ancak bütünleşme değeri en düşük olan, yüksek kaybolma riski taşıyan bir konumda olması ve özellikle hamam bölümünde kazalara karşı yetersiz tedbir alınmış olması nedeniyle, ilgili alt kriterlerin ağırlıkları diğer güvenlik alt kriterlerine oranla düşük olmasına rağmen, bu ana kriterindeki toplam puanının düşük olduğu görülmektedir. St Ioannis Manastırı, çevresinde yaşam alanlarının olmaması, tenha bir konumda olması, kazalar açısından tehlikeli durumda olması nedeniyle Şarköy bölgesinde güvenlik kriterinde en düşük puanı alan yerdir. Güvenlik ortalaması üzerinde kalan noktaların sayı olarak yarı yarıya olmaması bu yüzdendir.

Büyük çoğunluğu harap durumda olduğundan korunmuşluk değeri düşüktür. Buna rağmen duygusal değer/anı değeri ve estetik değerinin önemli olduğu ve özgün bir eser olduğu ifade edilerek uzmanlar tarafından tarihi değeri diğer kriterlere oranla yüksek olduğu belirtilmiştir.

Envanter fişlerinde Şarköy bölgesinde alınan puanlara göre, tarihi/doğal değer kriterinde doğal varlıkların puanları, kültür varlıklarına oranla yüksektir. Kültür varlıklarından Hoşköy Feneri ve Gazi Süleyman Paşa Camii, korunmuş olmasına rağmen estetik ve özgünlük değerlerinin düşük olması sebebiyle bu kriterde ortalamanın altında puan almışlardır. Bu kriterde ortalamanın üzerinde puan alan noktalar sırasıyla Şarköy Plajı, Uçmakdere, Mürefte Limanı, İğdebağları, Kartaltepe Tabiat Parkı, Hoşköy ve Yörgüç'tür. Mürefte Limanı ve Kartaltepe Tabiat Parkı, diğer kriterler açısından düşük puan aldıkları için toplam puanda ortalama altında kalmıştır.

Bölgede ortalama üzerinde puan alarak erişilebilir kabul edilen destinasyonlar puan sıralamasına göre Gazi Süleyman Paşa (Kebir) Camii, Şarköy Plajı, İğdebağları, Hoşköy, konaklama birimlerinden uzak olsa da alışveriş birimlerine yakın ayrıca işlek, ulaşımı kolay bir konumda olması sebebiyle erişilebilir ve benzer şekilde güvenli sayılan Aziz Georgios (Tepeköy) Kilisesi ile Uçmakdere'dir. Diğer noktalar genel olarak bütünleşme değeri düşük olan, tenha ve erişimi zor alanlardır.

Ekonomi konusunda ise bölgede ortalama üzeri puanların hepsi aynı olup, Gazi Süleyman Paşa Camii, Yayaköy, St Ioannis Manastırı, Uçmakdere, İğdebağları ve Yörgüç'tür. Kısmen tarihi/doğal değer ve erişilebilirlik ile ters orantılıdır.

Tüm kriterlerde toplam puan ortalamasının altında kalan bölgeler Aziz Georgios Kilisesi, Yayaköy, St Ioannis Manastırı, Güzelköy Camii ve Hamamı, Hoşköy Feneri, Mürefte Limanı ve Kartaltepe Tabiat Parkı'dır.

4.5.4. Tekirdağ Bölgesi Uzman Değerlendirmeleri

Tekirdağ bölgesi, tarihi yollar üzerinde bulunması, kara ve deniz ulaşımı ile İstanbul'a yakınlığı nedeniyle diğer çalışma alanlarına kıyasla kültür varlıkları açısından daha zengindir. Korunmuşluk değeri en yüksek yapılar Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Namık Kemal Evi ve Hükümet Konağı'dır.

Tekirdağ çalışma alanında tarihi yapılar genel olarak özgün, estetik, simgesel ve teknik değeri yüksek eserlerdir. Belirlenen 13 kritere verilen toplam puan en yüksek 65 üzerinden 57 puan ile Rüstem Paşa Camii, 56 puan ile Orta Cami, 54 puan ile Marmara Ereğlisi'ndeki Cedid Ali Paşa Camii ve İnecik Mirliva Hüseyin Paşa Camii'ne verilmiştir. Bunların dini ve eskilik değeri yüksek yapılar olması puanlarının artmasında etkili olmuştur. Müzeler ve ören yerleri ile Erenler Hamamı günün belli saatlerinde ve ücret mukabilinde erişime açık olup, çarşı ve camilerin ücretsiz olarak ziyarete açık olduğu, anket sonuçlarında da görülmektedir (Çizelge 4. 69).

Çizelge 4. 69. Tekirdağ destinasyonlar uzman değerlendirmeleri sonuç tablosu

Destinasyonlar		Tekirdağ												
Kriterler		Rakoczi Müzesi	Arkeoloji ve Etnografya Müzesi	Namık Kemal Evi	Hükümet Konağı	Rüstem Paşa Bedesteni	Rüstem Paşa Camii	Orta Cami	Cedid Ali Paşa Camii	Perinthos Antik Kenti	Heraion Teikhos Antik Kenti	İnecik Erenler Hamamı	İnecik Mirliva Hüseyin Paşa Camii	Ortalama
Tarihi/Doğal Değer	Korunmuşluk D.	4	5	5	5	4	4	4	3	4	3	3	3	4
	Duygusal/Anı D.	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	3	3	4
	Eskilik D.	5	4	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4
	Özgünlük D.	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	3	4	4
	Estetik D.	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4
	Simgesel D.	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4	4	3	4
	Teknik D.	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4
	Dini D.	1	1	1	1	2	4	4	4	3	3	2	4	2
Erişilebilirlik	Erişim İzninin Açık Olması	4	4	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4
	Engelli ve Çocuk Erişimine Uygun Olması	4	4	4	3	5	5	5	5	3	3	3	5	4
Güvenlik	Kazalara Karşı Tedbir Alınmış Olması	4	3	3	3	4	4	4	5	2	2	2	4	3
Ekonomi	Çevresindeki Alışveriş ve Dinlenme Birimleri Fiyatlarının Uygun Olması	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	3
	Ziyaret Ücretlerinin Az Olması	4	4	4	3	5	5	5	5	4	4	4	5	4
Toplam		49	48	49	47	51	57	56	54	46	46	41	50	49

Engebeli coğrafi yapısına karşın yapıların genellikle engelli ve çocuk erişimi için yeterli olduğu, ancak Perinthos ve Heraion Teikhos Antik Kentleri ile İnecik Erenler Hamamı'nda kazalara karşı herhangi bir tedbir alınmadığından, bu erişimin uygun olmadığı belirtilmiştir. Alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatları merkezde çevre bölgelere göre daha yüksektir.

Tekirdağ bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre toplam puan tablosuna (Çizelge 4.70) bakıldığında kriter ağırlıkları büyükten küçüğe sırasıyla K3 (Güvenlik), K1 (Tarihi/Doğal Değer), K4 (Ekonomi) ve K2 (Erişilebilirlik) olarak görülmektedir.

Çizelge 4. 70. Tekirdağ bölgesi turizm varlıkları ana kriterlere göre uzman görüşlerinden elde edilen toplam puan tablosu

	Ana Kriterler	K1	K2	K3	K4	Ağırlıklar	Toplam Puan	Toplam Puan
		Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi	Toplamı	(5 üzerinden)	(100 üzerinden)
Destinasyonlar	**Kriter Ağırlıkları**	0,240	0,216	0,310	0,234	1,000	5,000	100,000
Rakoczi Müzesi		1,078	0,874	1,348	0,796		4,096	81,920
Arkeoloji ve Etnografya Müzesi		1,081	1,045	1,337	0,796		4,259	85,180
Namık Kemal Evi		1,142	0,988	1,337	0,796		4,263	85,260
Hükümet Konağı		1,081	0,881	1,275	0,846		4,083	81,660
Rüstempaşa Bedesteni		1,017	1,100	1,410	0,846		4,373	87,460
Rüstempaşa Camii		1,141	1,100	1,410	0,846		4,497	89,940
Orta Cami		1,141	1,100	1,410	0,846		4,497	89,940
Cedid Ali Paşa Camii		0,900	0,988	1,421	1,088		4,397	87,940
Perinthos Antik Kenti		1,025	0,822	1,264	0,981		4,092	81,840
Heraion Teikhos Antik Kenti		0,961	0,434	0,980	0,981		3,356	67,120
İnecik Erenler Hamamı		0,776	0,652	1,264	0,853		3,545	70,900
İnecik Mirliva Hüseyin Paşa Camii		0,837	0,710	1,286	0,903		3,736	74,720
	Ortalama Puan	1,015	0,891	1,312	0,882		4,100	81,990

Destinasyonların aldıkları puanları etkileyen sonuç önem katsayısı, ilgili alt kriter ile bağlı bulunduğu ana kriterin ağırlıklarının çarpılmasıyla elde edildiği için, bu bölgede en yüksek puanların Güvenlik ana kriteri altında olduğu söylenebilir. İstisnai olarak Heraion Teikhos Antik Kenti destinasyonunun ekonomi ana kriterinde aldığı puan güvenlikten fazladır. Bunun sebebi Marmara Ereğlisi'nde olduğu için konaklama birimleri fiyatlarının en uygun seviyede olması ve güvenlik ile ilgili kriterlerden aldığı puanların düşük olmasıdır. Tekirdağ bölgesi için hesaba katılan güvenlik alt kriterinden kentin suç oranının düşük olmasına verilen puanlar, bu bölgedeki tüm destinasyonlar için aynıdır. Ancak bu destinasyon yaşam alanlarına uzak, kazalara karşı tedbir alınmamış ve işlek konumda olmadığından kaybolma riski yüksek olan bir noktadır.

Tekirdağ bölgesi merkez ilçe konumunda bulunan turizm varlıkları, ana kriterlerin ağırlık sıralamasının aksine erişilebilirlik konusunda ekonomi kriterinden daha yüksek puanlar almışlardır. Bunun sebebi, çevrelerinde bulunan konaklama, alışveriş ve dinlenme birimlerinin fiyatlarının yüksek olması ve genelde müze olan bu eserlerin ziyaret ücretlerinin olmasıdır. Yalnızca dini yapılar ve bedestene giriş ücretli değildir. Bu yapılar bulundukları konum itibariyle kolay erişilebilir noktadadır. Ancak diğer yapılardan erişilebilirlik anlamında asıl farklarını ortaya koyan durum, engelli ve çocuk erişimine uygun olmalarıdır. Marmara Ereğlisi bölgesinde olan destinasyonlar ise bu iki ana kriter ile doğru orantılı olarak ekonomi konusunda erişilebilirlikten daha yüksek puan almışlardır. Bunun nedenlerinden biri İstanbul'a daha yakın olmaları nedeniyle ulaşım fiyatlarının uygun görülmesidir. Bunun dışında, Tekirdağ bölgesi için ekonomi ana kriteri

altında katsayısı en yüksek olan kritere karşılık gelen konaklama birimleri fiyatlarının uygun olmasıdır ve Marmara Ereğlisi çevresinde yer alan konaklama birimleri, diğer bölgelere oranla en uygun/ucuz fiyat ortalamalarına sahiptir.

Tüm destinasyonların kritere göre ortalama puanlarında sıralama güvenlik, tarihi/doğal değer, erişilebilirlik ve ekonomidir. Bu durum, bölgede turizm faaliyetlerinin ekonomik uygunlukta son sırada yer aldığını gösterir. Ekonomi kriterinin katsayısı erişilebilirlikten yüksek olmasına rağmen ortalama puanının düşük olması, bölgeye gelen ziyaretçinin ekonomiye önem verdiği halde karşılığını alamadığını gösterir. Buna rağmen bölgeyi tercih etmesinin nedeni, turizm varlıklarının tarihi/doğal değerlerinin yüksek ve erişilebilir olmalarıdır. Erişilebilirlik kriterinde yüksek puan alınması ise, genellikle turizm varlıklarının ulaşımı kolay olan bütünleşme değeri yüksek bölgelerde, özellikle merkez ilçedeki eserlerin bir arada ve tarihi kent merkezi ile alışveriş ve dinlenme birimlerine yakın konumda olmaları, engelli ve çocuk erişimine uygun olan dini yapıların çoğunlukta olması sebebiyle ortaya çıkmıştır.

Bölgedeki turizm varlıklarının aldıkları ortalama puan 5 üzerinden 4,100 ve 100 üzerinden 81,990'dır. 12 adet destinasyondan 6 adedi bu ortalamanın altında kalmıştır. Bunlar Heraion Teikhos Antik Kenti, Perinthos Antik Kenti, İnecik Erenler Hamamı, İnecik Mirliva Hüseyin Paşa Camii, Rakoczi Müzesi ve Hükümet Konağı'dır. Diğerlerinin aksine kent merkezinde yer alan Rakoczi Müzesi ve Hükümet Konağı'nın, tarihi/doğal değer kriterinden aldıkları puan ortalamadan yüksektir. Ancak erişilebilirlik ve ekonomi ana kriterlerinden aldıkları puanlar ortalamanın altındadır. Detaylı olarak envanter fişlerine bakıldığında; Hükümet Konağı erişilebilirlik kriterinde ulaşım kolaylığından tam puan alamamış, bütünleşme değeri 4 olarak belirlenmiştir. Ayrıca ağırlıklı kriterlerden olmasa da ziyaret için sürekli açık olmayıp izne tabidir. Alışveriş ve dinlenme birimlerine mesafede ikincil konumda yer alırken, şehir merkezine mesafede tam puan almış ancak engelli ve çocuk erişimine uygunluk konusunda ortalama değerde kalmıştır. Kaybolma riskine karşı işlek konumda olmaması ve bulunduğu noktaya erişimde kazalara karşı alınan tedbirlerin yetersiz olması nedeniyle güvenlik hususunda da ortalamanın altında görülmüştür. Ekonomi ana kriterinin değerlendirilmesinde, Marmara Ereğlisi'nde bulunan destinasyonlar genel ortalamayı yükseltmiştir. Rakoczi Müzesi'ne ise giriş ücrete tabi olduğu gibi, ekonomik yönden ortalama seviyede olan Tekirdağ merkez ilçesi olan Süleymanpaşa'da yer almaktadır. Erişilebilirlik değerinin

düşük olmasında, bütünleşme puanı düşük olan, tali bir yol üzerinde olması yüksek oranda etkilidir. Heraion Teikhos Antik Kenti'nden sonra bölgedeki araçla ulaşımı en zor destinasyon burasıdır.

Perinthos Antik Kenti, merkez dışındaki destinasyonlardan tarihi/doğal değeri ortalamadan yüksek olan tek noktadır. Ereğli'de yer alması ekonomi kriterinde de yüksek puan almasını sağlamıştır. Ancak merkez dışındaki birimler, güvenlik ve erişilebilirlik kriterleri açısından düşük puanlar aldıkları için, genel toplamda ortalama altında kalmışlar ve tercih edilmeyen birimler olarak karşımıza çıkmışlardır.

4.6. Envanter Fişleri

4.6.1. Enez Bölgesi Envanter Fişleri

ENVANTER NO	1				PIRLANTA PLAJI		
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					
FOTOĞRAF 2		Rüzgarıyla ünlü ve dalgalı bir denize sahip Pırlanta Plajı, sörf yapmaya uygundur. Yakınında kafeterya, beach club, restoran vb yeme-içme ve eğlenme işletmeleri mevcuttur. Tepenin arka tarafı Altınkum plajıdır. Sarı ve taşsız bir kumu vardır, özellikle sabah vakitlerinde denizi oldukça temizdir.					
UYDU GÖRÜNTÜSÜ							
HESAPLAMALAR							

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	4	0,200
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	5	0,275
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	5	0,250		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	2	0,104
	K3.4	0,075	1	0,075		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	3	0,201
								TOPLAM PUAN	2,979

ENVANTER NO	2	ALTINKUM SAHİLİ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

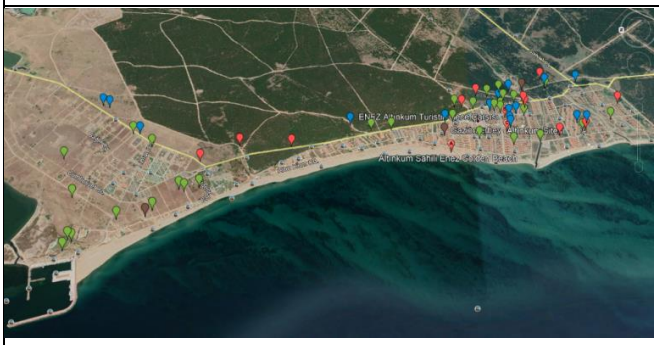

FOTOĞRAF 2

Karşısında Yunanistan'ın Semadirek Adası görülebilen Altınkum Sahili, temiz denizi ve Liman- Aqua Beach otel arası 5 km den fazla uzunluktaki kumsalı ile deniz turizmi için gelenlerin Enez'deki uğrak yeridir. Deniz kıyısından 80 m mesafeden itibaren yoğun yazlık konut yapılaşmaları mevcuttur. Bunların arasında eğlence mekanları, muhtelif restoran ve alışveriş mekanları ile konaklama birimleri bulunmaktadır. Özellikle yaz aylarında oldukça kalabalık olan sahil, Eylül ayında daha az haşere, daha sakin bir ortam ve az yakıcı güneşiyle de tercih edilebilir mekanlar arasındadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	4	0,232	K2	K2.1	0,050	5	0,250
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	5	0,350		K4.2	0,052	4	0,208
	K3.4	0,075	3	0,225		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	3	0,201
								TOPLAM PUAN	3,446

ENVANTER NO	3			VAKIF PLAJI			
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

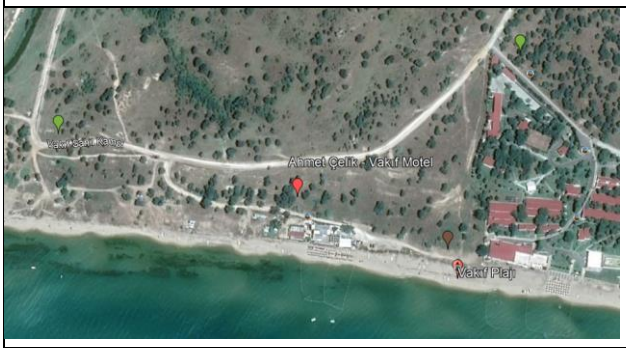

FOTOĞRAF 2

Denizi temiz, taşsız, sakin ve kumu güzel olup, deniz turizmine uygundur. Güney yönüne bakmaktadır. Yakınında konaklama birimi olarak bir motel, iki kamp alanı mevcuttur. Ayrıca bir market ve tatil siteleri olup, konutlar Altınkum kadar yoğun ve denize yakın değildir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	4	0,232	K2	K2.1	0,050	1	0,050
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	3	0,165
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	3	0,180
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	4	0,300		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
							TOPLAM PUAN		3,235

ENVANTER NO	4	BÜYÜKEVREN KÖYÜ SAHİL				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Erikli ve Yayla'ya göre daha küçük bir alana yerleşmiş, bu nedenle oldukça sakin bir yazlık beldesidir. Halk arasında Yassıören olarak anılan, ancak ilk adı Evrenkebir olan Büyükevren'in kuruluş tarihi hakkında net bilgi olmamakla birlikte, 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşı öncesinde, köyün bulunduğu yerde 7-8 hane ikamet etmekte iken, savaş nedeniyle göçmen olarak gelenler, köye 6 km uzaklıkta, deniz kenarında Demirci mevkii denilen yere yerleşmek istemişler ve evlerini buraya inşa etmişlerdir. Ancak Büyükevren'de yaşayanlar, ayrı bir köy kurulmasına karşı çıkınca, göçmenler Büyükevren'e gelip yerleşmişlerdir. Büyükevren adı cumhuriyetten sonra verilmiştir. Köyde herhangi bir tarihi eser bulunmamaktadır. Sahile yakın bir ikincil konut kooperatifi, bir market, Köy Hizmetleri'ne ait bir cami ve sosyal tesis mevcuttur.

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	4	0,232	K2	K2.1	0,050	3	0,150
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	3	0,165
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	4	0,208
	K3.4	0,075	2	0,150		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,073

ENVANTER NO	5	ENEZ KALESİ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Antik Çağ'da Akropol denilen yüksek bir tepede olan Enez Kalesi, Balkanlardan gelen barbar akınlarını önlemek amacıyla yapılmıştır. Kalenin yapım tarihi kesin olmamakla birlikte, duvarlarındaki devşirme yapı malzemeleri Bizans öncesi yapıldığına işaret etmektedir. MS VI. yüzyılda Doğu Roma İmparatorlarından Lustinianus'un kaleyi onarmak için talimat verdiği kaynaklarda geçmektedir. Kalenin ana girişi kuzeydoğu yönündedir. Kalenin deniz tarafındaki limanı koruyan, kaleden denize doğru iki sur duvarı uzanmaktadır. Duvarların deniz tarafında, köşeli büyük burçlar inşa edilmiş ancak bunlardan yalnızca batıdaki burç günümüze ulaşmıştır. Batıdaki duvar Meriç nehrini de görecek şekilde yönü ayarlanmış, böylece nehir yönünden gelecek saldırılara karşı bir önlem alınmıştır. Kalenin yapı malzemesini kesme taş, tuğla ve antik mimari parçalar meydana getirmiştir. Kalenin içerisinde Enez'in simgesi olan Enez Ayasofyası, mozaik döşemeli küçük bir kilise ve bir de şapel olarak kullanılmış bir mağara vardır. Mağara duvarlarında bulunan Yunan Mitolojisi'ndeki Pan ve dans eden su perilerini tasvir eden bir kabartma Edirne Müzesi'ne götürülmüştür. Kalenin anıtsal giriş kapısı yanındaki duvarda da beyaz mermerden bir Trak süvarisinin tasviri vardır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	4	0,200
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	5	0,275
	K1.4	0,044	5	0,220		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	5	0,250		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	5	0,350		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	2	0,150		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,586

ENVANTER NO	6	SU TERAZİSİ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

Enez'e yaklaşık 1 km mesafede yer alan ve Roma dönemine ait olan su terazisi, Enez -Keşan karayolunun kuzeyinde yer almaktadır. Karayoluna 300 metre uzaklıkta yer alan bu yapı yaklaşık 20 metre yüksekliğindedir. Roma dönemi yol kalıntısıyla birlikte, 2014 yılında 3. derece arkeolojik sit alanı olarak tescillenmiştir. MÖ VII. yy. ile MS VI. yy. arasında kullanıldığı bilinen ve ismini su terazisinden alan Nekropolis'in günümüze kadar araştırılmış olan batı yarısı düz ve düşük kotlu bir arazide, doğu yarısı ise eğimli, Doğu yarıda bulunan mezarlar yüzeye oldukça yakındır. Üst üste gömmelere nadir olarak rastlanan bu kısımda farklı dönemlere tarihlenen mezarları aynı derinlikte görmek mümkündür. Nekropolis'in batı yarısında ise, ortalama 2,5 m yüksekliğinde bir kültür katmanından söz etmek mümkündür. Yüzeyden yaklaşık 70 cm derinde başlayan bu katman, deniz seviyesinin 1 m altına kadar inmektedir. (Kurap, 2020)

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

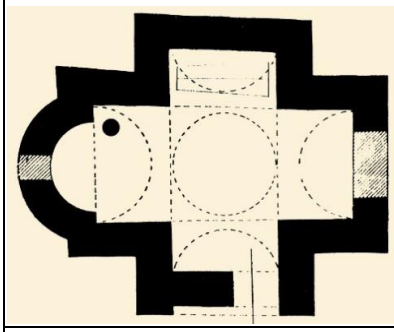
HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	1	0,050
	K1.3	0,048	2	0,096		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	1	0,075		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	3	0,201
								TOPLAM PUAN	2,729

ENVANTER NO	7	HAS YUNUS BEY TÜRBESİ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

15. yüzyıla ait bu türbe, mimarisinden de açıkça görüldüğü gibi bir Türk yapısı olmayıp çok küçük ölçüde bir hıristiyan ibadet yeri yani şapeldir. Etrafı moloz taşlardan alçak bir duvarla çevrili olan bu haç biçimindeki yapının ortasında yüksek kasnaklı bir kubbe vardır. Türbenin dış duvarları içinde bir de kuyu mevcuttur. Türbenin esas girişi örülmüş, yandan yeni bir giriş açılmıştır. Mekânın haç şeklindeki kolları beşik tonozlarla örtülüdür. Bu kollardan birine, Kaptan Yûnus Bey'e ait olduğu kabul edilen bir sanduka yerleştirilmiştir. Bina moloz taşlardan inşa edilmiştir. 1,65 m. yüksekliği olan kasnak, 15 cm. genişliğinde ve 60 cm. yüksekliğinde mazgal gibi dar ve uzun dört pencereye sahiptir. Kubbe ve tonozlar alaturka kiremitlerle örtülüdür. Bu küçük binanın doğu tarafında, üzeri yarım kubbe ile örtülü ve dışa yarım yuvarlak bir çıkıntı teşkil eden bir apsis vardır. Minyatür bir kilise, bir şapel olan bu yapı, Enez'in alınmasıyla tekke haline getirilmiş ve bir süre Yunusbaba tekkesi olarak anılmıştır. Kaptan-ı Derya Yunus Bey, Enez'in alınışından birkaç hafta sonra idam edilerek vasiyeti üzerine bugünkü türbeye defnedilmiştir. Daha sonra burası Türk Mezarlığı olmuştur. Kalenin yanında Yunus Kaptanın şehit olduğu ve kanının aktığı yere (halen mum yakılan yer) şehit mezarı denilmiştir. (Erzen ve Başaran, 1990:159).

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	2	0,100
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	5	0,300
	K1.8	0,050	5	0,250		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	5	0,350		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	1	0,075		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,492

ENVANTER NO	8	KRAL KIZI BAZİLİKASI					
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

Enez'in güney-doğusunda, Ainos'un iki limanından biri olan bugünkü Taşaltı Gölü'nün batı yamacında, Kral Kızı olarak bilinen Mevkide yer almaktadır. 30 m uzunluğundaki Bazilika, üç nefli olup nefler arasında pastophorion yer almaktadır. Son yıllarda yapılan kazılar ve araştırmalar bazilikanın şu ana kadar yedi yapı safhası geçirdiğini ve en eski yapı katının Roma dönemine kadar geri gittiğini göstermiştir. Orta nefte taban döşemesi seviyesinin altında kayaya oyulmuş üç nişten oluşturulan bir çeşme ortaya çıkmıştır. Temellerinden ele geçen 10 altın sikkeden dolayı bazilikanın son evresinin 12.yüzyıla ait olduğu anlaşılmıştır. Bazilikanın inşaatında kullanılan mermer bloklar, Marmara Adası ile Semadirek'ten getirilmiştir. (Enez Kaymakamlığı, 2020) Yakın çevresinde herhangi bir alışveriş, konaklama veya dinlenme birimi bulunmamaktadır.

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	1	0,058	K2	K2.1	0,050	1	0,050
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	1	0,055
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	1	0,060
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	3	0,210		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	2	0,150		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	1	0,098		K4.4	0,067	3	0,201
								TOPLAM PUAN	2,538

ENVANTER NO	9	KALE CADDESİ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Kale Caddesi, Enez'in ilçe merkezi meydanını kaleye bağlayan, üzerinde yeme içme ve alışveriş birimleri ile yerel halkın konutlarının bulunduğu, yaz-kış kullanılan en işlek caddesidir. Enez Belediyesi tarafından hazırlanan ve Trakya Kalkınma Ajansı tarafından kabul edilerek 27 Mart 2012 yılında ihalesi tamamlanan proje ile Enez Kale Caddesi yayalaştırılıp restore edilerek antik görünüme kavuşturulacaktır.

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	2	0,116	K2	K2.1	0,050	5	0,250
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	5	0,275
	K1.4	0,044	3	0,132		K2.6	0,060	4	0,240
	K1.8	0,050	3	0,150		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	5	0,350		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	3	0,225		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,537

ENVANTER NO	10	ROMA VİLLASI					
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

Kale dışındaki en önemli açmalardan biri, Gazi Ömer Bey mahallesindeki Roma Villasında gerçekleştirilmiştir. Bu alandaki yapılaşmadan dolayı tümü açığa çıkartılamayan villanın tabanı irili ufaklı renkli taşçıklardan oluşturulmuş değişik kompozisyonların betimlendiği mozaik ile kaplanmıştır. Mozaikli taban üzerinde bronz heykelcikler ile çok miktarda sikke ve değişik çömleklerin bulunmuş olması, villanın çok zengin bir Enezliye ait olduğunu göstermekle birlikte, Roma döneminde Enez'in sosyoekonomik yapısını ve halkın yaşam tarzını yansıtmaktadır. Ayrıca Enez Arkeoloji Müzesinde bu villadan çıkarılan altın, gümüş ve bronz eserler sergilenmektedir. (Trakyanet, 2020)

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

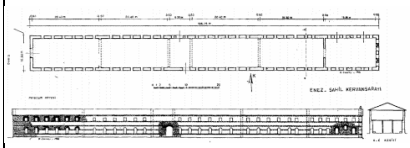

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	1	0,058	K2	K2.1	0,050	1	0,050
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	3	0,132		K2.6	0,060	1	0,060
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	4	0,280		K4.2	0,052	4	0,208
	K3.4	0,075	3	0,225		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	2,917

ENVANTER NO	11	OSMANLI SAHİL KERVANSARAYI						
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL			
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK			
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE						

(Cantay, 1974)

FOTOĞRAF 2

İlçe merkezine 7 kilometre uzaklıkta yer alan sahil kervansarayı, Enez'in önemli tarihi kalıntılarından biridir. 1. Dünya savaşı sırasında İngiliz askerlerinin lojistik üssü olarak kullanıldığı için İngiliz kışlası olarak da anılan yapı, Osmanlı dönemine ait olup (16.yüzyıl) yaklaşık 11 metre genişliğe, 107 metre uzunluğa sahip olup birbirinden kemerlerle ayrılmış 6 bölümden oluşmaktadır(Foto 10). Enez'in deniz ticaret yolları üzerinde olduğunun önemli bir belgesi durumunda olan dar ve uzun bu yapı, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 1992 yılında koruma altına alınmış ve Restorasyonu Trakya Üniversitesince yapılmıştır.Deniz ticaretinin yoğun olduğu dönemlerde ihtiyaç duyulduğu için yapılan kervansaray günümüzde Enez Plajı olarak bilinen gümrük bölgesinde yer almaktadır. Üç girişi bulunan kervansaray Enez-Sultaniçe sahil yolunun 7. kilometresinde yol üzerinde yer almakta olup bugün denizden yaklaşık 500 metre içeride kalmıştır. Çevresinde yoğun bir yazlık konut yapılaşması olsa da arazi girişi yapılaşmaya ters olan doğu yönündendir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	2	0,116	K2	K2.1	0,050	5	0,250
	K1.3	0,048	4	0,192		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	4	0,280		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	5	0,375		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,474

ENVANTER NO	12								
								DALYAN GÖLÜ	
BÖLGE		ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X		
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X		
			TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK			
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE						

FOTOĞRAF 2

Enez Körfezinin Meriç Nehrinin alüvyonları ile dolmasından sonra oluşan göllerden biridir. Denizle bağlantılıdır. Balıkçılık açısından önemli bir yeri vardır. Yumurtlamak için göle giren balıklar burada gelişimlerini tamamlarlar. Göle bir nevi balık üretim havuzu da denilebilir. Dalyan Gölü'nün alanı, yaklaşık 3,4 km2 'dir. Göl alanı, göle dökülen akarsuların taşıdığı su miktarına bağlı olarak yaz ve kış aylarında değişiklik gösterir. Göl kıyılarında 10-20 cm arasında olan derinlik, ortalara doğru 1,5 metreye dek artmaktadır. Göl suları sodyumlu ve tuzlu olup kullanılmaz. Kumluk olan göl çevresinde herhangi bir doğal bitki örtüsü yoktur. Göl çevresi kışın ulaşıma olanak vermez. Yazın ise kuruyan yerlerinden her türlü araç geçebilir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

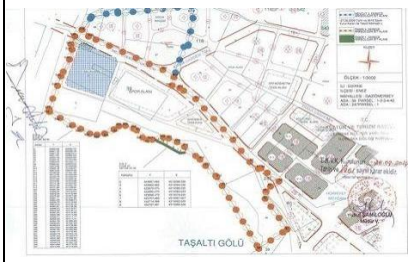

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	3	0,150
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	5	0,260
	K3.4	0,075	1	0,075		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	3,054

ENVANTER NO	13	TAŞALTI GÖLÜ					
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

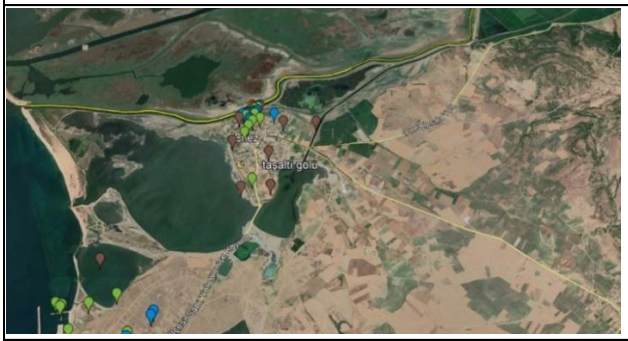
FOTOĞRAF 2

Dalyan Gölü ile birlikte 1. derece doğal sit alanı kapsamında bulunan Taşaltı Lagün gölünün yüzölçümü, yaklaşık 70 hektardır. Kışın yağışların etkisiyle göl alanında değişiklikler olur. Sığ bir göl olup, en derin yeri 80 cm'dir. Suyu orta derecede tuzludur.

Gölün kuzey kıyılarında çeltik ekimi yapılır; öbür kıyıları ise bütünüyle bataklıktır. Kışın, soğuk günlerde yüzeyinde ince bir buz tabakası oluşur. Bataklık kesimler yaz aylarında ulaşıma olanak verir. Gala Gölü fazla sularını Taşyarma Kanalı vasıtasıyla Taşaltı Lagün Gölü'ne boşaltmaktadır. Taşaltı Gölü de Dalyan Gölü ile bağlantılıdır. Böylece Gala Gölü'nün fazla suları denize kadar ulaşabilmektedir. (Yaşar, 2010) Gölün batı yamacında beş nefli Kral Kızı Bazilikası'nın kalıntıları bulunmaktadır. İkincil konutların yoğunlukta olduğu Gaziömer Mahallesi ile ilçe merkezini bağlayan yol üzerinde olup, konaklama ve sosyal birimlerin uzağında yer alır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	2	0,116	K2	K2.1	0,050	3	0,150
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	4	0,220
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	2	0,140		K4.2	0,052	4	0,208
	K3.4	0,075	1	0,075		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
								TOPLAM PUAN	2,944

ENVANTER NO	14	IŞIK (BÜCÜRMENE) GÖLÜ				
BÖLGE	ENEZ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

Enez Kasabası batısında yer alan Enez Körfezi, Dalyan, Bücürmene ve Taşaltı göllerinden bir görünüm. (Ceylan, 2015)

FOTOĞRAF 2

Işık gölünü denizden ayıran kıyı okunun dalga ve akıntıların etkisiyle erimesini engellemek amacıyla kıyı okları blok kayalarla güçlendirilmiştir. (Yaşar, 2010)

Günümüzde Meriç Deltası'nda yer alan lagün göllerinden Dalyan, Taşaltı ve Bücürmene (Işık) lagün göllerinde sürdürülen en önemli faaliyet balıkçılıktır. Bununla birlikte kıyı turizmi sezonunda rekreasyonel faaliyetlere de sahne olmaktadır. (Yaşar, 2010) Dikkate değer bir tatlı su girişi ve sedimentasyon olmadığı için Bücürmene (Işık) Lagünü'nde su derinliği pek değişmez. Ortalama 1 m ile en derin lagündür. En derin noktaları 1.5 m'yi bulmaktadır. Diğer lagünlerin derinlikleri ortalama 0.80 m ile 1,00 m arasında değişmektedir. Bücürmene Lagün Gölü kıyı okunun geri kalan kesimi ile Dalyan Lagün Gölü kıyı okunun bir doğa anıtı olarak dalga ve akıntılara karşı koruma altına alınması gerekmektedir. (Yaşar, 2010)

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,058	3	0,174	K2	K2.1	0,050	1	0,050
	K1.3	0,048	3	0,144		K2.4	0,055	1	0,055
	K1.4	0,044	4	0,176		K2.6	0,060	2	0,120
	K1.8	0,050	4	0,200		K2.7	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,107	5	0,535	K4	K4.1	0,056	1	0,056
	K3.3	0,070	1	0,070		K4.2	0,052	4	0,208
	K3.4	0,075	3	0,225		K4.3	0,065	1	0,065
	K3.5	0,098	2	0,196		K4.4	0,067	4	0,268
							TOPLAM PUAN		2,817

4.6.2. Erikli Bölgesi Envanter Fişleri

ENVANTER NO	15	ESKİ MECİDİYE CAMİİ				
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

2011 yılı uydu görüntüsü

FOTOĞRAF 2

2019 yılı uydu görüntüsü

Keşan Mecidiye Köyü'nü Mecidiye sahil yoluna bağlayan ana yola yakın konumda, taş yığma bir binadır. Uydu görüntülerine bakıldığında, 2005 yılında çatısı hala mevcut ancak harap durumda olup, 2011 yılında çatısı tamamen yıkıldığından planı okunabilmektedir. Güneydoğu yönündeki dışardan girilen iki oda Kuran kursu olarak kullanılmıştır. Muhtelif tarihlerde çekilen uydu görüntülerine bakıldığında zamanla beden duvarları da yıkılmış, günümüzde tamamen yok olmuştur.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	4	0,280	K2	K2.1	0,073	3	0,219
	K1.2	0,082	3	0,246		K2.5	0,052	1	0,052
	K1.3	0,051	4	0,204		K2.6	0,058	2	0,116
	K1.8	0,057	3	0,171		K2.7	0,057	3	0,171
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	5	0,340		K4.2	0,056	5	0,280
	K3.4	0,054	2	0,108		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	3	0,174
							TOPLAM PUAN		3,316

ENVANTER NO	16							
								TUZLA GÖLÜ
BÖLGE		ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Tuzla Gölü'nü Saros Körfezi'ne Bağlayan Yeni Gidegen

Erikli Tuzla Lagün Gölü, Erikli ikincil konutlar bölgesi yada Erikli yalı yerleşmesi için taşkın kontrolü vazifesi görmektedir. Meriç Deltası lagün göllerinde avlanan balık miktarının geçmişe göre oldukça azalması ve dalgalı bir seyir göstermesinde göllerin giderek sığlaşması ve kirlenme en önemli etkenlerdir. Karagöl, Vakıf ve Erikli tuzla lagün göllerinde ticari balıkçılık yapılmamaktadır. Bunlardan sadece Erikli Lagün Gölü'nde sınırlı ölçüde amatör balıkçılık yapılmaktadır.

Erikli Tuzla Lagün Gölü kıyı oku tamamen betonlaştığı gibi, bu göl batı kıyılarındaki tarım alanlarını da yutmaktadır. Ayrıca gölün kıyı oku üzerinden yaz döneminde oldukça işlek olan Erikli-Mecidiye karayolu geçirilmiştir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	5	0,350	K2	K2.1	0,073	2	0,146
	K1.2	0,082	3	0,246		K2.5	0,052	2	0,104
	K1.3	0,051	2	0,102		K2.6	0,058	3	0,174
	K1.8	0,057	4	0,228		K2.7	0,057	5	0,285
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	2	0,136		K4.2	0,056	5	0,280
	K3.4	0,054	2	0,108		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	2	0,114		K4.4	0,058	2	0,116
								TOPLAM PUAN	3,173

ENVANTER NO	17	UZUNKUM PLAJI				
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Sakin ve çok temiz denizi, 1 km uzunluğunda ve ortalama 130 m genişliğindeki kumsalı ile İstanbul'a 2,5 saat uzaklıkta günübirlik bile gelinebilecek mesafede bir deniz turizmi varlığıdır. Yakınında yerleşim yeri olmamakla birlikte bir kamp alanı mevcut olup, küçük işletmeler vasıtasıyla plaja servis usulünde yeme içme hizmeti sunulmaktadır. Bölgede çevre düzenlemeleri yeni başlamıştır, Mecidiye köyünden sahile gelinen yol henüz tamamlanmamış olup 2 km'lik bir kısmı topraktır. Ancak yakın zamanda kalabalıklaşması ve konaklama ihtiyacının artması mümkündür. Bu durumda alt yapının şimdiden düşünülerek gerek çevredeki doğal güzelliklerin yok olmaması gerek atık yönetimi hususunda acil önlemler alınması gerekmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	5	0,350	K2	K2.1	0,073	2	0,146
	K1.2	0,082	5	0,410		K2.5	0,052	1	0,052
	K1.3	0,051	4	0,204		K2.6	0,058	4	0,232
	K1.8	0,057	5	0,285		K2.7	0,057	5	0,285
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	1	0,068		K4.2	0,056	3	0,168
	K3.4	0,054	1	0,054		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	3	0,174
								TOPLAM PUAN	3,383

ENVANTER NO	18	İBRİCE LİMANI				
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

İbrice Mevkii, barındırdığı Balıkçı Barınağı ile özdeşleşmiş dalış ve olta balıkçılığı için uygun bir yerdir. Yerleşimin olmadığı Mecidiye Kıyılarından biridir. Kışın gırgır adı verilen büyük balıkçı teknelerine, yazın da çeşitli dalış tekneleri ve gezi tekneleri görülür. Doğuya doğru çam ormanları ile denizin kesiştiği çakıl plajlara da rastlanır. İbrice Mevkii farklı spor dalları için ideal bir bölgedir. Pek çok dalış okulu burada faaliyet göstermektedir. Balıkçıların sürekli olarak bulunduğu İbrice Balıkçı Barınağı'nda, Saroz Körfezi'nin tüm deniz mahsulleri bulunabilir. Gökçetepe Tabiat Parkı'ndan limana yaklaşık 8 km'lik bir doğa yürüyüş parkuru mevcuttur ancak yol boyunca biriken çöp öbekleri kirlilik sorununu beraberinde getirmiştir. Yakınında yerleşim yeri olmaması nedeniyle doğası her ne kadar bozulmamış olsa da, altyapı konusunda sürdürülebilir çözümler üretilmediğinden kirlilik giderek artmaktadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

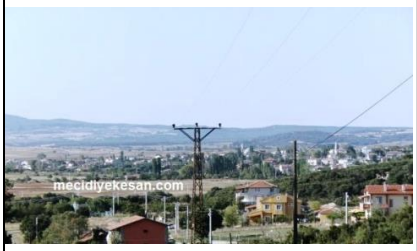
HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	4	0,280	K2	K2.1	0,073	2	0,146
	K1.2	0,082	4	0,328		K2.5	0,052	1	0,052
	K1.3	0,051	4	0,204		K2.6	0,058	2	0,116
	K1.8	0,057	4	0,228		K2.7	0,057	5	0,285
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	1	0,068		K4.2	0,056	4	0,224
	K3.4	0,054	1	0,054		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	4	0,232
								TOPLAM PUAN	3,172

ENVANTER NO	19	MECİDİYE KÖYÜ				
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Edirne İli, Keşan ilçesi Mecidiye Bucağı'na bağlı bir köydür. Saros körfezine yakın olup, Keşan'a uzaklığı 28 kilometredir. Yerleşme, Rus-Türk Savaşı'nın Müslüman mültecileri tarafından kurulmuştur. 1950'de 900 olan Mecidiye'nin nüfusu 2013 itibariyle 870, 2015'te 834 ve 2019'da 812 kişiye düşmüştür. Köy dışarı göç vermektedir. (T.C. Başvekalet İstatistik Umum Müdürlüğü, 1951;TUİK, 2019) Günümüzde Saros kıyı kesiminin doğa ve deniz turizmine açılması, İstanbul'a olan yakınlığı nedeniyle yaz aylarında kalabalıklaşmakta olup, kışın yine sakinliğini korumaktadır. Tarımın oldukça geliştiği köyde hem kuru hem sulu tarım yspılmaktadır. Küçükbaş, büyükbaş ve kümöes hayvancılığı ile balıkçılık da köyün geçim kaynaklaarındandır. Son yıllarda ev pansiyonculuğu da yaz sezonu için önemli geçim kaynaklarından olmuştur. Geçmiş yıllarda yağlı güreş, kavun-karpuz vebalık festivalleri yapılmış, her yıl Mayıs'ın ilk pazar günü baharın karşılanması adına Dallık şenlikleri ile Haziran ayının ilk haftası Dünya Çevre Günü sebebi ile İbrice Limanı'nda her yıl temizlik etkinliği düzenlenmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	4	0,280	K2	K2.1	0,073	3	0,219
	K1.2	0,082	4	0,328		K2.5	0,052	1	0,052
	K1.3	0,051	3	0,153		K2.6	0,058	4	0,232
	K1.8	0,057	3	0,171		K2.7	0,057	5	0,285
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	5	0,340		K4.2	0,056	5	0,280
	K3.4	0,054	3	0,162		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	4	0,232
								TOPLAM PUAN	3,689

ENVANTER NO	20	İTALYAN KOYU					
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Denizi ve kumsalı sakin ve temiz olan küçük bir koydur. Kayalıklarda yüzerek ulaşılabilecek küçük mağaralar vardır. Dalış turizmi için uygun bir yerdir. Karşısında Gelibolu yarımadası görünmektedir. Plajın hemen arkasında yer alan gölet ve giderek kalabalıklaşan yaz ziyaretçilerinin bıraktığı atıklar nedeniyle kirlilik ve buna bağlı sivrisinek problemi olmakla birlikte çevresinde yaşam alanlarının olmadığından henüz el değmemiş güzelliklerden biridir. Yerli halk arasında Kale Koyu olarak anılmaktadır. İtalyan koyu ismini NATO tatbikatı esnasında bu koya çıkan İtalyan askerleri nedeniyle almıştır. İtalyan Koyu sırtlarında bulunan tarihi kale, ilgisizlikten dolayı iyi durumda değildir. Kalenin Traklar, Bizanslılar ya da Cenevizliler tarafından yapıldığına dair çeşitli rivayetler vardır. Hem birinci dereceden doğal sit alanı hem de arkeolojik sit alanı olan bölge aynı zamanda birinci dereceden askeri yasak bölgedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	5	0,350	K2	K2.1	0,073	1	0,073
	K1.2	0,082	5	0,410		K2.5	0,052	1	0,052
	K1.3	0,051	4	0,204		K2.6	0,058	3	0,174
	K1.8	0,057	5	0,285		K2.7	0,057	2	0,114
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	1	0,068		K4.2	0,056	3	0,168
	K3.4	0,054	1	0,054		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	3	0,174
								TOPLAM PUAN	3,081

ENVANTER NO	21	YUMURTATEPE					
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Erikli sahil yerleşim yerinin batısını saran Yumurtatepe, bozulmamış doğası ve manzarası için ziyaret edilebilecek bir destinasyondur. Yakın çevresinde alışveriş ve sosyal birimler olmamakla birlikte, Erikli ilçesinin yazlık bölgesine 1 km'den az olan yürüme mesafesindedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.1	0,070	4	0,280	K2	K2.1	0,073	2	0,146
	K1.2	0,082	5	0,410		K2.5	0,052	3	0,156
	K1.3	0,051	4	0,204		K2.6	0,058	3	0,174
	K1.8	0,057	2	0,114		K2.7	0,057	5	0,285
K3	K3.1	0,080	5	0,400	K4	K4.1	0,060	2	0,120
	K3.3	0,068	3	0,204		K4.2	0,056	5	0,280
	K3.4	0,054	1	0,054		K4.3	0,066	4	0,264
	K3.5	0,057	3	0,171		K4.4	0,058	3	0,174
							TOPLAM PUAN		3,436

ENVANTER NO	22	ERİKLİ KÖYÜ				
BÖLGE	ERİKLİ	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

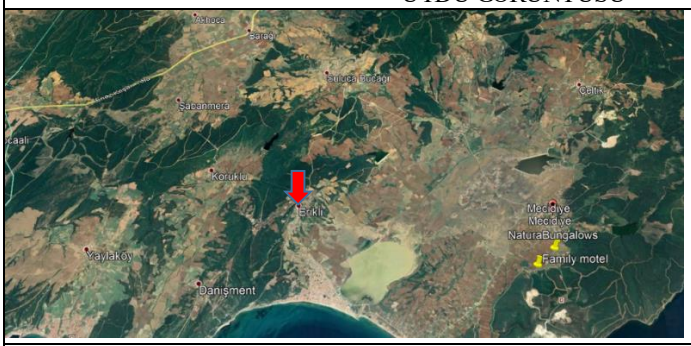

FOTOĞRAF 2

Edirne'nin Keşan ilçesine bağlı bir köydür. İbrice Limanı'nın yaklaşık 6 km batısında olup, mavi bayraklı deniziyle meşhurdur. Köyde Bulgaristan'dan ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelmiş kişiler yaşamaktadır. Köyün ve sahilinin ismi İraklis ismindeki komutandan gelir. TUİK verilerine göre köyün yerleşik nüfusu 457 kişidir. Ancak yazın sahil kesimine gelen turistlerle nüfusu 200.000'i aşabilmektedir. Bu yoğunluktan dolayı altyapı sorunları ortaya çıkmakta, hem konaklama problemleri hem çevre kirliliği artmaktadır. (Marmara Haber Gazetesi, 2016)

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

Sahilkent
Sahilkent Bungalow
Sahilkent Motel
Sahilkent Bungalow
Sahilkent Motel
Sahilkent Bungalow
Sahilkent Motel

4.6.3. Şarköy Bölgesi Envanter Fişleri

ENVANTER NO	23				ŞARKÖY PLAJI	
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Şarköy Plajı, yazın yaşanan aşırı yoğunluğa rağmen Sağlık Bakanlığı'nın tüm plajlarda yaptığı su temizliği analizinde mükemmel sonuç almıştır. (Gündem Tekirdağ, 2019) Özellikle İstanbul'lu tatilcilerin uğrak yeri olan ve yazın nüfusu milyona yaklaşan kentte yaz aylarında otel ve pansiyonlar tam kapasite çalışmaktadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

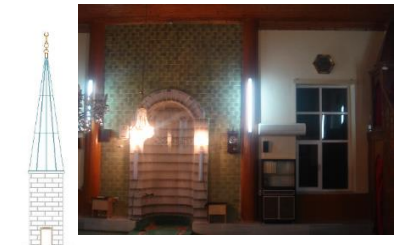

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	3	0,192
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	5	0,300
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	4	0,216
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	3	0,162
	K3.4	0,065	2	0,130		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	3	0,231		K4.4	0,052	2	0,104
								TOPLAM PUAN	3,904

ENVANTER NO	24	GAZİ SÜLEYMAN PAŞA CAMİİ (CAMİ-İ KEBİR)					
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAFLAR		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	

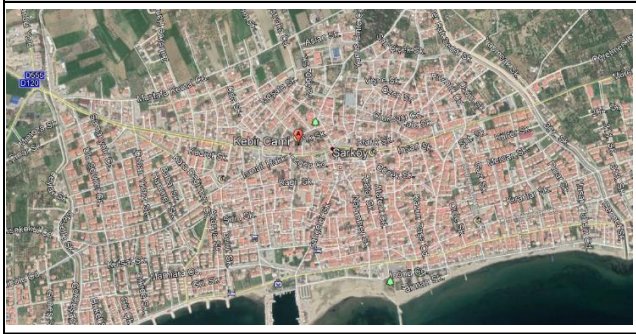

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Tekirdağ ili Şarköy ilçesinde bulunan bu caminin yapım kitabesi günümüze gelememiştir. Kaynaklardan Malkara'yı ele geçiren Gazi Süleyman Paşa tarafından Mürefte Kebir Camii ile birlikte yaptırıldığı öğrenilmektedir. Cami XIV.yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmektedir. Değişik zamanlarda yapılan onarımlar nedeni ile orijinalliğinden uzaklaşmıştır. Şarköy merkezde yer alan Kebir Camii vakıf eseri olmasına rağmen günümüze özgünlüğünü büyük oranda yitirmiş olarak ulaşmıştır.

Kuzey girişinin önünde muhdes bir rüzgarlık kısmı yapılmıştır. Ayrıca caminin kuzey batı köşesine 1980lerde betonarme bir minare eklenmiştir. Kıble cephesinde yer alan camii haziresinde otlar içerisine gömülmüş çok sayıda mezar taşı yer almaktadır. Caminin bahçesindeki mezar taşları İslam sanatının örneklerindendir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	4	0,228	K2	K2.1	0,064	5	0,320
	K1.3	0,057	4	0,228		K2.3	0,060	4	0,240
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	4	0,216
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	4	0,260		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	3	0,231		K4.4	0,052	3	0,156
								TOPLAM PUAN	3,988

ENVANTER NO	25	AZİZ GEORGIOS (TEPEKÖY) KİLİSESİ				
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

FOTOĞRAF 2

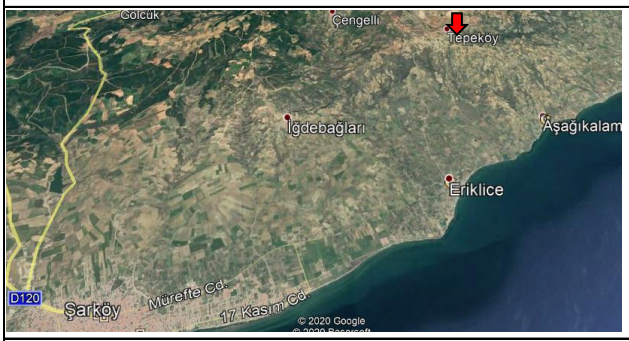
KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Tekirdağ ili Şarköy ilçesi Tepeköy'de bulunan bu kilise kitabesinden öğrenildiğine göre Aziz Georgios'un anısına Sterna Köyü (Tepeköy) halkı tarafından 1889 yılında yaptırılmıştır.

Günümüze harap bir konumda gelen bu kilisenin günümüze gelen dış duvarları ile naosundaki (iç mekânı) kalıntılarına dayanılarak tek veya üç nefli bir planı olduğu sanılmaktadır. Kilisenin önünde atriumu ve narteksi bulunmaktadır. Meyilli bir alanda bulunan kilise 27.66x13.70 m. ölçüsünde dikdörtgen planlıdır. Yapımında dere taşı ve tuğla kullanılmıştır. Bağlayıcı malzeme olarak da harç kullanılmıştır. Duvarlarda çevreden toplanmış antik kalıntılardan alınma taşlara da rastlanmaktadır. Köşelere muntazam taşlar yerleştirilmiştir.

Kilisenin üst örtünün bir bölümü ayakta kalabilmiştir. Buna dayanılarak ahşap çatı ile örtülü olduğu sanılmaktadır. Yapı kilise fonksiyonunu yitirdikten sonra değişikliğe uğramıştır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	3	0,171	K2	K2.1	0,064	4	0,256
	K1.3	0,057	4	0,228		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	2	0,130		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	2	0,104
								TOPLAM PUAN	3,427

ENVANTER NO	26							YAYAKÖY
BÖLGE		ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Yayaköy, Tekirdağ ilinin Şarköy ilçesine bağlı bir mahalledir.Tekirdağ il merkezine 75 km, Şarköy ilçesine 12 km uzaklıktadır. TUİK verilerine göre nüfusu 1997'de 297 olup 2000 yılında 311 olarak görülmektedir. 2019 yılında ise 212 kişiye düşmüş olması, dışarı göç veren bir bölge olduğunu gösterir. Sahil kesimine kuşbakışı 6 km gibi yakın bir mesafede olmasına rağmen oldukça engebeli bir bölgede iç kısımlarda kaldığından kıyı ile ilişkisi azdır. 700 sene evvel Konya Karaman'dan gelen Türkler tarafından kurulmuştur. Köyün ilk isminin o zamanlar susam yağı imalatı yapıldığı için Yağköy olduğu söylenmektedir. İşlenebilir toprağın kısıtlı olmasına rağmen Yayaköy halkının en büyük gelir kaynağı bağcılık olup, senede 2000 ton civarı üzüm yetiştirilmektedir..Ayrıca içmeler denilen ve şifalı olduğu söylenen suyu araştırmalara konu olmuştur.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR,

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	5	0,320
	K1.3	0,057	4	0,228		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	4	0,216
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	2	0,130		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	3	0,156
							TOPLAM PUAN		3,450

ENVANTER NO	27	ST IOANNIS MANASTIRI						
BÖLGE		ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Ganos dağı'nın bulunduğu bölgede inşa edilmiş olan altı manastırdan günümüze kadar gelebilen St Ioannis Theologos Manastırı, Tekirdağ İli, Şarköy İlçesi, Hoşköy Mahallesi 4238-4239 parsel üzerine kayıtlıdır. 1865 yılında yapılmıştır. Günümüzde Melen şaraplarının sahibi Çetintaş ailesine aittir. Bölgeye şarap ve kültür turizmi için gelen turistler tarafından ziyaret edilebilmesi için manastırın restorasyon çalışmaları sürmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	3	0,171	K2	K2.1	0,064	1	0,064
	K1.3	0,057	4	0,228		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	1	0,082		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	1	0,065		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	1	0,077		K4.4	0,052	3	0,156
								TOPLAM PUAN	2,609

ENVANTER NO	28	GÜZELKÖY CAMİİ VE HAMAMI				
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Yapımı bölgenin Osmanlı Devletinin eline geçtiği 14. yüzyıla tarihlenen Güzelköy'deki cami, hamam, şadırvan ve çeşmenin, günümüzde restorasyonu devam etmektedir. Dikdörtgen planlı cami, ahşap kırma çatılı olup, kuzeydoğu köşesinde tek şerefeli bir minare vardır. Caminin doğu ve güney ile batı yönünün bir kısmının etrafında hazire bulunur. Hamam ise küçük ölçeklidir ve yıkılan cehemnnemlik bölümünün üzerine iki katlı ahşap konut inşa edilmiştir. restorasyon çalışmaları ile caminin çatısı açılmış, beden duvarlarında raspa çalışmaları yapılmış ve zemindeki dolgu kaldırılmıştır. Hamamda ise günümüze ulaşmayan soğukluk kısmının ortaya çıkarılması için kazı çalışması yapılmış, harap durumdaki iki katlı ahşap konut sökülmüştür. Caminin kuzey yönünde sokağın karşısında şadırvan ve hazire yer almaktadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	3	0,171	K2	K2.1	0,064	3	0,192
	K1.3	0,057	4	0,228		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	2	0,108
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	1	0,065		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	2	0,104
								TOPLAM PUAN	3,036

ENVANTER NO	29	HOŞKÖY (HORA) FENERİ				
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Osmanlı İmparatorluğu döneminde 1861 yılında Fransız müteahhitler tarafından yapılmış olan rota feneri, Hoşköy'ün Mürefte yakınlarında bulunmaktadır. Eski ismi ise Hora feneridir. Fener kulesi Fransa'dan orijinal olarak getirilmiş bulunan döküm paneller ve putrel demirlerden çelik konstrüksiyon olarak yapılmış olup, halen günümüzde de bu orijinalliğini muhafaza etmektedir. Deniz seviyesinden 50 metre yükseklikte inşa edilmiş olup, kule yüksekliği ise 20 metredir. Kule, çelik tellerle aşağıya dik olarak hareket eden ağırlıklara sahiptir. Fener bekçilerinin, optik sistemin hemen altında yer alan mekanizmaya bağlı geniş kurma kolu ile deniz feneri optik saatini kurduğu saat mekanizmasına benzeyen makine ve optik paneller ile gardiyan binası ulusal miras olarak Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünce koruma altına alınmıştır. Fenerde sistem modernizasyonuna gidilerek, redüktörlü elektrik motor ve fotoselli sistemle çalışır hale getirilmiştir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

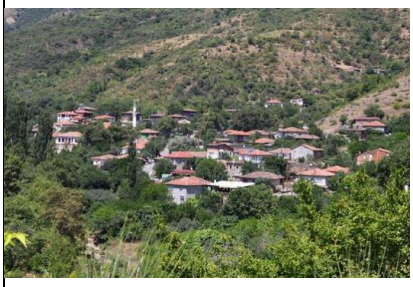
Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	1	0,064
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	3	0,180
	K1.4	0,053	3	0,159		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	2	0,108
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	2	0,108
	K3.4	0,065	4	0,260		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	3	0,156
								TOPLAM PUAN	3,440

ENVANTER NO	30							
								UÇMAKDERE
BÖLGE		ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

Mahallenin Rumca'daki adı "Avdimio"'dur. "Hoş yer" anlamına gelmektedir. Rumlar zamanında önemli bir şarap üretim merkezi olarak faaliyet göstermiştir. Tekirdağ il merkezi ve Şarköy ilçesine 35 km mesafededir. 1997 yılında 282 olan yerleşik nüfusu 2017'de 390 kişi olarak görülmektedir. Ganos dağları hizasında doğa yürüyüş rotaları ile Marmara Denizi kıyısında bulunan sahili ve yamaç paraşütü noktaları ile farklı turizm türleri için tercih edilebilecek bir bölgedir. Yazın ortaya çıkan konaklama ihtiyacı için sahile yakın bir kamp yeri ile yerel halkın işlettiği pansiyonlar mevcuttur.

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	3	0,192
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	2	0,130		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	3	0,156
								TOPLAM PUAN	3,639

ENVANTER NO	31			HOŞKÖY			
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Hoşköy, Şarköy'ün merkezine 20 km mesafede yer almaktadır. Sultan Abdülmecit tarafından 1861 yılında Fransızlara yaptırılan Hora Feneri'nin içinde bulunduğu Hoşköy'ün halkı, geçimini genellikle zeytin ve üzüm yetiştiriciliğinden sağlamaktadır. Bölgenin en büyük ve önemli balıkçı barınağı burada bulunmaktadır. Bölgede bağbozumu turlarının yanı sıra, yamaç paraşütü ve treking turları düzenlenmektedir. Bir zamanlar Bizans metropolü olan ve bir din merkezi olarak bilinen Ganahora (Hoşköy), geçmiş dönemlerde Hristiyanlar'ın hacı olmak amacıyla ziyaret ettikleri bir yerdir. Üretilen şarapları anforalarla deniz ulaşımını kullanarak başka şehirlere göndermiş olan Ganahora, bir deniz ticareti şehri olarak da tanınır. Bu özellikler şehrin kültürel zenginliğine katkı sağlamaktadır. Şu anki hali ile Hoşköy önemli sayıda ikincil konuta ev sahipliği yapmakta olup özellikle yaz aylarında İstanbul'dan çok sayıda turist çekmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	4	0,228	K2	K2.1	0,064	5	0,320
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	4	0,240
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	3	0,195		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	2	0,104
							TOPLAM PUAN		3,642

ENVANTER NO	32	MÜREFTE LİMANI					
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Kara yoluyla Tekirdağ 55 kilometre mesafededir. Mürefte beldesi içinde olduğundan alış veriş, güvenlik ve sağlık birimlerine yakındır. Mürefte beldesinin doğusunda yer alır.Limana girişte 6-7 metre olan derinlik, rıhtımlarda 2.5-3 metre civarındadır. 50 teknenin yanaşabileceği barınakta su ve elektrik bağlantısı yapılır. Mürefte Su Ürünleri Kooperatifi tarafından işletilmektedir. Yakıtın tankerle getirildiği limanda tekne imali ve onarımı da yapılmaktadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	2	0,128
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	2	0,120
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	2	0,108
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	3	0,246		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	1	0,065		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	2	0,154		K4.4	0,052	2	0,104
							TOPLAM PUAN		3,039

ENVANTER NO	33					İĞDEBAĞLARI	
BÖLGE		ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
			TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Şarköy'ün üstünde, kıyıdan 2 km içeride yer alan İğdebağları, Marmara Denizi manzaralı, zeytin ağaçları ve üzüm bağları ile bezenmiş bir köydür. Araplı ismiyle de anılan köy, bölge Osmanlı Devleti tarafından fethedildikten sonra Suriye yörükleri tarafından kurulmuştur. Şimdiki ismini ise bölgedeki en iyi iğde ağaçlarına ve bağlarına sahip olmasından almaktadır. Manzarası, doğal güzelliği ve suyu ile meşhur olan İğdebağları, Şarköy'ün en güzel yerleşim yerlerinden biri olma özelliği taşımaktadır. İğdebağları (Araplı) köyü Kozmanderesi mevkiinde erken devir çağına ait (İ.Ö.1200) bronz eserler bulunmuştur. Bu eserler o dönemin maden kültürünü ne derece önemli olduğunu göstermekle birlikte aralarında Miken kılıçlarının da bulunması Ege dünyasıyla Trakya arasındaki ilişkileri göstermektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	5	0,320
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	4	0,240
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	3	0,195		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	3	0,231		K4.4	0,052	3	0,156
								TOPLAM PUAN	4,036

ENVANTER NO	34			YÖRGÜÇ			
BÖLGE	ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

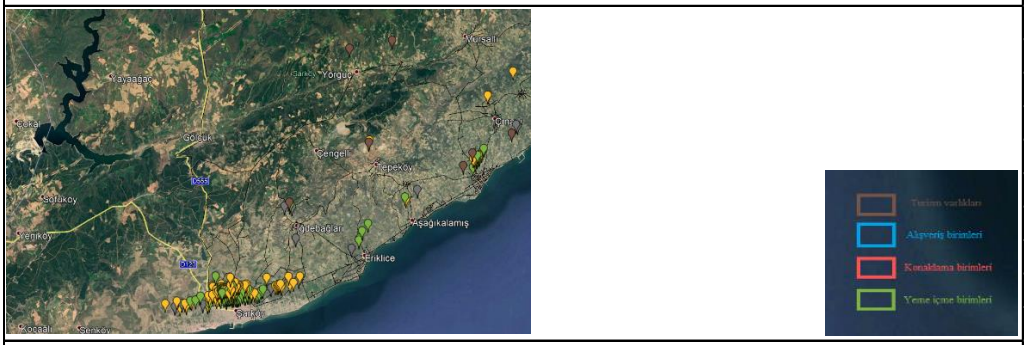

1300'lü yılların ikinci yarısında bölgenin Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesiyle Konya Karaman'dan gelen Türkler bu köye yerleşmiştir. Köyde bulunan asırlık ağaçlar, eski bir çeşme, mezar taşları ve caminin avlusundaki musalla taşı Yörgüç köyünün göze batan tarihi kalıntılarıdır. Köy mezarlığında tarihi meşe ağaçları ve mermer sütunlar ile haç işaretli mezar taşları bulunmaktadır. 2015 yılında 323 kişi olan nüfusu giderek azalmış ve 2019 yılında 282'ye düşmüştür. Yörgüç köyü, yeraltı su kaynakları bakımından zengin bir konuma sahiptir. Günde ortalama 2000 lt süt üretimi ile köyün en önemli gelir kaynağını büyükbaş hayvancılık oluşturmaktadır.

FOTOĞRAF 2

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	4	0,228	K2	K2.1	0,064	5	0,320
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	1	0,060
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	5	0,265		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	5	0,410		K4.2	0,054	4	0,216
	K3.4	0,065	2	0,130		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	3	0,231		K4.4	0,052	3	0,156
							TOPLAM PUAN		3,526

ENVANTER NO	35	KARTALTEPE TABİAT PARKI						
BÖLGE		ŞARKÖY	TÜR	TARİHİ		DOĞAL	X	
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR		YOK	X	
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

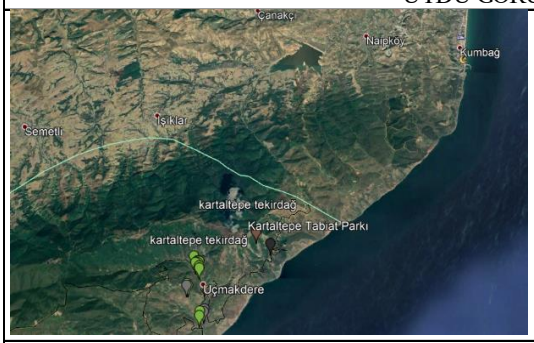

FOTOĞRAF 2

Kartaltepe Tabiat Parkı; Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ve Şarköy İlçeleri sınırları içerisinde yer almaktadır. 254 hektar alana sahip olan Tabiat Parkı, Marmara Denizi'ne hâkim Ganos Dağı silsilesinde yüksek rakımda bulunduğundan orman, deniz ve Marmara Adasının bir arada bulunduğu bir manzaraya sahiptir.Tabiat Parkı, şehir merkezine yakınlığından ve özellikle yamaç paraşütü etkinliklerinin bu alanda yapılıyor olmasından dolayı yöre ve civar illerdeki halk tarafından büyük ilgi görmektedir. Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde,Süleymanpaşa ilçe merkezine 7 km. uzaklıktaki orman alanı Süleymanpaşa'nın günübirlik mesire yeridir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

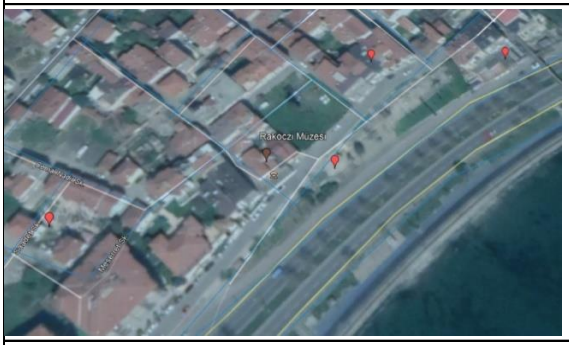

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,057	5	0,285	K2	K2.1	0,064	1	0,064
	K1.3	0,057	5	0,285		K2.3	0,060	5	0,300
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.4	0,052	1	0,052
	K1.8	0,053	4	0,212		K2.6	0,054	3	0,162
K3	K3.1	0,086	5	0,430	K4	K4.1	0,079	3	0,237
	K3.3	0,082	1	0,082		K4.2	0,054	3	0,162
	K3.4	0,065	1	0,065		K4.3	0,066	2	0,132
	K3.5	0,077	3	0,231		K4.4	0,052	2	0,104
							TOPLAM PUAN		3,015

4.6.4. Tekirdağ Bölgesi Envanter Fişleri

ENVANTER NO	36	RAKOCZI MÜZESİ				
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				
FOTOĞRAF 2		Macar prensi II. Ferenc Rakoczi'nin Tekirdağ'a 1720 yılında gelip ölüm tarihi olan 1735'e kadar içinde 15 yıl oturduğu dönemin Osmanlı Mimarisi özelliklerini taşıyan bir Türk evidir. Macar Hükümeti tarafından 1932 yılında bir Macar Mimarı'na aslına uygun onartılarak müze haline getirilmiştir. Girişindeki Türkçe ve Macarca kitabede binanın ne zaman ve ne maksatla restore edildiği yazılmaktadır. İkinci kattaki büyük bir odada Macar istiklâl mücadelesi kahramanının yağlı boya bir tablosu ile muhtelif eşyaları ve tarafından yapılan tahta oymalarının kopyaları teşhir edilmektedir.				
						
UYDU GÖRÜNTÜSÜ						
						
HESAPLAMALAR						

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	4	0,256	K2	K2.1	0,057	2	0,114
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	3	0,186		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	4	0,292		K4.4	0,057	3	0,171
							TOPLAM PUAN		4,096

ENVANTER NO	37	TEKİRDAĞ ARKEOLOJİ VE ETNOGRAFYA MÜZESİ				
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Tekirdağ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, 1967 yılında bugün Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün bulunduğu binada hizmete girmiş, 1977 yılına kadar küçük bir teşhir salonunda hizmetini sürdürmüştür. Bugünkü müze binası 1927 yılında Vali Konağı olarak inşa edilmiştir. 1977 yılında İl Özel İdaresi'nce Kültür ve Turizm Bakanlığı'na tahsis edilen ilk Cumhuriyet dönemi yapılarından olan kâgir yapı, daha sonra aslına uygun restore edilerek müze haline getirilmiştir. Müzede Taş Eserler Salonu, Etnografya Salonu, Arkeolojik Küçük Eserler Salonu ve Açık Teşhirde toplam 9822 sikke, 3046 arkeolojik eser ve 1858 etnografik eser olmak üzere toplam 14726 adet eser mevcuttur. İ.Ö. 4500 yılından başlayarak Helenistik, Roma ve Bizans dönemlerinden günümüze kadar gelen bu eserlerin 1.066 adedi sergilenmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	5	0,320	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	4	0,244		K2.6	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	3	0,219		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,259

ENVANTER NO	38	NAMIK KEMAL EVİ					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Vatan şairi Namık Kemal'in 1840 yılında Tekirdağ'da doğduğu ev, Orta Cami Mahallesi'nde, Namık Kemal Derneği, İl Özel İdaresi, Tekirdağ Eğitim Vakfı, Tekirdağ Belediyesi, Vakıflar, Okullar, Belediyeler ve gönüllü kuruluşların desteği ile aslına sadık kalınarak yeniden yaptırılmıştır. 21 Aralık 1992'de temeli merasimle atılan bina, 21 Aralık 1993'te hizmete girmiştir.

Etrafında geniş bir bahçe duvarı vardır. Binanın dışı ve altı odası ahşap malzeme ile kaplanmıştır. Namık Kemal Caddesi'ne bakan bahçe duvarı tarafında büyük bir portal kapı ile bahçeye girilmektedir. Bahçede Açıkhava sahnesi ve seyirlik alan bulunmaktadır. Bodrum katının bahçeye açılan kapısından bodruma girildiğinde büyük panolarla donatılmış sergi salonu göze çarpar. Burada çeşitli sergiler açılmaktadır. Tekirdağ'ın mutfağı, baş odası ve yatak odasını tanıtan etnografik eşyalar bulunan evde Namık Kemal ile ilgili yazılmış eserler de sergilenmektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	5	0,320	K2	K2.1	0,057	4	0,228
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	4	0,220
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	3	0,219		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,263

ENVANTER NO	39	TEKİRDAĞ HÜKÜMET KONAĞI				
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE				

FOTOĞRAF 2

Binanın ön kısmı; Hicri 1328 (1910) da Mutasarrıf Selanikli Hüsnü Bey tarafından yaptırılmıştır. Arka kısmı ve önündeki beton bahçe 1934 yılında Vali Haşim İşcan tarafından yaptırılmıştır. Binanın arka bahçesi ile arka kısımdaki 3 kat ilavesi 1946 yılında Vali Ferit Nomer tarafından yaptırılmıştır. Binanın yüz ölçümü 2.051 m2'dir. Binanın arsası ile birlikte toplam alanı 9254 m2'dir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün 23 Ağustos 1928'de Tekirdağ'a ikinci ziyareti kapsamında yeni Türk alfabesini bu Hükümet Konağı'nda Türk halkına tanıtmıştır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	5	0,320	K2	K2.1	0,057	4	0,228
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	4	0,208
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	4	0,244		K2.6	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	3	0,150
	K3.4	0,062	3	0,186		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	3	0,219		K4.4	0,057	3	0,171
							TOPLAM PUAN		3,983

ENVANTER NO	40	RÜSTEMPAŞA BEDESTENİ				
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

1553 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın damadı Rüstem Paşa tarafından yaptırılan külliyede, caminin batısında yer alan yapı, iki kalın pâye üzerine altı kubbeli ve 25,5 × 19 m. ölçülerindedir. Külliyenin önemli parçası sayılan bu yapı plan ve altı kubbeli örtü şekli bakımından Gelibolu, Bergama, Beyşehir, Selânik, Serez, Tosya ve Saraybosna'daki Bursa Bedesteni ile benzerlik gösterir. Yapıda kubbeler sekizgen kasnaklar üzerine oturmakta ve kubbe geçişleri pandantiflerle sağlanmaktadır. Dört tarafa birer kapısı olan bedestenin kapı kemerleri dıştan yuvarlak, içten sivri kemerlidir. Taş ve tuğladan inşa edilen yapının uzun cephelerinde üç, kısa cephelerinde iki adet pencere bulunmaktadır. 1949-1950 yıllarında Maarif Müdürlüğü tarafından malzeme deposu olarak kullanılan ve 1972'de esaslı bir şekilde onarılan yapının cephesinde vaktiyle yıkılmış olup duvar izleri kısmen görülen dış dükkânlarının yerine yenileri yapılmıştır. Külliyeye ait kervansaray, imaretle fodla fırınlarının yerleri ise günümüzde kesin biçimde bilinmemektedir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

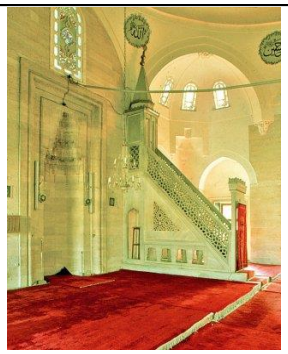
HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	4	0,256	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	4	0,244		K2.6	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	5	0,250
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	4	0,292		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,373

ENVANTER NO	41	RÜSTEMPAŞA CAMİİ					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		

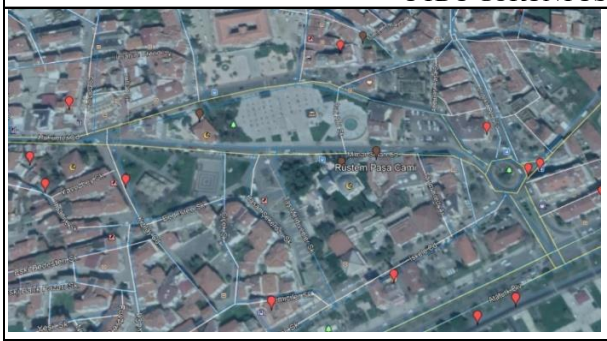
FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Cami Ertuğrul Mahallesi'ndedir. 1553 tarihli camii Kanuni Sultan Süleyman'ın Damadı Rüstem Paşa yaptırmıştır. Camii avlusuna yalın bir kapıdan girilir. Avludaki mermer şadırvan, kurşun kaplı beşgen çatıyla örtülüdür. Kuzeydeki çift devaklı son cemaat yeri, ana mekânda yanlara doğru taşar. Dış son cemaat yeri ahşap çatı, iç son cemaat yeri ortada haç tonoz, yanlarda ikişer kubbe ile örtülüdür. Taç kapı dikdörtgen bordürlü ve mukarnaslıdır. Yapı kitabesi büyük bir pano içerisinde mukarnasların altında, onarım kitabesi (1841) ise sağdaki mihrabiyenin üstündedir. Kare planlı ana mekân kubbeyle örtülüdür. Kubbeye geçiş tromplarladır. Köşelerdeki taşıyıcı payelere oturmaktadır. Taşıyıcı ayakların arasındaki sivri kemerli nişlerle kare plana devinim kazandırılmıştır. Kubbe kasnağı dıştan da payandalarla desteklenmiştir. Kubbedeki alçı kabartma çiçek ve çelenkler dışında bezeme yoktur. Yalın bir yapıdır. Mukarnaslı mihrap dikdörtgen silmelidir. Mermer minberin yan aynalık ve korkulukları geometrik motiflidir. Camii ana mekân duvarları ile kubbe kasnağındaki pencerelerle aydınlık bir görünüm kazanmıştır. Kuzey batıdaki çokgen gövdeli tek şerefeli minarenin kemerli girişi taç kapının sağındadır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

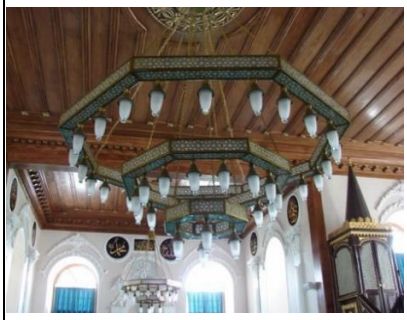
HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	4	0,256	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	5	0,315		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	5	0,250
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	4	0,292		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,497

ENVANTER NO	42							ORTA CAMİ
BÖLGE		TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1			KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
			TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
			KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

FOTOĞRAF 2

Kapıdaki kitabeden bugünkü yapının 1830'da Zahire Nazırı Tekirdağlı Ahmet Ağa tarafından yaptırılan Eski Cami'nin yerine yapıldığı anlaşılmaktadır.1854-1855 yıllarında Kürkçü Sinan Ağa tarafından yaptırılmıştır. Ertuğrul Mahallesi Hükümet Caddesi'ndedir. Duvarlar moloz taştır. Altıgen mihrap nişi istiridye motiflidir. Alınlığı kıvrık dal ve çiçek motifleriyle bezenmiştir. Mihrap nişi istiridye motiflidir. Bu niş ana mekândan ayrı dikdörtgen bir bölme içindedir; sağında minber, solunda vaaz kürsüsü bulunmaktadır. Minber ve kapı üstündeki motiflerden başka bezeme yoktur.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	4	0,256	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	5	0,315		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	5	0,265		K2.5	0,056	5	0,280
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	5	0,250
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	4	0,292		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,497

ENVANTER NO	43	CEDİD ALİ PAŞA CAMİİ					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

Marmaraereğlisi'nin, Osmanlı döneminde yapılmış tek eseridir. Kanuni Sultan Süleyman'ın sadrazamlarından Cedit (Semiz) Ali Paşa tarafından 1565 yılında Mimar Sinan'a inşaa ettirilmiştir. Çeşitli onarım ve değişiklikler geçirdiği için orijinalliğini büyük ölçüde kaybetmiştir. Caminin ilginç bir hikâyesi bulunmaktadır. Bânisi Cedit Ali Paşa (Semiz Ali Paşa), Marmara Ereğlisi açıklarından gemiyle geçerken fırtınaya yakalanmış ve yanındakilerle birlikte en yakın kara parçası olan Marmara Ereğlisi'ne sığınmış, karaya çıktıktan sonra Marmara Ereğlisi'ni çok beğenen paşa, buraya bu camiyi yaptırmıştır. Cami kesme taştan, dikdörtgen planlı olup, mimari özelliğini tümüyle yitirmiştir. Ön kısmına iki katlı dışa geniş pencerelerle açılan bir son cemaat 1986 yılında yeri eklenmiştir. Yanındaki minaresi kesme taş kaideli, yuvarlak gövdeli ve tek şerefelidir. Marmara Ereğlisi'nde iki çeşme de onun eseridir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	3	0,192	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.5	0,056	3	0,168
	K1.8	0,061	4	0,244		K2.6	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	5	0,295
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	5	0,250
	K3.4	0,062	3	0,186		K4.3	0,063	5	0,315
	K3.5	0,073	5	0,365		K4.4	0,057	4	0,228
								TOPLAM PUAN	4,397

ENVANTER NO	44	PERİNTHOS ANTİK KENTİ					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X	
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

İ.Ö. 6. yy.'da Samos Adasından gelen topluluklar tarafından kurulmuştur. I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı statüsündedir. Antik yazarlardan Diodoros M.Ö. 4. yy. ortalarında II. Philip´in Perinthos´u kuşatmasını anlatırken akropolis eteklerindeki evlerin uzaktan bakıldığında bir tiyatronun oturma sıralarında oturan insanlar gibi göründüğünü yazmaktadır. Perinthos´un antik devirden günümüze en iyi durumda koruna gelmiş anıtı olan surlar akropolis ve aşagı şehir surları olmak üzere şehri kuzeyden ve batıdan kuşatmaktadırlar. Özellikle Akropolün kuzeybatı köşesindeki surlar kısmen 6-7m. yüksekliğe kadar korunmuşlardır. Buna karşın Ereğli'nin bugün Kalekapı adı verilen semtindeki kuzey aşağı şehir surları inşaat faaliyeti nedeniyle tamamen tahrip olmuşlardır. Yarımadanın kuzeyinde limana bakan kesimdeki deniz surları da kısmen 5 m. yüksekliğe kadar korunmuşlardır. Ereğli'de bugün görülen surlar, M.S. 5.yy.'dan kalmışlardır. Akropolün güney yamaçları çok dik olduğundan bu kesimde sur yapılmasına gerek görülmemiş sadece akropolün güneybatısında yapıların ağırlığıyla toprak kaymasını önlemek için destek duvarları inşa edilmiştir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	4	0,256	K2	K2.1	0,057	5	0,285
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.5	0,056	2	0,112
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	5	0,295
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	5	0,315
	K3.5	0,073	2	0,146		K4.4	0,057	3	0,171
								TOPLAM PUAN	4,092

ENVANTER NO	45	HERAION TEIKHOS ANTİK KENTİ				
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL	
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL		FAAL DEĞİL	X
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK	

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

İstanbul- Tekirdağ karayolu üzerinde, Tekirdağ'a 10 km. uzaklıkta bulunan Heraion Teikhos bir Trak antik yerleşimidir. Kazı çalışmaları 2000 yılından itibaren sürdürülmektedir. Yüzey araştırmaları ve kazı çalışmaları kentin M.Ö. 2. Bin'den itibaren, M.S. 13. yüzyılın sonuna kadar kesintisiz iskan edildiğini göstermiştir. Heraion Teikhos kazılarında bulunan taş el baltaları, el yapımı pişmiş toprak kaplar vb. buluntular, Tunç ve Demir Devri buluntularıdır. Höyük şeklindeki Yerleşimin Akropolü'nde sürdürülen kazı çalışmaları M.Ö. 6. yüzyıldan, M.S. 1. yüzyıla kadar kültür katlarının gün ışığına çıkmasını sağlamıştır.M.Ö. 8. yüzyılda Samos (Sisam) adasından çok sayıda kolonistin şehre yerleştiği bilinmektedir Samos'un en önemli tanrıçası olan Hera'nın kutsanması ve şehrin adının Heraion Teikhos: Hera'nın (sur) duvarları= Hera'nın şehri adını alması da, muhtemelen bu dönemde olmuştur. Yerleşimde ele geçen sapan taşları ise M.Ö. 6. yüzyıldaki Pers istilası döneminden kalma silahlardır.Siyah ve Kırmızı Figürlü kaplar, Kerch vazoları ise M.Ö. 5. ve 4. yüzyıllarda Yunanistan ve bilhassa Attika Yarımadası ile olan ilişkileri belgelemektedir. Tunçtan ok uçları, damgalı ampora kulpları ve hellen sikkeleri de, şehrin bir liman kenti olarak Klasik ve Hellenistik

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	3	0,192	K2	K2.1	0,057	1	0,057
	K1.3	0,063	4	0,252		K2.4	0,052	3	0,156
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.5	0,056	1	0,056
	K1.8	0,061	5	0,305		K2.6	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	5	0,295
	K3.3	0,080	3	0,240		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	2	0,124		K4.3	0,063	5	0,315
	K3.5	0,073	2	0,146		K4.4	0,057	3	0,171
							TOPLAM PUAN		3,356

ENVANTER NO	46	İNECİK ERENLER HAMAMI					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		
		KISA BİLGİ VE TARİHÇE					

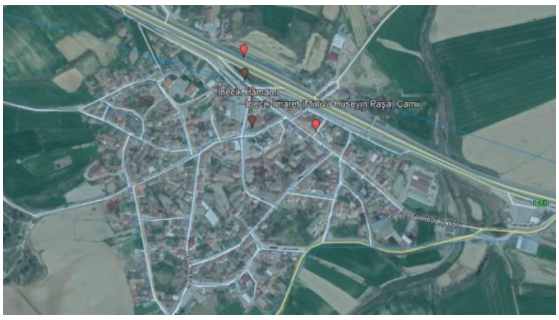

FOTOĞRAF 2

Erenler Hamamı'na 1. Murat ve Yıldırım Beyazıt devri vezirlerinden Saruca Paşa'nın oğlu Uğur Bey Vakfı kayıtlarında rastlanmakta olup 16. yüzyılın ilk yarısında inşa edilmiştir. İnecik Erenler Hamamı, günümüzdeki şekliyle orijinal plan özelliklerini kısmen kaybetmiştir. Yapı, bulunduğu parsel üzerinde tek katlı, 130 metrekarelik bir alan üzerinde inşa edilmiştir. 2010 yılında mülkiyeti köy tüzel kişiliğine aitken, onarılması amacıyla Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

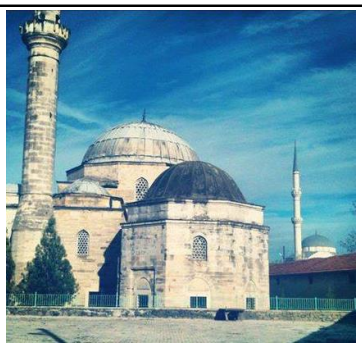

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	3	0,192	K2	K2.1	0,057	3	0,171
	K1.3	0,063	3	0,189		K2.4	0,052	5	0,260
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.5	0,056	1	0,056
	K1.8	0,061	3	0,183		K2.6	0,055	3	0,165
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	4	0,200
	K3.4	0,062	4	0,248		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	2	0,146		K4.4	0,057	4	0,228
							TOPLAM PUAN		3,545

ENVANTER NO	47	İNECİK İMARET (MİRLİVA HÜSEYİN PAŞA) CAMİİ					
BÖLGE	TEKİRDAĞ	TÜR	TARİHİ	X	DOĞAL		
FOTOĞRAF 1		KULLANIM DURUMU	FAAL	X	FAAL DEĞİL		
		TESCİL DURUMU	VAR	X	YOK		

FOTOĞRAF 2

KISA BİLGİ VE TARİHÇE

XV. Yüzyılda (1498-1499) Antalya Mirlivası Hüseyin Paşa tarafından yaptırılan Tekirdağ'daki en eski camilerden biridir. Beş kubbeli son cemaat yeri ile büyük bir kubbenin örttüğü kare mekandan oluşur. Cami ters T planlıdır. Giriş kısmında her biri kubbeli, beş bölümlü son cemaat yeri revakı uzanır. İki yanı pencereli birer duvarla kapatılmış olan son cemaat yerinden cami harimine, mukarnaslı ve tepeliği dilimli yarım kubbecik biçiminde işlenmiş kavsaralı bir kapıdan girilir. Çift renkli taşlarla çerçevelenmiş esas giriş açıklığı ile kavsara arasında kitâbe yerinde yüzeyi boş bırakılmış mermer levha bulunur. Kapının bütünü bir silme ile çerçevelenmiş, ayrıca iki yana kum saati başlıklı iki sütunçe işlenmiştir. Son cemaat yerinde sağlı sollu iki mihrap nişi oyulmuştur. Minarenin merdiven başlangıcı da sağdaki duvarın ana bina ile birleştiği köşededir. Harim, içeride her bir kenarı 11 m. ölçüsünde kare biçimli bir mekândan ibarettir. Bunu örten ve bütünüyle yıkılmışken yeniden yapılan kubbe sekizgen kasnak üzerine oturmakta olup geçişi köşelerde tromplarla sağlanmıştır. Yanlardaki tabhâne odaları ile ana mekân arasında hiçbir bağlantı yoktur. Bunlar yalnız dışarıdan girilebilen, üç duvarında açılmış pencerelerden ışık alan üstleri kubbeli odalardır.

UYDU GÖRÜNTÜSÜ

HESAPLAMALAR

Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer	Ana Kriter	Alt Kriterler	Sonuç Önem Katsayısı	Puan	Sonuç Değer
K1	K1.2	0,064	3	0,192	K2	K2.1	0,057	3	0,171
	K1.3	0,063	3	0,189		K2.4	0,052	4	0,208
	K1.4	0,053	4	0,212		K2.5	0,056	1	0,056
	K1.8	0,061	4	0,244		K2.6	0,055	5	0,275
K3	K3.1	0,094	5	0,470	K4	K4.1	0,059	4	0,236
	K3.3	0,080	5	0,400		K4.2	0,050	5	0,250
	K3.4	0,062	2	0,124		K4.3	0,063	3	0,189
	K3.5	0,073	4	0,292		K4.4	0,057	4	0,228
								TOPLAM PUAN	3,736

4.7. İstatistiksel Analizler

Saha araştırması sırasında katılımcılardan ziyaret ettikleri her bir eseri beğeni durumuna göre en düşükten en yükseğe 1-9 arasında derecelendirmeleri ve ziyaret etmediklerini boş bırakmaları istenmiştir.

4.7.1. Enez Bölgesi İstatiksel Analizleri

Enez bölgesinde elde edilen veriler Çizelge 4. 71'de gösterilmiştir. Tabloda ziyaret edilme sayısı ile ziyaretçi puanları arasında ortalamanın altında kalan destinasyonlar çoğunlukla birbiri ile tutarlıdır. Ancak Enez Kalesi yüksek ziyaret edilme sayısına ulaştığı halde ziyaretçi puanı ortalamanın altında kalmıştır. Ziyaret edenlerden yüksek puan almasına rağmen az uğranılan doğal/deniz turizmi varlıkları Vakıf Plajı ve Büyükevren köyü sahili, kültür varlıkları ise Su Terazisi ve Has Yunus Bey Türbesi'dir. Hem ziyaret sayısı hem puanı düşük olan kültür varlıkları Kral Kızı Bazilikası, Antik Cadde olarak da bilinen Kale Caddesi, Roma Villası ve Osmanlı Sahil Kervansarayı'dır. Bahsi geçen bu destinasyonlar genel olarak yaşama alanlarına yakın mesafede ve tanınan turizm varlıkları olsa da bakımsız kalmış, tarihi değeri ortaya çıkarılamamış eserlerdir. Taşaltı ve Işık gölleri de benzer durumda olan doğal varlıklardır.

Çizelge 4. 71. Enez destinasyonları ziyaret edilme sayıları ile ziyaretçi puanları (ortalamanın altında olanlar koyu renk ile gösterilmiştir.)

Destinasyonlar	Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması (1-9 arası)
Pırlanta Plajı	232	6,496
Altınkum Sahili	207	6,913
Vakıf Plajı	88	6,068
Büyükevren Köyü Sahili	88	5,841
Enez Kalesi	167	5,479
Su Terazisi	47	5,894
Has Yunus Bey Türbesi	38	5,684
Kral Kızı Bazilikası	51	5,588
Kale Caddesi	51	5,598
Roma Villası	42	5,095
Osmanlı Sahil Kervansarayı	57	4,684
Dalyan Gölü	99	6,000
Taşaltı Gölü	41	4,683
Işık Gölü	36	4,944
Ortalama	**89**	**5,641**

Tüm bu kriterlerin ziyaret edilme sayısına etki miktarını belirlemek için ‘korelasyon analizi’ yapılmıştır. Bu değişkenlerin birbirleri ile ilişkisini görselleştirmek amacıyla saçılım matris grafiği (scatter plot) oluşturulmuştur. Öncelikle ziyaret edilme sayısı ile uzmanlar ve ziyaretçiler tarafından verilen puanların ortalaması alınarak oluşturulan yukarıdaki tablolar birleştirilmiş ve SPSS programına yüklenmiştir. Çizelge 4. 72’de birleştirilmiş olarak programa yüklenen tablo MS Excel 2016 ve IBM SPSS Statistics 22 formatında görülmektedir.

Çizelge 4. 72. Enez bölgesi istatistik analiz tablosu

Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Uzman Görüşü Toplam Puan	Tarihi/ Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
232	6,496	2,979	0,792	0,815	0,946	0,426
207	6,913	3,446	0,800	0,810	1,306	0,530
88	6,068	3,235	0,800	0,615	1,171	0,649
88	5,841	3,073	0,800	0,655	1,021	0,597
167	5,479	3,586	0,836	0,870	1,231	0,649
47	5,894	2,729	0,646	0,555	0,946	0,582
38	5,684	3,492	0,792	0,895	1,156	0,649
51	5,588	2,538	0,578	0,385	0,993	0,582
51	5,598	3,537	0,542	1,040	1,306	0,649
42	5,095	2,917	0,534	0,550	1,236	0,597
57	4,684	3,474	0,684	0,755	1,386	0,649
99	6,000	3,054	0,694	0,765	0,946	0,649
41	4,683	2,944	0,636	0,765	0,946	0,597
36	4,944	2,817	0,694	0,500	1,026	0,597

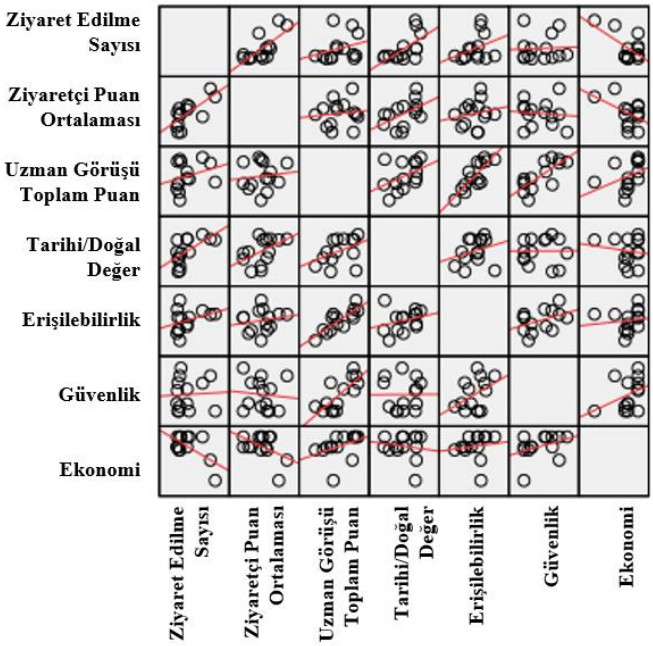
ZiyaretEdilme Sayısı	ZiyaretçiPuan Ortalaması	UzmanGörüşü ToplamPuan	TarihiDoğa lDeğer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
232,0	6,496	2,979	,792	,815	,946	,426
207,0	6,913	3,446	,800	,810	1,306	,530
88,0	6,068	3,235	,800	,615	1,171	,649
88,0	5,841	3,073	,800	,655	1,021	,597
167,0	5,479	3,586	,836	,870	1,231	,649
47,0	5,894	2,729	,646	,555	,946	,582
38,0	5,684	3,492	,792	,895	1,156	,649
51,0	5,588	2,538	,578	,385	,993	,582
51,0	5,598	3,537	,542	1,040	1,306	,649
42,0	5,095	2,917	,534	,550	1,236	,597
57,0	4,684	3,474	,684	,755	1,386	,649
99,0	6,000	3,054	,694	,765	,946	,649
41,0	4,683	2,944	,636	,765	,946	,597
36,0	4,944	2,817	,694	,500	1,026	,597

Eserlerin ziyaret edilme sayısı bağımlı değişken ve dört ana kriterin ortalama puanları ile birlikte ziyaretçilerin bu eserlere verdikleri 1-9 arası puanların uzman görüşleri ile karşılaştırmak için 5 üzerinden olacak şekilde normalize edilmiş hali bağımsız değişkenler olarak kabul edilmiştir. Elde edilen saçılım matrislerinde (Çizelge 4. 73), yüksek eğimli çizgiler ilgili bulunduğu iki değişkenin birbiri ile negatif veya pozitif yönde yüksek doğrusal ilişkiye sahip olduğunu, yataya yakın düşük eğimli çizgiler ise değişkenlerin düşük korelasyon gösterdiğini ifade etmektedir.

Çizelge 4. 73’teki saçılım matris grafiğine bakıldığında, Enez bölgesinde yer alan destinasyonların ziyaret edilme sayısının ziyaretçi puanları, tarihi/doğal değer kriteri ve erişilebilirlik ile pozitif yönlü ilişkili olduğu, ekonomi kriteri ile ise ters orantılı olduğu görülmektedir. Ekonomik yönden uygun/ucuz olan noktalar yüksek puanla değerlendirilmiştir ve bu bölgede ekonomik uygunluk arttıkça ziyaret edilme sayısı ve ziyaretçi puanının düşmektedir. Buna göre bölge genelinde, bir turistik faaliyette tercih edilen destinasyonların ekonomik yönden uygun olmama sorunu vardır denilebilir. Buna rağmen uzman görüşleri ile ekonomi kriteri arasında pozitif yönlü ilişki kurulabilir.

Ayrıca uzman görüşleri ve erişilebilirlik kriteri, diğer tüm ana kriterlerle de pozitif ilişkilidir.

Çizelge 4. 73. Enez bölgesi saçılım matrisleri

Saçılım matris grafiğini matematiksel olarak doğrulamak için parametrik tek yönlü Pearson korelasyon analizi yapılarak bağlantıların miktarı incelenmiştir (Çizelge 4. 74). Buna göre p değeri (sig.) 0,05'ten artarak uzaklaştıkça, kriterler arası ilişki azalmaktadır.

Çizelge 4. 74. Enez bölgesi Pearson korelasyon tablosu

Correlations

		Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Uzman Görüşü Toplam Puan	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
Ziyaret Edilme Sayısı	Pearson Correlation	1	,712**	,281	,623**	,339	,049	-,620**
	Sig. (1-tailed)		,002	,165	,009	,118	,434	,009
	N	14	14	14	14	14	14	14
Ziyaretçi Puan Ortalaması	Pearson Correlation	,712**	1	,113	,481*	,181	-,090	-,482*
	Sig. (1-tailed)	,002		,350	,041	,268	,379	,040
	N	14	14	14	14	14	14	14
Uzman Görüşü Toplam Puan	Pearson Correlation	,281	,113	1	,424	,828**	,759**	,380
	Sig. (1-tailed)	,165	,350		,065	,000	,001	,090
	N	14	14	14	14	14	14	14
Tarihi/Doğal Değer	Pearson Correlation	,623**	,481*	,424	1	,261	,005	-,145
	Sig. (1-tailed)	,009	,041	,065		,184	,493	,310
	N	14	14	14	14	14	14	14
Erişilebilirlik	Pearson Correlation	,339	,181	,828**	,261	1	,409	,124
	Sig. (1-tailed)	,118	,268	,000	,184		,073	,336
	N	14	14	14	14	14	14	14
Güvenlik	Pearson Correlation	,049	-,090	,759**	,005	,409	1	,366
	Sig. (1-tailed)	,434	,379	,001	,493	,073		,099
	N	14	14	14	14	14	14	14
Ekonomi	Pearson Correlation	-,620**	-,482*	,380	-,145	,124	,366	1
	Sig. (1-tailed)	,009	,040	,090	,310	,336	,099	
	N	14	14	14	14	14	14	14

**. Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed).

Enez bölgesi Pearson korelasyon tablosuna (Çizelge 4. 74) bakıldığında;

Ziyaret edilme sayısı 0,01'lik seviyede yani en yüksek oranda ziyaretçi puan ortalaması ve tarihi/doğal değer ile ilişkilidir. Ekonomi kriteri ile de aynı yüzdelik dilimde negatif yönde ilişkisi vardır.

Ziyaretçi puanları 0,05'lik seviyede tarihi/doğal değer ile pozitif, ekonomi ile negatif yönlü ilişkilidir.

Uzman görüşleri erişilebilirlik ve güvenlik kriterleri ile yüksek oranda ilişkilidir.

4.7.2. Erikli Bölgesi İstatiksel Analizleri

Erikli bölgesinden elde edilen veriler ise Çizelge 4. 75'te gösterilmiştir. Çizelgede ziyaret edilme sayısı ile ziyaretçi puanları arasında ortalamanın altında kalan destinasyonlar kısmen birbiri ile tutarlıdır. Bu iki değişkende tutarlılık olanlardan Eski Mecidiye Camii ve Tuzla Gölü ortalamanın altında kalmış ve tercih edilmeyen noktalardır. Mecidiye köyü ve İtalya Koyu ise ortalama üzerinde ziyaret edilen ve yüksek puan alan noktalardır. Ziyaretçilerden düşük puan alan ancak çok ziyaret edilen destinasyonlar Uzunkum Plajı ile Erikli köyüdür. Erikli köyü en çok uğranılan destinasyon olup, en yüksek puanı İtalyan Koyu almıştır. Eski Mecidiye Camii en az uğranılan ve en düşük puanı alan destinasyondur.

Çizelge 4. 75. Erikli destinasyonları ve ziyaretçi puanları

Destinasyonlar	Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması (1-9 arası)
Eski Mecidiye Camii	93	5,742
Tuzla Gölü	127	6,016
Uzunkum Plajı	151	6,219
İbrice Limanı	124	6,806
Mecidiye Köyü	137	6,474
İtalyan Koyu	152	7,099
Yumurtatepe	99	6,737
Erikli Köyü	185	6,022
Ortalama	134	6,389

Tüm bu kriterlerin ziyaret edilme sayısı ile ilişkisini belirlemek için Korelasyon Analizi yapılmıştır. Değişkenlerin birbirleri ile ilişkisini görselleştirmek amacıyla saçılım

matris grafiği (scatter plot) oluşturulmuştur. Öncelikle ziyaret edilme sayısı ile uzmanlar ve ziyaretçiler tarafından verilen puanların ortalaması alınarak oluşturulan yukarıdaki tablolar birleştirilmiş ve SPSS programına yüklenmiştir. Aşağıda birleştirilmiş olarak programa yüklenen tablo Excel ve SPSS formatında görülmektedir (Çizelge 4. 76).

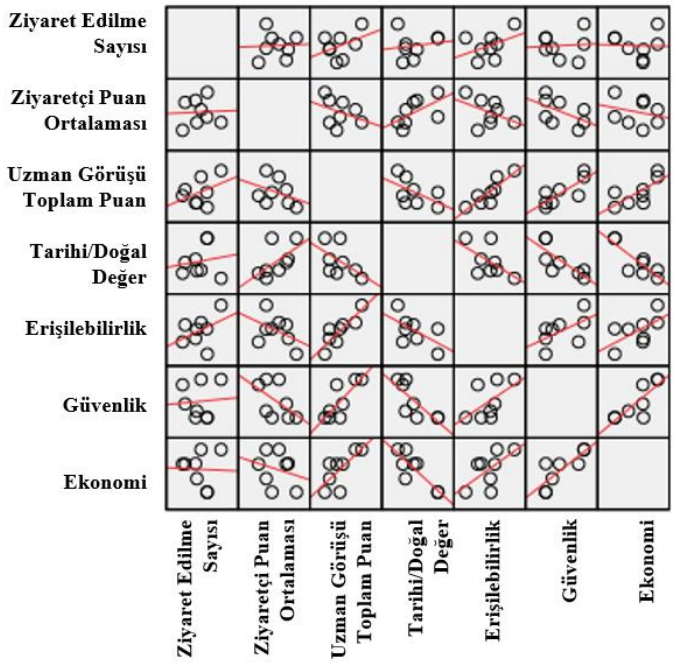
Çizelge 4. 76. Erikli bölgesi istatistik analiz tablosu

Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Uzman Görüşü Toplam Puan	Tarihi/ Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
93	3,190	3,316	0,901	0,558	1,019	0,838
127	3,342	3,173	0,926	0,709	0,758	0,780
151	3,455	3,383	1,249	0,715	0,693	0,726
124	3,781	3,172	1,040	0,599	0,693	0,840
137	3,597	3,689	0,932	0,788	1,073	0,896
152	3,944	3,081	1,249	0,413	0,693	0,726
99	3,743	3,436	1,008	0,761	0,829	0,838
185	3,345	3,815	0,850	0,996	1,073	0,896

ZiyaretEdilme Sayısı	ZiyaretçiPuan Ortalaması	UzmanGörüşü ToplamPuan	TarihiDoğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
93,0	3,190	3,316	,901	,558	1,019	,838
127,0	3,342	3,173	,926	,709	,758	,780
151,0	3,455	3,383	1,249	,715	,693	,726
124,0	3,781	3,172	1,040	,599	,693	,840
137,0	3,597	3,689	,932	,788	1,073	,896
152,0	3,944	3,081	1,249	,413	,693	,726
99,0	3,743	3,436	1,008	,761	,829	,838
185,0	3,345	3,815	,850	,996	1,073	,896

Destinasyonların ziyaret edilme sayısı bağımlı değişken ve dört ana kriterin ortalama puanları ile birlikte ziyaretçilerin bu eserlere verdikleri 1-9 arası puanların uzman görüşleri ile karşılaştırmak için 5 üzerinden olacak şekilde normalize edilmiş hali bağımsız değişkenler olarak kabul edilmiştir. Elde edilen saçılım matrislerinde (Çizelge 4. 77), yüksek eğimli çizgiler ilgili bulunduğu iki değişkenin birbiri ile negatif veya pozitif yönde yüksek doğrusal ilişkiye sahip olduğunu, yataya yakın düşük eğimli çizgiler ise değişkenlerin düşük korelasyon gösterdiğini ifade etmektedir.

Çizelge 4. 77. Erikli bölgesi saçılım matris grafiği

Yukarıdaki saçılım matris grafiğine bakıldığında, Erikli bölgesinde yer alan destinasyonların ziyaret edilme sayısının uzman görüşleri ve erişilebilirlik ile tutarlı olduğu ancak ziyaretçi puanları ile tutarsız olduğu görülmektedir. Ziyaretçilerden yüksek puan alan noktaların az ziyaret edilmesinin nedeni az bilinen mekanlar olmaları, bunun nedeni de erişilebilirlik sorunlarıdır. İstisnai durumlar dışında ziyaretçi görüşlerinin tarihi/doğal değer ile pozitif yönde ilişkili olduğu ve tam aksi yönde görülen uzman görüşlerinin diğer üç kriter ile pozitif yönde ilişkili olduğu grafiklerden açıkça görülmektedir. Bu durumda tarihi/doğal değer kriterinin ziyaret edilme sayısı ile ilişkili olmadığı, erişilebilirlik, güvenlik ve ekonomi kriterleri ile de negatif yönde ilişkili olduğu söylenebilir. Güvenlik, erişilebilirlik ve ekonomi ana kriterleri birbiri ile pozitif yönde ilişkilidir.

Saçılım matris grafiğini matematiksel olarak doğrulamak için parametrik tek yönlü Pearson korelasyon analizi yapılarak bağlantıların miktarı incelenmiştir (Çizelge 4. 78). Buna göre p değeri (sig.) 0,05'ten artarak uzaklaştıkça, kriterler arası ilişki azalmaktadır.

Çizelge 4. 78. Erikli bölgesi Pearson korelasyon tablosu

Correlations

		Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Uzman Görüşü Toplam Puan	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
Ziyaret Edilme Sayısı	Pearson Correlation	1	,043	,406	,150	,413	,071	-,034
	Sig. (1-tailed)		,460	,159	,361	,155	,434	,468
	N	8	8	8	8	8	8	8
Ziyaretçi Puan Ortalaması	Pearson Correlation	,043	1	-,349	,587	-,422	-,520	-,246
	Sig. (1-tailed)	,460		,199	,063	,149	,093	,279
	N	8	8	8	8	8	8	8
Uzman Görüşü Toplam Puan	Pearson Correlation	,406	-,349	1	-,528	,870**	,803**	,725*
	Sig. (1-tailed)	,159	,199		,089	,002	,008	,021
	N	8	8	8	8	8	8	8
Tarihi/Doğal Değer	Pearson Correlation	,150	,587	-,528	1	-,573	-,771*	-,840**
	Sig. (1-tailed)	,361	,063	,089		,069	,013	,005
	N	8	8	8	8	8	8	8
Erişilebilirlik	Pearson Correlation	,413	-,422	,870**	-,573	1	,560	,619
	Sig. (1-tailed)	,155	,149	,002	,069		,074	,051
	N	8	8	8	8	8	8	8
Güvenlik	Pearson Correlation	,071	-,520	,803**	-,771*	,560	1	,814**
	Sig. (1-tailed)	,434	,093	,008	,013	,074		,007
	N	8	8	8	8	8	8	8
Ekonomi	Pearson Correlation	-,034	-,246	,725*	-,840**	,619	,814**	1
	Sig. (1-tailed)	,468	,279	,021	,005	,051	,007	
	N	8	8	8	8	8	8	8

**. Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed).

Erikli bölgesi Pearson korelasyon tablosuna bakıldığında;

- Ziyaret edilme sayısı en yüksek oranda uzman görüşleri ile ilişkili ancak bu ilişki %20'lik dilim içerisinde yani düşük seviyededir.

- Uzman görüşlerinden edinilen puanlar en yüksek erişilebilirlik ve güvenlik kriterleri ile (0,01'lik seviyede) ve ekonomi kriteri ile 0,05'lik seviyede pozitif ilişkilidir.
- Tarihi/doğal değer kriteri ekonomi kriteri ile yüksek oranda 0,01'lik dilimde ancak negatif yönde ilişkilidir. Bu durumdan bu destinasyonların ekonomik yönden uygun olmadığı sonucuna varılabilir.
- Erişilebilirlik kriteri diğer bölgelere kıyaslandığında bu bölgede güvenlik ile yüksek ilişkiye sahip değildir.
- Güvenlik kriteri ekonomi ile yüksek (0,01'lik dilimde), tarihi/doğal değer ile düşük (0,05'lik dilimde) pozitif yönlü ilişkiye sahiptir.

4.7.3. Şarköy Bölgesi İstatiksel Analizleri

Şarköy bölgesinden elde edilen ziyaretçi puan verileri Çizelge 4. 79'da gösterilmiştir. Tabloda ziyaret edilme sayısı ile ziyaretçi puanları arasında ortalamanın altında kalan destinasyonlar kısmen birbiri ile tutarlıdır. Şarköy Plajı ve Hoşköy puan ortalamasının altında kalmasına rağmen en çok ziyaret edilen mekanlar olmuşlardır. Hoşköy (Hora) Feneri, Yörgüç ve Kartaltepe Tabiat Parkı ziyaretçilerden ortalamanın üzerinde puan almasına rağmen az ziyaret edilmiş, Hoşköy ve Mürefte Limanı ise bunun tersine ortalamanın üzerinde ziyaret sayısına sahip olduğu halde az puan almıştır.

Çizelge 4. 79. Şarköy destinasyonları ziyaretçi puan listesi

Destinasyonlar	Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması (1-9 arası)
Şarköy Plajı	174	5,914
Gazi Süleyman Paşa Cami	144	5,257
Aziz Georgios Kilisesi	132	5,886
Yayaköy	115	5,278
St Ioannis Manastırı	113	6,044
Güzelköy Camii ve Hamamı	117	5,855
Hoşköy Feneri	113	6,221
Uçmakdere	157	7,121
Hoşköy	174	5,948
Mürefte Limanı	145	6,076
İğdebağları	167	6,886
Yörgüç	107	6,318
Kartaltepe Tabiat Parkı	110	6,364
Ortalama	136	6,090

Tüm bu kriterlerin ziyaret edilme sayısı ile aralarında bir ilişki olup olmadığının tespiti için korelasyon analizi yapılmıştır. Öncelikle ziyaret edilme sayısı ile uzmanlar ve ziyaretçiler tarafından verilen puanların ortalaması alınarak oluşturulan yukarıdaki tablolar birleştirilmiş ve SPSS programına yüklenmiştir. Çizelge 4. 80'de birleştirilmiş olarak programa yüklenen tablo Excel ve SPSS formatında görülmektedir.

Çizelge 4. 80. Şarköy bölgesi istatistik analiz tablosu

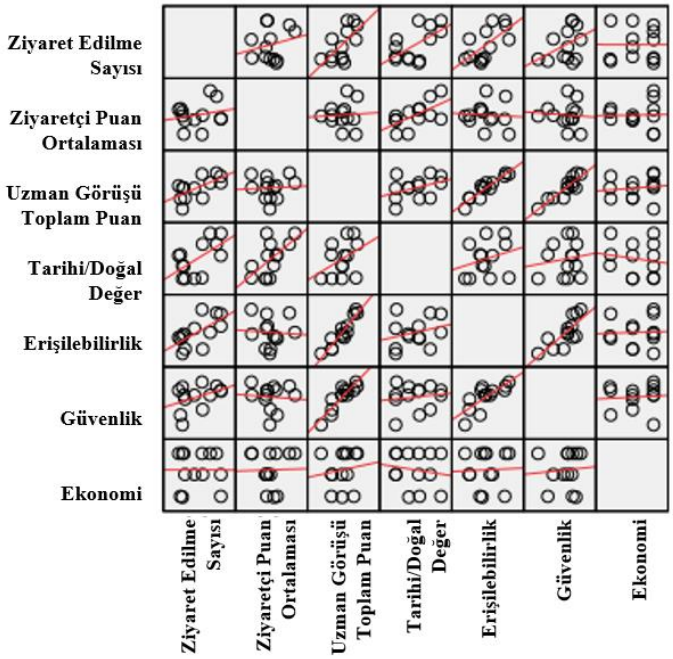
Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması (9 üzerinden)	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi	Uzman Görüşü Toplam Puan (5 üzerinden)
174	5,914	1,100	0,968	1,201	0,635	3,904
144	5,257	0,880	1,036	1,331	0,741	3,988
132	5,886	0,876	0,738	1,124	0,689	3,427
115	5,278	0,937	0,648	1,124	0,741	3,450
113	6,044	0,876	0,338	0,654	0,741	2,609
117	5,855	0,876	0,412	1,059	0,689	3,036
113	6,221	0,941	0,612	1,254	0,633	3,440
157	7,121	1,100	0,674	1,124	0,741	3,639
174	5,948	0,990	0,774	1,189	0,689	3,642
145	6,076	1,047	0,408	0,895	0,689	3,039
167	6,886	1,047	0,982	1,266	0,741	4,036
107	6,318	0,990	0,594	1,201	0,741	3,526
110	6,364	0,994	0,578	0,808	0,635	3,015

ZiyaretEdilme Sayısı	ZiyaretçiPuan Ortalaması	UzmanGörüşü ToplamPuan	TarihiDoğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
174,0	3,285	3,904	1,100	,968	1,201	,635
144,0	2,921	3,988	,880	1,036	1,331	,741
132,0	3,270	3,427	,876	,738	1,124	,689
115,0	2,932	3,450	,937	,648	1,124	,741
113,0	3,358	2,609	,876	,338	,654	,741
117,0	3,253	3,036	,876	,412	1,059	,689
113,0	3,456	3,440	,941	,612	1,254	,633
157,0	3,956	3,639	1,100	,674	1,124	,741
174,0	3,305	3,642	,990	,774	1,189	,689
145,0	3,375	3,039	1,047	,408	,895	,689
167,0	3,826	4,036	1,047	,982	1,266	,741
107,0	3,510	3,526	,990	,594	1,201	,741
110,0	3,535	3,015	,994	,578	,808	,635

Eserlerin ziyaret edilme sayısı bağımlı değişken ve dört ana kriterin ortalama puanları ile birlikte ziyaretçilerin bu eserlere verdikleri 1-9 arası puanların uzman görüşleri ile karşılaştırmak için 5 üzerinden olacak şekilde normalize edilmiş hali bağımsız değişkenler olarak kabul edilmiştir. Elde edilen saçılım matrislerinde, yüksek eğimli çizgiler ilgili bulunduğu iki değişkenin birbiri ile negatif veya pozitif yönde yüksek doğrusal ilişkiye sahip olduğunu, yataya yakın düşük eğimli çizgiler ise değişkenlerin düşük korelasyon gösterdiğini ifade etmektedir.

Çizelge 4. 81'deki saçılım matris grafiğine bakıldığında, Şarköy bölgesinde yer alan destinasyonların ziyaret edilme sayısının uzman görüşleri ile yüksek oranda tutarlı olduğu görülmektedir. Tarihi/doğal değer, erişilebilirlik ve güvenlik kriterleri ile daha düşük ancak yine pozitif yönlü bir ilişki olduğundan söz edilebilir. Ekonomi kriterine ait puanların, ziyaret edilme sayısı dahil herhangi bir değişken ile ilişkili olmadığı söylenebilir. Yine grafiğe göre uzman görüşü toplam puanları güvenlik, erişilebilirlik ve tarihi/doğal değer ile yüksek oranda, ekonomi ile düşük oranda pozitif ilişkilidir. Ziyaretçi puan ortalaması ise tarihi/doğal değer ile yüksek oranda pozitif yönlü ilişkili olup diğer kriterlerden etkilenmediği, ziyaret edilme sayısı ile de uzman görüşüne kıyasla daha düşük bir pozitif yönlü ilişki kurduğu görülmektedir.

Çizelge 4. 81. Şarköy bölgesi saçılım matris grafiği

Saçılım matris grafiğini matematiksel olarak doğrulamak için parametrik tek yönlü Pearson korelasyon analizi yapılarak bağlantıların miktarı incelenmiştir. Buna göre p değeri (sig.) 0,05'ten artarak uzaklaştıkça, kriterler arası ilişki azalmaktadır.

Çizelge 4. 82. Şarköy bölgesi Pearson korelasyon tablosu

Correlations

		Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Uzman Görüşü Toplam Puan	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
Ziyaret Edilme Sayısı	Pearson Correlation	1	,211	,646**	,598*	,646**	,406	-,003
	Sig. (1-tailed)		,245	,008	,016	,008	,084	,497
	N	13	13	13	13	13	13	13
Ziyaretçi Puan Ortalaması	Pearson Correlation	,211	1	,056	,612*	-,061	-,076	,023
	Sig. (1-tailed)	,245		,428	,013	,422	,403	,471
	N	13	13	13	13	13	13	13
Uzman Görüşü Toplam Puan	Pearson Correlation	,646**	,056	1	,388	,936**	,899**	,130
	Sig. (1-tailed)	,008	,428		,095	,000	,000	,337
	N	13	13	13	13	13	13	13
Tarihi/Doğal Değer	Pearson Correlation	,598*	,612*	,388	1	,268	,141	-,151
	Sig. (1-tailed)	,016	,013	,095		,188	,323	,312
	N	13	13	13	13	13	13	13
Erişilebilirlik	Pearson Correlation	,646**	-,061	,936**	,268	1	,760**	,039
	Sig. (1-tailed)	,008	,422	,000	,188		,001	,450
	N	13	13	13	13	13	13	13
Güvenlik	Pearson Correlation	,406	-,076	,899**	,141	,760**	1	,074
	Sig. (1-tailed)	,084	,403	,000	,323	,001		,405
	N	13	13	13	13	13	13	13
Ekonomi	Pearson Correlation	-,003	,023	,130	-,151	,039	,074	1
	Sig. (1-tailed)	,497	,471	,337	,312	,450	,405	
	N	13	13	13	13	13	13	13

**. Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed).

Şarköy bölgesi Pearson korelasyon tablosuna (Çizelge 4. 82) bakıldığında;

- Ziyaret edilme sayısı ile uzman görüşleri ve erişilebilirlik kriteri 0,01'lik hata payı seviyesinde (yüksek oranda) pozitif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaret edilme sayısı ile tarihi/doğal değer kriteri 0,05'lik seviyede (daha düşük oranda) pozitif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaretçi puan ortalaması güvenlik ve erişilebilirlik kriterleri ile çok düşük seviyede negatif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaretçi puanı ile tarihi/doğal değer arasında yüksek ilişki söz konusudur. Yani ziyaretçiler destinasyonları puanlarken en çok tarihi/doğal değerine dikkat etmişlerdir.
- Uzman görüşleri ile güvenlik ve erişilebilirlik arasında da 0,01'lik seviyede yüksek oranda bir ilişki olması söz konusudur.
- Güvenlik ile erişilebilirlik çok yüksek oranda doğrusal ilişkiye sahiptir.
- Ekonomi kriteri diğer herhangi bir değişken ile dikkate alınacak değerde ilişkili değildir.

4.7.4. Tekirdağ Bölgesi İstatiksel Analizleri

Tekirdağ bölgesi saha araştırması sonucunda elde edilen bölgedeki destinasyonların ziyaret edilme sayısı ve ziyaretçi puan ortalama verileri Çizelge 4. 83'te gösterilmiştir. Tabloya bakıldığında, merkez ilçe Süleymanpaşa dışındaki noktaların ziyaret edilme sayıları ile uzman görüşlerinden elde edilen toplam puanların ortalamadan düşük olması durumu birbirini yüksek oranda tutmaktadır. Ancak turistlerin verdikleri puanlardan ortalama altında kalanlar ile uzman anketlerinden elde edilen puanlar arasında bazı farklar vardır. Tablolar karşılaştırıldığında; Rakoczi Müzesi'nin ziyaretçiler tarafından yüksek puan alıp en yüksek ziyaret edilme sayısına sahip olduğu, Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin ziyaret edilme sayısında ikinci sırada olup ziyaretçilerden düşük ancak uzmanlardan yüksek puan aldığı, Hükümet Konağı ve bedestenin de ziyaret edilme sayısı yüksek olmasına rağmen katılımcı puanlarının ortalama altında kaldığı, buna karşılık merkez dışındaki antik kentlerin az ziyaret edilmesine rağmen katılımcı puanlarının

yüksek olduğu, İnecik'te bulunan eserlerin ise az ziyaret edildiği gibi hem katılımcı hem uzman puanlarının ortalamadan düşük olduğu ve her iki tabloda da birbirini tamamen tutan verilerin bu iki eser hakkında olduğu söylenebilir. Ereğli'deki Cedid Ali Paşa Camii ise uzmanlardan yüksek puan almış olmasına rağmen katılımcılardan düşük puan almıştır ve ziyaret edilme sayısı azdır.

Çizelge 4. 83. Tekirdağ destinasyonları ziyaretçi puan ortalamaları

Destinasyonlar	Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puanı Ortalaması (1-9 arası)
Rakoczi Müzesi	224	6,541
Arkeoloji ve Etnografya Müzesi	215	6,293
Namık Kemal Evi	220	6,532
Hükümet Konağı	203	6,251
Rüstempaşa Bedesteni	191	6,136
Rüstempaşa Camii	187	6,556
Orta Cami	191	6,518
Cedid Ali Paşa Camii	127	6,024
Perinthos Antik Kenti	125	6,472
Heraion Teikhos Antik Kenti	120	6,358
İnecik Erenler Hamamı	130	6,131
İnecik Mirliva Hüseyin Paşa Camii	142	5,951
Ortalama	173	6,314

Tüm bu kriterlerin ziyaret edilme sayısına etki miktarını belirlemek için Regresyon Analizi yapılmıştır. Regresyon analizi varsayımlarından bağımsız değişkenler arası doğrusallık olmaması durumunu analiz etmek ve bu değişkenlerin birbirleri ile ilişkisini görmek amacıyla saçılım matris grafiği (scatter plot) oluşturulmuştur. Öncelikle ziyaret edilme sayısı ile uzmanlar ve ziyaretçiler tarafından verilen puanların ortalaması alınarak oluşturulan yukarıdaki tablolar birleştirilmiş ve SPSS programına yüklenmiştir. Çizelge 4. 84'te birleştirilmiş olarak programa yüklenen tablo Excel ve SPSS formatında görülmektedir.

Eserlerin ziyaret edilme sayısı bağımlı değişken ve dört ana kriterin ortalama puanları ile birlikte ziyaretçilerin bu eserlere verdikleri 1-9 arası puanların ortalaması bağımsız değişkenler olarak kabul edilmiştir. Elde edilen saçılım matrislerinde, yüksek eğimli çizgiler ilgili bulunduğu iki değişkenin birbiri ile negatif veya pozitif yönde yüksek doğrusal ilişkiye sahip olduğunu, yataya yakın düşük eğimli çizgiler ise değişkenlerin düşük korelasyon gösterdiğini ifade etmektedir.

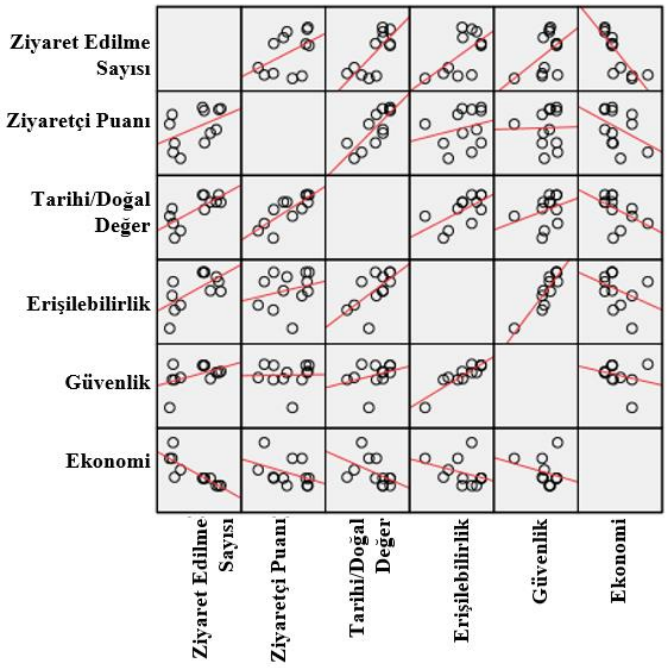
Çizelge 4. 84. Tekirdağ bölgesi istatistik analiz tablosu

Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puan Ortalaması	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
224	6,541	1,078	0,874	1,348	0,796
215	6,293	1,081	1,045	1,337	0,796
220	6,532	1,142	0,988	1,337	0,796
203	6,251	1,081	0,881	1,275	0,846
191	6,136	1,017	1,100	1,410	0,846
187	6,556	1,141	1,100	1,410	0,846
191	6,518	1,141	1,100	1,410	0,846
127	6,024	0,900	0,988	1,421	1,088
125	6,472	1,025	0,822	1,264	0,981
120	6,358	0,961	0,434	0,980	0,981
130	6,131	0,776	0,652	1,264	0,853
142	5,951	0,837	0,710	1,286	0,903

ZiyaretEdilmeSay...	ZiyaretciPuani	TarihiDogalDe...	Erisilebilirlik	Guvenlik	Ekonomi
224,0	6,541	1,078	,874	1,348	,796
215,0	6,293	1,081	1,045	1,337	,796
220,0	6,532	1,142	,988	1,337	,796
203,0	6,251	1,081	,881	1,275	,846
191,0	6,136	1,017	1,100	1,410	,846
187,0	6,556	1,141	1,100	1,410	,846
190,0	6,518	1,141	1,100	1,410	,846
127,0	6,024	,900	,988	1,421	1,088
125,0	6,472	1,025	,822	1,264	,981
120,0	6,358	,961	,434	,980	,981
130,0	6,131	,776	,652	1,264	,853
142,0	5,951	,837	,710	1,286	,903

Çizelge 4. 85'teki saçılım matris grafiğine bakıldığında, Tekirdağ bölgesinde yer alan destinasyonların ziyaret edilme sayısının en çok tarihi/doğal değer kriteri ile pozitif yönlü ilişkili olduğu görülmektedir. Ziyaretçi puanı, erişilebilirlik ve güvenlik kriterleri ile tarihi/doğal değere nispeten daha düşük ancak yine pozitif yönlü bir ilişki olduğundan söz edilebilir. Tabloya girilen ekonomi puanları yükseldikçe destinasyonun bulunduğu konumun ekonomik olarak daha uygun/ucuz olduğu söylenebilir. Ancak bu bölgede ziyaret edilme sayısı yüksek olan noktaların daha az ekonomik olduğu, istatistik analiz tablosundan anlaşılabileceği gibi, matris diyagramında mevcut yüksek ters orantı açıkça görülmektedir.

Çizelge 4. 85. Tekirdağ bölgesi kriterler ve ziyaret edilme saçılım matris grafiği

Bu durum, önceden de belirtildiği gibi Tekirdağ bölgesinde turizm ile ilgili karşılaşılan sorunlardan biridir. Saçılım matris grafiğini matematiksel olarak doğrulamak için parametrik tek yönlü Pearson korelasyon analizi yapılarak bağlantıların miktarı incelenmiştir. Buna göre p değeri (sig.) 0,05'ten artarak uzaklaştıkça, kriterler arası ilişki azalmaktadır.

Çizelge 4. 86. Tekirdağ bölgesi Pearson korelasyon tablosu

Correlations

		Ziyaret Edilme Sayısı	Ziyaretçi Puanı	Tarihi/Doğal Değer	Erişilebilirlik	Güvenlik	Ekonomi
Ziyaret Edilme Sayısı	Pearson Correlation	1	,467	,751**	,631*	,471	-,828**
	Sig. (1-tailed)		,063	,002	,014	,061	,000
	N	12	12	12	12	12	12
Ziyaretçi Puanı	Pearson Correlation	,467	1	,801**	,245	,021	-,399
	Sig. (1-tailed)	,063		,001	,222	,474	,099
	N	12	12	12	12	12	12
Tarihi/Doğal Değer	Pearson Correlation	,751**	,801**	1	,626*	,310	-,476
	Sig. (1-tailed)	,002	,001		,015	,163	,059
	N	12	12	12	12	12	12
Erişilebilirlik	Pearson Correlation	,631*	,245	,626*	1	,902**	-,343
	Sig. (1-tailed)	,014	,222	,015		,000	,138
	N	12	12	12	12	12	12
Güvenlik	Pearson Correlation	,471	,021	,310	,902**	1	-,257
	Sig. (1-tailed)	,061	,474	,163	,000		,210
	N	12	12	12	12	12	12
Ekonomi	Pearson Correlation	-,828**	-,399	-,476	-,343	-,257	1
	Sig. (1-tailed)	,000	,099	,059	,138	,210	
	N	12	12	12	12	12	12

**. Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed).

Tekirdağ bölgesi Pearson korelasyon tablosuna (Çizelge 4. 86) göre;

- Ziyaret edilme sayısı ile eserin tarihi/doğal değeri 0,01'lik hata payı seviyesinde (yüksek oranda) pozitif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaret edilme sayısı ile erişilebilirlik kriteri 0,05'lik seviyede (daha düşük oranda) pozitif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaret edilme sayısı ile destinasyonun ekonomik olması 0,01'lik seviyede negatif yönlü ilişkilidir.
- Ziyaretçi puanları ve güvenlik kriteri ile ziyaret edilme sayısının ilişkileri pozitif ancak çok düşük seviyededir.
- Ziyaretçi puanı ile tarihi/doğal değer arasında yüksek ilişki söz konusudur. Yani ziyaretçiler destinasyonları puanlarken en çok tarihi/doğal değerine dikkat etmişlerdir.

- Tarihi/doğal değer ile erişilebilirlik arasında da 0,05'lik seviyede bir ilişki olması söz konusudur.
- Güvenlik ile erişilebilirlik çok yüksek oranda doğrusal ilişkiye sahiptir.

4.8. Saha Çalışması Analiz ve Bulgular Bölüm Özeti

Bu bölümde ziyaretçi profili anket verilerine göre yapılan frekans analizine göre Enez'den İstanbul'a doğru gelindikçe ziyaretçilerin yaş ortalaması, gelir seviyesi ve yurtdışından gelme oranı azalmaktadır. Demografik bilgilerin yanı sıra turist beklentileri ile ilgili olan sorulara verilen cevaplarda, Enez ve Şarköy ile Tekirdağ ve Erikli bölgeleri benzerlik göstermektedir. Ziyaretçilerin destinasyon seçiminde önem verdikleri kriterler ağırlıklandırıldığında, Tarihi/doğal değer, Erişilebilirlik, Güvenlik ve Ekonomi ana kriterlerinden tüm bölgelerde en önemli sırada olan güvenlik ana kriteri olmuştur. Bu analizde de Erikli ile Tekirdağ'dan elde edilen sonuçlar kısmen benzerlik göstermekte ve tarihi/doğal değer önem derecelendirmesinde güvenlik ile birlikte ilk iki sırada yer almaktadır. Diğer iki bölge olan Enez ve Şarköy'de ise ekonomi ve erişilebilirlik tarihi/doğal değer kriterinden önce gelmektedir. İkincil konut sahibi olan ve olmayan ziyaretçiler arasında kriter önem dereceleri açısından sıralama farklarına bakıldığında, genel olarak konut sahibi olanların yurtdışından gelen ziyaretçiler ile uyumlu olduğu, konut sahibi olmayanların ise yurtiçi ziyaretçiler ve genel sıralama ile benzerlik gösterdiği ortaya çıkmıştır.

Space Syntax ve CBS üzerinde yapılan coğrafi analizlere göre; genel olarak çalışma alanına gelen ziyaretçilerin İstanbul ve çevre illerden olduğu göz önüne alındığında, İstanbul'a yakın olan destinasyonların seçiminde erişilebilirlik kriterine verilen önem derecesinin etkili olduğu görülmüştür. Envanter fişleri ve toplam puanlarına bakıldığında, sonuç olarak her bölgede erişilebilirliği az olsa da doğal destinasyonların tarihi varlıklara kıyasla daha çok ziyaret edildiği, Tekirdağ'da ise merkezi konumda olan noktaların daha çok tercih edildiği sonucu ile karşılaşılmıştır. Bu durumun gelen turist profili ile ilişkisine bakıldığında, Tekirdağ Merkez ve Marmara Ereğlisi bölgelerinin günübirlik ziyaret edilmeye daha müsait olması ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Uzman görüşlerinden alınan puanların, Pearson korelasyon analizi sonucu ana kriterler ile ilişkisi göz önüne alındığında, genel olarak erişilebilirlik ve güvenlik kriterleri için ziyaretçilerden alınan puanlarla doğru orantılı olduğu görülmüştür.

BÖLÜM 5

GENEL DEĞERLENDİRME

5.1. Demografik Veriler

- Her dört çalışma alanında da 18-30 yaş grubu katılımcılar yoğunluktadır. Ancak Enez ve Erikli bölgelerinde, diğer yaş gruplarından katılanların yüzdesi daha fazla olduğundan, Şarköy ve Tekirdağ'a göre yaş ortalaması daha yüksektir.
- Medeni duruma göre Enez'de evli-bekar katılımcı sayısı birbirine yakınken, diğer bölgelerde bekar katılımcı oranı yüksektir.
- Enez bölgesinde çocuk sayıları farklılık gösterirken, diğer bölgelerde çocuğu olmayanların oranı yüksektir. En çok Tekirdağ bölgesinde çocuğu olmayan katılımcılara rastlanmıştır.
- Genel olarak öğrenim durumu lisans olanlar yoğunluktadır. Bununla beraber Şarköy'de öğrenim durumu ortalaması düşüş göstermektedir.
- Tekirdağ ve Şarköy'de aylık gelir 2.000-4.000 ₺ yönünde eğilim gösterirken, Erikli ve Enez'de 4.000-7.000 ₺ aralığında olanların oranı daha yüksektir.
- Tekirdağ'da yurtdışından gelenlerin oranı diğer bölgelere göre daha azdır. Genellikle Tekirdağ çevresinden olmak üzere Marmara Bölgesi'nden katılımcılara rastlanmıştır. Şarköy'e de yurtiçinden gelen turistlerin büyük çoğunluğu Marmara bölgesinden olup, İstanbul'dan gelenler yoğunluktadır. Yurtdışından gelenler Enez ve Erikli ile benzer oranda olup Tekirdağ'dan fazladır. Erikli'de başta İstanbul ve Edirne ilçeleri olmak üzere daha ziyade Marmara bölgesi yakınlarından turiste rastlanmış olup, Enez'de hem yurt dışı turist sayısı fazladır, hem de Marmara Bölgesi'nden daha uzak noktalardan da turist çekmiştir.

Ancak Tekirdağ dışındaki çalışma alanlarında İstanbul'dan gelen turistler yüksek orana sahiptir.

5.2. Ziyaretçi Tercihleri

Depthmap programından alınan her çizgiye verilen cevaplar arasında yolların bozuk olması yine her bölgede en yüksek oranda işaretlenen seçenek olup, Enez ve Tekirdağ'da daha yüksek yüzdeye sahiptir. İnternet/telefon şebekesi ve altyapı sorunları da yine her bölge için ikincil derecede sorun oluşturmaktadır. Kalabalık ve gürültü Erikli ve Şarköy'de artan yüzdeye sahip iken, konaklama birimlerinin yetersizliği en çok Erikli'de ve en az Enez'de hissedilmektedir. Saygısızlık olarak belirtilen turistler arasında ve yerel halk ile empati yapamama olgusu, en çok Tekirdağ ve Enez'de olmakla birlikte, yine genel sorunlardan biri olarak görülmüştür (Çizelge 5. 1).

Tatile kiminle çıkıldığı sorusuna verilen cevaplardan yalnız seçeneğinin yüzdesi her bölgede en düşük seviyede olup, Enez'de diğer bölgelerden daha düşüktür. Buna karşılık Enez bölgesinde aile ile birlikte tatile çıkılması diğer bölgelere oranla daha yüksektir. Erikli ve Şarköy'de de aile ile tatile çıkılması daha çok tercih edilirken, Tekirdağ'da en çok tercih edilen arkadaşlarla tatil yapılmasıdır.

Bölgede kalma süresini öğrenmeye yönelik 10. Soruda, Enez ve Şarköy'de 30 günden fazla kalanlar yüksek yüzdeye sahiptir. Buna karşılık 3-7 gün seçeneği yüzde olarak her bölgede yaklaşık olmakla birlikte Tekirdağ ve Erikli'de en yüksek orana sahip olup, bu bölgelerde dağılım 1-3 ve 3-7 gün seçenekleri yani ortalama süreler yönündedir. Enez'deki dağılım daha uzun süreler yönündeyken, Şarköy'de ise hem uzun kalan hem bir haftadan fazla olmamak üzere ortalama sürelerde kalan farklı gruplar dikkati çekmektedir. Konaklama birimi tercihleri tüm bölgelerde kendi evi yönünde en fazla dereceyi almıştır. Ancak Enez ve Şarköy'de elde edilen yüzdelik dilim diğer bölgelere oranla çok daha yüksektir. Tekirdağ ve Erikli'de ise diğer seçeneklere doğru dağılım görülmektedir.

Konaklama birimlerinde duyulan rahatsızlıklar ile ilgili olan 12. Soruda, küçük oran farkları ile birlikte her bölgede ortak olarak en yüksek yüzdelere sahip seçenekler çevre kirliliği, sinek vb haşerat ve genel temizliktir. Ayrıca her bölgede sosyal aktivite eksikliği bir sorun olarak karşımıza çıkmakta olup, Tekirdağ bölgesinde en yüksek yüzdeye sahip

olan seçenektir. Yine Erikli ve Tekirdağ'da müşteriye ilgi ve konfor koşulları da dikkat çeken sorunlardır.

Bölgede yapılan aktivitelere yönelik 13. Soruda yüzme ve dinlenme başta gelmektedir. Doğa yürüyüşleri de her bölgede yüksek yüzdeye sahip olup, arkasından doğal güzellikleri ve kültür varlıklarını ziyaret etme gelir. Şarköy ve Tekirdağ bölgesinde ilave olarak alternatif sporlar yoğunluktadır. Tekirdağ bölgesinde kültür varlıklarını ziyaret etme diğer bölgelere oranla en yüksek payı taşımaktadır.

14. ve son soru tercih edilen turizm türünü belirlemeye yönelik olup, deniz turizmi her bölgede en yüksek yüzdeye sahiptir. Ancak Enez bölgesinde diğer bölgelere oranla daha yüksek olan %90 payı almıştır. Tekirdağ'a doğru gelindikçe turizm türü çeşitlenmekte ve hem kültür, doğa, festival ve adrenalin turizmi yüzdesi artmaktadır. Ayrıca Şarköy ve Tekirdağ'da yeme-içme turizmi de yüksek oranda tercih edilmiştir.

Çizelge 5. 1. Ziyaretçi tercihleri genel frekans analizi

Soru No		Seçenekler	Yüzde (%) Enez	Erikli	Şarköy	Tekirdağ
7	1	Yok	17	11	13	14
	2	Hatalı restorasyon uygulamaları	9	9	10	19
	3	Restorasyon eksikliği	51	23	30	47
	4	İş güvenliği eksikliği	7	13	11	22
	5	Kirlilik	32	64	47	41
	6	Diğer	0	0	3	0
8	1	Yolların bozuk olması	74	50	53	73
	2	Güvenlik eksikliği	20	17	21	24
	3	Alışveriş alanlarının azlığı	21	23	24	25
	4	Yeme-içme mekanlarının azlığı	20	22	15	18
	5	Konaklama birimlerinin yetersizliği	8	34	31	29
	6	Kalabalık	14	26	24	16
	7	Gürültü	13	17	23	20
	8	Sağlık birimlerinin azlığı	21	9	23	9
	9	Sokak hayvanları	21	7	18	16
	10	Saygısızlık	28	13	17	30
	11	Dinlenme alanı azlığı	19	21	13	25
	12	İnternet/Telefon Şebeke Problemleri	54	35	40	29
	13	Altyapı sorunları	53	36	28	45
9	1	Yalnız	4	10	8	10
	2	Arkadaşlarımla	29	40	36	58
	3	Ailemle	67	50	52	39
10	1	Günübirlik	0	7	2	11
	2	1-3 gün	6	26	9	19
	3	3-7 gün	19	26	21	28
	4	7-15 gün	21	16	19	19
	5	15-30 gün	19	6	9	4
	6	30 günden fazla	29	15	32	18
11	1	Yok	2	6	4	6
	2	Kendi evi	61	24	53	29
	3	Kiralık yazlık	20	22	20	16
	4	Butik otel	9	22	11	22
	5	3+yıldızlı otel	3	8	4	18
	6	Çadır	3	18	4	13
	7	Sosyal tesis	0	3	2	9
12	1	Müşteriye ilgi	5	20	17	27
	2	Yemek imkanları	9	22	11	22
	3	Genel temizlik	24	39	21	26
	4	Sinek vb. haşerat	38	46	37	29
	5	Çevre kirliliği	43	45	29	31
	6	Eskilik	10	12	10	9
	7	Gürültü	8	16	16	16
	8	Sosyal aktivite eksikliği	18	22	24	32
	9	Konfor koşulları	13	26	11	20
	10	Yok	11	6	13	17
	11	Diğer	0	0	1	1
13	1	Yüzme	93	88	73	54
	2	Dinlenme	38	76	68	57
	3	Balık tutma	12	11	11	21
	4	Kültür varlıklarını ziyaret etme	18	13	15	32
	5	Doğa yürüyüşü	28	28	35	46
	6	Doğal güzellikleri ziyaret etme	14	17	19	39
	7	Su altı sporları	3	5	6	6
	8	Alternatif sporlar	2	7	17	18
	9	Diğer	0	0	7	1
14	1	Kültür turizmi	10	8	16	35
	2	Doğa turizmi	19	21	28	29
	3	Deniz turizmi	90	75	60	38
	4	İş turizmi	0	4	7	19
	5	Tarım (Agro-turizm)	0	2	4	7
	6	Yeme-içme turizmi	4	11	19	17
	7	Sağlık turizmi	2	2	8	6
	8	Yat turizmi	2	2	3	3
	9	Dalış turizmi	3	4	3	3
	10	Festival turizmi	3	25	7	18
	11	Adrenalin turizmi	0	5	8	10

5.3. AHP Hesaplamasına Göre Kriter Önem Dereceleri Sıralaması Genel Değerlendirme

Kriterlerin önem dereceleri sonuç tablosuna bakıldığında (EK 5), genel olarak tüm bölgelerde ortak sonuçların yerli turist tercihleri ile benzerlik gösterdiği, oluşan küçük farkların yerli ve yabancı turistler arasındaki tarihi/doğal değer anlayışında ortaya çıktığı söylenebilir. Güvenlik kriteri Erikli'de ikinci, bunun dışındaki tüm bölgelerde birinci önemdedir. Bu da Marmara Denizi kuzey kıyılarının güvenli bir turizm alanı olarak değerlendirilmesi sebebiyle tercih edildiği anlamına gelebilir. Doğal güzellikleri fazla olan Erikli'de birinci ve kültür varlıkları sayısı fazla olan Tekirdağ'da ikinci olarak en önemli görülen ana kriter Tarihi/doğal değerdir. Enez ve Şarköy'de bu kriter ekonomi ve erişilebilirlikten sonra gelmektedir.

Tarihi/doğal değer alt kriterlerinden özgünlük değeri yabancı turistler için Enez, Şarköy ve Tekirdağ'da birinci, Erikli'de ise sekizinci ve son sıradadır. Bu kriter tüm bölgelerde ilk dört sıralamaya girmiş olup, Erikli'deki yerli turistler bir eserin özgün olmasına yabancı turistlerden daha fazla önem vermişlerdir. Buna karşılık Enez ve Erikli'de korunmuş olma, Şarköy ve Tekirdağ'da anı değeri yerli turistler için en önemli kriter olup, yabancılar için daha alt sıralardadır. Eskilik değerine genel olarak Erikli dışında az dikkat edilmektedir. Yine korunmuşluk ve anı değeri ile estetik değer, tüm bölgelerde genel sonuçta en önemli kriterlerdendir. Simgesel değer kriteri envanter fişlerine yansıtılan AHP hesabına tabi tutulmasa da beşinci sırada ve tüm çalışma alanlarında ortalama öneme sahip bir kriterdir. Teknik değer ise genel ortalamada son sıralarda kalmakta ancak yurtdışından gelenler için Enez ve Tekirdağ'da önemli olduğu görülmektedir. Bir eserin dini değeri olması da teknik değer gibi genel ortalamada yedinci veya sekizinci olup, yurtdışından gelenler için tüm bölgelerde üçüncü ve hesaplanması gereken bir sıradadır.

Erişilebilirlik altında bulunan kriterler değerlendirildiğinde, Enez'de birinci olan engelli ve çocuk erişimine uygunluk, diğer bölgelerde de önemlidir. Diğer çalışma alanlarında birinci görünen ulaşım kolaylığı, Tekirdağ dışında yabancı turistler için önem arz etmemiştir. Genel olarak otopark eksikliği sorun olarak algılanmamış, Şarköy dışında konaklama birimlerine yakınlık ilk dört sıralamaya girememiştir. Alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık ise Erikli dışında önemsenen bir olgudur. Bu durumun Erikli'nin

merkeziyetten uzak doğal turizm destinasyonlarının fazla olmasıyla ilgili olduğu söylenebilir. Şehir merkezine yakınlık en çok Tekirdağ'da önemsenmektedir. Erişim izninin açık olması ise yurtiçinden gelen ziyaretçiler için genel olarak önemsiz görülürken, yurtdışından gelenler için tersine önemli görülmüştür.

Güvenlik kriteri içinde tüm bölgelerde kentin suç oranının düşük olması genel sonuçta birinci sıradadır. Yalnızca yabancı turistler için Enez ve Tekirdağ'da dördüncü ve üçüncü sırada ancak yine önemli olarak belirtilmiştir. Sokak hayvanları ise Enez dışında tüm bölgelerde yabancı turist için sorun olarak görülmüş ancak yerli turistler için herhangi bir problem teşkil etmediği ifade edilmiştir. Çevresinde yaşam alanlarının olması yerli turistler ve genel ortalamada ikinci, yalnızca Enez'de üçüncü ve dördüncüdür. Buna mukabil kaybolma riskine karşı işlek konumda olma yine envanter değerlendirmesine katılmakla birlikte önem sıralamasında sonlarda yer almaktadır. Kazalara karşı tedbir alınmış olmasına yurtdışından gelen turistler yurtiçinden gelenlere kıyasla daha fazla önem vermişler, yalnızca Şarköy bölgesinde durum tam tersi görülmektedir.

5.4. Sentaktik Analizler ve CBS Üzerinden Yapılan Mesafe Analizleri

Tüm çalışma alanlarına ait sentaktik veriler ile CBS üzerinden yapılan mesafe analizleri tablosuna bakıldığında (Çizelge 5. 2) Tekirdağ sınırlarında bulunan Şarköy ve Merkez ilçenin beş, Edirne sınırlarında bulunan ilçelerin ise dört kategoride değerlendirildiğini görebiliriz. Bunun sebebi, erişilebilirlik alt kriterleri açısından bu bölgelere gelen turistlerin farklı bakış açılarına sahip olmalarıdır. İstanbul'a daha uzak konumda olan Edirne'ye gelen turistlerin, genel anlamda, erişilebilirlik kriterini Tekirdağ'a gelenlerden daha az önemsedikleri söylenebilir.

Çizelge 5. 2. Sentaktik Analizler ve CBS Üzerinden Yapılan Mesafe Analizleri Karşılaştırmalı Puan Çizelgesi

	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakınlık	Bütünleşme	Ortalama Derinlik	Yaşam Alanlarına Mesafe	Şehir Merkezine Yakınlık	Konaklama Birimlerine Yakınlık
Enez	3,64	2,79	2,29	3,14		
Erikli		2,25	1,75	2,88	1,88	
Şarköy	2,80	3,47	2,47	4,20		2,40
Tekirdağ	4,67	3,92	3,42	4,83	3,58	

Detaylı olarak incelendiğinde, doğal turizm varlıklarının kültürel turizm varlıklarına kıyasla fazla olduğu Erikli bölgesinde, diğer bölgelerden farklı olarak ziyaret edilebilirliği etkileyen faktörler arasında alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık görülmemiştir. Zira alışveriş birimleri ve park, restoran gibi dinlenme birimleri bu bölgede belli bir alanda toplanmış, ancak destinasyonlar arası mesafe oldukça fazladır. Buna karşılık Erikli ve Tekirdağ'da şehir merkezine yakınlık tüm destek birimlerine yakın olmak açısından tercih edilmiştir. Yine alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık açısından beklentinin en yüksek olduğu bölge 5 üzerinden 4,67 puanla Tekirdağ olup, 3,64 puanla Enez ve 2,80 puanla Şarköy onu takip etmektedir. Bütünleşme ve ortalama derinlik puanlarının düşük olması ve Şarköy'ün de doğal varlıkların kültür varlıklarına oranla yüksek olan bir bölge olduğu göz önüne alınırsa, alışverişe yakın olmak bu bölgelere gelen turistlerin tercih sıralamasında öncelikli değildir. Ancak yaşam alanlarına mesafe, bu bölgelerde diğer kriterlere oranla daha önemlidir. Şarköy'de ise turistler için konaklama birimlerine yakınlık diğer bölgelerde olmayan bir beklentidir.

Mekan dizim analizlerine bakıldığında, ortalama derinlik, tüm bölgelerde diğer kriterlere göre en az puan alınan kriterdir. Buna göre değerlendirilen güvenlik başlığı altında bulunan kaybolma riskine karşı işlek konumda olma kriteri tüm çalışma alanlarında kentsel mekan açısından en az karşılaşılan durumdur. Erişilebilirlik başlığı altındaki ulaşımın kolay olması kriterinin ölçütü olan ortalama derinlik puanları da yine tüm bölgelerde düşük puan alan bir olgudur, yani turistik destinasyonlar daha ziyade ulaşımı zor, geri planda kalmış alanlarda kalmaktadır. Bu kriterlerde en yüksek ortalama puan Tekirdağ bölgesinde görülmektedir. Burada yer alan ziyaret noktaları daha çok kültür varlıklarından oluşmakla birlikte kentsel mekana, dolayısıyla tüm destek birimlerine daha yakın konumdadır. Yine her dört çalışma alanında da ortak olarak dikkate alınan ulaşım kolaylığı (bütünleşme), işleklik (ortalama derinlik) ve yaşam alanlarına mesafe ölçütlerine bakıldığında puanların büyükten küçüğe Tekirdağ, Şarköy, Enez ve Erikli olarak sıralandığı görülür. Bu da gerek nüfus, gerek erişilebilirlik (ana ulaşım hatlarına uzaklık) açısından mevcut sıralama ile doğru orantı göstermektedir.

5.5. Destinasyonların Ziyaret Edilme Sayıları ve Ziyaretçi Puanları

Bölge bazında destinasyonların ortalama ziyaret edilme sayılarının örneklem sayısı ile oranına bakıldığında, Enez'de hesaplanan yüzdenin diğer bölgelere kıyasla en az

olduğu görülmektedir. İstanbul'a yaklaşıldıkça bu yüzdenin artması ile birlikte, kültür varlıklarının en yoğun olduğu Tekirdağ bölgesinde % 62 oranı göze çarpmaktadır. (Çizelge 5. 3)

Çizelge 5. 3. Destinasyonların ziyaret edilme sayıları ve ziyaretçi puanları

Çalışma Alanı	Ziyaret Edilme Sayısı			Ziyaretçi Puan Ortalaması (1-9 arası)
	Sayı	Örneklem Sayısı	Yüzde	
Enez	89	281	31,67	5,641
Erikli	134	289	46,37	6,389
Şarköy	136	275	49,45	6,090
Tekirdağ	173	279	62,01	6,314

Detaylı olarak tüm destinasyonlar incelendiğinde, Enez'deki deniz turizmi alanlarının diğer noktalara oranla çok yüksek bir ziyaret edilme sayısına ulaştığı anlaşılmaktadır. Hem deniz hem doğa turizminin olduğu Erikli ve Şarköy'de ise ziyaret edilme oranları ortalama bir düzeydedir. Bu oran, turistlerin tek bir destinasyonla sınırlı kalmadığını gösteren "*mobilite oranı*" olarak değerlendirilebilir (Hall & Müller, 2004). Bu durumda Enez bölgesindeki turistler bulundukları noktayı terk edip çevreyi gezmeyi en az tercih eden kesimdir. Ayrıca ziyaret edilen destinasyonlara verilen puanlar açısından da en az ortalama puanı alan bölge Enez'dir. Dolayısıyla bu çalışma alanı özelinde, turistlerin ziyaret ettikleri mekanlardan memnuniyet derecelerinin düşük olmasının turistlerin mobilitesinin az olmasında etkili olduğu söylenebilir. Ancak ziyaretçi puanı en yüksek olan Erikli'de mobilite (yüzde) oranının Şarköy ve Tekirdağ'dan daha düşük olduğu gözlenmiştir. Buradan Erikli'deki destinasyonları nadir olarak gezen turistlerin bu ziyaretlerinden memnun oldukları sonucuna varılabilir. Tekirdağ'da ise hem ziyaret edilme oranı hem de puanlar yüksek seviyededir. Bu durum, Tekirdağ bölgesinde ziyaret edilebilecek mekanların turist beklentilerini karşılamakta yeterli olduğu anlamına gelebilir. Şarköy'de ise ziyaretçi puanı nispeten düşük olmasına rağmen ziyaret edilme sayılarının yüksek olması, bölgenin turistler için çekici özelliklerinin fazla olduğuna, turist beklentilerinin karşılanması konusunda daha dikkatli olunursa ziyaretçi sayısının artırılabileceğine işaret etmektedir.

5.6. Uzman Değerlendirmeleri

Enez bölgesinde doğa ve deniz turizmi varlıkları olan sahil ve plajların korunmuşluk değeri yüksek olup, genel olarak kültür varlıklarının iyi korunmadığı görülür. Bu durum, korunmuşluk açısından diğer bölgeler ortalamanın üzerinde puan alırken, Enez'in ortalama değerde kalmasına sebep olmuştur. Duygusal değer/ anı değeri ve özgünlük değeri kriterlerinde de benzer durum Erikli için geçerlidir. Yerel paydaşlar tarafından estetik, simgesel, teknik ve dini değer kriterleri için verilen ortalama puanlar çalışma alanları arasında benzerlik göstermekle birlikte dini değeri olan yapılar diğer turizm varlıklarına oranla azınlıktadır. Genel olarak her bölgede turizm varlıkları en azından belli saatlerde ya da cüzi bir ücret karşılığında olmak üzere ziyarete açıktır. Ancak kazalara karşı yeterli güvenlik önlemi alınmamış olduğundan engelli ve çocuk erişimi için yeterince uygun değildir. Alışveriş ve dinlenme birimi fiyatları uzmanlara göre Enez'de daha uygun olup, diğer bölgelerde benzerlik göstermekte ve ortalama seviyededir. Ortalama puan toplamı, bölgedeki eser sayısından bağımsız ve bölgenin turistik puanının bir göstergesi olarak bakıldığında en yüksek ortalamanın Tekirdağ bölgesinde olduğu, diğerlerinin sırasıyla Şarköy, Enez ve en düşük puan ortalamasının Erikli'de olduğu görülmüştür.

5.7. Genel Değerlendirme Bölüm Özeti

Bu bölümde dört bölgeye ayrılarak incelenen çalışma alanı ile ilgili genel değerlendirmeler, çalışma yöntemleri üzerinden karşılaştırma yapılarak ifade edilmiştir. Demografik veriler ve ziyaretçi tercihleri kriter sıralamaları genel, yurtiçi ve yurtdışı turistler için olmak üzere ayrı ayrı değerlendirilmiş, bütünleşme ve derinlik gibi sentaktik analizleri üzerinden yere özgü güvenlik ve erişilebilirlik olgusu, CBS üzerinden yapılan mesafe analizleri, bölgeye göre destinasyonların ziyaret edilme yüzdeleri ve puan ortalamaları verilen puanlar ışığında karşılaştırılmış, bu karşılaştırmalar toplu verilerin yer aldığı çizelgeler ile desteklenmiş ve açıklanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, tüm çalışma alanlarında şehir merkezleri dışında birçok alanda hizmetlerin eksik olduğu ve bu durumun bölgedeki turistik alanların gelişmesine engel olabileceği ortaya çıkmıştır. Mevcut yol ağının özellikleri göz önüne alındığında, kültürel alanların doğal sit alanlarına göre daha erişilebilir olduğu görülür. Erişilebilirlik puanlamasında kullanılan mekan dizim analizlerinden derinlik hesabı ile güvenlik

içerisindeki kaybolma riskine karşı işlek konumda olma kriterinin değerlendirilmesinde kullanılan bütünleşme hesabı Depthmap programında yapılarak CBS üzerinde harita çakıştırma yöntemi aracılığıyla mevcut yol ağları ve hizmet birimleri ile destinasyonların bulunduğu altlık harita ile birleştirilmiş ve bunun üzerinden mekânsal analizler yapılmıştır. Bu analizlerden elde edilen sonuçlar kullanılarak her bir destinasyonun toplam çekicilik puanı hesaplanmış ve envanter fişlerine işlenmiştir. Buna göre Tekirdağ ve Enez bölgelerinde tarihi ve kültürel destinasyonlar yoğunlukta olup, Erikli ve Şarköy bölgelerinde doğal turizm kaynakları çoğunluktadır.

Ayrıca bölgelere göre tablolar halinde gösterilen puanlardan ortalama üzerinde olanlar ayrıştırılmış, sonuçta ziyaret edilme oranı, ziyaretçi puanı ve dört ana kriterden aldıkları toplam puan verileri karşılıklı korelasyona tabi tutularak birbiri ile ilgisi olan veriler belirlenmiş, bu sayede bir destinasyonun ziyaret edilme/edilmeme sebeplerinin anlaşılması sağlanmıştır. Elde edilen bulgular, seyahat acenteleri tarafından değişik turlar hazırlamada kullanılarak turistlere sunulabilir, ayrıca yerel yönetim ve ilgili kamu kuruluşlarınca planlama ve geliştirme aşamalarında değerlendirilebilir.

BÖLÜM 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu tezde, Marmara Denizi kuzey sahil kesiminde yer alan Edirne ve Tekirdağ şehirlerine bağlı bölgelerde turizm potansiyeli yüksek olan alanları belirlemek, düşük olanların ise sorunlarını ortaya koymak amacıyla bölgeye gelen ziyaretçilerin beklentileri ile bölgedeki turistik destinasyonlar, hizmet birimleri ve yol ağı arasındaki ilişkiler, sosyal ve mekânsal boyutları bir arada olmak üzere incelenmiştir.

Çalışmanın birincil hedefi olarak turist tercihleri ve bölgeye özgü değerlendirme kriterleri, birebir yapılan anketin analizi yoluyla belirlenmiştir. İkincil hedef olan destinasyonlar ile hizmet birimlerinin dağılımı CBS kullanılarak incelenmiştir. Üçüncül hedef olan her bir destinasyonun anket analizi ile belirlenen kriterlere göre değerlendirilmesine, sözlü ve yazılı literatür araştırmasının yanı sıra Mekan Dizim yöntemi ve CBS üzerinde harita çakıştırma ve mesafe ölçme yöntemleri ile ulaşılmıştır. Son hedef olarak sosyal ve mekânsal kriterlerin her bölge özelinde birbirleri ile ilişkisi karşılıklı korelasyon kurularak araştırılmıştır.

Tarihte her dönem ticaret yolları üzerinde olan boğazlar ve Marmara Denizi kıyılarında antikiteden itibaren pek çok yerleşim olduğu gibi yeryüzü şekilleri ve doğal varlıkları da dikkat çekicidir. Son yıllarda temiz denizi ve İstanbul'a yakınlığının yanı sıra sahip olduğu bu değerler ile de turistlerin dikkatini çekmeye başlayan çalışma alanında, turistik kaynakların belirlendiği proje, makale vb. çalışmalar olmakla birlikte, bu tez, turizmi belirleyen unsurların bir mekânsal model üzerinde incelenmesi yönüyle, bir vaka araştırması olma özelliğini taşımaktadır.

Bu bölümde, çalışmada yapılan analizlerin bir özeti sunulmuştur. Bölüm 4'te detaylı olarak değerlendirilen bulgular ışığında oluşturulan tartışma kısmı Bölüm 6.2'de,

araştırmanın sınırlamaları Bölüm 6.3'te ele alınmıştır. Bölüm 6.4'te çalışmanın literatüre katkıları ve çıkarımları hakkında bilgi verilmiş ve Bölüm 6.5'te elde edilen veriler sonucu geliştirilen çalışma alanı özelinde turizm potansiyeline ilişkin gelecekte yapılacak araştırmalar için öneriler üzerinde durulmuştur.

6.1. Hipotezlerin Sınanması

Yapılan korelasyon analizlerine göre;

- Demografik veriler ziyaretçilerin kriter tercihleri ile ilişkilidir.
- Tüm çalışma alanlarında ziyaret edilme sayısı ile ekonomi kriteri arasında negatif yönlü ilişki mevcuttur. Yani bir destinasyonun ekonomik yönden uygun olmaması, bölge ziyaretçileri için geri plandadır.
- Farklı turizm türlerinin mümkün olmasının, ziyaret edilme üzerindeki etkisi ekonomi kriterinden yüksektir.
- Erişilebilirlik, genel olarak güvenlik kriteri ile birlikte ziyaret edilme sayısında pozitif yönde ilişkilidir. Yerel paydaşların değerlendirmeleri de bunu doğrulamaktadır.
- Tarihi/doğal değer kriteri ile ziyaret edilme sayısı ilişkisi ziyaretçiler nezdinde yerel paydaşlara göre daha yüksektir.

Bu sonuçlar göz önüne alındığında;

$H0_1$: Demografik veriler ile turistlerin beklentileri ve kriter öncelikleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. - Doğrulanmamıştır

$H1_1$: Demografik veriler ile turistlerin beklentileri ve kriter öncelikleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. - Doğrulanmıştır

$H0_2$: Ziyaretçi tercihleri ile turizmde rol oynayan yerel paydaşların değerlendirmeleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. - Doğrulanmıştır

$H1_2$: Ziyaretçi tercihleri ile turizmde rol oynayan yerel paydaşların değerlendirmeleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. - Doğrulanmamıştır

$H0_3$: Bir destinasyonun mekânsal verileri (derinlik ve bütünleşme – ıssızlık ve erişilebilirlik) ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur. - Doğrulanmamıştır

$H1_3$: Bir destinasyonun mekânsal verileri (derinlik ve bütünleşme – ıssızlık ve erişilebilirlik) ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki vardır. - Doğrulanmıştır

$H0_4$: Bir destinasyonun çevresindeki hizmetlere ekonomi ve mesafe olarak erişim kolaylığı ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki yoktur. - Doğrulanmamıştır

$H1_4$: Bir destinasyonun çevresindeki hizmetlere ekonomi ve mesafe olarak erişim kolaylığı ile ziyaret edilme sıklığı arasında anlamlı bir ilişki vardır. - Doğrulanmıştır

$H0_5$: Yurtiçi ve yurtdışından gelen turistlerin tercihleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. - Doğrulanmıştır

$H1_5$: Yurtiçi ve yurtdışından gelen turistlerin tercihleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. - Doğrulanmamıştır

6.2. Tartışma

Tezin birinci bölümünde, çalışmanın problemi, amacı ve hipotezler ortaya konulmuştur. Çalışma yönteminin birinci aşaması olan yerinde gözlem ve saha araştırması ile anket çalışması yapılarak bölgeye gelen ziyaretçilerin sosyal profili ve tercihleri belirlenmiştir. Bu belirlemede, demografik verilerin analizinde frekans analizinin ve tercihlerin belirlenmesinde çok kriterli karar verme yöntemlerinde analitik hiyerarşi sürecinin, turizm üzerinden yapılan bu çalışmada olduğu gibi sosyal alanların çoğunda kullanılabileceği üzerine uygulama yapılmıştır. Ayrıca mekan dizim yöntemiyle analiz edilen yol ağlarının, bir bölgenin erişilebilirlik ve güvenliği konusunda yapılan analizlerde yardımcı olabileceği öne sürülmüş, Bölüm 2'deki literatür özetinde yerli ve yabancı kaynaklardan örneklerine yer verilen bu analizlerin, tekil olarak pek çok çalışmada kullanılmasının yanı sıra turizmde destinasyon seçimi hususunda bir arada belirleyici olabileceği gösterilmiştir. Ayrıca coğrafi bilgi sistemlerinin de hem belirlenen kriterlerin her bir turistik destinasyon özelinde işlenebilirliği ve mekan dizim haritaları ile hizmet birimlerinin yer aldığı haritaların çakıştırılarak mekânsal analizlerin yapılabileceği platformlar oluşturmaları sayesinde, turistik destinasyon örneğinde olduğu gibi pek çok yer seçim çalışmasında kullanılabileceği ifade edilmiştir.

Bölüm 3'te dört bölgeye ayrılarak incelenen çalışma alanının turizm potansiyeli üzerinde etkili olan coğrafi, sosyolojik, kültürel ve doğal özellikler anlatılmıştır. Bu özellikler ışığında, Türkiye'de yapılan turizm araştırmalarının belirli şehirlerde

yoğunlaştığı, turist davranışlarının belirli kalıplar üzerinden değerlendirilip, destinasyonlar ile hizmet birimlerinin mekânsal dağılımı ve erişilebilirliklerinin dikkate alınmadığından, bazılarının ise az bilinmesinden hareketle, her destinasyon için yazın araştırmaları, sözlü görüşmeler ve pilot anket verileri sonucunda elde edilen dört ana kriter ve bunların alt kriterleri üzerinden Bölüm 4'te yapılacak analizler ile incelendiği, ayrıca tanıtımının yapıldığı envanter fişlerinin hazırlanmasına gerek duyulmuştur. Envanter fişi hazırlanan destinasyonların seçiminde, bölge turizmi üzerine yapılan akademik araştırmalar ve proje raporlarından faydalanılmış olup, bazıları yerinde gözlem esnasında araştırmacı tarafından ziyaret edilerek veya sözlü görüşmelerden öğrenilen adres bilgilerine göre ilaveler yapılmıştır. Şehir merkezi bilgisi olarak bağlı bulundukları yerleşim biriminin merkezi dikkate alınmış, hizmet birimlerinin yerleri ise çevrimiçi olarak uydu verilerinden elde edilmiştir. Benzer şekilde yol ağları da dijital formatta gerek CBS programının içeriğinde gerek uydu verilerinde mevcut olup, ana arterlerden çıkmaz sokaklara kadar tüm ölçeklerde bağlantı yolları dikkate alınarak analiz edilmiştir.

Bunun üzerine dördüncü bölümde çalışmanın analiz yöntemleri sırasıyla ayrı ayrı her bölgede uygulanmış ve farklı çekicilik düzeyleri bulunan toplam 47 destinasyon incelenmiştir. Bunlardan ortalama puan hesaplanarak bu puanın üstünde ve altında ziyaretçi puanına sahip olanlar tablolar üzerinde işaretlenmiştir. Ziyaretçi puanları ortalamanın altında olanlar arasında kültürel veya doğal varlıklar olmaları açısından belirli bir ortak özelliğe rastlanmamış, ancak erişilebilirliği ve korunma durumu açısından benzerlik görülmüştür. Buna karşın bölgede iyi bilinen birkaç kültür varlığı dışında doğal turizm ve deniz turizmi destinasyonlarının ziyaret edilme sayıları yüksektir. Bu sonuç, (Aldakhil, 2007) ve (Kement & Öztürk, 2016) tarafından yapılan çalışmalarda desteklenmiştir. Ayrıca verilen puanların her zaman ziyaret edilme sayısında etkili olmadığını, az bilinen bir destinasyonun, ziyaretçileri tarafından çok beğenilmiş olmasının mümkün olduğunun da göstergesi olarak sayılabilecek bu bulgu, doğal temelli turizmin kültürel temelli turizme göre daha hızlı bir büyüme oranına sahip olduğunu bildiren literatür tarafından da desteklenmektedir (Deng, King, & Bauer, 2002). Dolayısıyla benzer durumdaki bölgelerin bilinirliğinin artırılması için envanter fişine yansıyan kriterler arasında ziyaretçiler tarafından eksik görülen alanlarda düzenlemeler yapılması önerilebilir.

Bulguların bölgelere göre karşılaştırmalı olarak değerlendirildiği Bölüm 5 ve çalışma alanının detaylı olarak anlatıldığı Bölüm 3'te görüldüğü üzere, Marmara Denizi kuzey kıyılarını oluşturan Enez-Tekirdağ sahil hattına ulaşım genel olarak turizme engel olacak bir sorun teşkil etmemekle birlikte, Edirne sınırlarında kalan Enez ve Erikli bölgelerinde gerek şehir içi gerek şehirlerarası ulaşım Tekirdağ'a göre daha zordur. Roma döneminden bu yana kullanılagelen ve Asya ile Avrupa arasındaki askeri yol olan *'orta kol'*, Tekirdağ il sınırlarını geçtikten sonra Kırklareli sınırında bulunan Lüleburgaz-Babaeski hattını takip ederek Edirne Merkez ilçesi üzerinden batıya doğru devam etmekte, bu yol günümüzde de ana ulaşım hattı olarak işlevini sürdürmektedir. Enez ve Erikli ise, 'Via Egnatia' ismiyle de anılan '*sol kol'* a yakın olup, bu yol Yunanistan ve İtalya üzerinden devam etmektedir, ancak dünya savaşları ve mübadeleler sırasında ülkeler arasında yaşanan gerginlikler ile birlikte yeryüzü şekillerinin de daha zorlu olması, bu yolun günümüzde işlek olarak kullanılmaması sonucunu beraberinde getirmiştir. Yol güzergahlarının gerek erişilebilirlik gerek en önde gelen kriter olan güvenlik açısından önemi göz önüne alındığında, Enez ve Erikli'nin ulaşım açısından sorunlu bulunmasının sebebi anlaşılabilir. Buna rağmen özellikle yaz aylarında yoğun turist nüfusu ile karşılaşılan bu çalışma alanları, mevcut turistik potansiyellerini doğal varlıklarına borçludur. Ancak gerek koruma (kirlilik, bakımsızlık) gerek erişim ve hizmet birimlerinin eksikliği bakımından kaderine terk edilmiş olan turizm varlıkları, ziyaretçiler tarafından ne kadar beğenilse de tanınırlığı az olup, bölgenin turizm potansiyeline bir katkıları olamamaktadır. Bu sebepten doğal ve kültürel mirasın korunması ve tanıtımı ile ilgili olarak, Türkiye ve dünyada pek çok proje mevcuttur. Örneğin 2018-2022 yılları arasında Avrupa'da İspanya merkezli yedi ülkeden ortakların katılımıyla oluşturulan "PreservatiOn and promotion of cUltural and natural heRitage through GreenWAYs-OUR WAY" projesi, bölgedeki yeşil bantların korunması ve bakımı için modeller ile finansal araçları belirlemek, ayrıca ürün geliştirmeyi teşvik için yönetişim sistemleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Pamukkale Üniversitesi tarafından hazırlanarak 2020 Nisan ayında TÜBİTAK'tan destek alan "Doğal ve Kültürel Mirasın Aktarılması" projesi ise mevcut varlıkların bozulmasının ve yok olmasının önüne geçilmesi amacıyla sınıf öğretmenlerine doğal ve kültürel mirasın öneminin aktif öğrenmeye dayalı yöntemlerle aktarılması, bu sayede küçük yaştan itibaren öğrencilerin üzerinde farkındalık yaratmalarının sağlanması amacıyla oluşturulmuştur.

Mekan dizim analizleri yönünden Şarköy'e nazaran daha düşük puan alan Enez bölgesinde alışveriş ve dinlenme birimlerine yakınlık kriterinin yüksek puanlı olması, Enez'deki destinasyonların erişimi zor da olsa turizm destek elemanları ile donatıldığının ve bunun sonucunda turist konforunun düşünüldüğünün bir göstergesi olabilir. Ancak Erikli gibi doğal varlıkların oranının yüksek olduğu bir bölgede hizmetlerin belli bir bölgede toplanması, tüm destinasyonlardan hizmet birimlerine erişimin zorluğunu da beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla hizmet birimlerine uzak olan doğal alanlara ilgi de düşük olmaktadır. Bu durum, Aldakhil'in Phd tezinde (Aldakhil, 2007) de bahsettiği üzere pek çok araştırmacı tarafından desteklenen ve turizm sektörünün karşı karşıya olduğu genel bir sorundur.

Uzman değerlendirmelerine göre her bir bölgedeki destinasyonların aldığı toplam puanlara bakıldığında çalışma alanındaki kültür varlığı sayısı ile doğru orantılı olduğu görülmüştür. Bu durumun, kültür turizminin bir bölgenin ziyaret edilmesindeki önemini gösterdiği söylenebilir. Yine yerel paydaşlardan oluşan uzmanların ekonomik kriterleri değerlendirmeleri ile birlikte konaklama birimlerinin çevrimiçi ortamda yayınladıkları fiyat bilgisi dikkate alındığında, tüm çalışma alanının diğer bölgelere kıyasla hem ulaşım maliyeti hem diğer maliyetler açısından ekonomik olduğu, bölgeye gelen her kesimden ziyaretçinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek hizmet imkanları bulunduğu için, turistlerin ayrıca ekonomik kaygıları olmadığı, ziyaretçi anketlerine verilen cevaplardan anlaşılmıştır.

6.3. Tezin Sınırlılıkları

Coğrafi verilerin analiz edildiği bu aşamada karşılaşılan eksiklerden biri, en küçük alışveriş biriminden konaklamaya kadar hizmet veren birimlerin, çalışma alanının büyüklüğü de göz önüne alındığında sayı olarak çokluğundan dolayı, konumlarının tek tek kontrol edilemeyişi ve uydu verilerine bağlı kalınmak zorunluluğu olmuştur. Ayrıca mesafe analizlerinde CBS üzerinde buffer (tampon bölge) yöntemi kullanılmış, bu şekilde iki nokta arasındaki kuşbakışı mesafe dikkate alınmıştır. Öte yandan, çalışma kapsamında tam erişim süresine ihtiyaç duyulmadığından, düğüm noktaları ve yol uzunlukları üzerinden bir kesin mesafe analizi yapılmamıştır. Ayrıca erişilebilirlik ve güvenlik kriterlerini etkileyen mekan dizim verileri hazırlanırken, kullanılan Depthmap programının içeriği arazi eğimleri, trafik ışıkları, yolların yüzey durumu gibi verilerin göz

önüne alınmasına müsait olmadığından, bu bilgiler de değerlendirme dışı kalmıştır. Ancak kısıtlı bir alanda yapılabilecek benzer bir çalışmada CBS programı üzerinde coğrafi ve kentsel donatı verileri ayrıntıları ile işlenerek, gerekirse harita bindirme yöntemi ile birlikte daha detaylı bir analiz yapılabilir.

Anket yapılan katılımcılar rastgele yöntemle seçilerek yalnızca 18 yaşından büyük ve bölgeye turistik amaçlı gelmiş olmaları dikkate alınmıştır. Her ne kadar tüm yılın verileri değerlendirilmek istense de, yaz sezonu harici çalışma alanlarında yerel halk dışında ancak iş amaçlı bulunan birkaç kişiye rastlanmış, onlar da katılmamayı tercih etmişlerdir. Bu sebeple yılın yalnızca belli bir dönemine ait veriler değerlendirmeye alınmıştır.

Hizmet birimlerinde erişilebilirlik ve ekonomi kriterleri bu çalışmada değerlendirmeye tabi tutulmuş, ancak ziyaretçi tercihlerini etkileyecek bir başka kriter olan kalite, nispeten göreceli bir kavram olup, anket katılımcılarına tek tek her mekan hakkında düşündükleri sorulamamış, dolayısıyla öncelik hesaplanmasında kullanılamamıştır. Uzman değerlendirmelerinin şekillenmesinde, bölge genelinde bahsedilen kalite olgusunun da etkili olduğu anlaşılmıştır.

6.4. Tezin Literatüre Katkıları ve Sonuçlar

Bu araştırma, farklı veri kaynakları ile birlikte kriterleri belirlemede çok kriterli karar verme yöntemlerinin uygulandığı anket yönteminin, turistik destinasyonların belirlenmesinde katkısı olabileceğini göstermiştir. Çalışma alanında, yüksek sayıda kültürel ve doğal turizm varlıklarının olması, deniz turizminin yanı sıra bu varlıkların da turistik gezilerde değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Turistik kaynaklar bağlamında tüm ülkedeki olası cazibe merkezlerini değerlendirme ve sınıflandırma önerisi sunması açısından bu çalışmadan bir çerçeve olarak faydalanılabilir.

Bu tezde faydalanılan CBS yöntemi, yalnızca turizm alanında değil, sağlık, eğitim, taşımacılık gibi sektörlerde, afet vb. yardım planlamalarında, kentsel planlamanın tüm aşamalarında ve kamu sektöründe kullanılabilir. Bu konudaki eksikler verilerin elde edilmesinde yaşanan zorlukların yanı sıra, programa işlenmesi ve analiz edilmesi hususunda bilgi eksikliğinin olmasıdır. Her ne kadar ülkemizdeki belediyelerin kentsel altyapıları CBS programları ile bütünleştirilmiş olarak eğimden parselasyona, imar durumuna kadar pek çok veriyi içerse de, analiz etmede ve amaca yönelik düzenlemeler

yapmada yalnızca haritacılık ile ilgili disiplinlerin değil, çok farklı sektörlerde kullanılması mümkün olup, bilinirliği azdır. Turizm alanında ise hem destinasyonların hem hizmetlerin hem de bunları birbirine bağlayan yolların verilerini içeren bir mekânsal modelin kullanılabileceğine örnek olarak çalışma alanında bulunan bu noktaların ilk kez CBS ile analize tabi tutulması bu tezin hazırlanma aşamasında mümkün olmuştur.

Saros Körfezi kuzey kıyılarının Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilan edilmesi (2006), lagün göllerinin korunarak turizm gelişiminin sağlanması açısından önemli bir adımdır. Ancak bu kapsamda çalışmaların hızlandırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Turizmin ve ikincil konut yapılaşmasının lagün gölleri ve kıyı okları üzerindeki olumsuz etkilerinin daha ileri bir noktaya taşınmaması için önlemler hayata geçirilmelidir. Doğal sit alanları daraltılmamalı ya da derecesi düşürülmemelidir.

Aylık gelir grubu frekans analizlerine bakıldığında genel gelir ortalaması, Türkiye'nin güncel yoksulluk sınırı olan 7.942,17 ₺'nin altındadır. (Yıldızalp Özmen, 2020) Bu da turistlerin ekonomi kriterine verdikleri önemin yüksek oranıyla örtüşmektedir. Bu durumda bölgede turizm ihtiyaçlarına ekonomik çözümler üretilmesi tavsiye edilebilir.

Güvenlik kriterinin, özellikle de 'kentin suç oranının düşük olması' alt kriterinin her çalışma alanında en yüksek önem derecesine sahip olarak karşımıza çıkması, turistlerin bölgeye gelmesinde bölgenin "güvenli" olarak bilinmesinin de etkili olduğunun göstergesidir. Destinasyon seçimi ve yeni yapılacak düzenlemelerde, güvenlik ile ilgili hesaplama araçlarının kullanılarak bu olgunun dikkate alınması gerekmektedir.

Ekonomi ana kriterinde genel olarak konaklama fiyatları önemsenmiş birinci ya da ikinci sırada tutulmuştur. Ulaşım maliyetleri ise Şarköy bölgesi ziyaretçileri için birinci, Erikli ve Tekirdağ'da ikinci, Enez'de ise üçüncü sıradadır. Yabancı turistler ulaşım maliyetlerine yerli turistlerden daha az önem verdiklerini beyan etmişlerdir. Alışveriş ve dinlenme birimleri fiyatları yabancı turistler için bu kategoride en önemli alt kriter olmuş, yerli turistler için daha az önemli görülmüştür. Ziyaret ücretleri ise genel olarak düşük öneme sahiptir.

Türkiye genelinde, Temmuz 2021'de bayram günleri harici iki kişilik en güncel konaklama fiyatlarına bakıldığında, çalışma alanındaki fiyat ortalamasının diğer bölgelere oranla oldukça düşük olduğu görülebilir. Bu sebepten bölgeye gelen turistlerin

zaten ekonomik olan bu fiyatların dışında başka alanlarda ekonomi kriterini ön plana almamasının sebebi anlaşılabilir. Konaklama fiyatları Çizelge 6. 1'de verilmiştir (Trivago, 2021).

Çizelge 6. 1. Bölgelere göre konaklama fiyatları

Bölge	Fiyat/Gece (₺)		
	En Yüksek	En Düşük	Ortalama
Marmara	13.846	72	6.959,0
Ege	24.360	116	12.238,0
Akdeniz	29.688	101	14.894,5
Karadeniz	1.850	109	979,5
Doğu Anadolu	521	79	300,0
İç Anadolu	5.342	71	2.706,5
G. Doğu Anadolu	555	130	342,5
Çalışma Alanı	1.420	180	800,0

Şarköy kıyıları ikinci konutlardaki aşırı artış ve yazın bölgeye gelen ve şehrin nüfusunu normale göre on kat arttıran turist akını sebebiyle kapasitesinin üzerinde bir topluluğa hizmet ettiği için kirlenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Bölgede turizmin etkinliğini sürdürmesi açısından bölgeye arıtma tesisi yapılması veya benzeri çevreyi koruyucu önlemlerin alınması gerekmektedir (Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR, 2012) Erikli'de yapılan analizler sonucunda karşılaşılan en önemli sorun tarihi/doğal değeri yüksek olan destinasyonların diğer kriterler (erişilebilirlik, güvenlik ve ekonomi) açısından elverişsiz oluşudur. Ayrıca destinasyonların çoğu köy yerleşim alanı dışında kalmakta ve erişilebilir olsa da güvenlik ile ilgili eksiklikler mevcuttur. Erikli köyündeki kamp alanında uyku tulumları ile meraklısı olanlar için nehir sularının yükseldiği atmosfer değerlendirilerek, kış etkinliği olarak tanıtımı yapılabilir ve bölgenin kış turizmi canlandırılabilir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde, tüm bölgelerin Pearson korelasyon tabloları ve bunun görsel ifadesi olan saçılım matris grafikleri hazırlanarak, bölgelere göre ayrı ayrı olmak üzere destinasyonların ziyaret edilme sayıları, ziyaretçi puanları ve tüm ana kriterler bazında aldıkları puanlar ile uzman görüşlerinden aldıkları puanlar karşılaştırılmış ve bu ölçütlerin birbirleri ile ilişkili olup olmadığı kontrol edilmiştir.

Buna göre Enez bölgesinde ziyaret edilme sayısı, turistlerin verdikleri puanlarla, bu puanlar ise destinasyonun tarihi/doğal değeriyle pozitif yönlü ilişkilidir. Ekonomi kriterinin ise ziyaret edilme sayısıyla negatif yönlü ilişkide olması, bu bölgede güzergah

seçiminde ekonomiden ziyade alınan bilgi ve hazza dikkat edildiğinin göstergesidir. Enez'de aylık gelir ve yaş grubu açısından Tekirdağ sınırları içinde kalan ilçelere göre daha yüksek ortalamanın görülmesi de bu durumu desteklemektedir.

Tüm çalışma alanlarında ziyaret edilme sayısı ile ekonomi kriteri arasında negatif yönlü ilişki mevcut olup, Şarköy'de bu oran en düşüktür. Dolayısıyla Şarköy bölgesini ziyaret eden turistlerin ekonomiyi daha fazla ön planda tuttukları söylenebilir. Ziyaretçilerden en genç yaş grubuna ve aylık gelir ortalaması en düşük orana sahip turistler Tekirdağ merkez ve Marmara Ereğlisi bölgesinde olup, Şarköy de daha az yüzdeyle olsa da benzer özellikler göstermektedir. Ancak Tekirdağ'da kültür mirası ve Şarköy'de doğa/deniz turizmi öğeleri fazladır. Tekirdağ'da Şarköy'ün tersine ekonominin ziyaret edilebilirlikte geri planda tutulması, bu farklı turizm türlerinin, ayrıca konaklama birimlerinin çeşitliliği ve ziyaretçilerin demografik verilerinin etkisidir denilebilir.

Erişilebilirlik, genel olarak güvenlik kriteri ile pozitif yönde ilişkilidir. Bir yerin ulaşımının kolay olması ile kaybolma riskine karşı işlek konumda olması doğru orantılıdır. Ancak bu ilişki, Erikli bölgesinde daha zayıftır. Zira bu bölgedeki destinasyonların erişilebilirliği düşük olsa da güvenlik sorunu olmadığı gözlenmiştir. Az sayıdaki destinasyonun çok ziyaret edilmesi, tarihi değeri yüksek olan noktaların yaşam alanlarına ve kentsel mekana yakın olup daha güvenli görülmesi, Erikli bölgesinde karşılaşılan durumlardır. İleriki çalışmalar için kişilerin demografik bilgileri ile tercihleri arasında korelasyon aranması önerilebilir.

Yerel paydaşların kriterler açısından her bir destinasyona verdikleri puanlar dikkate alındığında, tüm bölgelerde erişilebilirlik ve güvenlik kriteri ile yüksek oranda ilişkili olduğu, ziyaret edilme sayısı ile pozitif yönlü korelasyon taşıyan tarihi/doğal değer kriterinin uzmanlar nezdinde ikinci planda olduğu söylenebilir. Buna göre tüm çalışma alanının turistler tarafından halihazırda genel olarak güvenli ve büyükşehirlere yakınlığı ile erişilebilir görüldüğü, ancak tarihi/doğal turizm varlıklarının daha fazla önemsenerek ön plana çıkarılmasının ziyaret edilmede etkili olacağı sonucuna varılabilir. Erişilebilirlik ile birlikte yurtdışı ziyaretçilerin de sayısının artırılması hedefiyle, Enez Limanı uluslararası ulaşıma açılmış, böylece eski liman kenti olma özelliği canlandırılmaya çalışılmıştır (Saylam, 2021). Ancak bölgedeki tarihi ve doğal mirasın turizme

kazandırılması için restorasyon vb. çalışmalar yapılması, tanıtımının yeterli derecede yapılarak hizmet birimlerinin kapasite ve kalitelerinin artırılması gerekmektedir. Bunların yanı sıra Enez, balıkçılık, yelken ve sualtı sporları gibi alternatif turizm türleri geliştirilip, turizm çeşitliliği sağlanması hususunda ihtiyaç ve potansiyel taşımaktadır.

Erikli bölgesinde ise halihazırda doğa ve deniz turizmi ön plandadır. Bölgeyi tercih eden turistler tarafından mevcut destinasyonlar bilinmekle birlikte ulaşım ve hizmet birimlerine erişim hususunda zorluklar vardır. Bu zorlukların çevre kirliliğine yol açmadan asgariye indirilmesi, doğa turizmi potansiyelinin düşürülmeden tercih edilmenin artırılması için önem arz etmektedir.

Şarköy bölgesi her ne kadar doğal, kültürel, gastronomi, festival ve adrenalin turizm çeşitleri olmasıyla diğer bölgelerden değişiklik arz etse de, bu bölge özellikle konaklama ve hizmet birimlerine erişim ile kalite hususlarında geliştirilmesi gereken bir alandır. Bölgeye erişim daha çok Tekirdağ üzerinden yapılmakta olup, yerli ve yabancı turistler için alternatif ulaşım yollarının oluşturulması, turizm çeşitliliğinin yüksek olmasına rağmen az sayıda olan yabancı turistler için cazibe kazandıracaktır. Ancak konaklama birimlerinin eskilik ve yetersizliği nedeniyle bölgeye gelen ziyaretçiler kendi yazlıkları yoksa kiralık yazlık, kamp vb. alternatif konaklama arayışına girmektedirler.

Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi'nden ibaret olan dördüncü bölgede görülen sorunlardan biri turizm çeşitliliğinin düşük olmasıdır. Merkezde yalnızca tarihi mirasın ziyaret edildiği kültür turizmi hakim iken, Marmara Ereğlisi'nde deniz turizmi ve buna bağlı olarak sahil kesiminde yazlık oteller ile ikincil konut siteleri sık görülmektedir. Ancak Ereğli'de mevcut kültür varlıklarının bilinirliği az olup, bakım ve tanıtımı yapılarak kültür turizmi geliştirilebilir. Tekirdağ'da ise yeme-içme ve festival turizminin geliştirilmesi, ayrıca liman ve havaalanı ile Avrupa karayolu-demiryolu güzergahı üzerinde İstanbul'a destek niteliğinde bir lojistik kenti olması, çevresinde gezip görülecek turistik lokasyonların bulunması ve kent içi tarihi miras ile denize yakınlığı sayesinde toplu ziyaretler için oldukça uygun olması, bu şehrin Antalya'ya alternatif bir iş turizmi merkezi haline gelmesinde etkili olabilir. Ancak bunun sağlanabilmesi için mevcut konaklama birimlerinin sayı ve kapasiteleri ile hizmet kalitelerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

İstanbul'a yakınlığı nedeniyle günübirlik turizm tercihlerinde diğer çalışma alanlarına kıyasla daha çok tercih edilen Tekirdağ, turistlerin yaş ortalaması, evlilik oranı ve çocuk sahibi olma yüzdesi en düşük olan bölgedir. Alternatif turizm çeşitliliği ile kamp olanakları bakımından genç nüfusun tercih ettiği Şarköy bölgesi de benzer özellikler göstermektedir. Ancak Enez-Erikli bölgelerinde de görüşülen ziyaretçilerden genç nüfusun tercihleri dikkate alındığında, her dört bölgede de eğlence üzerinde hizmet birimlerinin az olduğu görülür. Her ne kadar yıl içinde belli zamanlarda festivaller yapılması bu alanların tanıtımı yönünde olumlu etki etse de, mevcut turizm potansiyelinin ortaya çıkarılması için kısıtlı sürelerde gerçekleşen bu etkinliklerin yanı sıra diğer turizm varlıklarının da değerlendirilmesi önemlidir.

6.5. Mevcut Durum ve Gelecek Çalışmalar İçin Öneriler

Enez ve Erikli mevcut turistik potansiyellerini doğal varlıklarına borçludur. Bu varlıkların en iyi şekilde korunarak daha erişilebilir hale getirilmesi, kendi çevrelerinde doğaya zarar vermeyecek asgari hizmet birimlerinin konumlandırılması, bu destinasyonların tercih edilebilirliğini artıracaktır.

Destinasyonların merkeze yakın olduğu Tekirdağ gibi bölgelerde hizmetlere erişim konusunda da sorun yaşanmamaktadır. Ancak hem ziyaret edilen noktaya hem de hizmet birimlerine erişilebilirlik genel olarak seyahat planlamasında önemlidir. Turistik destinasyonlara yakın konumda geçici veya kalıcı hizmet birimlerinin oluşturulması, hem sektörde istihdamı hem de ileriki aşamada kentsel planlamadaki imar vb. bazı sorunların çözümünü beraberinde getirebilir.

Turizm kişisel tercihe dayalıdır. Bu nedenle, ziyaretçiler tarafından tercih edilen destinasyonlar, hizmetleri ve erişilebilirliği zayıf olmasına rağmen turistik cazibesi mevcut kabul edilmiştir. Hizmetlerin eksikliği, doğal alanların geniş kırsal alanlardaki konumundan kaynaklanmakta, kültürel alanlar ise genellikle kentsel alanlarda bulunduğundan hizmet birimlerine yakın mesafededir. Doğal veya tarihi turizm varlıklarına sahip bazı bölgeler, turistik gezilerde yeterli hizmete sahip turistik alanlarla bütünleştirilebilir.

Çalışma alanında kültür varlıklarının yoğun olduğu Enez ve Tekirdağ bölgeleri, çalışma alanının iki ucunda bulunmaktadır. Genel olarak Enez- Tekirdağ arası araçla direk ulaşım yaklaşık iki saat olmakla birlikte, her bölgede mevcut destinasyonların

ziyaret edilerek gezileceği bir rota oluşturulduğunda bu noktaların ayrı ayrı günlerde gezilmesi, bunun yanı sıra birinden diğerine konaklama amaçlı geçilerek en az iki günlük bir kültür turu yapılması mümkündür. Bunun dışında hizmet birimlerine ve destinasyonlara erişim kolaylığı açısından gerek Tekirdağ ile doğal varlıkların daha yoğun görüldüğü Şarköy arasında, gerek Enez ve Erikli arasındaki yaklaşık bir saatlik ulaşım mesafesi düşünüldüğünde kısa süreli kültür/doğa turizmi karma turları il sınırları gözetilerek hazırlanabilir. Ayrıca Erikli-Şarköy arasında yalnızca doğa turizmi amaçlı olarak ziyaret edilebilecek destinasyonların sayısı çok olup, Erikli'deki hizmet birimlerinin eksikliği yol üzerindeki Keşan veya Şarköy'de kısmen de olsa tamamlanabilir.

Çalışma alanındaki erişim ağına ait trafik değişkenlerini de içeren bilgiler dikkate alınarak seyahat süresinin belirlenmesi için doğru ve dijital formatta daha detaylı verilerin işlenmesine ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir. İlgili kamu kurumlarına ait veri bankalarının bir araya gelmesiyle oluşturulabilecek bu ağ, araştırmacıların farklı alanlarda erişilebilirlik ile ilgili sorunlarını çözümleyebileceği bir platform oluşturabilir. Benzer şekilde turizm amaçlı olarak da tüm hizmet birimlerine ilişkin konumsal ve kullanıma ilişkin ayrıntılı bilgilerinin dijital formatta işlenmiş olması için yerel yönetimlerdeki ruhsat daireleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ait veri tabanlarının senkronize olarak çalışması sağlanabilir.

Doğal veya tarihi sit alanı olarak tanımlanabilecek Heraion Teikhos Antik Kenti, İbrice Limanı gibi bazı bölgeler ise yeterli hizmetin sunulduğu alanlardan uzak olduğu için, diğer alanlarla entegre edilmesi zordur. Bu durum, kendi hizmetlerinin sağlanması açısından hem turizm planlamacılarının hem hizmet sağlayıcı tüm sektörlerin dikkatini çekmeye müsaittir. Ancak gerekli yasal düzenlemeler hususunda yerel yönetimlerin de hazırlıklı olması önem arz etmektedir.

Bölgede mevcut turistik kaynakların korunması, bakımı ve tanıtımı için yapılabilecek yatırımların önündeki engeller hakkında bir araştırma yapılmalıdır. Bunun yanı sıra turist davranışlarına odaklanan çalışmalara literatürde daha fazla yer verilmelidir.

Genel olarak tüm çalışma alanlarında turizm çeşitliliğinin artırılması yönünde çeşitli potansiyeller mevcuttur. Bölgenin antik yerleşimler üzerinde olması ile arkeolojik sit

alanlarının ve doğal güzellikler yönünden zenginliği nedeniyle de doğal sit alanlarının yoğun oluşu, bölgede yoğun yapılaşmayı engelleyen faktörlerdir. Ayrıca Saros körfezinin deprem kuşağı üzerinde olması nedeniyle, yüksek katlı yapılaşmaya izin verilememekte ve pek çok alan imara açılamamaktadır. Bu durum, bölgedeki doğal güzelliklerin bugüne kadar bozulmadan gelmesini sağlamıştır. Fakat yoğun nüfusa sahip kentlere ve ülkeler arası kara ve denizden ana ulaşım akslarına yakınlığı ile her geçen gün daha fazla bilinir hale gelen Marmara Denizi kuzey kıyı kesiminde, kısa olan yaz sezonu nedeniyle hizmet birimlerine yapılan az miktarda yatırım, sezonda gelen yoğun turistlerin oluşturduğu talebi şimdiden karşılamakta zorlandığı gibi, ilerde daha da zor hale gelecektir. Bunun için yaz sezonu dışında da kullanılabilecek turistik alt yapının çevreye zarar vermeden oluşturulması ve alternatif turizm çeşitlerinin özendirilmesi gerekmektedir. İkincil konutların ortak kullanımı ve ev pansiyonculuğunun geliştirilmesi bunun için bir başlangıç teşkil edebilir. Ancak yabancı ve üst gelir grubu turistlerin bölgeye gelmesiyle kaliteli ve profesyonel hizmet arayışı artacaktır. Bunun için tanıtım yapılmadan önce altyapı oluşturulması hususunda ekolojik çözümler üretilmelidir.

Sonuç olarak bu çalışma, yurtiçinde belli bir özelliğe sahip tek bir çalışma alanı ile sınırlı kalmayıp, farklı bölgelerde tekrar edilerek turistik alanların cazibesi ve turist potansiyelinin hesaplanması sağlanarak, gerektiğinde karşılaştırmalarla bölgesel gelişimin planlanmasında rol oynayabilecek, yerel paydaşların ve karar vericilerin CBS ile birlikte farklı analiz yöntemlerini etkin bir şekilde kullanmaları için bir örnek teşkil etmektedir.

KAYNAKLAR

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2017). *Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları.* Ankara: Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

Akansel, S. (2020). Contemporary Analysis of Design Approaches in Historical Context:Transformation of an Industry Building into an Exhibition Building. P. Lang. içinde, *Theory and Practice in Sustainable Planning and Design* (s. 367-386). Berlin.

Akkaya, E. (2004). Marmara Denizi'nin Mevcut Kirlenme Durumu ve Çözüm Önerileri. *1. Ulusal Çevre Kongresi* (s. 287-293). Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.

Alawer, A. (2018). *The Role of Geographical Information Systems (GIS) in Archaeological Tourism Assessment and Development in Najran, Saudi Arabia.* Southampton: University of Southampton.

Aldakhil, M. D. (2007). *Classification of Tourism Potential in Al-Qaseem, Saudi Arabia Using GIS.* University of Leicester , Department of Geography. Leicester, UK: University of Leicester .

Alkan Erdoğan, C. (2015). *Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Doğal ve Sosyo Kültürel Varlıkların Değerlendirilmesi ve Korunması: Alaçatı Örneği.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Anadolu Ajansı. (2014, Eylül 15). *Enez Altınkum Sahili Mavi Bayrak Almaya Aday*. Haberler.com: https://www.haberler.com/enez-altinkum-sahili-mavi-bayrak-almaya-aday-6484541-haberi/ adresinden alındı

Aras, H. (2017). Türkiye'de Turizm Güvenliği Sorunu. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10*(1), 585-610. doi:https://doi.org/10.17218/hititsosbil.330893

Ateş, H. (2016). Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde Turizm Algısı ve Turizmin Geliştirilmesi Stratejileri. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi, 11*(2). https://www.researchgate.net/publication/313141744_DOGU_VE_GUNEYDOGU_ANADOLU_BOLGELERINDE_TURIZM_ALGISI_VE_TURIZMIN_GELISTIRILMESI_STRATEJILERI adresinden alındı

Aygün, A. (2021). *Impacts Of Climate Change On Tourism Sector In Turkey: Challenges And Future Prospects.* İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Ana Bilim Dalı.

Bahaire, T., & Elliot-White, M. (1999). The Application of Geographical Information Systems (GIS) in Sustainable Tourism Planning: A Review. *Journal of Sustainable Tourism*, 159-174.

Barın, E. (2014). *Changing Tourism Planning Framework From Holistic Comprehensive Planning To Market-led Partial Development: The Case Of South Antalya Tourism Area.* Ankara: ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Ana Bilim Dalı.

Başkale, H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğü. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 23-28.

Beedasy, J., & Whyatt, D. (1999). Diverting The Tourists: A Spatial Decision-Support System For Tourism Planning On A Developing Island. *International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation*, 163-174.

Berberoğlu, S. (2003). Sustainable Management for the Eastern Mediterranean Coast of Turkey. *Environmental Management 31*, 442-451.

Berry, J. (2005). GIS in Island Resource Planning: A Case Study in Map Analysis. P. Longley, M. Goodchild, D. Maguire, & D. Rhind içinde, *Geographical Information Systems: Principles and Applications* (s. 285-295). Harlow: Longman.

Bishop, I., & Gimblett, H. (2000). Management of Recreational Areas: GIS, Autonomous Agents, and Virtual Reality. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 423-435.

Boyd, S., & Butler, R. (1996). Seeing the Forest Through The Trees: Using GIS to Identify Potential Ecotourism Sites in Northern Ontario. L. Harrison, & W. Husbands içinde, *Practicing Responsible Tourism: International Case Studies in Tourism Planning, Policy & Development* (s. 380-403). New York: J. Wiley & Sons.

Boyd, S., Butler, R., Haider, W., & Perera, A. (1994). Identifying Areas for Ecotourism in Northern Ontario:Application of a Geographical Information System Methodology. *Journal of Applied Recreation Research*, 41-66.

Bunruamkaew, K., & Murayama, Y. (2012). Land Use and Natural Resources Planning for Sustainable Ecotourism Using GIS in Surat Thani, Thailand. *Sustainability*, 412-429.

Burkart, A., & Medilk, S. (1974). *Tourism: Past, Present and Future.* London: Heinemann.

Büyükkuru, M. (2020). Turizm Paydaşlarının Turizmin Etkilerine Bakış Açısı: Kapadokya Örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 373-401.

Campos-Sánchez, F., & Chillón, P. (2020). Patrones Espaciales De Localización De Alojamientos Turísticos Mediante Análisis Complementarios E Integrados: SIG,

Sintaxis Espacial Y Web-Scraping. *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 1-35.

Cantay, G. (1974). *Anadolu'da Osmanlı Kervansaraylarının Gelişmesi.* İstanbul: İ.Ü.E.F.

Carver, S., Evans, A., & Fritz, S. (2002). Wilderness Attribute Mapping in the United Kingdom. *International Journal of Wilderness*, 24-29.

Ceylan, S. (2015). Enez (Edirne) İlçesi'nin Turistik Çekicilikleri ve Sürdürülebilir Turizm Açısından Değerlendirilmesi. Ankara: Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi.

Climate Data. (2021, 05 23). *Şarköy İklim Grafiği*. Climate Data: https://tr.climate-data.org/asya/tuerkiye/tekirdag/sarkoey-34696/#climate-graph adresinden alındı

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education.* New York,: Routledge.

Commeh, M. (1999). *The Enhancement Of Potential Eco-Tourism Small Scale Business Using Geographic İnformation Systems İn Kwazulu-Natal, South Africa.* Flensburg, Almanya: University of Flensburg.

Cooper, C., Fletcher, J., Gilbert, D., Fyall, A., & Wanhill, S. (1998). *Tourism: Principles and Practice.* London: Longman.

Cooper, C., Scott, N., & Baggio, R. (2009). Network Position and Perceptions of Destination Stakeholder Importance. *Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 33-45.

Crisis Group. (2020, Aralık). *Grafik ve Haritalarla Türkiye'deki PKK Çatışması*. Crisis Group: https://www.crisisgroup.org/tr/content/grafik-ve-haritalarla-t%C3%BCrkiyedeki-pkk-%C3%A7at%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1 adresinden alındı

Çakmakçı, E. (2015). Turizm ve Suç Arasındaki İlişki ve Suçun Önlenmesine Yönelik Teoriler. *Turizm Akademik Dergisi*, 49-59.

Çelik, N., & Karaçuka, M. (2017). Terör Saldırılarının Turizm Sektörü Üzerindeki Etkileri: Türkiye Öznelinde Ampirik Bir Analiz. *Ege Akademik Bakış*, 313-322.

Çiftçi, İ. (2019). *Moleküler Gastronomide Menülerin Müşteri Değerine Yönelik Pazarlanması.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Delice, N. (1998). *Tekirdağ Bölgesi Şaraplık Üzüm Üretim Ekonomisi ve Pazarlaması Üzerine Araştırma.* Tekirdağ: Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü.

Demirkol, Ş. (2016). *Turizm Pazarlaması.* İstanbul: İStanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi.

Deng, J., King, B., & Bauer, T. (2002). Evaluating Natural Attractions for Tourism. *Annals of Tourism Research*, 422-438.

Dietvorst, A. (1995). Tourist Behaviour and the Importance of Time-Space Analysis. *Tourism and Spatial Transformations:Implications for Policy & Planning*, 163-181.

Dondo, C., Bhunu, S., & Rivett, U. (2003). GIS in Tourism - A Zimbabwean Perspective. *The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 197-200.

DPT. (1996). *İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.* Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

Du, T., Vejre, H., Fertner, C., & Xiang, P. (2019). Optimisation of Ecological Leisure Industrial Planning Based on Improved GIS-AHP: A Case Study in Shapingba District, Chongqing, China. *Sustainability*, 1-29.

Dubey, Y., & Mathur, V. (2000). Development of a Spatial Database in GIS Domain for Natural Resource Assessment and Management in Tadoba-Anbhari Tiger Reserve, Maharashtra-India. *Indian Forester*, 1105-1119.

Duffield, B., & Coppock, J. (1975). The Delineation of Recreational Landscapes: The Role of a Computer-Based Information System. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 141-148.

Eleid, R., & Kabbara, F. (1999). A GIS Move Towards Tourism in Lebanon. *Proceedings of the Nineteenth Annual ESRI User Conference.* San Diego, California: ESRI.

Enez Belediyesi Arşivi. (tarih yok). *Su Terazisi Nekropolisi Konumu.* Edirne: Enez Belediyesi.

Enez Kaymakamlığı. (2017, Temmuz 12). *Enez Gezi Parkuru.* Twitter: https://twitter.com/kaymakam_enez/status/885014373546307585 adresinden alındı

Enez Kaymakamlığı. (2020, 07 09). *Kral Kızı Bazilikası*. T.C. Enez Kaymakamlığı: http://www.enez.gov.tr/kral-kizi-bazilikasi adresinden alındı

Erkin, E. (2010). *Integration Of GIS Techniques With Tourism Planning A Case Study: Bodrum Peninsula, Muğla, Turkey.* Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Erturaç, M. (2002). *Marmara Denizi Kıyıları Veri Tabanı.* İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsü.

Erzen, A., & Başaran, S. (1990). 12. Kazı Sonuçları Toplantısı 2. *Enez (Ainos) Kazısı, 1989 Yılı Çalışmaları* (s. 159). Ankara: Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü.

Erzen, A., & Başaran, S. (1990). Enez(Ainos) Kazısı, 1989 Yılı Çalışmaları. *Kültür Bakanlığı Anlıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü 12. Kazı Sonuçları Toplantısı II.* Ankara: Ayrı Basım.

ETS Tur. (2020, 07 03). *Erikli Otelleri*. ETS Tur: https://www.etstur.com/Erikli-Otelleri adresinden alındı

Evren, S., & Kozak, N. (2012, Güz). Eskişehir'in Çekici Faktörlerinin Günübirlik Ziyaretçilerin Bakış Açılarıyla Değerlendirilmesi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 23*(2), 220-232.

Eyice, S. (1997). Has Yunus Bey Türbesi. *İslam Ansiklopedisi* (Cilt 16, s. 273-275). içinde İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Feick, R., & Hall, G. (2001). Balancing Consensus and Conflict with a GIS-Based Multi-Participant, Multi-Criteria Decision Support Tool. *GeoJournal*, 391-406.

Fishwick, A., & Clayson, J. (1995). *GIS Development Project, Final Report To The Countryside Commission.* Kendal: Lake District National Park Authority.

Google Seyahat. (2020, 07 06). *Google Travel Şarköy Konaklama*. Google Travel: https://www.google.com/travel/hotels/%C5%9Eark%C3%B6y?g2lb=2502548%2C4258168%2C4260007%2C4270442%2C4274032%2C4305595%2C4306835%2C4317915%2C4328159%2C4364504%2C4366684%2C4371335%2C4381263%2C4386665%2C4395590%2C4397705%2C4398672%2C4399105%2C4401769%2C440249 adresinden alındı

Google Travel. (2020, 12 30). *Tekirdağ Otelleri*. Google Travel: https://www.google.com.tr/travel/hotels/Tekirda%C4%9F?utm_campaign=sharing&utm_medium=link&utm_source=htls&ts=CAESABpUCjYSMjIlMHgxNGI0OGVkM2I3OWM5NDg1OjB4Yjg5ZTNiY2E0NWVhMWNmNjoJVGVraXJkYcSfGgASGhIUCgcI5Q8QBRgYEgcI5Q8QBRgZGAEyAhAAKg8KCygBSgIgAToDVVNEGgA&s adresinden alındı

Gribb, W. (1991). Integrating Visitor Surveys, Environmental factors, and GIS into Recreation Planning: Site Development at Grayrocks Reservoir, Wyoming. GIS/LIS. *91 Proceedings* (s. 170-176). Wyoming: American Congress on Surveying and Mapping.

Gunn, C. (1994). The Emergence o f Effective Tourism Planning and Development. A. Seaton içinde, *Tourism: The State o f the Art* (s. 10-19). Chichester: John Wiley and Sons.

Gülcan, B. (2010). Türkiye'de Kültür Turizminin Ürün Yapısı ve Somut Kültür Varlıklarına Dayalı Ürün Farklılaştırma İhtiyacı. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 99-120.

Gündem Tekirdağ. (2019, 07 05). *Gündem Tekirdağ*. Tekirdağ'da Denize Girilecek Yerler: http://www.gundemtekirdag.com/detay/1990/tekirdag-da-denize-girilecek-yerler adresinden alındı

Günel, G., & Dişli, G. (2015). Vakıf Kültür Varlıkları Envanter Sistemi. *5. Tarihi Eserlerin Güçlendirilmesi ve Geleceğe Güvenle Devredilmesi Sempozyumu* (s. 171-186). İstanbul: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası.

Güven, A. (2003). *Sürdürülebilir Turizm Planlaması (Pamukkale Örneği).* Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hall, C., & Müller, D. (2004). *Tourism, Mobility and Second-homes: Between Elite Landscape and Common Ground.* Bristol: Channel View Publications.

Hillier, B., & Sahbaz, O. (2008, March). An Evidence Based Approach To Crime And Urban Design. London, United Kingdom.

Hughes, G., & Schirmer, D. (1994). Interactive Multimedia, Public Participation and Environmental Assessment. *The Town Planning Review*, 399-414.

İnanır, A. (2019). Turistik Destinasyon YÖnteiminde Paydaşlar Arası İlişkiler: Göller Yöresi Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 517-541.

İstanbul 4 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü. (2014, 02 20). *Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlükleri Tescil Kararları.* 06 10, 2020 tarihinde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı : https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-90397/tescil-kararlari.html adresinden alındı

Kaprol, T. (2003). Mimari Tasarımda Tarihi Çevre Kaygısı. *Güney Marmara Mimarlık Dergisi*, 46-53.

Kecek, G., & Yüksel, R. (2016, Temmuz). Analitik Hiyerarşi Süreci (Ahp) Ve Promethee Teknikleriyle Akıllı Telefon Seçimi. *Sosyal Bilimler Dergisi*(49), 46-63. 03 12, 2020 tarihinde https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/264004 adresinden alındı

Kement, Ü., & Öztürk, F. (2016). Bingöl İli Doğa ve Kültür Varlıklarının Turistik Açıdan Değerlendirilmesi. *Journal of Recreation and Tourism Research, 3*(4), 13-22.

Kim, S., & Lee, C.-K. (2003). The influence of push and pull factors at Korean National Parks. *Tourism Management 24 (2)*, 169-180.

Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (tarih yok). *Kırklareli Tanıtım Broşürü.* Kırklareli: Kadıköy Matbaası.

Klarqvist, B. (1993). A Space Syntax Glossary. *Nordisk Arkitekturforskning, 2*, 11-12.

Knaap, W. G. (1999). Research Report: GIS-Oriented Analysis of Tourist Time-Space Patterns to Support Sustainable Tourism Development. *Tourism Geographies*, 56-69.

Korça, P. (1989). *Kıyı Alanlarında Turizm Planlamasına Yönelik Bir Araştırma.* İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Korkusuz, T. (2019). *Kars İlindeki Turizm Varlıklarının Küreselleşmenin Etkisi İle İncelenmesi Ve CBS Analizi.* Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kurap, G. (2020). *Ainos (Enez) Siyah Figürlü Kyliksleri.* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kurt Konakoğlu, S. (2018). *Katılımcı Turizm Planlaması Yaklaşımı İle Amasya Kent Örneğinde Mekansal Ve Senaryo Analizi.* Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Kusluvan, S. (2016). Türkiye'de Turizm. O. Emir içinde, *Genel Turizm Bilgisi* (s. 178-213). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu. (2014, Ekim 16). *Edirne Enez'de Roma Dönemi Yol Kalıntısı 1. Derece Sit Alanı Olarak Tescil Edildi.* 05 23, 2021 tarihinde Emlak Kulisi: https://emlakkulisi.com/edirne-enezde-roma-donemi-yol-kalintisi-1-derece-sit-alani-olarak-tescil-edildi/298478 adresinden alındı

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu. (1983, 07 21). *22(18113)*, 444. Resmi Gazete. Haziran 10, 2020 tarihinde alındı

Lea, A., & Simmons, J. (2000). *Location-Allocation Models for Retail Site Selection.* Ontario, Canada: Ryerson University Centre for the Study of Commercial Activity.

Leiper, N. (1979). The Framework of Tourism: Towards a Definition of Tourism, Tourist and the Tourism Industry. *Annals of Tourism Research 6*, 390-407.

Leiper, N. (1990). *Tourism Systems: An Interdisciplinary Perspective.* Massey- New Zealand: Massey University Palmerston North.

Li, Y., Xiao, L., Ye, Y., Xu, W., & Law, A. (2016). Understanding Tourist Space At A Historic Site Through Space Syntax Analysis: The Case Of Gulangyu, China. *Tourism Management*, 30-43.

Lopez, M., & Nes, A. (2007). Space and Crime in Dutch Built Environments: Macro and Micro Scale Spatial Conditions for Residential Burglaries and Thefts From Cars. *6th International Space Syntax Symposium.* İstanbul.

Marmara Haber Gazetesi. (2016, 07 10). *Nüfusu 200 bini aştı*. Marmara Haber Gazetesi: http://www.marmarahaber.com.tr/haber/42586/nufusu-200-bini-asti.html adresinden alındı

Mavi Bayrak Türkiye. (2021, 05 23). *Tekirdağ Mavi Bayraklı Plaj Listesi*. Mavi Bayrak Türkiye: http://www.mavibayrak.org.tr/tr/plajListesi.aspx?il_refno=59 adresinden alındı

McAdam, D. (1999). The Value and Scope of Geographical Information Systems in Tourism Management. *Journal o f Sustainable Tourism 7*, 77-92.

McLeod, S. (2020, Aralık 29). *Maslow's Hierarchy of Needs*. SimplyPsychology: https://www.simplypsychology.org/maslow.html adresinden alındı

Meija, R., & Molina, N. (2000). Sigtur-Zulia: An Application of GIS Technologies for Tourism Planning. *The 20th Annual ESRI International User Conference.* ESRI International.

Metin, A. (2018, Ağustos 18). *Şarköy Tatil ve Gezi Rehberi*. Çelebi Alper: http://www.celebialper.com/ulkeler/turkiye/sarkoy-tatil-ve-gezi-rehberi.html adresinden alındı

Minagawa, Y., & Tanaka, N. (1998). *Application of Geographic Information Systems to Tourism Development Planning: A Case Study of Lombok, Indonesia.* Nagoya, Japan: UNCRD Research Report Series No. 27.

Mowforth, M., & Munt, I. (1998). *Tourism and Sustainability: New Tourism in the Third World.* London: Routledge.

Müller, M. (2019). *Türkei-tourismus und krisenmanagement.* İstanbul: Türk-Alman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Nes, A. v. (2011). The One- and Two- Dimensional Isovists Analyses in Space Syntax. *Exploring The Visual Landscape* (s. 168). içinde Amsterdam: IOS Press under the imprint Delft University Press.

Nicholls, S. (2001). Measuring the Accessibility and Equity of Public Parks: A Case Study Using GIS. *Managing Leisure*, 201-219.

Osmanoğlu, İ. (2019). Cultural and Natural Heritage as Inputs of Sustainable Planning. *Social Sciences Studies Journal*, 3480-3493.

Osmanoğlu, İ. (2019). Uluslararası Belgelerde Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasın İlişkin Amaç, Neden ve Ölçütler. P. D. Kaya içinde, *Mimarlık, Planlama ve Tasarım Alanında Yeni Ufuklar* (s. 135). Ankara: Gece Kitaplığı.

Osmanoğlu, İ. (2020). Sustainable Planning for Cultural Heritage. M. Özyavuz içinde, *Theory and Practice in Sustainable Planning and Design* (s. 577-600). Berlin: Peter Lang Publishing.

Ömürbek, N., Tunca, M., Özcan, A., Yıldız, E., & Karataş, T. (2016). AHP TOPSIS Yönteminin Tıpta Uzmanlık Alan Seçiminde Kullanımı. *Akdeniz İİBF Dergisi*(33), 201-219.

Öztürk Hacar, Ö., Gülgen, F., Bilgi, S., & Kılıç, B. (2018). Accessibility Analysis of Street Networks Using Space Syntax. *7th International Conference on Cartography and GIS* (s. 352-360). Sozopol: Bulgarian Cartographic Association.

Panbamrungkij, T. (2012). *An Application of Geographic Information System for Supporting Tourism Development Along the Southeast Asian East-West.* Viyana: University of Vienna.

Porter, R., & Tarrant, M. (2001). A Case Study of Environmental Justice and Federal Tourism Sites in Southern Appalachia: A GIS Application. *Journal of Travel Research*, 27-40.

Reingold, L. (1993). Identifying the Elusive Ecotourist. *Going Green: Supplement to Tour and Travel News*, 36-37.

Resmi Gazete. (1983, 07 23). *Kanunlar*. Resmi Gazete: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18113.pdf adresinden alındı

Ryan, C. (1991). *Recreational Tourism: A Social Science Perspective.* London: Routledge.

Saaty, T. (2008). Decision Making With The Analytic Hierarchy Process. *International Journal of Services Sciences, 1*(1), 83-98. 03 12, 2020 tarihinde http://www.rafikulislam.com/uploads/resourses/197245512559a37aadea6d.pdf adresinden alındı

Saaty, T. (2008, Eylül). Relative Measurement and its Generalization in Decision Making: Why Pairwise Comparisons are Central in Mathematics for the Measurement of Intangible Factors - The Analytic Hierarchy/Network Process. *RACSAM - Revista de la Real Academia de Ciencias Exactas, Fisicas y Naturales. Serie A. Matematicas*, s. 251-318.

Saaty, T., & Vargas, L. (2013). *Decision Making with the Analytic Network Process.* Springer.

Sakel, D. (2006). Fatih Sultan Mehmed, Demetrios Palaiologos ve Enez'in Tuz Ocakları. *Keşan Sempozyumu (15-17 Mayıs 2003)* (s. 238). Edirne: Keşan Belediyesi.

Saroz Dalış. (2021, 07 28). *Saros Körfezi Dalış Noktaları*. Saroz Dalış: http://sarozdalis.com/index.php/dalis/saros-dalis-noktalari.html adresinden alındı

Saylam, B. (2021, 02 16). *Enez Limanı Uluslar Arası Ulaşıma Açılıyor*. 06 06, 2021 tarihinde Medya Keşan: https://www.medyakesan.com.tr/enez/enez-limani-uluslar-arasi-ulasima-aciliyor-h34977.html adresinden alındı

Selman, P., Davidson, D., Watson, A., & Winterbottom, S. (1991). GIS in Rural Environmental Planning. *The Town Planning Review*, 215-223.

Shaw, G., & Williams, A. (2002). *Critical Issues in Tourism: A Geographical Perspective.* Oxford: Blackwell Publishing Ltd.

Şeyhanlıoğlu, H., & Kıngır, S. (2021). Ağrı Destinasyonunun Alternatif Turizm Potansiyeline İlişkin Yerel Paydaşların Bakış Açısı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 619-634.

T.C. Başvekalet İstatistik Umum Müdürlüğü. (1951). *22 Ekim 1950 Umumi Nüfus Sayımı.* Ankara: T.C. Başvekalet İstatistik Umum Müdürlüğü.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *Konaklama ve Seyahat Hizmetleri.* Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı.

Tariş. (2020, Aralık). *Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kayıtları, 2006.* www.taris.com.tr adresinden alındı

Taylor III., B., & Russell, R. (2011). *Operations Management.* New Jersey: John Wiley and Sons, Inc.

Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2005). *Tekirdağ Turizm Envanteri ve Turizm Geliştirme Planı.* Tekirdağ: Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2021, 05 23). *Tekirdağ Hakkında Genel Bilgiler*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı: https://tekirdag.ktb.gov.tr/TR-75726/genel-bilgiler.html adresinden alındı

Tektaş Sivrikaya, B., & Ünal, E. (2018). AHP Grup Karar Verme Yöntemi İle Bilgi İşlem Çalışanlarının Yetkinlik Temelli Performanslarının Değerlendirmesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi (International Journal of Economic and Administrative Studies),* 501-514.

Trakya Kalkınma Ajansı ve TUYGAR. (2012). *Trakya Bölgesi Mevcut Durum Tespiti.* Tekirdağ: Trakya Kalkınma Ajansı.

Trakyanet. (2020, 07 10). *Roma Açması*. TrakyaNet Enez: https://www.trakyanet.com/trakya/edirne/enez/291-roma-villasi-acmasi.html adresinden alındı

Tripadvisor. (2020, 12 30). *Enez Otelleri*. Tripadvisor: https://www.tripadvisor.com.tr/Hotels-g7122895-Enez_Edirne_Province-Hotels.html adresinden alındı

Tripadvisor. (2020, 12 30). *Erikli Otelleri*. Tripadvisor: https://www.tripadvisor.com.tr/Hotels-g12226318-Erikli_Edirne_Province-Hotels.html#MAPVIEW adresinden alındı

Trivago. (2020, 07 03). *Enez Otelleri*. Trivago: https://www.trivago.com.tr/?themeId=453&iGeoDistanceItem=6269508&sem_keyword=%2Benez%20%2Botel&sem_creativeid=338939322451&sem_matchtype=b&sem_network=g&sem_device=c&sem_placement=&sem_target=&sem_adposition=&sem_param1=&sem_param2=&sem_campaignid=2154537 adresinden alındı

Trivago. (2020, 12 30). *Marmara Ereğlisi Konaklama Birimleri*. Trivago: https://www.trivago.com.tr/?aDateRange%5Barr%5D=2021-06-03&aDateRange%5Bdep%5D=2021-06-04&aPriceRange%5Bfrom%5D=0&aPriceRange%5Bto%5D=0&iRoomType=7&aRooms%5B0%5D%5Badults%5D=2&cpt2=393748%2F200&hasList=1&hasMap=0&bIsSeoPage=0&sortingId=2&slideoutsPageItem adresinden alındı

Trivago. (2020, 12 30). *Tekirdağ Şehrinde Şarköy Yakınındaki Konaklama Yerleri*. Trivago: https://www.trivago.com.tr/tekirdag-509294/semtler/sarkoy-6271152 adresinden alındı

Trivago. (2021, 07 23). *Trivago*. Trivago: http://www.trivago.com adresinden alındı

TUİK. (2020, 11 02). *Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri 2019.* Türkiye İStatistik Kurumu: https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Adalet-ve-Secim-110 adresinden alındı

TUİK. (2020, Aralık). *İstatistik Veri Portalı*. Türkiye İstatistik Kurumu: https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Adalet-ve-Secim-110 adresinden alındı

Türk, S. (2008). *Marmara Denizi'nde Çevresel Güvenlik.* Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı.

University of Toronto. (1997, 05 22). *Question Corner and Discussion Area*. University of Toronto Mathematics Network: http://www.math.toronto.edu/mathnet/questionCorner/geomean.html adresinden alındı

Wan, B. (2012). *Assessing The Sustainability of Nature-Based Tourism or Recreation Along Florida National Scenic Trail.* Gainesville: University of Florida.

Williams, A., & Show, G. (1998). Introduction: Tourism and Uneven Economic Development. A. Williams, & G. Show içinde, *Tourism Economic Development* (s. 1-15). Chichester: John Wiley & Sons Ltd.

Williams, P., Paul, J., & Hainsworth, D. (1996). Keeping Track of What Really Counts: Tourism Resource Inventory Systems in British Columbia, Canada. L. Harrison, & W. Husbands içinde, *Practicing Responsible Tourism : International Case Studies in Tourism Planning, Policy, and Development* (s. 404-421). New York: John Wiley & Sons.

WTO. (1995). *Concepts, Definitions and Classifications for Tourism Statistics.* Madrid: World Tourism Organisation.

Xu, Y., Rollo, J., Jones, D., Esteban, Y., Tong, H., & Mu, Q. (2020). Towards Sustainable Heritage Tourism: A Space Syntax-Based Analysis Method to Improve Tourists' Spatial Cognition in Chinese Historic Districts. *Buildings*, 29.

Yaşar, O. (2010). Saros Körfezi Kuzey Kıyılarında Yer Alan Lagün Göllerini [Enez-Erikli (Keşan) Arası] Etkileyen Çevresel Tehditler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9*(33), 166-187.

Yaşar, O. (2011). Saros Körfezi Kıyılarında Su Altı Dalış Turizmi. *Journal of World of Turks*, 33-53.

Yıldırım, P. (2018). *A Gis-based Decision Support System For Tourism Planning And Development.* Ankara: Çankaya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Yıldız, S. (2017). Sosyal Bilimlerde Örnekleme Sorunu: Nicel ve Nitel Paradigmalardan Örnekleme Kuramına Bütüncül Bir Bakış. *Kesit Akademi*, 421-442.

Yıldızalp Özmen, M. (2020, 05 27). *Anadolu Ajansı*. 09 29, 2020 tarihinde http://aa.com.tr: https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turk-is-aclik-ve-yoksulluk-siniri-arastirmasi-sonuclarini-acikladi/1854768#:~:text=G%C4%B1da%20harcamas%C4%B1%20ile%20giyim%2C%20konut,bin%20961%20lira%2013%20kuru%C5%9F adresinden alındı

Zaleckis, K., Kamičaitytė-Virbašienė, J., & Matijošaitienė, I. (2015). Using Space Syntax Method and GIS-Based Analysis for the Spatial Allocation of Roadside Rest Areas. *Transport,* 182-193.

Zengin, B. (1994). *Türkiye Turizm Coğrafyasının Turizm Talebine Etkileri Ve Türkiye - İspanya - Fransa Örneği.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Zeray, A., & Oruçoğlu, R. (2020, 08 03). *Hürriyet Gündem Gazetesi*. Hürriyet Gazetesi Web Sitesi: https://www.hurriyet.com.tr/gundem/saros-korfezine-tatilci-akini-nufus-100-bini-asti-41578653 adresinden alındı

EKLER

EK 1. Pilot Anket Soruları

1.	Anket yapılan bölge				
2.	Cinsiyet	Bayan		Erkek	
3.	Yaş				
4.	Hangi şehirden geliyorsunuz?	Yurtiçi		Yurtdışı	
5.	Eğitim durumunuz	İlkokul		Ortaokul	Lise
		Yüksekokul		Üniversite	Master/Doktora
6.	Mesleğiniz				
7.	Bu bölgeyi nereden duydunuz?	Aile/Arkadaş		İnternet	
		Daha önce gelmiştim		Gazete/dergi	
8.	Bölgeye gelme sıklığınız nedir?	İlk kez		Yılda bir	Birkaç yılda bir
9.	Burada kalma süreniz nedir?				
10.	Buraya gelme amacınız nedir?	Kültür turizmi		Doğa turizmi	Deniz turizmi
11.	Burada yaptığınız aktiviteler nelerdir?				
12.	Bölgedeki hangi kültür varlıklarını ve doğal güzellikleri gördünüz, puanlar mısınız?				
	Enez Kültürel ve Doğal Varlıklar	**Ziyaret edilenler**	**Puanlama**	**Ziyaret edilecek olan**	
	Enez Kalesi ve Enez Ayasofyası				
	Dalyan Gölü				
	Gala Gölü				
	Çandır Dağı Ormanı				
	Taşaltı Gölü				
	Işık (Mücürmene) Gölü				
	Kovalak Gölü				
	Danişment Tabiat Parkı				
	Gökçetepe Tabiat Parkı				
	Enez Plajı				
	Su Terazisi				
	Kral Kızı Bazilikası				
	İngiliz Kışlası				
	Enez Nekropolü				
	Antik Cadde				
	Deveci Hanı				
	Roma Villası				
	Sahil Kervansarayı				
	Vakıf Sahili				
	Saroz Körfezi				
	Büyükevren Sahili				
	Yayla Sahili				
	Altın Kum Plajı				
13.	Nerede kalıyorsunuz?				
14.	Kaldığınız yerden memnuniyet derecenizi söyler misiniz? (1-5 arası)				
15.	Konaklama biriminizden memnun olmadığınız durumlar nelerdir?				

16.	Konaklama biriminizden memnun olduğunuz durumlar nelerdir?			
17.	Konaklama biriminizi ne şekilde buldunuz? (internet/kendi bildiği/daha önce geldiği/arkadaş tavsiyesi/tesadüfen/reklam-afiş/komisyoncu yönlendirmesi)			
18.	Konaklama biriminizi tekrar tercih eder misiniz?			
19.	Konaklama biriminiz buraya tekrar gelmeniz için bir sebep olur mu?			
20.	Konaklama biriminizi tanıdıklarınıza tavsiye eder misiniz?			
21.	Buraya tekrar gelmeyi düşünür müsünüz?			
22.	Bölgede yapılabilecek alternatif aktiviteler için önerileriniz nelerdir?			
23.	Bölgeye ulaşım konusunda değerlendirme yapar mısınız? (1-5)			
24.	Bölgeye ulaşım konusunda yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?			
25.	Bölgedeki kültürel/doğal varlıkları görmeye gittiğinizde herhangi bir sıkıntı yaşadınız mı?			
	Yol	Güvenlik	Alışveriş	Yeme-içme
	Dinlenme Alanı	Kalabalık	Gürültü	Sağlık
26.	Gördüğünüz kültürel/doğal mirasın yeterince korunduğunu düşünüyor musunuz? (Evet/Hayır)			
27.	Kültürel/doğal varlığın ismiyle birlikte korunması konusunda gördüğünüz sorunu belirtir misiniz?			
28.	Bölgedeki altyapı hizmetlerinden memnun kaldınız mı? (1-5 arası puanlayınız)			
	Çöplerin toplanması	Su	Kanalizasyon	Yol
	İnternet/WIFI	Cep telefonu çekim gücü	Hangi operatör	
29.	Bölge insanını nasıl değerlendirirsiniz? (1-5)			
	Güleryüzlülük			
	Misafirperverlik			
	Temizlik			
	Bilgi verme			
30.	Bölgedeki alışveriş birimlerini yeterli buluyor musunuz? (1-5)			
31.	Alışveriş birimleri hakkında tavsiyeleriniz var mı?			
32.	Bölgedeki sağlık birimlerini yeterli buluyor musunuz? (1-5)		Hastane/Sağlık ocağı	Eczane
33.	Geldiğiniz yerde bu bölgenin tanıtımı yeterli derecede yapılıyor mu? (1-5)			
34.	Bölge tanıtımı için tavsiyeleriniz nelerdir?			

EK 2. Bölgelere göre düzenlenmiş turizm anket soruları

Cinsiyetiniz

- ○ Kadın
- ○ Erkek

Yaşınız

- ○ 18-30
- ○ 31-40
- ○ 41-55
- ○ 56-65
- ○ 66 ve üstü

Öğrenim durumunuz

- ○ İlköğretim
- ○ Ortaöğretim
- ○ Lisans
- ○ Yüksek lisans ve üstü

Hane içi aylık gelir miktarınız

- ○ 0-2.000
- ○ 2.000-4.000
- ○ 4.000-7.000
- ○ 7.000-15.000
- ○ 15.000 ve üstü

Kaç çocuğunuz var?

- ○ Yok
- ○ 1
- ○ 2
- ○ 3
- ○ 4 ve üstü

Medeni durumunuz

- ○ Evli
- ○ Bekar

Hangi şehirde yaşıyorsunuz?

- ○ Yurtiçi_____
- ○ Yurtdışı_____

Bir turizm öğesini ziyaret ederken dikkate alınabilecek ana kriterleri önem derecesi açısından karşılaştırınız.

Size göre daha önemli olana yakın kutucuğu işaretleyiniz.

	Aşırı Önemli	Çok Önemli	Önemli	Az Önemli	Eşit	Az Önemli	Önemli	Çok Önemli	Aşırı Önemli	
Tarihi/Doğal Değeri	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişilebilirlik
Tarihi/Doğal Değeri	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Güvenlik
Tarihi/Doğal Değeri	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Ekonomi
Erişilebilirlik	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Güvenlik
Erişilebilirlik	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Ekonomi
Güvenlik	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Ekonomi

Bir turizm öğesinin "Güvenlik Kriteri"ne ilişkin alt kriterleri önem derecesi açısından karşılaştırınız.

Size göre daha önemli olana yakın kutucuğu işaretleyiniz.

	Aşırı Önemli	Çok Önemli	Önemli	Az Önemli	Eşit	Az Önemli	Önemli	Çok Önemli	Aşırı Önemli	
Kentin Suç Oranının Düşük Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Sokak Hayvanlarının Az / Kontrollü Olması
Kentin Suç Oranının Düşük Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması
Kentin Suç Oranının Düşük Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Kaybolma Riskine Karşı Mekansal Sınırlarının Belli Olması
Kentin Suç Oranının Düşük Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması
Sokak Hayvanlarının Az / Kontrollü Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması
Sokak Hayvanlarının Az / Kontrollü Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Kaybolma Riskine Karşı Mekansal Sınırlarının Belli Olması
Sokak Hayvanlarının Az / Kontrollü Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması
Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Kaybolma Riskine Karşı Mekansal Sınırlarının Belli Olması
Çevresinde Yaşam Alanlarının Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması
Kaybolma Riskine Karşı Mekansal Sınırlarının Belli Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Her Türlü Kazaya Karşı Tedbir Alınmış Olması

Bir turizm öğesinin "Tarihi/Doğal Değer Kriteri"ne ilişkin alt kriterleri önem derecesi açısından karşılaştırınız.

Size göre daha önemli olana yakın kutucuğu işaretleyiniz.

	Aşırı Önemli	Çok Önemli	Önemli	Az Önemli	Eşit	Az Önemli	Önemli	Çok Önemli	Aşırı Önemli	
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Korunmuşluk Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Duygusal Değer / Anı Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Estetik Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Simgesel Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Teknik Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Eskilik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Duygusal Değer / Anı Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Estetik Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Simgesel Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Teknik Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Korunmuşluk Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Duygusal Değer / Anı Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Estetik Değeri
Duygusal Değer / Anı Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Simgesel Değeri
Duygusal Değer / Anı Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Teknik Değeri
Duygusal Değer / Anı Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Duygusal Değer / Anı Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Estetik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Simgesel Değeri
Estetik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Teknik Değeri
Estetik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Estetik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Simgesel Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Teknik Değeri
Simgesel Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Simgesel Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Teknik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Dini Değeri
Teknik Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri
Dini Değeri	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Özgünlük Değeri

Bir turizm öğesinin "Erişilebilirlik Kriteri"ne ilişkin alt kriterleri önem derecesi açısından karşılaştırınız.

Size göre daha önemli olana yakın kutucuğu işaretleyiniz.

	Aşırı Önemli	Çok Önemli	Önemli	Az Önemli	Eşit	Az Önemli	Önemli	Çok Önemli	Aşırı Önemli	
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Otopark Sorunu Olmaması
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Konaklama Birimlerine Yakın Olması
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Şehir Merkezine Yakın Olması
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması
Ulaşımın Kolay Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması
Otopark Sorunu Olmaması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Konaklama Birimlerine Yakın Olması
Otopark Sorunu Olmaması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması
Otopark Sorunu Olmaması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Şehir Merkezine Yakın Olması
Otopark Sorunu Olmaması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması
Otopark Sorunu Olmaması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması
Konaklama Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması
Konaklama Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Şehir Merkezine Yakın Olması
Konaklama Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması
Konaklama Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması
Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Şehir Merkezine Yakın Olması
Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması
Alışveriş ve Dinlenme Birimlerine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması
Şehir Merkezine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması
Şehir Merkezine Yakın Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması
Engelli/Çocuk Erişimine Uygun Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Erişim İzninin Açık Olması

Bir turizm öğesinin "Ekonomi Kriteri"ne ilişkin alt kriterleri önem derecesi açısından karşılaştırınız.

Size göre daha önemli olana yakın kutucuğu işaretleyiniz.

	Aşırı Önemli	Çok Önemli	Önemli	Az Önemli	Eşit	Az Önemli	Önemli	Çok Önemli	Aşırı Önemli	
Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Ziyaret Ücretlerinin Az Olması/Olmaması
Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Konaklama Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması
Ulaşım Maliyetlerinin Az Olması	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Alışveriş ve Dinlenme Birimlerinin Fiyatlarının Uygun Olması

Listede bulunan kültür varlıklarını beğenme derecenize göre değerlendiriniz. Görmediklerinizi lütfen boş bırakınız.

	Hiç beğenmedim								Çok beğendim
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Enez Plajı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Altınkum Plajı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Vakıf Sahili	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Büyükevren Sahili	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Yayla Sahili	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Enez Kalesi ve Enez Ayasofyası	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Su Terazisi	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Has Yunus Bey Türbesi	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Kral Kızı Bazilikası	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
İngiliz Kışlası	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Enez Nekropolü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Antik Cadde	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Deveci Hanı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Roma Villası	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Sahil Kervansarayı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Dalyan Gölü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Gala Gölü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Çandır Dağı Ormanı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Taşaltı Gölü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Işık (Mücürmene) Gölü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Kovalak Gölü	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Danişment Tabiat Parkı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Gökçetepe Tabiat Parkı	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯

Bölgede sizce görülmesi gereken başka kültürel/doğal güzellik var mı? Varsa belirtiniz.....

- **Bölgedeki kültürel/doğal varlıkların korunması ile ilgili gördüğünüz sorunlar nelerdir? (Birden fazla şık işaretlenebilir.)**

  ◯ Yok ◯ Hatalı restorasyon uygulaması yapılmış ◯ Restorasyon yapılmalı ◯ İş güvenliği eksik ◯ Kirlilik ◯ Diğer.....

- **Bölgede karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Birden fazla şık işaretlenebilir.)**

  O Yol bozukluğu O Güvenlik eksikliği O Alışveriş sıkıntısı O Yeme-içme O Konaklama birimi yetersizliği O Kalabalık O Gürültü
  O Sağlık sorunları O Sokak hayvanları O Saygısızlık O Dinlenme alanı azlığı O İnternet/Telefon Çekimi O Altyapı sorunları

- **Tatile kimlerle gelmeyi tercih edersiniz?** OYalnız OArkadaşlarımla OAilemle
- **Bölgede kalma süreniz nedir?** OGünübirlik O1-3 gün O3-7 gün O7-15 gün O15-30 gün O30 gün+

- **Konaklama tercihinizi belirtir misiniz?** O Yok O Kendi evi OKiralık KonutO Butik otel O 3+ yıldızlı otel O Çadır O Sosyal tesis

- **Konaklama biriminizle ilgili memnun olmadığınız durumlar nelerdir?** *(Birden fazla şık işaretlenebilir, günübirlik gelinmişse cevaplamayınız.)*

  ◯ Müşteriye ilgi ◯ Yemek imkanları ◯ Genel temizlik ◯ Sinek vb. haşerat ◯ Çevre kirliliği

  ◯ Eskilik ◯ Gürültü ◯ Sosyal aktivite eksikliği ◯ Konfor koşulları ◯Yok ◯ Diğer.....

- **Burada yaptığınız aktiviteler nelerdir? (Birden fazla şık işaretlenebilir.)**

  ◯ Yüzme ◯ Dinlenme ◯ Balık tutma ◯ Kültür varlıklarını ziyaret etme ◯ Doğa yürüyüşü ◯ Doğal güzellikleri ziyaret etme

  ◯ Su altı sporları ◯ Alternatif sporlar ◯ Diğer .....

- **Hangi turizm türü için burada bulunmaktasınız?** ◯ Kültür T. ◯ Doğa T. ◯ Deniz T. ◯ İş T. ◯ Tarım (Agro-turizm)

  ◯ Yeme-içme ◯ Sağlık ◯ Yat ◯ Dalış ◯ Festival ◯ Adrenalin

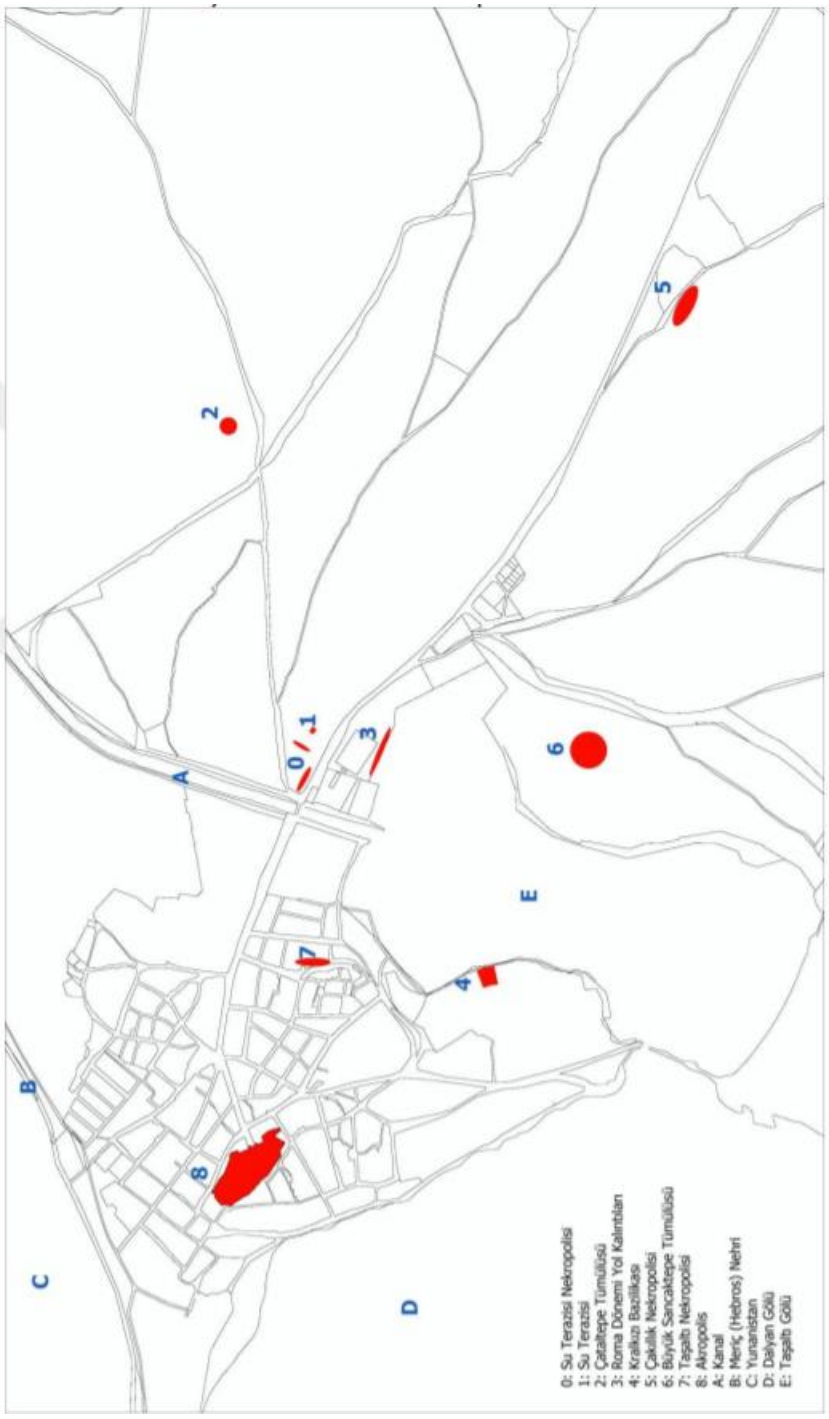
EK 3. Rastgele örneklem için örneklem büyüklüğü, güven düzeyleri ve güven aralıkları (Cohen, Manion, & Morrison, 2007)

Box 4.1

Sample size, confidence levels and confidence intervals for random samples

Population	Confidence level 90 per cent			Confidence level 95 per cent			Confidence level 99 per cent		
	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence	Confi-dence
30	27	28	29	28	29	29	29	29	30
50	42	45	47	44	46	48	46	48	49
75	59	64	68	63	67	70	67	70	72
100	73	81	88	79	86	91	87	91	95
120	83	94	104	91	100	108	102	108	113
150	97	111	125	108	120	132	122	131	139
200	115	136	158	132	150	168	154	168	180
250	130	157	188	151	176	203	182	201	220
300	143	176	215	168	200	234	207	233	258
350	153	192	239	183	221	264	229	262	294
400	162	206	262	196	240	291	250	289	329
450	170	219	282	207	257	317	268	314	362
500	176	230	301	217	273	340	285	337	393
600	187	249	335	234	300	384	315	380	453
650	192	257	350	241	312	404	328	400	481
700	196	265	364	248	323	423	341	418	507
800	203	278	389	260	343	457	363	452	558
900	209	289	411	269	360	468	382	482	605
1,000	214	298	431	278	375	516	399	509	648
1,100	218	307	448	285	388	542	414	534	689
1,200	222	314	464	291	400	565	427	556	727
1,300	225	321	478	297	411	586	439	577	762
1,400	228	326	491	301	420	606	450	596	796
1,500	230	331	503	306	429	624	460	613	827
2,000	240	351	549	322	462	696	498	683	959
2,500	246	364	581	333	484	749	524	733	1,061
5,000	258	392	657	357	536	879	586	859	1,347
7,500	263	403	687	365	556	934	610	911	1,480
10,000	265	408	703	370	566	964	622	939	1,556
20,000	269	417	729	377	583	1,013	642	986	1,688
30,000	270	419	738	379	588	1,030	649	1,002	1,737
40,000	270	421	742	381	591	1,039	653	1,011	1,762
50,000	271	422	745	381	593	1,045	655	1,016	1,778
100,000	272	424	751	383	597	1,056	659	1,026	1,810
150,000	272	424	752	383	598	1,060	661	1,030	1,821
200,000	272	424	753	383	598	1,061	661	1,031	1,826
250,000	272	425	754	384	599	1,063	662	1,033	1,830
500,000	272	425	755	384	600	1,065	663	1,035	1,837
1,000,000	272	425	756	384	600	1,066	663	1,036	1,840

EK 4. Enez Su Terazisi Nekropolisi Konumu

EK 5. Kriter Önem Dereceleri Sıralama Tablosu

KRİTERLER	KRİTER NO	ENEZ					ERİKLİ					ŞARKÖY					TEKİRDAĞ				
		GENEL	YURTİÇİ	YURTDIŞI	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLAN	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLMAYAN	GENEL	YURTİÇİ	YURTDIŞI	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLAN	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLMAYAN	GENEL	YURTİÇİ	YURTDIŞI	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLAN	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLMAYAN	GENEL	YURTİÇİ	YURTDIŞI	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLAN	İKİNCİL KONUT SAHİBİ OLMAYAN
ANA KRİTERLER	K1	4	4	3	3	4	1	1	3	1	2	4	4	4	4	3	2	2	4	3	2
	K2	3	2	4	4	2	4	4	1	3	4	3	3	3	3	2	4	4	3	4	4
	K3	1	1	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	K4	2	3	1	2	3	3	3	4	4	3	2	2	2	2	4	3	3	2	2	3
TARİHİ/DOĞAL DEĞER	K1.1	6	5	8	7	5	2	2	2	1	2	7	7	4	8	5	8	8	8	8	6
	K1.2	1	1	4	1	1	1	1	4	2	1	2	2	8	2	2	2	2	7	2	2
	K1.3	3	3	7	4	2	4	4	1	3	5	1	1	5	1	1	1	1	6	3	1
	K1.4	2	2	6	3	3	5	5	5	4	4	4	3	2	3	4	4	4	4	5	4
	K1.5	5	6	5	5	6	6	6	6	6	6	5	5	7	5	7	5	5	5	4	5
	K1.6	8	8	2	8	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	7	2	6	8
	K1.7	7	7	3	6	7	8	8	3	8	8	8	8	3	7	8	7	6	3	7	7
	K1.8	4	4	1	2	4	3	3	8	5	3	3	4	1	4	3	3	3	1	1	3
ERİŞİLEBİLİRLİK	K2.1	4	3	5	6	1	1	1	6	2	1	1	1	6	1	1	1	1	2	4	1
	K2.2	7	7	6	5	7	6	5	7	4	6	6	6	7	6	7	7	7	7	7	7
	K2.3	6	4	7	7	2	5	6	4	6	5	2	2	4	2	4	5	5	4	6	5
	K2.4	3	2	3	3	3	7	7	5	7	7	3	3	1	3	5	4	4	5	5	4
	K2.5	5	5	4	4	4	4	4	2	5	3	5	5	2	5	3	2	2	1	2	2
	K2.6	1	1	2	1	5	2	2	1	1	2	4	4	5	4	2	3	3	6	1	3
	K2.7	2	6	1	2	6	3	3	3	3	4	7	7	3	7	6	6	6	3	3	6
GÜVENLİK	K3.1	1	1	4	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
	K3.2	5	5	5	5	5	5	5	3	2	5	5	5	2	5	5	5	5	2	5	5
	K3.3	4	3	3	4	3	2	2	4	3	2	2	2	5	2	3	2	2	4	2	2
	K3.4	3	4	2	2	4	4	4	5	5	4	4	4	3	4	4	4	4	5	4	4
	K3.5	2	2	1	1	2	3	3	2	4	3	3	3	4	3	2	3	3	1	3	3
EKONOMİ	K4.1	3	3	4	4	3	2	2	4	1	2	1	1	2	1	1	2	2	3	1	2
	K4.2	4	4	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	3	3	4	4	4	4	4
	K4.3	2	1	2	1	2	1	1	2	3	1	2	2	3	2	2	1	1	2	3	1
	K4.4	1	2	1	2	1	3	3	1	2	3	4	4	1	4	4	3	3	1	2	3

EK 6. Görüşü Alınan Kuruluş Yetkilileri Hakkında Demografik Bilgiler

Katılımcılar	**Kurum**	**Eğitim Durumu**	**Bölgede İkamet Süresi**	**Görevi**	**Deneyim Süresi**
Katılımcı 1	Edirne İl Kültür ve Turizm Md.	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 2	Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Md.	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 3	Edirne İl Özel İdaresi	Y. Lisans	5-10 Yıl	Kamu Personeli	10-15 Yıl
Katılımcı 4	Enez Kaymakamlığı	Lisans	2-5 Yıl	Kamu Personeli	15-20 Yıl
Katılımcı 5	Enez Belediyesi	Lisans	5-10 Yıl	Kamu Personeli	10-15 Yıl
Katılımcı 6	Keşan Belediyesi	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	10-15 Yıl
Katılımcı 7	Şarköy Belediyesi	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	15-20 Yıl
Katılımcı 8	Süleymanpaşa Belediyesi	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 9	M. Ereğlisi Belediyesi	Lisans	15 Yıldan Fazla	Kamu Personeli	15-20 Yıl
Katılımcı 10	Edirne Tanıtım ve Turizm Derneği	Lisans	15 Yıldan Fazla	STK Üyesi	10-15 Yıl
Katılımcı 11	Trakya Kalkınma Ajansı Edirne Yatırım Destek Ofisi	Lisans	15 Yıldan Fazla	STK Üyesi	10-15 Yıl
Katılımcı 12	Trakya Kalkınma Ajansı Tekirdağ Yatırım Destek Ofisi	Lisans	15 Yıldan Fazla	STK Üyesi	5-10 Yıl
Katılımcı 13	Trakya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi	Doktora	15 Yıldan Fazla	Akademisyen	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 14	Trakya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi	Doktora	15 Yıldan Fazla	Akademisyen	5-10 Yıl

Katılımcı 15	Trakya Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü	Y. Lisans	10-15 Yıl	Akademisyen	10-15 Yıl
Katılımcı 16	Trakya Üniversitesi Keşan Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü	Y. Lisans	10-15 Yıl	Akademisyen	10-15 Yıl
Katılımcı 17	Namık Kemal Üniversitesi Turizm Otel İşletmeciliği Bölümü	Y. Lisans	15 Yıldan Fazla	Akademisyen	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 18	Namık Kemal Üniversitesi Şarköy Meslek Yüksekokulu	Lisans	15 Yıldan Fazla	Akademisyen	20 Yıldan Fazla
Katılımcı 19	Enez İnci Motel	Ön Lisans	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	5-10 Yıl
Katılımcı 20	Enez Balcı Motel	Lise	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	0-2 Yıl
Katılımcı 21	Erikli Demircioğlu Kamping	Lisans	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	10-15 Yıl
Katılımcı 22	Tekirdağ Rodosto Otel	Ön Lisans	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	5-10 Yıl
Katılımcı 23	Tekirdağ Otel 59	Lise	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	2-5 Yıl
Katılımcı 24	Ossiana Turizm	Ön Lisans	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	5-10 Yıl
Katılımcı 25	Souran Tour	Lisans	15 Yıldan Fazla	Özel Sektör Çalışanı	5-10 Yıl
Katılımcı 26	TÜRSAB Trakya Bölge Temsilciliği	Lisans	15 Yıldan Fazla	STK Üyesi	15-20 Yıl

ÖZGEÇMİŞ

Orta öğrenimini Kırklareli Anadolu Lisesi'nde tamamlayan Aslı Zencirkıran, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden 2011 yılında mezun olmuştur. Bir süre konut tasarımı üzerine çalışan özel sektör firmalarında görev almış, 2013 yılında hala devam eden Araştırma Görevlisi ünvanıyla Trakya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ne atanmıştır. Bu zaman zarfında sempozyumlarda sekreterya ve düzenleme kurulları, çeşitli çalıştay ve sergiler ile lisans dersleri olmak üzere pek çok akademik görev üstlenmiş, ayrıca üniversitemiz fakülte yapılarının tasarım ve uygulama projelerinde yer almıştır. Yurtiçi ve yurtdışı bildirileri ile akademik yayınları bulunan yazar, evli ve iki çocuk annesidir.